

IESNIEGUMS

Studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātnes" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Informācijas un komunikācijas zinātnes</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Latvijas Universitāte</i>
Reģistrācijas kods	<i>3341000218</i>
Juridiskā adrese	<i>RAIŅA BULVĀRIS 19, RĪGA, LV-1586</i>
Tālrunis	<i>67034301</i>
E-pasts	<i>lu@lu.lv</i>

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens "Informācijas un komunikācijas zinātnes"

Latvijas Universitāte

Pašnovērtējuma ziņojums	2
Studiju virziena informācija	5
I - Informācija par augstskolu/koledžu	5
II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)	24
II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)	43
II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)	52
II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)	70
II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)	79
II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)	84
Pielikumi	85
Citi pielikumi	88
Informācijas pārvaldība (43322)	94
Studiju programmas informācija	98
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	98
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	104
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	114
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	116
Pielikumi	121
Komunikācijas zinātne (51321)	122
Studiju programmas informācija	126
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	126
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	133
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	143
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	145
Pielikumi	150
Komunikācijas zinātne (43321)	152
Studiju programmas informācija	155
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	155
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	160

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	172
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	173
Pielikumi	176
Komunikācijas zinātne (45321)	178
Studiju programmas informācija	183
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	183
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	190
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	203
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	204
Pielikumi	209
Bibliotēkzinātne un informācija (45322)	211
Studiju programmas informācija	214
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)	214
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)	217
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)	226
III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)	227
Pielikumi	231

I - Informācija par augstskolu/koledžu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem, ietverot šādus punktus:

Latvijas Universitāte (turpmāk – LU) **dibināta 1919. gadā** un ir lielākā plaša profila universitāte Latvijā, kurai ir nozīmīga vieta ne tikai visas izglītības sistēmas attīstībā, bet arī kopējā valsts ekonomikas izaugsmē.

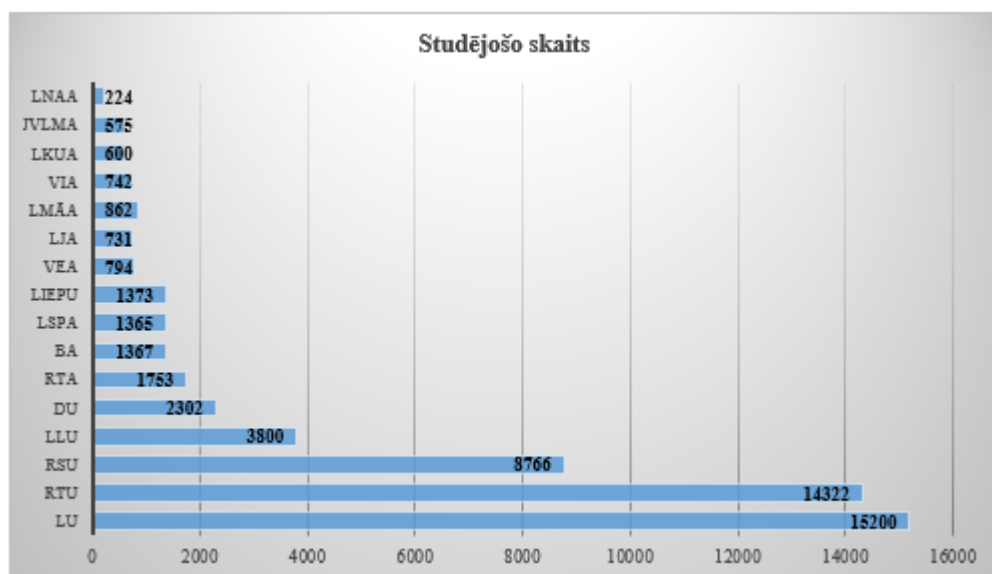
LU ir Latvijas Republikas akadēmiskās un profesionālās augstākās izglītības un zinātnes institūcija, kurā ir apvienots un tiek attīstīts valsts galvenais studiju un zinātniskās pētniecības potenciāls dabas, tehnisko, humanitāro un sociālo zinātņu jomā. Universitāte nodrošina mūsdienu līmenim atbilstošas studijas un pētniecību, balstoties uz augstākās izglītības un zinātnes vienotību. LU aktīvi piedalās aktuālu valsts un sabiedrības problēmu risināšanā, kā arī ir Latvijas intelektuālās dzīves centrs, kurā tiek radītas arvien jaunas zināšanas, reizē kopjot nacionālo valodu, kultūru un veicinot valsts un sabiedrības attīstību.

LU koncentrē spēkus, lai nodrošinātu augstu investēto resursu atdevi, ilgtspējīgu un videi draudzīgu resursu izmantošanu, attīstītu savas zinātniskās izcilības nišas, veidotu starpnozaru un pārnozaru pētījumiem un studijām atvērtas struktūras. LU attīstās kā moderna akadēmiska apmetne, kas nodrošina vidi un infrastruktūru izciliem sasniegumiem pētniecībā, studijās un jaunradē.

Universitātei ir radoša pieeja jaunu finanšu resursu meklēšanai un piesaistei, izmantojot Eiropas Savienības, starptautisko organizāciju, Latvijas valsts un pašvaldību, uzņēmēju un privātpersonu finansējumu un ziedojumus.

Šobrīd LU galvenā darbība noris Rīgā, Raiņa bulvārī 19 un Torņkalna Akadēmiskajā centrā, kā arī dažādās fakultātēs Rīgā un LU reģionālajās filiālēs Alūksnē, Bauskā, Cēsīs, Jēkabpilī, Kuldīgā, Madonā, Tukumā un Ventspilī.

LU ir vienīgā klasiskā universitāte Latvijā un studentu skaita ziņā ir lielākā augstākās izglītības iestāde Latvijā (sk. 1. attēlu) gan valsts, gan juridisko personu dibināto augstskolu vidū. Juridisko personu dibinātajās augstskolās 2018./2019. studiju gadā lielākais studējošo skaits bija Biznesa augstskolai “Turība” (3518 – studējošie).

1. attēls. Studējošo skaits valsts augstskolās 2018./2019. studiju gadā (https://www.izm.gov.lv/augst_izgl/Augstakas_izglitibas_LV_parskats_2018)

1. Latvijas Universitāte LU
2. Rīgas Tehniskā universitāte RTU
3. Latvijas Lauksaimniecības universitāte LLU
4. Daugavpils Universitāte DU
5. Rīgas Stradiņa universitāte RSU
6. Liepājas Universitāte LiePU
7. Banku augstskola BA
8. J.Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija JVLMA
9. Latvijas Jūras akadēmija LJA
10. Latvijas Kultūras akadēmija LKuA
11. Latvijas Mākslas akadēmija LMāA
12. Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmija LNAA
13. Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija LSPA
14. Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmija RTA
15. Ventspils Augstskola VeA
16. Vidzemes Augstskola ViA

LU īsteno visu līmeņu studiju programmas, aptverot 28 zinātņu nozares un 22 studiju virzienus. Universitātes 13 fakultātēs tiek īstenotas 150 studiju programmas (sk. 1. tabulu), to vidū vairākas ir ieguvušas starptautisku izcilību un kvalitātes novērtējumu. Universitātes sastāvā ir arī 3 medicīnas koledžas un darbojas 18 doktorantūras skolas.

1. tabula. LU īstenotie studiju virzieni, studiju programmu skaits tajos un virzienu akreditācijas termiņi (03.09.2019.)

Nr.	Studiju virzieni	Studiju programmu skaits	Akreditācijas termiņš
1.	Arhitektūra un būvniecība	1	31.05.2013–31.12.2021.
2.	Dzīvās dabas zinātnes	3	29.05.2013–31.12.2022.
3.	Ekonomika	12	26.06.2013–31.12.2020.
4.	Fizika, materiālzinātne, matemātika un statistika	7	29.05.2013–31.12.2022.
5.	Ģeogrāfijas un zemes zinātnes	6	24.04.2017–24.04.2023.
6.	Informācijas tehnoloģija, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne	5	29.05.2013–22.08.2023.
7.	Iekšējā drošība un civilā aizsardzība	3	05.06.2013–31.12.2023.
8.	Informācijas un komunikācijas zinātnes	6	24.05.2013–31.12.2020.
9.	Izglītība, pedagoģija un sports	24	12.06.2013–31.12.2023.
10.	Ķīmija, ķīmijas tehnoloģijas un biotehnoloģija	3	24.05.2013–31.12.2022.
11.	Māksla	1	16.10.2015– 31.12.2022.
12.	Psiholoģija	3	21.06.2019–21.06.2025.
13.	Socioloģija, politoloģija un antropoloģija	9	12.06.2013–31.12.2023.
14.	Sociālā labklājība	2	14.05.2013–31.12.2021.
15.	Reliģija un teoloģija	3	22.05.2013–31.12.2022.
16.	Tiesību zinātne	4	21.06.2019–21.06.2025.
17.	Tulkošana	2	14.05.2013–31.12.2023.
18.	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	13	26.06.2013–31.12.2020.
19.	Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas	21	26.06.2013–31.12.2023.
20.	Veselības aprūpe	13	31.05.2013–31.12.2021.
21.	Vēsture un filozofija	6	24.05.2013–31.12.2022.
22.	Vides aizsardzība	3	05.06.2013–31.12.2023.

LU tiek veikti starptautiska līmeņa fundamentāli un lietišķi pētījumi 4 zinātņu nozaru grupās, 12 prioritāros pētniecības virzienos, 22 izcilības jomās. Papildus pētniecības darbam un studiju nodrošināšanai, tiek attīstīta zināšanu un tehnoloģiju pārnese. Universitāte īsteno dažādus līgumpētījumus, kuru kopsumma mērāma vairāk nekā miljons eiro vērtībā. LU intelektuālā īpašuma

portfelī ir 23 spēkā esoši Latvijas patenti (LU vienīgā īpašniece) un 9 spēkā esoši Eiropas patenti. Tautsaimniecības attīstības veicināšanai Universitāte radījusi vairāk nekā sešdesmit potenciālās sadarbības risinājumus dažādām industrijām. LU zinātniskā darbība tiek īstenota 17 zinātniskos institūtos <https://www.lu.lv/par-mums/struktura/instituti/>, kā arī dažādi pētījumi, apmācības un konsultācijas papildus notiek arī 30 studiju centros <https://www.lu.lv/par-mums/struktura/lu-centri/>.

Lai sekmētu sadarbību starp LU un pašvaldībām cilvēkresursu attīstības, izglītības un starpnozaru pētniecības jomās LU darbojas Reģionālais centrs, savukārt lai stiprinātu starptautisko sadarbību, LU ir noslēgti vairāk nekā 200 divpusēji sadarbības līgumi ar augstskolām 50 valstīs <https://www.lu.lv/sadarbiba/starptautiska-sadarbiba/>. Universitāte sekmīgi īsteno ES un citu starptautisko organizāciju, ES struktūrfondu un citu fondu, kā arī valsts budžeta un Latvijas un ārvalstu uzņēmumu finansētus projektus.

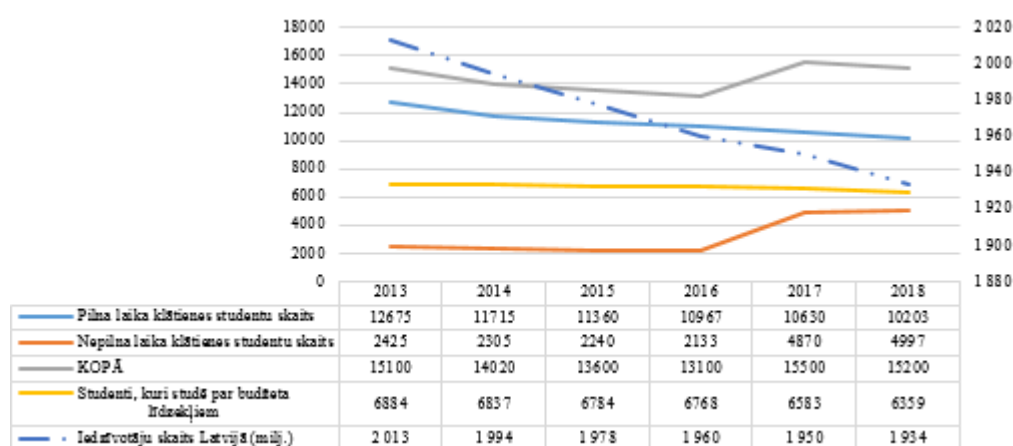
LU darbojas 10 kori, četri tautas deju kolektīvi, 2 ansambļi, Studentu teātris, Studentu pūtēju orķestris, folkloras deju kopa un keramikas studija. LU sastāvā aktīva darbība notiek arī pamatstruktūrvienībās: LU Muzejs, LU Botāniskais dārzs, LU Rododendru audzētava "Babīte", LU Akadēmiskais apgāds, LU Baldones observatorija. Sekmīgi darbojas arī nodibinājumi: LU Fonds un Absolventu klubs.

LU konkurētspējas pamatā ir akadēmiskā un pētnieciskā izcilība. Universitāte vada akadēmiskā un pētnieciskā personāla attīstību, ataudzi un kopsadarbību, kā arī nodrošina tam atbilstošus resursus un administratīvo atbalstu, izmantojot izcilības pieeju. LU strādā 3199 darbinieki, t.sk. 1388 – LU akadēmiskais personāls un 1811 – LU vispārējais personāls.

Universitātes finanšu rādītājus raksturo 98,1 miljonu eiro apgrozījums un pašu kapitāla līmenis – 68%.

2018./2019.studiju gadā LU studēja 15 200 studentu, no kuriem 6359 studēja par valsts budžeta līdzekļiem. Kopumā ik gadu tiek uzņemti ap 5000 jaunu reflektantu.

2.attēlā 6 gadu griezumā ir attēlota LU studējošo skaita un Latvijas iedzīvotāju skaita dinamika, un parādītas kopsakarības tendences.

2. attēls. LU studējošo skaits salīdzinājumā ar iedzīvotāju skaitu Latvijā, 2013.–2018. gads.

LU vīzija, misija un vērtības

Vīzija: LU 2020. gadā ir viena no vadošajām zinātnes universitātēm Baltijas reģionā un ieņem atzītu vietu starp Eiropas un pasaules pētniecības un inovāciju centriem.

Misija: LU sagatavo Latvijas un pasaules darba tirgus pieprasījumam un sabiedrības vajadzībām

atbilstošus cilvēkresursus, paplašina zināšanu bāzi, veic zināšanu pārnesi, veicinot tautsaimniecības un sabiedrības ilgtspējīgu attīstību atbilstoši Latvijas Viedās specializācijas stratēģijā noteiktajām izaugsmes prioritātēm vai viedās specializācijas jomām. LU garantē studējošajiem iespēju iegūt kvalitatīvu augstāko izglītību, profesionālās prasmes un attīstīties zinātniskās un mākslinieciskās jaunrades darbā.

Vērtības: cilvēks, izcilība, attīstība, jaunrade, atbildība, atvērtība, sadarbība.

Vispārīga informācija par LU filiālēm

LU sastāvā darbojas 8 reģionālās filiāles, kuras saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 3. aprīļa rīkojuma Nr. 164 "Par Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas likvidāciju" Latvijas Universitāte pārņēma.

Filiāles tika dibinātas, atsaucoties uz vietējo pašvaldību iniciatīvu piedāvāt augstākās izglītības ieguvi tuvu dzīvesvietai, lai veicinātu Latvijas reģionu attīstību (filiāļu dibināšanas gadu skatīt 2. tabulā).

2. tabula. Filiāļu dibināšanas gadi

Filiāles	Dibināšanas gads
Cēsis	1995. gads
Kuldīga	1996. gads
Tukums	1996. gads
Bauska	1997. gads
Jēkabpils	1996. gads
Madona	1997. gads
Ventspils	1998. gads
Alūksne	1999. gads

LU filiāļu attīstība saistīta ar LU stratēģiskajiem mērķiem un reģiona novadu pašvaldību attīstības plāniem. Novadu attīstībai būtiski ir saglabāt darbaspējīgo iedzīvotāju skaitu. Filiālēs realizētās studiju programmas saņem aktīvu vietējo pašvaldību atbalstu, jo veicina Latvijas reģionu attīstību, piedāvājot augstākās izglītības ieguvi tuvu dzīvesvietai, tādējādi sekmējot darbaspējīgo cilvēkresursu palikšanu reģionos. Studējošie studijas savieno ar darbu, tādējādi saglabā darba vietas un saikni ar savu ģimeni. Līdz ar to filiālēs piedāvātais studiju process iespējami tuvu dzīves un darba vietai veicina Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2014.–2020. gadam īstenošanu. Atbilstoši šī plāna prioritātei "Izaugsmi atbalstošas teritorijas" uzsvērts: "Mūsu uzdevums ir panākt ilgtspējīgu izaugsmi, stiprinot reģionu kapacitāti un maksimāli efektīvi izmantojot to priekšrocības un resursus. Pretstatā pašreizējai monocentriskajai apdzīvojuma struktūrai jāattīsta līdzsvarota policentriska pieeja" (Nacionālās attīstības plāns 2014.–2020. gadam. http://www.varam.gov.lv/lat/pol/ppd/ilgtsp_att?doc=13858). Likumsakarīgi, ka programmas absolventi nemaina dzīvesvietu un pēc studijām turpina profesionālo darbību savā reģionā, veicinot tā attīstību un izaugsmi.

Piedāvājot filiālēs darba tirgus pieprasījumam reģionos atbilstošas studiju programmas, tiek paaugstināta kvalifikāciju/grādu ieguvušo skaita pieaugums reģionos, kā arī profesionālajai darbībai nepieciešamās lietpratības paaugstināšanās un reģionos dzīvojošo karjeras izaugsme.

Kā pamatojumu iegūt izglītību LU filiālēs, studējošie min iespēju palikt un strādāt savā pilsētā vai novadā; paralēli studijām ikdienā būt kopā ar ģimeni un rūpēties par to; iespēju iegūt citu kvalifikāciju, ja to prasa darba tirgus pieprasījums reģionā; ikmēneša ieņēmumus, kas Latvijas reģionos salīdzinājumā ar Rīgu un Pierīgu ir zemāks un ir kavējošs faktors studiju izvēlei Rīgā.

LU stratēģijā būtisks uzdevums ir zināšanu bāzes paplašināšana Latvijas tautsaimniecības nodrošināšanai un zināšanu pārvaldība. LU filiāles šo uzdevumu īsteno sadarbībā ar novadu pašvaldībām un LU struktūrvienībām (fakultātēm, zinātniskajiem institūtiem u.c.). Sadarbībā ar pašvaldībām tiek izziņāts speciālistu pieprasījumu reģionā un sekmēta atbilstošu studiju un

tālākizglītības programmu pilnveide, jaunu izstrāde un ieviešana.

Filiālēs ir akreditēti vairāki studiju virzieni un šobrīd tiek īstenotas 15 dažādas maksas studiju programmas (sk. 3. tabulu) sākot ar pirmā līmeņa (koledžas) augstākās izglītības studiju programmām, profesionālā bakalaura līdz maģistra studiju programmām.

3. tabula. LU reģionālajās filiālēs īstenoto studiju virzienu un studiju programmu skaits, dati uz 2018. gadu

Filiāle:	Alūksne	Bauska	Cēsis	Jēkabpils	Kuldīga	Madona	Tukums	Ventpils
Studiju virzienu skaits	3	1	2	1	4	2	2	1
Studiju programmu skaits	4	2	6	1	13	3	5	1

Kopējais studējošo skaits filiālēs 2018./2019. ak. gadā –1513.

LU plānos ietilpst attīstīt reģionālos izglītības centrus, balstoties sadarbībā ar reģiona pašvaldībām identificētajām konkrētā reģiona vajadzībām, palielināt reģionos pieejamo studiju programmu un citu izglītības pakalpojumu spektru, tai skaitā tālākizglītības programmām un kursiem.

LU attīstības stratēģija - galvenie attīstības mērķi un darbības virzieni

3. attēls. LU Stratēģisko mērķu karte. 2016.–2020. gads

1.Attīstības virziena “**augstākās izglītības attīstība**” mērķi:

- Darba tirgus pieprasījumiem atbilstoša cilvēkresursu sagatavošana;
- Izglītības konkurētspējas un kvalitātes paaugstināšana;
- Izglītības internacionalizācija;
- Studiju procesa efektivitātes paaugstināšana.

2.Attīstības virziena “**pētniecības kapacitātes un konkurētspējas attīstība**” mērķi:

- 2.1. Zinātniskās izcilības paaugstināšana;
- 2.2. Starptautiskās konkurētspējas paaugstināšana;
- 2.3. Zināšanu bāzes paplašināšana.

3.Attīstības virziena **“cilvēkresursu attīstība”** mērķi:

3.1. Motivācija un atalgojuma sistēmas pilnveide;

3.1.1. LU akadēmiskā un zinātniskā personāla atalgojuma sistēmas pilnveide;

3.1.2. LU darbinieku darba izpildes novērtēšanas sistēmas pilnveide;

3.1.3. LU akadēmiskā personāla motivācijas sistēmas pilnveide;

3.1.4. LU darbinieku motivācijas veicināšana, organizējot apmierinātības aptaujas

3.2. Cilvēkresursu kapacitātes palielināšana

3.2.1. Cilvēkresursu pieejamības un piesaistes nodrošināšana, stiprinot LU kā pievilcīga darba devēja tēlu un pilnveidojot LU darbinieku piesaistes un atlases sistēmu;

3.2.2. Personāla kvalifikācijas celšanas un prasmju pilnveides sistēmas pilnveide

3.2.3. Personāla karjeras iespēju plānošanas sistēmas pilnveide.

4.Attīstības virziens **“akadēmiskā personāla atjaunotne un pēctecība”**;

5.Attīstības virziena: **“resursu un rezultātu pārvaldības sistēmas pilnveide”** mērķi:

5.1. Finanšu kapacitātes paaugstināšana;

5.2. Zināšanu pārvaldības sistēmas optimizācija, t.sk. Mārketinga aktivitātes tehnoloģiju pārneses veicināšanai;

5.3. LU akadēmiskā centra izveide;

5.4. Augstākās izglītības un pētniecības infrastruktūras attīstība;

5.5. Nekustamo īpašumu pārvaldības optimizācija;

5.6. Izmaiņu atbalsta sistēmas izveide;

5.7. Darbības efektivitātes paaugstināšana;

5.8. Rezultātu vadības sistēmas ieviešana.

6.Attīstības virziena **“sadarbības veicināšana”** mērķi:

6.1. Sadarbības tīklu ar pētniecības organizācijām paplašināšana;

6.2. Sadarbības tīklu ar komersantiem paplašināšana.

6.3. Sadarbības ar sabiedrību paplašināšana (sabiedrības izpratnes par zinātnes sasniegumiem uzlabošana).

7.Attīstības virziena **“internacionalizācija”** mērķi:

7.1. Studējošo mobilitāte;

7.2. Akadēmiskā un zinātniskā personāla mobilitāte.

LU Attīstības stratēģijas 2016.–2020. gadam kopsavilkuma pieejamība:

- **latviešu valodā:**

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/zinas/2018/julijs/LUstrat_Kopsavilk_250517.pdf

- **angļu valodā:**

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/eng/library/Summary_UL_strategy_EN_2505

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

LU pārvaldībā iesaistās galvenās lēmēj institūcijas, vadība un administrācija, kā arī pamatstruktūrvienību pašpārvalde. LU studējošos galvenajās lēmēj institūcijās pārstāv Studējošo padome, bet darbiniekus – arodbiedrības.

LU pārvaldes, vadības un **galvenās lēmēj institūcijas** (Satversme, p. 5.1.) ir Satversmes sapulce, Senāts, rektors un Akadēmiskā šķīrējtiesa. LU **augstākā pārstāvniecības institūcija** ir Satversmes sapulce (Satversme, p.5.3.). LU **personāla ievēlēta koleģiāla vadības un lēmēj institūcija** ir Senāts (Satversme, p.5.6.). LU **augstākā amatpersona** ir rektors (Satversme, p.5.10.). LU **pārvaldi** veic arī prorektori, direktori, kanclers un koleģiālā padomdevēju institūcija – Dekānu padome. (Satversme p.5.2., Dekānu padomes nolikums). Rektors, prorektori, kanclers, administrācijas vadītājs un citi tajā iekļautie darbinieki veido LU **vadību**. Tās kompetencē ir izlemt visus jautājumus, kas nav LU Satversmes sapulces, LU Senāta vai rektora tiesību aktos noteiktā, īpašā kompetencē. (Administrācijas nolikums, p.7.-8.). LU vadība, Rektora birojs un LU administrācijas struktūrvienības veido LU **administrāciju** (Administrācijas nolikums, p.6.). LU Administrācijas atbildība noteikta piecos hierarhiskos līmeņos, kuru pakārtotību rektoram ir tiesības mainīt LU misijas, stratēģijas un mērķu īstenošanai (Administrācijas nolikums, p.35.). LU rektora un vadības **koleģiālās padomdevēju institūcijas** ir Padomnieku konvents, Zinātņu padome, Stratēģijas padome un Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija. Universitātes darbības koordinēšanai un dažādu jautājumu risināšanai rektors var veidot **padomdevēju padomes**, kā arī izmantot ekspertus. Padomju nolikumus apstiprina Senāts (Satversme, p.5.2.).

LU **pamatstruktūrvienības** ir akadēmiskās struktūrvienības, filiāles un centri, kā arī struktūrvienības organizatoriskā, saimnieciskā un apkalpojošā darba veikšanai. LU struktūrvienībām nav juridiskas personas statusa (Satversme, p.6.1.). LU pamatstruktūrvienības ir tās, kas nav citu struktūrvienību sastāvā. Tās izveido, reorganizē vai likvidē ar Senāta lēmumu, un to darbību reglamentē nolikumi, ko apstiprina Senāts (Satversme, p.6.2.).

LU **akadēmiskās struktūrvienības** ir fakultātes, zinātniskie institūti, nodaļas, katedras, laboratorijas, LU Bibliotēka, Botāniskais dārzs, Zinātnes un tehnikas vēstures muzejs, kā arī Akadēmiskais apgāds. Fakultāte vai LU zinātniskais institūts atbilstoši savām vajadzībām, un, ievērojot LU noteikto kārtību, veido savu pašpārvaldi un iekšējo struktūru, organizē lietvedību, komplektē personālu, izstrādā un pieņem savu uzdevumu veikšanai nepieciešamos nolikumus un noteikumus jautājumos, kurus neregulē LU vadības institūciju pieņemti noteikumi. Fakultāti vai LU zinātnisko institūtu izveido ar Senāta lēmumu, bet reorganizē vai likvidē pēc šīs fakultātes (zinātniskā institūta), rektora vai Senāta ierosinājuma.

LU fakultāte ir akadēmiska struktūrvienība, kas izveidota akadēmiskās darbības organizēšanai vienā vai vairākās zinātnes nozarēs. Šajā jomā fakultāte pilda LU kopīgos uzdevumus un ievēro tās darbības principus. Atbilstošās akadēmiskās un profesionālās darbības jautājumos fakultāte LU pilda organizatoriska, metodiska un ideju centra lomu, neskarot LU vadības institūciju kompetenci un atbildību. Savas darbības mērķu īstenošanai fakultāte izstrādā, koordinē un īsteno atbilstošas

akadēmisko, doktora un profesionālo studiju, kā arī interešu un tālākizglītības programmas, atbilstošajās zinātņu nozarēs pārzina zinātnisko, pedagoģisko un metodisko darbību LU, koordinē savu struktūrvienību zinātnisko, pedagoģisko un metodisko darbību un nodrošina tam nepieciešamos apstākļus un resursus, veido atbilstošu akadēmisko vidi. **Institūtu funkcijās** ietilpst fundamentālu un lietišķu pētījumu organizēšana vienā vai vairākās zinātņu nozarēs, kā arī studiju programmu īstenošana, zinātniskās un pedagoģiskās darbības koordinēšana, nodrošinot tam nepieciešamos apstākļus un resursus.

Fakultāšu un zinātnisko institūtu pašpārvaldē ietilpst fakultātes (zinātniskā institūta) un tās **akadēmisko struktūrvienību vadības institūcijas**. Tās uzdevums ir atbilstoši fakultātes vai zinātniskā institūta kompetencei organizēt fakultātes vai zinātniskā institūta darbību, realizēt Satversmē un fakultātes vai zinātniskā institūta nolikumā paredzētās personāla tiesības un sekot, lai tiktu ievērotas tur noteiktās normas un prasības. Fakultātes augstākā lēmēj institūcija ir **Dome**. LU zinātniskā institūta augstākā lēmēj institūcija ir **Zinātniskā padome**. Fakultātes darbību vada fakultātes **dekāns**. LU zinātniskā institūta darbību vada zinātniskā institūta **direktors**. Fakultātes vai LU zinātniskā institūta akadēmiskās struktūrvienības darbu atbilstoši tās nolikumā noteiktajai kompetencei nosaka tās akadēmiskā personāla (zinātnieku) sapulce, un vada struktūrvienības vadītājs. Nodaļas (fakultātes, zinātniskā institūta) nolikums var paredzēt arī vēl citas vadības institūcijas. Ikvienas akadēmiskās struktūrvienības vadītājs ir oficiāls tās pārstāvis fakultātē (zinātniskā institūtā) un ārpus tās. Viņš ir atbildīgs par struktūrvienības uzdevumu izpildi, kā arī personāla locekļu nodarbināšanu un struktūrvienības rīcībā esošo materiālo resursu lietderīgu izmantošanu (Satversme, p.6.12.-6.14.).

Akadēmiskā darba veikšanai fakultātē tiek veidotas nodaļas, kā arī zinātniskie institūti, katedras, centri, laboratorijas u.c., bet LU zinātniskā institūtā – nodaļas, katedras, laboratorijas u.c. **Centrs** ir starpdisciplināru (dažādus mācību priekšmetus vai zinātnes nozares aptverošu) studiju un pētniecības darba vienība. **Katedra** ir studiju un pētniecības darba vienība, kas piedalās studiju programmu izstrādāšanā un īstenošanā un veic zinātniskus pētījumus vismaz vienā zinātnes apakšnozarē. **Zinātniskā laboratorija** ir pētniecības darba vienība, kas piedalās zinātniskās pētniecības programmu izstrādāšanā un realizēšanā, kā arī studiju darbā. **Mācību laboratorija** ir studiju darba vienība, kas nodrošina studiju programmu eksperimentālās vai praktiskās daļas realizēšanu. Centus, katedras, zinātniskās un mācību laboratorijas izveido fakultātes Domes vai zinātniskā institūta Zinātniskās padomes pēc atsevišķa profesora, asociēta profesora, docenta, vadošā pētnieka priekšlikuma. Tās reorganizē vai likvidē pēc pašas struktūrvienības vai fakultātes Domes vai zinātniskā institūta Zinātniskās padomes ierosinājuma. Katedras, zinātniskās laboratorijas un profesoru grupas pašas izlemj visus savas akadēmiskās darbības jautājumus, kas pēc Satversmes nav nodoti fakultātes Domes (zinātniskā institūta Zinātniskās padomes) vai Senāta pārziņā. Vairāku zinātņu nozaru fakultātēs vai LU zinātniskos institūtos vienā nozarē strādājošās apakšvienības apvienojas **nodaļā**. Katras nodaļas akadēmiskajam potenciālam jābūt pietiekamam, lai tā spētu nodrošināt vismaz vienu studiju (pētniecības) programmu. Fakultāte (LU zinātniskais institūts) var nodot nodaļām daļu savu funkciju un pilnvaru. Nodaļā ietilpstošās akadēmiskās apakšvienības var deleģēt nodaļai savu iepriekšējā punktā minēto tiesību īstenošanu. Nodaļas darbību nosaka tās nolikums, ko apstiprina fakultātes Dome vai zinātniskā institūta Zinātniskā padome. Lēmumu par nodaļas, zinātniskā institūta, centra dibināšanu, reorganizāciju vai likvidēšanu pieņem attiecīgā fakultātes Dome vai LU zinātniskā institūta Zinātniskā padome, kurš stājas spēkā pēc LU izdota rīkojuma. (Satversme, p.6.8.-6.11.).

Tiesisku LU misijas, mērķu un stratēģijas izpildi, kā arī atbalsta sniegšanu LU personālam un citiem LU nodarbinātajiem nodrošina **LU administrācija**. LU administrācijas struktūrvienību stratēģisko uzraudzību, pamatstruktūrvienību rīcības tiesiskuma un lietderības incidentālo pārbaudi rektora uzdevumā, kā arī LU pārstāvību politikas un tiesību aktu jaunrades procesā nacionālā un Eiropas

Savienības līmenī nodrošina **Rektora birojs** (Administrācijas nolikums, p.17.1.). Tas nodrošina arī LU starptautisko attiecību un sadarbības principu veidošanu un īstenošanu. Rektora biroja funkcijās ietilpst procedūru augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai un procesu atbilstības izvērtēšana LU misijai, mērķiem un darbības stratēģijai, kā arī sekretariāta funkciju nodrošināšana rektoram, prorektoriem un LU vadības sēdēm (Administrācijas reglaments, p.52., 54.). Savukārt **departamentu direktori** nodrošina LU darbību atbilstoši iekšējo un ārējo normatīvo aktu prasībām, izstrādā, pilnveido un ievieš LU iekšējos normatīvus, kontrolē to izpildi, koordinē pārvaldību un nodrošina pakalpojumus personālam un LU struktūrvienībām. Departamenti atbilstoši to kompetencei un funkcijām ievieš LU stratēģiskajā plānā, LU Attīstības stratēģijā, LU rektora programmā un citos LU attīstības plānošanas dokumentos paredzēto, kā arī iniciē un īsteno Eiropas Savienības un citu fondu projektus, kas saistīti ar departamenta darba uzlabošanu. (Administrācijas reglaments, p.61).

Rektora vietnieku skaitu, funkcijas, uzdevumus, kompetenci nosaka un amatā ieceļ rektors. Rektora vietnieku kompetenci ar rīkojumu nosaka rektors, bet tās var ietvert tiesības pārņemt savā tiesajā padotībā LU departamentus vai atsevišķas to funkcijas (Satversme, p.18).

LU darbojas **Studentu padome**, kas ir studējošo pašpārvalde, neatkarīga LU studējošo tiesību un interešu pārstāvības galvenā lēmēj institūcija, kas darbojas biedrības statusā. Tās darbības mērķis ir pārstāvēt LU studējošos un aizstāvēt viņu tiesības un intereses, kā arī veicināt izglītības un zinātnes attīstību Latvijā. (LU Studentu padomes Satversme, p.1.-2.). **Studējošo pašpārvalde** darbojas atbilstoši Studentu padomes Satversmei, ko izstrādā studējošie un apstiprina Senāts. Pašpārvaldes ietvaros studējošajiem ir tiesības veidot fakultāšu (institūtu) studējošo padomes un citas institūcijas. LU studējošo pašpārvalde pārstāv LU studējošos iekšējā un starptautiskajā dzīvē, aizstāv un pārstāv studējošo intereses akadēmiskās, materiālās un kultūras dzīves jautājumos LU un citās valsts un saimnieciskās iestādēs, nosaka studējošo ievēlēšanas kārtību Satversmes sapulcē un Senātā. LU Studentu padomes lēmumi pēc to apstiprināšanas Senātā jāievēro visiem studējošiem. Studējošo pašpārvalde ir tiesīga pieprasīt un saņemt informāciju un paskaidrojumus no jebkuras LU struktūrvienības pilnvarotajiem pārstāvjiem par visiem jautājumiem, kas skar studējošo intereses. Studējošo pašpārvaldes pārstāvjiem ir līdzdalības tiesības visu līmeņu LU lēmēj institūcijās, kā arī tiesības piedalīties kā novērotājiem pārbaudījumos. LU atbalsta un sekmē LU Studējošo pašpārvaldes darbību, tajā skaitā, finansiāli. Līdzekļus studējošo pašpārvalde izmanto Augstskolu likumā noteikto funkciju izpildei (Satversme, p.7.).

Arodbiedrības ir darbinieku pārstāvji, lemjot Koplīgumā paredzētos jautājumus, piedaloties kolektīvajās sarunās, kā arī konsultējoties (Darba koplīgums, p.1.2.), t.sk. pirms tādu lēmumu pieņemšanas, kuri var skart darbinieku tiesības un būtiski ietekmēt darba samaksu, darba apstākļus un nodarbinātību (Darba koplīgums, p.5.1.2.).

4. tabula. Galveno LU lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva un pilnvaru raksturojums. Tabulu skatīt pielikumā.

LU galveno iekšējo normatīvo aktu un regulējumu sarakstu sk. 1. pielikumā. LU pārvaldības shēmu sk. 2. pielikumā.

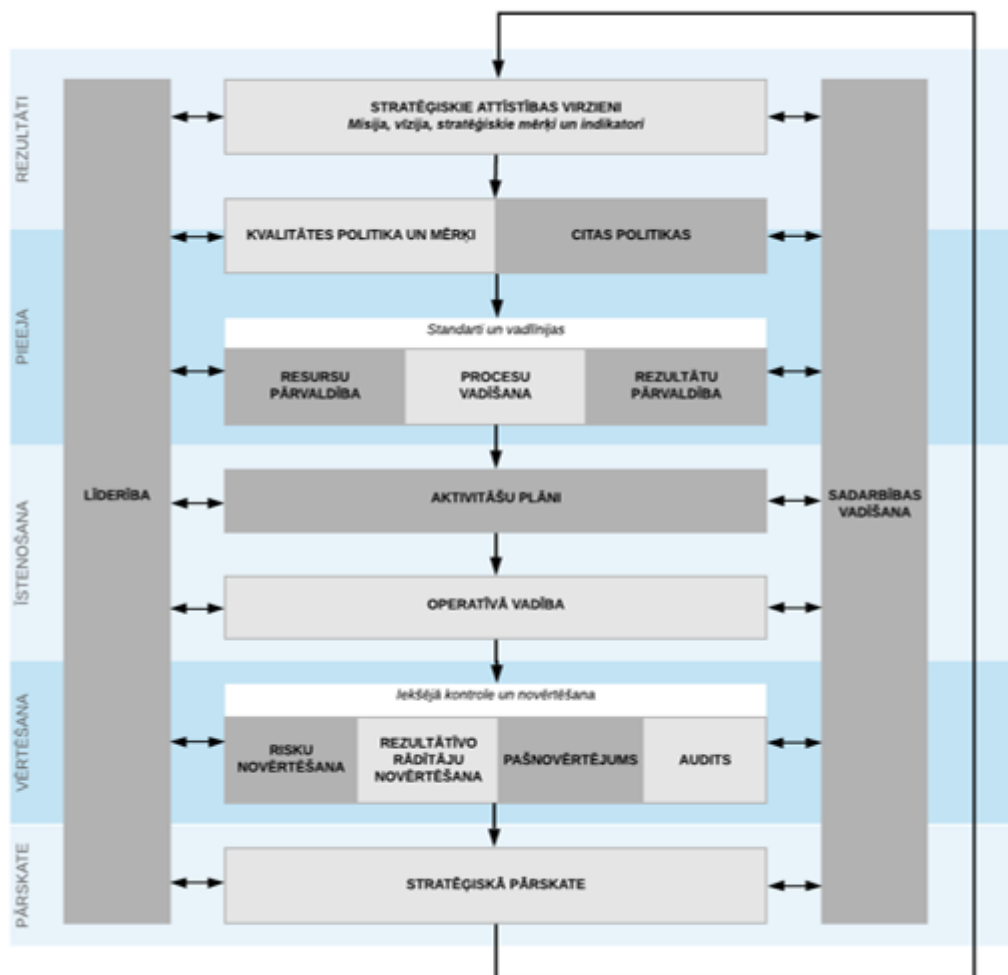
1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

Īstenojot kvalitātes vadību, LU nodrošina darbību un metožu kopumu, kādā kvalitāte tiek plānota, ieviesta, sistemātiski novērtēta un nepārtraukti pilnveidota, tādējādi sekmējot LU noteikto mērķu sasniegšanu un tās darbībā iesaistīto pušu vajadzību apmierināšanu. LU kvalitātes vadība ieviesta un tiek īstenota kopš 2010.gada, bet kvalitātes politika formulēta kopš 2012.gada. LU kvalitāti definē kā izcilības mēru, kas raksturo spēju apmierināt un pārsniegt tās darbībā iesaistīto pušu paredzamās un nākotnes vajadzības, un nodrošināt procesu atbilstību nozares regulējošām un standartu prasībām.

Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums

LU kvalitātes politika ir nepārtraukta attīstība virzībā uz izcilību, lai nodrošinātu visu ieinteresēto pušu vajadzībām atbilstīgu līdzsvarotu un ilgtspējīgu rezultātu. Kvalitātes politika ir ar kvalitāti saistīto principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamo rīcību kopums, ko LU īsteno atbilstoši augstākajā izglītībā un organizāciju pārvaldībā atzītiem starptautiskiem standartiem. Kvalitātes politikas mērķis ir sekmēt LU misijas īstenošanu, stratēģisko mērķu sasniegšanu un ilgtspējīgu attīstību, nosakot vadlīnijas un principus, pēc kuriem iespējams nodrošināt nemainīgi augstu darbības kvalitāti. Politika kopā ar citām politikām un procesu kopumu nodrošina LU darbības saskaņotu plānošanu un īstenošanu. Šī politika ir kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, tā attiecas uz visām LU darbības jomām un paredz tās īstenošanu visos LU pārvaldības līmeņos.

LU kvalitātes vadības sistēma tiek īstenota atbilstoši visaptverošās kvalitātes vadības principiem TQM (*Total Quality Management*), integrējot izcilības pieeju LU korporatīvās kultūras veidošanā. Visaptverošās kvalitātes vadības īstenošanai LU izmanto starptautiski atzītu un praktiski pielietojamu kvalitātes vadības metodoloģiju – EFQM (*European Foundation of Quality Management*) izcilības modeli. Atsevišķās jomās kvalitātes vadības sistēma tiek padziļināta, nodrošinot nozares aktuālo standartu un ietvaru ievērošanu, t.sk. Eiropas standartu un vadlīniju augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (*The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area*, turpmāk - ESG) ievērošanu studiju procesa nodrošināšanā. LU kvalitātes vadības cikliskuma un nepārtrauktības nodrošināšanā tiek izmantota starptautiski atzīta metodoloģija “Rezultāti – Pieeja – Īstenošana – Vērtēšana – Pārskate” (angliski: *RADAR, Results – Approach – Deployment – Assessment and Refine*). LU Kvalitātes vadības sistēmas shēma - 4.attēlā.

4. attēls. LU Kvalitātes vadības sistēmas shēma

LU stratēģiskās attīstības virzieni un tajos sagaidāmie **rezultāti** jeb iecerētie darbības mērķi ir noteikti LU Attīstības stratēģijā 2016.-2020. gadam (turpmāk – Stratēģija). Stratēģija izstrādāta, ievērojot Eiropas Savienības un Latvijas plānošanas dokumentos noteiktos attīstības virzienus un prioritātes. Balstoties uz konkurētspējas un SVID analīzi, LU noteikusi rīcības plānu un dažādas programmas mērķu sasniegšanai stratēģiskās attīstības virzienos. Stratēģijā noteikti arī stratēģisko mērķu sasniegšanai veicamie uzdevumi un tam nepieciešamie instrumenti. Atbilstoši noteiktajiem attīstības virzieniem LU attieksme un apņemšanās formulēta politikās, t.sk. Kvalitātes politikā, Personāla politikā u.c. Sagaidāmie rezultāti noteikti galvenajos darbības virzienos, kā arī finanšu un pārvaldības jomās un ir saskaņoti ar LU darbībā iesaistīto pušu interesēm. Rezultāti raksturo sasniegumus, efektivitāti un ilgtspēju, kā arī labu sniegumu ilgtermiņā. Sasniegumi tiek salīdzināti ar citiem, īpaši ar pārākajiem nozarē, vietējā vai plašākā mērogā.

Rezultātu sasniegšanai izvēlētajos stratēģiskajos virzienos, LU izstrādā efektīvas un inovatīvas **pieejas un risinājumus**, integrējot aktuālos standartus un vadlīnijas, kā arī mūsdienīgas metodes resursu vadībā, procesu vadībā un kvalitātes rezultātu mērīšanā. LU vadība nodrošina rezultātu sasniegšanai nepieciešamo priekšnoteikumu radīšanu, kvalitātes nepieciešamības apzināšanos, kā arī politiku novadīšanu līdz darbiniekiem un to ievērošanas nodrošināšanu. LU ieviesta un tiek īstenota procesu vadības sistēma (*QuPeRs*), kuras ietvaros tiek nodrošināta kvalitātes vadības īstenošanai nepieciešamo procesu identificēšana, strukturēšana, procesu izstrāde, to efektivitātes mērīšana, analīze un pilnveide.

Uz stratēģisko mērķu sasniegšanu vērstas **darbības īstenošanai**, LU nodrošina iepriekš kopīgi pieņemtajai politikai atbilstošu pieeju un risinājumu izmantošanu. Darbības tiek plānotas, koordinētas un izvērtētas, veidojot un īstenojot ar stratēģiskajiem rīcības plāniem un programmām

saskaņotus aktivitāšu plānus un operatīvas rīcības. Kvalitātes vadības sistēmas efektīva darbība tiek nodrošināta ar ieviestās kvalitātes vadības sistēmas regulāru uzraudzību, nepārtrauktu pilnveidi, kā arī iekšējo auditu veikšanu. LU izmanto uz faktiem balstītu lēmumu pieņemšanas pieeju, izmantojot procesu mērīšanu un rezultātu pārvaldību. LU **novērtē un pilnveido** īstenotās pieejas un risinājumus attiecībā pret stratēģisko mērķu un kvalitātes mērķu indikatoriem. Iekšējo kontroli nodrošina veicot pārskatus un pašnovērtējumus, risku novērtēšanu. Kā arī nodrošinot plānveida iekšējo kvalitātes auditu. Balstoties uz iekšējās kontroles rezultātiem LU vadība pieņem atbilstošus lēmumus par nepieciešamo iekšējās kontroles sistēmas un kvalitātes pārvaldības sistēmas pilnveidošanu. LU ieviesta un darbojas rezultātu pārvaldības sistēma, kuras mērķis ir sniegt iespēju uzraudzīt un analizēt LU, tās struktūrvienību un personāla darbību un sniegumu, lai nodrošinātu iespēju novērtēt LU virzību stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanā, kā arī salīdzināt LU sniegumu ar citu augstākās izglītības iestāžu sniegumu dažādās darbības jomās un mērogos (LU iekšienē dažādu struktūrvienību ietvaros, nacionālā mērogā, starptautiskā mērogā). Strukturēta rezultātu pārvaldība nodrošina pastāvīgu LU sasniegto rezultātu uzraudzību un iespēju iegūto informāciju izmantot lēmumu pieņemšanā par atbilstošu aktivitāšu īstenošanas nepieciešamību. Galvenie rezultātu pārvaldības lietotāji ir LU vadība, prorektori, fakultāšu, institūtu un struktūrvienību vadītāji. Darbības rādītāju sistēmas lietotāji netieši ir arī citi LU organizatoriskās struktūras dažādu līmeņu darbinieki, kas iesaistīti rādītāju izpildē. Iekšējā kontrole un rezultātu pārvaldība nodrošina uzlabojumu un preventīvu darbību identificēšanu, kā arī stratēģisko mērķu sasniegšanas līmeņa noteikšanu – ikgadējo stratēģisko pārskati, pamatojoties uz tās rezultātiem var tikt pieņemts lēmums par grozījumu nepieciešamību stratēģiskajos mērķos, rīcības plānos, programmās, t.sk. indikatoros.

Vadlīnijas LU kvalitātes vadības sistēmas izveidei, uzturēšanai, pilnveidošanai un novērtēšanai ir apkopotas Kvalitātes vadības rokasgrāmata, kas ir saistoša katram LU darbiniekam.

Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums

LU darbībā iesaistītās puses ir vietējās un ārzemju fiziskās vai juridiskās personas, kuras izmanto LU pakalpojumus vai kuru sociālekonomisko situāciju ietekmē LU darbība. Kvalitātes politikas izpratnē klients var būt gan iekšējais – Latvijas Universitātes struktūrvienība vai darbinieks, gan ārējais – Latvijas Universitātes studenti, darba devēji, akadēmiskā sabiedrība, valdība kā sabiedrības pārstāvis kopumā u.c.

LU misijas īstenošanā ievēro šādu tās darbībā iesaistīto pušu intereses un vajadzības:

- Latvijas Republikas Saeima un valdība, Izglītības un zinātnes ministrija un citas valsts pārvaldes iestādes,
- augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas organizācijas un tās apvienojošas asociācijas,
- LU studējošie, Latvijas studējošie un ārvalstīs studējošie, studējošo pārstāvniecības,
- potenciālie studējošie Latvijā un ārvalstīs,
- studējošo un potenciālo studējošo vecāki (aizbildņi) un mecenāti,
- Latvijas un ārvalstu augstskolas/koledžas, zinātniskie institūti, sadarbības tīkli, biedrības, akadēmiskas organizācijas,
- LU akadēmiskais un vispārējais personāls,
- Industrijas, uzņēmumi un profesionālās asociācijas (darba devēji),
- LU absolventi,
- nevalstiskas organizācijas,
- plašsaziņas līdzekļi,
- sabiedrība.

Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē galvenās iesaistītās puses ir darbinieki,

studējošie, absolventi, darba devēji, sadarbības partneri un citi klienti.

5. tabula. Galveno LU kvalitātes vadībā iesaistīto pušu un to lomas raksturojums

Tabulu skatīt pielikumā.

LU padomdevēja institūcijas statusā LU darbojas rektora izveidota **Kvalitātes konsultatīvā komisija**, kura konsultē rektoru, kvalitātes vadītāju, iekšējo auditoru un par rezultātu pārvaldību atbildīgo vadošo ekspertu LU kvalitātes pilnveides jautājumos. Tās darbības mērķis ir veicināt LU kvalitātes vadības sistēmas attīstību, tās saskaņošanu ar aktuālajām nozares prasībām, kvalitātes vadības standartiem un vadlīnijām, LU stratēģiskajiem attīstības virzieniem, kā arī darba devēju, LU studējošo un Latvijas sabiedrības interesēm. Kvalitātes konsultatīvā komisijā darbojas vismaz pa vienam pārstāvim no LU fakultātēm, LU zinātniskajiem institūtiem, LU akadēmiskajiem centriem, LU studējošajiem, LU Studiju departamenta, LU Zinātnes departamenta, LU Personāla departamenta, neatkarīgiem kvalitātes vadības ekspertiem, darba devējiem, kā arī sociālajiem partneriem. Šīs komisijas galvenās funkcijas ir uzklaut pārskatus par LU kvalitātes vadības sistēmas attīstību, paust LU darbībā iesaistīto pušu viedokli ar LU kvalitātes nodrošināšanu saistītos jautājumos, informēt LU vadību un par kvalitātes vadību, iekšējo auditu un rezultātu pārvaldību atbildīgos darbiniekus par aktualitātēm un labāko pieredzi kvalitātes vadības jomā, kā arī norādīt uz LU kvalitātes vadības sistēmas pilnveidojamajām jomām un ierosināt LU par kvalitāti atbildīgo darbinieku rīcību. Šādas komisijas pienākumos ietilpst izskatīt un apspriest LU kvalitātes vadības sistēmas konceptuālo dokumentu projektus, konsultēt par darbībām LU kvalitātes vadības sistēmas pilnveidei, popularizēt LU kvalitātes vadības sistēmas ieguvumus.

Procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai

Procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanā LU tiek identificētas, formalizētas un ieviestas atbilstoši Latvijas likumdošanas prasībām, Eiropas standartiem un vadlīnijām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (*The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area* (ESG), kā arī iekšējai nepieciešamībai.

Studiju programmu īstenošanas kārtību nosaka LU iekšējie tiesību akti, tajā skaitā par:

- jaunu studiju programmu izstrādi;
- uzņemšanas nosacījumiem, imatrikulāciju un reģistrēšanos studijām;
- studiju kursu un moduļu, studiju prakšu plānošanu, īstenošanu un aktualizēšanu;
- pārbaudījumu, gala pārbaudījumu organizēšanu un rotācijas norisi;
- eksmatrikulāciju, diploma un apliecinājumu izsniegšanu;
- iepriekš iegūtās izglītības vai profesionālās pieredzes pielīdzināšanu;
- studiju programmu pašnovērtēšanas procesu;
- studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanu, administratīvo lēmumu apstrīdēšanu;
- promocijas procesu.

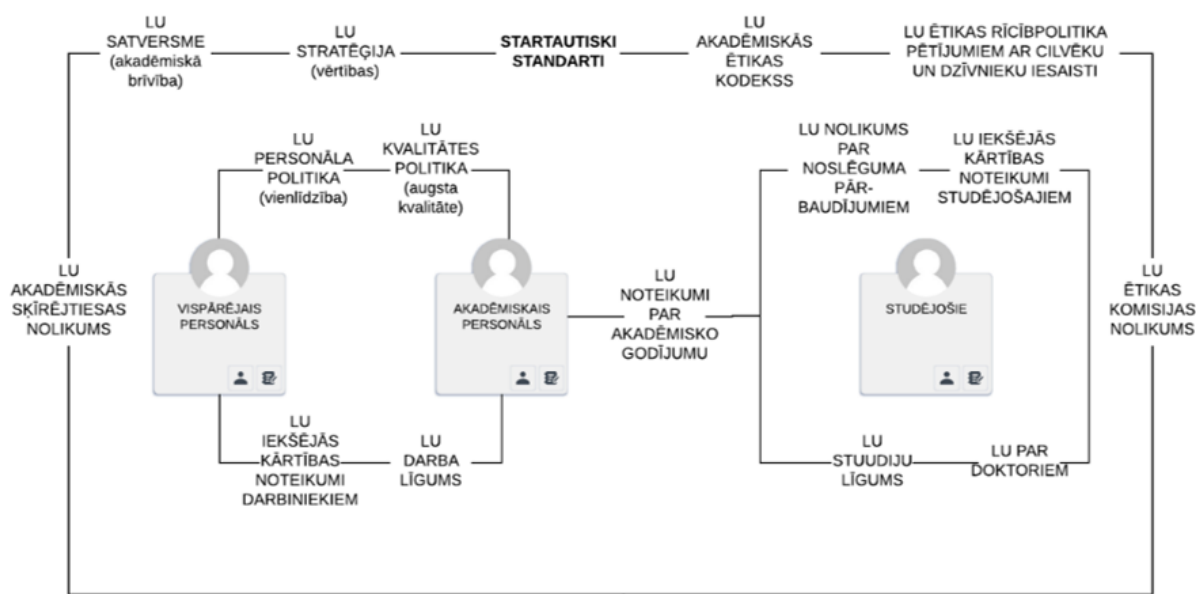
LU **jaunu studiju programmu izveide** notiek saskaņā ar LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumā (*Senāta lēmums Nr. 102, apstiprināts 24.04.2017*) noteikto kārtību un ietver vairākus posmus, tostarp:

- studiju programmas koncepcijas izstrāde, saskaņojot ar jomas prorektoru un fakultātes dekānu, un tās apstiprināšana fakultātes domē;
- studiju programmas koncepcijas izvērtēšana, piesaistot ekspertus, un apstiprināšana LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā (SP KNK);
- pilna apjoma studiju programmas izstrāde, izvērtēšana, piesaistot ekspertu, un apstiprināšana gan fakultātes domē, gan SP KNK un LU Senātā.

LU izstrādāta un konsekventi tiek īstenota **studiju kursu izstrāde un aktualizācija** atbilstoši

iepriekš noteiktam procesam, prasībām studiju kursa apraksta un e-kursa izstrādei, kā arī nodrošinot vienotu procedūru studiju kursa iekļaušanas programmā un izslēgšanas no tās.

Studiju programmas ietvaros tiek nodrošināta konsekventa **akadēmiskā godīguma principu ievērošana** studējošo un personāla rīcībā, nepieļaujot maldināšanu un krāpšanos, nodrošinot objektivitāti, atbildību, veicinot savstarpēju cieņu un uzticēšanos, tādējādi sekmējot Latvijas izglītības un zinātnes kvalitāti un prestižu (skatīt 5.att.).

5. LU akadēmiskā godīguma dokumentācija

LU sistemātiski tiek nodrošināta atbilstošu mērījumu veikšana, tai skaitā ieinteresēto pušu apmierinātības līmeņa noteikšanai. Studiju procesa novērtēšanai LU ir noteikta regulāro aptauju organizēšanas kārtība. Anketēšana tiek nodrošināta centralizēti. Regulāri tiek organizētas šādas **aptaujas**:

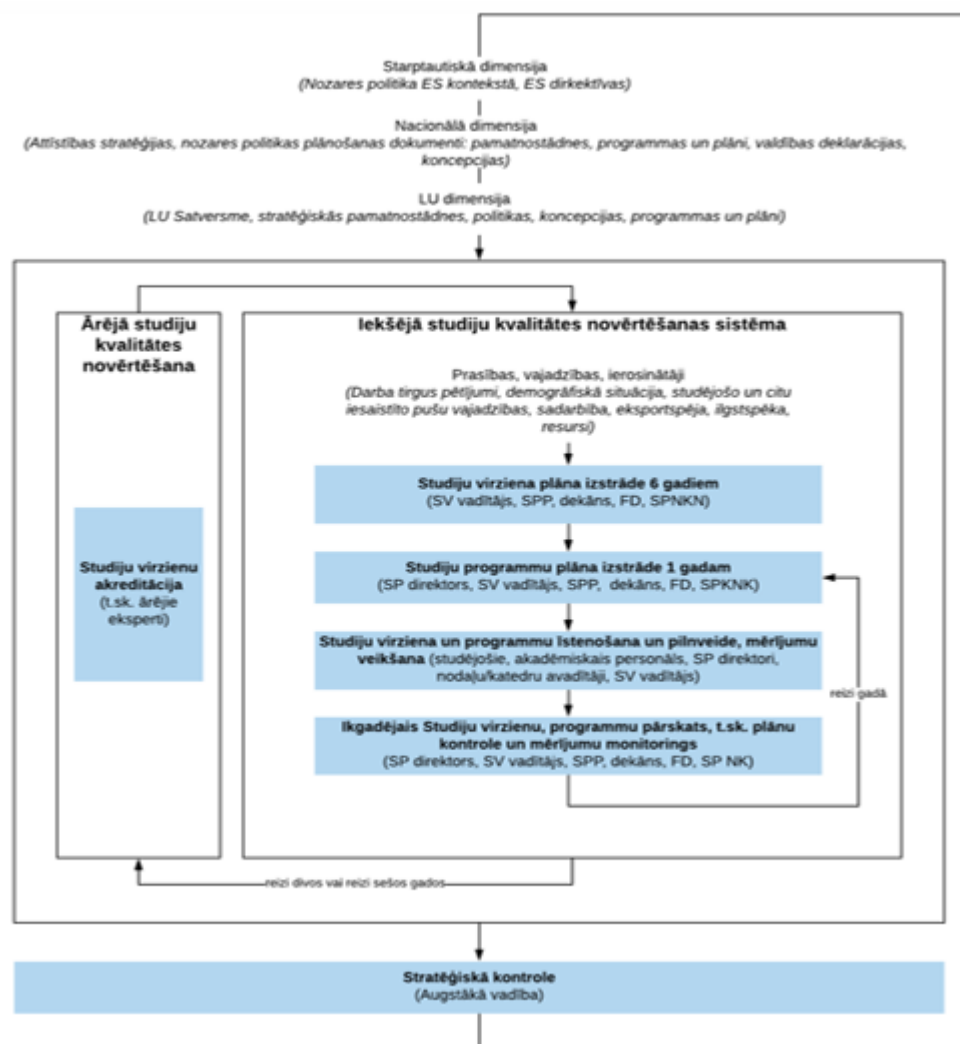
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju uzsākšanu;
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par pirmo studiju pieredzi;
- aptauja par studiju kursiem un mācībspēku darbu, tajā skaitā, aptauja par studiju praksi un aptauja par kursa darbiem un noslēguma darbiem (turpmāk – aptauja par kursiem);
- pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju programmu;
- aptauja tiem studējošajiem, kuri izteikuši vēlmi pārtraukt studijas pēc pašu vēlēšanās, vai tiem, kuri jau ir pārtraukuši studijas, turpmāk – studijas pārtraukumu aptauja;
- absolventu aptauja;
- darba devēju aptauja.

Mērījumu rezultāti tiek izmantoti operatīvu uzlabojumu veikšanai atbilstošas kompetences akadēmiskā personāla nodrošināšanai, studiju procesa plānošanas, studentu servisa nodrošināšanas u.c. pilnveidei, kā arī attīstības plānošanai.

Regulārai studiju programmu analīzei un aktualizācijai, kā arī studiju procesa pilnveides nepieciešamību noteikšanai tiek īstenotas daudzveidīgas aktivitātes, t.sk. aktīva starptautiskā sadarbība ar analogām studiju programmām ārvalstīs, darba devēju un sociālo partneru iesaiste studiju satura izveidē, līdzdalība studentu sasniegumu novērtēšanā visa studiju procesa laikā, kvalifikācijas darbu izstrādē, praktisku pētījumu nodrošināšanā u.c. Starp virziena programmu realizācijā iesaistītajiem pasniedzējiem tiek nodrošināta sadarbība, tostarp tiek īstenots savstarpējs mācībspēku novērtējums (hospitēšana) un mācībspēku novērtēšana fakultātes nodaļās. Vienlaikus

tiek nodrošināta nepārtrauktas atgriezeniskās saites uzturēšana iesaistīto pušu informēšanai par studējošo un absolventu sasniegtajiem mācīšanās rezultātiem un kompetenci, kā arī apmierinātības rādītājiem.

Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai LU tiek īstenota Studiju virzienu un to studiju programmu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma, kura iekļaujoties LU vispārējās kvalitātes novērtēšanas sistēmā, nodrošina regulāru iekšējās kvalitātes novērtēšanu, plānošanu un pilnveidi (*skatīt 6. attēlu*).

Saīsinājumi:

FD – Fakultātes dome

SP direktors – Studiju programmas direktors

SP KNK – Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija

SPP – Studiju programmas padome

6. attēls. LU Studiju virzienu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma

Lai nodrošinātu studiju virzienu iekšējās kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēmas darbību, tiek nodrošināta studiju virziena attīstības un tajā esošo studiju programmu pilnveides plānošana. Ik gadu tiek īstenota studiju virziena attīstības plāna 6 gadiem un katras studiju programmas plāna 1 gadam pārskate, tai skaitā izvērtējot aktuālos mērījumu rezultātus. Šī informācija tiek analizēta **Studiju virziena ikgadējā pārskatā** (turpmāk – Pārskats, tā kārtība

apstiprināta ar LU rīkojumu Nr. 1/255 "Par studiju virzienu ikgadējo pārskatu" 13.07.2018.), kura sagatavošanu vada studiju virziena vadītājs, iesaistot studiju programmu direktorus. Studiju programmu pārskatīšanas mērķis ir to satura un īstenošanas kvalitātes novērtēšana un pilnveide. Pārskatā tiek analizēta programmu īstenošana un aktualitāte, kā arī atspoguļotas programmu izmaiņas, pilnveides process un ieinteresēto pušu vērtējums. Pārskats tiek izvērtēts Studiju programmas padomē, kā arī pēc saskaņošanas ar fakultātes dekānu - apstiprināts fakultāšu domēs. Pirms studiju virziena pārskata apstiprināšanas Senātā, Studiju departaments nodrošina atzinumu par studiju virziena studiju kvalitāti, kā arī atbilstību normatīvo aktu prasībām, bet Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija (turpmāk – SPKNK) – studiju virziena studiju kvalitātes izvērtējumu, kas balstās uz neatkarīgu ekspertīzi.

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.1daļā norādītajam. Sniedzot pamatojumu norādītajai atbildei, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā iekļautā informācija liecina par konstatēto atbilstību, neatbilstību vai daļējo atbilstību.

1.	<p>ledibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai</p>	<p>Atbilst</p> <p>Latvijas Universitātes Kvalitātes politikā formulēts ar kvalitāti saistīto principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamo rīcību kopums, ko LU īsteno atbilstoši augstākajā izglītībā un organizāciju pārvaldībā atzītiem starptautiskiem standartiem. Kvalitātes politikas mērķis ir sekmēt LU misijas īstenošanu, stratēģisko mērķu sasniegšanu un ilgtspējīgu attīstību, nosakot vadlīnijas un principus, pēc kuriem iespējams nodrošināt nemainīgi augstu darbības kvalitāti. Politika kopā ar citām politikām un procesu kopumu nodrošina LU darbības saskaņotu plānošanu un īstenošanu. Šī politika ir kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, tā attiecas uz visām LU darbības jomām un paredz to īstenošanu vienotā sistēmā visos LU pārvaldības līmeņos.</p> <p>LU kvalitātes pārvaldības sistēma tiek īstenota atbilstoši visaptverošās kvalitātes vadības principiem TQM (Total Quality Management), integrējot izcilības pieejas LU korporatīvās kultūras veidošanā. Īstenojot kvalitātes vadību, LU nodrošina darbību un metožu kopumu, kādā kvalitāte tiek plānota, ieviesta, sistemātiski novērtēta un nepārtraukti pilnveidota, tādējādi sekmējot LU noteikto mērķu sasniegšanu un ieinteresēto pušu vajadzību apmierināšanu. Visaptverošās kvalitātes vadības īstenošanai LU izmanto starptautiski atzītu un praktiski pielietojamu kvalitātes vadības metodoloģiju – EFQM izcilības modeli. Atsevišķās jomās kvalitātes vadības sistēma tiek padziļināta, nodrošinot nozares aktuālo standartu un ietvaru ievērošanu, t.sk. studiju procesa nodrošināšanā – ESG.</p> <p>LU ir identificētas, formalizētas un ieviestas procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai atbilstoši Latvijas likumdošanas prasībām, Eiropas standartiem un vadlīnijām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG), kā arī iekšējai nepieciešamībai. LU ir izveidota studiju virzienu un tajos ietvertu studiju programmu kvalitātes novērtēšanas un pilnveidošanas sistēma, kura iekļaujas LU kvalitātes vadības sistēmā, garantē visu studiju virziena pārvaldības līmeņu atbildīgo iesaisti regulārā studiju kvalitātes novērtēšanā, plānošanā un pilnveidē. Studiju virziena kvalitātes iekšējo kontroli realizē virzienā esošo studiju programmu direktori, studiju virziena vadītājs, Studiju programmu padomes, dekāns, fakultāšu domes, SPKNK, ārējās kvalitātes novērtēšanas gadījumā – arī LU Senāts, visos līmeņos iesaistot studentu pašpārvaldi. Studiju kvalitātes novērtēšana balstās uz plānošanas un pārskatīšanas cikliem gan studiju virziena, gan katras studiju programmas dimensijā.</p>
----	---	--

2.	<p>Izstrādāts mehānisms augstskolas/koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei</p>	<p>Atbilst</p> <p>LU studiju programmu veidošana, iekšējā apstiprināšana un to darbības uzraudzīšana un periodiska pārbaude notiek saskaņā ar atbilstīgajiem Latvijas Republikas ārējiem normatīvajiem aktiem un LU iekšējiem normatīviem.</p> <p>„Latvijas Universitātes studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikuma” (LU Senāta 24.04.2017. lēmums Nr. 102) mērķis ir noteikt LU izstrādājamo un īstenojamo studiju programmu un tālākizglītības programmu satura un īstenošanas prasības, kas nodrošinātu kvalitatīvu, Latvijā un starptautiski konkurētspējīgu, mūsdienīgu un pievienoto vērtību saturošu studiju programmu, tālākizglītības programmu piedāvājumu studējošajiem, kā arī resursu efektīvu to īstenošanu.</p> <p>Nolikums nosaka studiju programmu un tālākizglītības programmu struktūras, satura un pārvaldības principus LU.</p> <p>Nolikums ietver LU īstenoto studiju programmu un tālākizglītības programmu un to struktūras raksturojumu, kā arī programmu izstrādes noteikumus. Nolikumā noteikts, ka studiju programmas koncepcijas un pilnu studiju programmu izstrādi var ierosināt LU personāla pārstāvji un darbinieki, LU koleģiālās lēmēj institūcijas, kā arī ar LU nesaistītas personas (piemēram, darba devēji). Jaunu studiju programmu izstrādes izvērtēšana LU noteiktā kārtībā norit vairākos secīgos posmos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) studiju programmas koncepcijas izstrāde; 2) studiju programmas koncepcijas saskaņošana studiju programmu padomē vai padomēs un ar iesaistīto struktūrvienību vadītājiem; 3) studiju programmu koncepcijas iesniegšana Studiju departamentā iesnieguma iesniegšana Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijas (SP KNK) priekšsēdētājam koncepcijas izvērtēšanai, pieaicinot neatkarīgus ekspertus, un atzinuma saņemšanai; 4) pilna apjoma studiju programmas izstrāde saskaņā ar ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem un iesniegšana izvērtēšanai un apstiprināšanai studiju programmu padomē vai padomēs un fakultātes domē vai fakultāšu domēs, vai zinātnisko institūtu zinātniskajās padomēs. 5) Pilna apjoma studiju programmas iesniegšana Studiju departamentā divu neatkarīgu ekspertu izvērtēšanai un apstiprināšanai SP KNK. Lai virzītu uz izskatīšanu LU Senātā. 6) Studiju programmu izskatīšana un apstiprināšana LU Senātā un virzīšana studiju programmas licencēšanas pieteikuma sagatavošanai. <p>LU esošo studiju programmu ikgadējais izvērtējums notiek atbilstīgi „LU studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtībai” (LU 13.07.2018. rīkojums Nr.1/255), kas nosaka vienotas prasības LU studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanai, izvērtēšanai, apstiprināšanai un publiskošanai, lai nodrošinātu LU studiju virzienu iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas darbību.</p>
----	---	--

3.	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	<p>Atbilst</p> <p>„Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktu-alizācijas kārtība” (LU 10.08.2018. rīkojums Nr.1/277) nosaka, ka katra studiju kursa aprakstā ir formulēti plānotie studiju rezultāti un to vērtēšanas kritēriji, kā arī tie tiek publicēti e-studiju vidē.</p>
4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	<p>Atbilst</p> <p>Lai nodrošinātu mūsdienīgu un efektīvu personāla vadības jautājumu risināšanas praksi organizācijā saskaņā ar LU stratēģiju, vīziju, misiju un vērtībām, LU izstrādāta un īstenota „Latvijas Universitātes personāla vadības politika” (LU Senāta 28.01.2019. lēmums Nr. 264). Tajā raksturoti LU principi un procedūras personāla atlasē, darba attiecībās, motivācijas sistēmas nodrošināšanā un personāla attīstībā.</p> <p>Lai nodrošinātu LU akadēmiskā personāla mērķtiecīgu profesionālo pilnveidi, projekta darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķis „Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās” ietvaros LU izstrādāts „Latvijas Universitātes Akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plāns 2018. – 2020. gadam”.</p>
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem.	<p>Atbilst</p> <p>„Regulāro aptauju organizēšanas kārtība studiju procesa novērtēšanai Latvijas Universitātē” (LU 22.08.2016. rīkojums Nr. 1/334) nosaka, ka Latvijas Universitātes Studiju departaments centralizēti katru akadēmisko gadu organizē aptaujas studējošajiem, absolventiem un darba devējiem. Aptaujas par kursu un mācībspēku darbu rezultātu apkopojums pieejami trīs detalizācijas līmeņos: docētājiem, studiju programmu direktoriem, dekāniem.</p> <p>Studiju aptauju rezultātus raksturo un analizē ikgadējos studiju virzienu pārskatu ziņojumos. LU IS tiek uzkrāta informācija par studējošo sekmēm. Tā dažādos griezumos pieejama analīzei studiju virzienu studiju programmu pārskatu izstrādē.</p>

6.	Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	<p>Neatbilst</p> <p>LU studiju virzienu iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas darbību nosaka „LU studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtība”. Noteiktajos termiņos LU studiju virzieni tiek virzīti pār-akreditācijai.</p> <p>Lai veicinātu LU studiju programmu kvalitāti un konkurētspēju „Latvijas Universitātes studiju kvalitātes pilnveidošanas fonda kārtība” (LU 20.04.2018. rīkojums Nr. 1/149) paredz iespējas saņemt atbalstu LU projektu ietvaros studiju programmu un procesa kvalitātes pilnveidei.</p>
----	---	---

II - Studiju virziena raksturojums (1. Studiju virziena pārvaldība)

1.1. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu izveides ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, studiju programmu savstarpējās sasaistes novērtējums, kā arī analīze par studiju programmu nozīmi (unikalitāti) salīdzinājumā ar citām līdzīgām studiju programmām Latvijā un ārvalstīs.

Informācijas un komunikācijas zinātne, kas ir salīdzinoši jauns sociālo zinātņu pētniecības virziens, aptver visai plašu informācijas pārvaldes un komunikācijas kā sociālo fenomenu tematisko jomu loku, kuru izziņa balstās uz informācijas un komunikācijas zinātnes, kā arī citu sociālo zinātņu un humanitāro zinātņu teorētiski metodoloģiskajām pieejām.

Eiropā komunikācijas zinātnes izglītības un pētniecības institucionalizācija sākās 20. gs. 50. gados, savukārt ASV tas notika desmit gadus agrāk. Latvijā komunikācijas zinātne kā moderna sociālo zinātņu joma sāka veidoties 20. gs. 90. gadu sākumā līdz ar Latvijas Universitātes (LU) Filoloģijas fakultātes Žurnālistikas katedras reorganizāciju par Komunikācijas un žurnālistikas katedru. Līdz tam pētniecība komunikācijas zinātnes jomā Latvijā bija notikusi fragmentāri dažādu zinātnisko, izglītības un profesionālo organizāciju ietvaros. Komunikācijas zinātnes izveidošanos būtiski kavēja padomju režīma nostādne pret sociālajām zinātnēm, kas to darbību ierobežoja ar varas ideoloģijas apkalpojošo lomu.

1992.gadā LU tika izveidota pirmā bakalaura studiju programma komunikācijas zinātnē. Arī citos komunikācijas zinātnes attīstības etapos LU pieder šās Latvijā jaunās zinātnes nozares pionieres loma. 1998. gadā tika izveidota un licencēta Latvijā pirmā LU maģistra studiju programma komunikācijas zinātnē. 2000. gadā LU dibināta Sociālo zinātņu fakultāte, kas bija izšķirīgs priekšnoteikums sociālo zinātņu pētnieciskās bāzēs radīšanai un komunikācijas zinātnes kā studiju un pētniecības virziena straujākai attīstībai. 2006. gadā LU licencēta un 2008. gadā akreditēta Latvijā pirmā doktora studiju programma komunikācijas zinātnē, kas iezīmēja arī kvalitatīvi un kvantitatīvi strauju šīs zinātņu nozares attīstību. Tādējādi LU Sociālo zinātņu fakultātē komunikācijas zinātne ir organizēta trīs līmeņos: bakalaura, maģistra un doktora studijās, tādējādi nodrošinot pilnu akadēmiskās izglītības ciklu.

Līdzīgi kā komunikācijas zinātne, arī informācijas un bibliotēku zinātnes izglītības un pētniecības

pirmsākumi ir bijuši ASV 20. gs. pirmajā pusē. Akadēmiskā bibliotēkā izglītība Eiropā aizsākās pēc Otrā pasaules kara, galvenokārt 20. gs. 60. gados. Latvijas Universitātē 1947. gadā Filoloģijas fakultātes Latviešu valodas un literatūras nodaļā tika izveidota Bibliotēku zinātnes katedra, kura uzsāka bibliotēku zinātnes speciālistu gatavošanu. Pirmā bakalaura un maģistra studiju programma bibliotēkzinātnē tika izstrādāta 20. gs. 90. gadu sākumā. Pakāpeniski attīstījās arī pētniecība bibliotēkzinātnē un grāmatniecībā. Sekojot līdzīgu nozares attīstības tendencēm izglītībā, arī Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa paplašināja bakalaura programmas tematisko aptvērumu no bibliotēkzinātnes un grāmatniecības jautājumiem līdz informācijas pārvaldībai, ietverot gan bibliotēku informācijas pārvaldības jautājumus, gan dokumentu un arhīvu pārvaldību. 2010. gadā tika akreditēta bakalaura studiju programma "Informācijas pārvaldība". Maģistra studiju līmenī tika saglabāts bibliotēkzinātnes izglītības virziens. Šobrīd bibliotēkzinātnē un informācijas pārvaldībā tiek nodrošināts pilns akadēmiskās izglītības cikls – sākot no bakalaura programmas līdz doktora studiju programmai.

Komunikācijas zinātne kā atsevišķa zinātnes nozare Latvijas Zinātņu padomes zinātnes nozaru sarakstā tika iekļauta 1998. gadā, nosakot tās apakšvirzienus "Bibliotēkzinātne" un "Komunikācijas teorija". Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2018. gada 23. janvāra noteikumiem Nr. 49. komunikācijas zinātnes joma pieder sociālo zinātņu zinātnes nozarei "Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija". Tai ir trīs apakšnozares "Bibliotēkzinātne", "Komunikācijas teorija" un "Citas plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas apakšnozares". Noteikumos skaidrots, ka zinātnes nozare "Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija" "ietver žurnālistiku, informātikas sociālos aspektus, bibliotēku zinātņi, plašsaziņas līdzekļus un sociokulturālo saziņu".

LU Informācijas un komunikācijas studiju virziens darbojas piesātinātā un intensīvā konkurences laukā. Komunikācijas zinātnes studiju programmas, kas ir ļoti populāras un pievilcīgas jauniešu vidū, piedāvā vairākas Latvijas augstskolas. To satura piedāvājumā vērojamas vairākas līdzības, jo citu augstskolu programmas veidotas un attīstītas, balstoties LU Komunikācijas zinātnes programmu struktūras un satura principos, un to īstenošanā iesaistīti daudzi LU Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena visa līmeņa studiju programmu absolventi. Bakalaura studiju programmu līmenī Rīgas Stradiņa Universitātes programmas "Žurnālistika", "Fotogrāfija", "Sabiedriskās attiecības", "Multimēdiju komunikācija" un Vidzemes Augstskolas programma (ViA) "Žurnālistika un komunikācija" obligātajā daļā piedāvā lielāku vispārīzglītojošo kursu īpatsvaru, tādējādi komunikācijas nozares specifisko teorētisko kursu to piedāvājumā ir mazāk nekā LU programmā. ViA programma "Žurnālistika un komunikācija" un "Komunikācija un sabiedriskās attiecības", RSU programma Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA" (RISEBA) programma "Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments", Baltijas Starptautiskās akadēmijas (BSA) programma "Sabiedriskās attiecības" un Biznesa Augstskolas "Turība" (BAT) programmas "Sabiedriskās attiecības" un "Žurnālistika un mediji" tiek realizētas kā profesionālās bakalaura un 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas, tad likumsakarīgi izvēles daļās nozares kursu un prakses apjoms šajās programmās ir lielāks nekā LU. Arī kopējais studiju ilgums šajā profesionālajās programmās ir lielāks. Atšķirībā no citām augstskolām (piemēram, RSU maģistra studiju programmām "Stratēģiskā un sabiedrisko attiecību vadība" un "Komunikācija un mediju studijas", ViA programmām "Mediju un informācijas pratība" un "Stratēģiskā komunikācija un pārvaldība", Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas (RTA) programmas "Reģionālie mediji un komunikācija", BAT programma "Sabiedriskās attiecības"), kas piedāvā tikai vienas šauras komunikācijas jomas studijas, LU maģistra studiju programma "Komunikācijas zinātne" piedāvā integrētas teorētiska un praktiska satura studijas, vienlaikus arī sniedzot iespēju apgūt arī tām pakārtotas šaurākas specializācijas ("Biznesa komunikācijas" un "Mediju studiju"). Līdzīgi LU maģistra studiju programmai "Komunikācijas zinātne" arī doktora studiju programma ar tādu pašu nosaukumu, atšķirībā no citu augstskolu šauri specializētajām doktora studiju programmām (piemēram, BAT programmu "Komunikācijas vadība" un RSU programmu "Komunikācijas kultūra un

multimediji”) piedāvā komunikācijas jomas integrēta satura studijas visās zinātnes nozares “Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija” apakšnozarēs (“Bibliotēkzinātne”, “Komunikācijas teorija” un “Citas plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas apakšnozares”). Bakalaura studiju programma “Informācijas pārvaldība” un maģistra studiju programma “Bibliotēkzinātne un informācija” citās Latvijas augstskolās netiek piedāvāta. Šo abu LU programmu piedāvātais saturs ir balstīts dziļi specializētas zināšanās un pētniecībā, kas ir uzkrātas vairāku gadu desmitu ilgā laikposmā, attīstot zinātnes nozares “Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija” apakšnozari “Bibliotēkzinātne”. Studiju programmas sagatavo augsta līmeņa profesionāļus – bibliotekārus un informācijas sistēmu speciālistus – bibliotēkām, citām atmiņas institūcijām, kā arī iestādēm un uzņēmumiem. RTA virzienā “Informācijas un komunikācijas zinātnes” piedāvā bakalaura studiju programmu “Lietišķā vēsture”, kas sagatavo speciālistus muzejiem, arhīviem, tūrisma uzņēmumiem, skolām. Maģistra līmenī šī augstskola piedāvā profesionālo studiju programmu “Arhīvniecība”, kas galvenokārt sagatavo arhīvistus. RTA programmu saturā liela vieta atvēlēta vēstures studijām, savukārt LU programmu “Informācijas pārvaldība” un “Bibliotēkzinātne un informācija” uzmanības lokā ir mūsdienu informācijas speciālistu speciālistiem un bibliotekāriem vajadzīgās zināšanas, prasmes un kompetence.

LU Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju visa līmeņa studiju programmas savā studiju saturā orientējas uz akadēmisko un praktisko studiju apvienojumu, tajās iekļaujot arī sociālo zinātņu teorijas, cēloņsakarību un konteksta studijas, kas sekmē absolventu augšupejošu un uz attīstību virzītu profesionālo karjeru, darbu augsta līmeņa speciālistu un vadītāju pozīcijas, kā arī akadēmiskās karjeras iespējas. Savukārt citās augstskolās apgūstamās komunikācijas jomas segmentēta satura un šauras specializācijas studiju programmas galvenokārt orientētas uz darba tirgū konkrētajā brīdī vajadzīgo aktuālo un īslaicīgi pieprasīto prasmju un iemaņu apguvi, nevis uz vadītāju, līderu, mācībspēku un pētnieku karjerām. LU programmās lielāka vieta atvēlēta akadēmiskajām studijām, kas sekmīgi papildinātas ar praktisku prasmju un kompetenci piedāvājotiem studiju kursiem, tādējādi programmu sniegtajām zināšanām piešķirot ilgtspējīgu raksturu.

LU studiju virzienā “Informācijas un komunikācijas zinātnes” iekļauto studiju programmu konkurētspējīgās priekšrocības ir informācijas un komunikācijas zinātnes kā zinātnes nozares un studiju programmu izveidotāja statuss valstī, zinātniskā kapacitāte, regulārs jaunu zināšanu radīšanas darbs, īstenojot starptautiskos un vietējos zinātniskos projektus, laba studiju infrastruktūra, intelektuālie resursi, kvalificēti mācībspēki, spēcīga un vairākām paaudzēm piederīga absolventu kopiena, kā arī informācijas un komunikācijas zinātnes izcilāko profesionāļu iesaiste studiju un zinātniskajā darbā. LU kā Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena līderes pozīcijas ir stabilas, to apliecina kvantitatīvie un kvalitatīvie rādītāji gan studentu skaita, gan studiju satura, gan arī zinātniskajā darbā. LU informācijas un komunikācijas zinātnes virziena maģistra un doktora studiju programmu absolventi ir nodarbināti visu Latvijas augstskolu informācijas un komunikācijas zinātnes studiju programmās.

Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studijas ir pieprasītas jauniešu vidū pasaulē. Viena no šo studiju programmu specifiskām iezīmēm ir starpdisciplināritāte, piemēram, ASV žurnālistikas studijās līdzās zināšanām plašsaziņas līdzekļu jomā svarīga ir arī jurisprudences pamatu, vēstures un sociālo zinību apguve. Vēl viena īpatnība ir nepieciešamība attīstīt profesionālās kompetences, kas sekmē mediju industrijas un universitāšu saikņu veidošanu un nostiprināšanu. Ziemeļvalstīs komunikācijas speciālistu izglītībā vienādi liels uzsvars tiek likts gan uz akadēmiskajiem studiju kursiem, gan praktiskajām prasmēm. LU studiju formāts vairāk līdzinās Ziemeļvalstu izglītības modelim, lai gan, tāpat, ASV komunikācijas jomas studijās, LU svarīga vieta atvēlēta starpdisciplināritātei. LU Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena turpmākajā attīstībā īpaša vērība tiks veltīta studiju internacionalizācijai. To intensificē 2018. gadā uzsāktās darbības

programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās" (SAM 8.2.2.) īstenošana, kas tostarp sekmē ārvalstu lektoru iesaisti un ļauj paplašināt studiju iespējas angļu valodā.

Balstoties uz LU 2019. gada 1. oktobrī fiksētajiem datiem, "Informācijas un komunikācijas zinātnes" studiju virzienā pamatstudijās pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē un augstākā līmeņa studijās studē 627 studenti jeb 69% LU Sociālo zinātņu fakultātes studentu.

Situācija darba tirgū liecina, ka pieprasījums pēc informācijas un komunikācijas jomas speciālistiem ir visās iespējamās specializācijas jomās. Daļa studējošo iegūst darbavietas jau studiju laikā. Darba devēju vidū ir prestiži un augstas reputācijas uzņēmumi un iestādes, piemēram, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Latvijas Televīzija, Latvijas Radio, mediju uzņēmumi SIA "All Media Latvia", preses izdevumu un interneta portālu redakcijas, tostarp *delfi.lv*, "Latvijas Avīze", "Santa", "Ieva", "IR", "Kapitāls", kā arī sabiedriskajā medijā *LSM.lv*, Vides filmu studijā (*VFS Films*) un reģionālajos medijos. Programmas absolventi stādā arī Baltijas pētnieciskās žurnālistiskas centrā "Re : Baltica", uzņēmuma "RedDotMedia" pētnieciskās žurnālistiskas raidījumos un projektos. Programmu absolventu darbadevēji ir arī daudzas informācijas un komunikācijas jomas biznesa institūcijas, piemēram, reklāmas aģentūras "DDB Worldwide Latvia", "McCANN Riga", digitālās komunikācijas aģentūras "Wrong Digital", "Inspired Connect", "Cube", radošās un mediju aģentūras "Publicis Groupe Latvia", "Mindshare", mārketinga un sabiedrisko attiecību kompānijas "MM&A | Hill+Knowlton Strategies", "Vilands Associates", komunikācijas aģentūra "A. W. Olsen & Partners", korporatīvās komunikācijas aģentūra "LEAD". Absolventi nodarbināti arī lielākos Latvijas uzņēmumu (piemēram, "Tele2", "Swedbank", "Maxima Latvia") mārketinga un korporatīvas komunikācijas nodaļās. Programmu absolventi strādā arī ministrijās, pašvaldību domēs, augstskolās u.c. izglītības un pētniecības institūcijās.

1.2. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām un attīstības tendencēm.

Studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātnes" studiju programmas tiek realizētas atbilstīgi Boloņas deklarācijas principiem, attiecīgajiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, LU stratēģiskajiem dokumentiem, kā arī LU Sociālo zinātņu fakultātes (SZF) un Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas un Komunikācijas studiju nodaļas attīstības plāniem. Studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātnes" attīstības plānošanā un īstenošanā tiek ievērotas darba tirgus pašreizējās vajadzības, kuras nosaka informācijas pārvaldības un mediju industrijas, informācijas un mediju tehnoloģiju, informācijas apstrādes un lietošanas straujās transformācijas.

Studiju virziena satura attīstība orientēta atbilstoši "Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam" (apstiprināta Saeimā 2010. gada 10. jūnijā), programmai "Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes 2012.-2018. gadam" (apstiprinātas MK 2011. gada 20. oktobrī), "Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas īstenošanas plānam 2019.-2020.gadam" (MK rīkojums 2018. gada 18. jūlijā), "Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņēm 2014.-2020. gadam" (MK rīkojums 2013.gada 14. oktobrī), "Latvijas mediju politikas pamatnostādņēm 2016.-2020. gadam" (apstiprinātas MK 2016. gada 8. novembrī), "Kultūrpolitikas pamatnostādņēm 2014.-2020.gadam "Radošā Latvija" (MK rīkojums 2014. gada 29. jūlijs).

Latvijas valsts stratēģiskās attīstības dokuments "Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam" (<http://polsis.mk.gov.lv/documents/3323>) uzsver sociālo zinātņu nozīmi. Demokrātiskai valstij nepieciešams, ka tās iedzīvotāji saprot sabiedrībā notiekošo, problēmas un to cēloņus, veido savu viedokli un piedalās problēmu risināšanā. Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena nozīmi nosaka vairāki stratēģiski dokumenti, kas raksturo nacionālās kultūras un informācijas telpu saistību mūsdienu pasaulē, nepieciešamību pēc informācijpratības un medijpratības kā profesionālajā, tā arī ikdienas dzīvē. Tāpēc virziena programmu attīstība ir būtiska Latvijas informatīvo resursu nodrošināšanai un pieejamības sekmēšanai. "Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam" norādīts, ka pirmā prioritāte ir kultūras telpas attīstība. Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena studiju programmas saturs un rezultāti ir tieši vērsti uz kultūras telpas saglabāšanu, mijiedarbību un bagātināšanu, piemēram, informācijas resursu vākšanu, apstrādi, saglabāšanu un pieejamības nodrošināšanu, tostarp dažādu digitālo kolekciju izveido un uzturēšanu. Kultūras telpas attīstība ir viens no nosacījumiem gan jaunu zināšanu radīšanai (izglītošanai), gan arī pamats dažāda veida jaunradēm un inovācijām. Studiju programmas sniedz zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas, lai mūsdienu sabiedrībā cilvēks spētu pārvaldīt informāciju (to atrast, novērtēt un lietot), kā arī palīdzētu citiem apgūt informācijpratības kompetences. Virziena turpmākā attīstība nosaka būtiska nepieciešamību strādāt pie mērķu integrācijas, to caurvijām, orientējoties uz nacionālās kultūras un informācijas telpas ilgtspējības veicināšanu un studējošo iekļaušanos starptautiskā darba tirgū. Perspektīvā ir arī lielāka informācijas tehnoloģiju studiju iekļaušana Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virzienā (jau ir izveidoti atsevišķi kursi, studējošo projekti vērsti uz darbību multimediju vidē, izmantojot IT). Būtisks studiju rezultāts ir kompetence analizēt, kritiski izvērtēt un prognozēt informācijas un komunikācijas fenomenus, situācijas un procesus sabiedrības attīstības kontekstā. Informācijpratības un kultūras mantojuma digitalizācijas nozīme savukārt izcelta valsts politikas dokumentā "Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam" (file:///C:/Users/Cap18-6/AppData/Local/Temp/IS_pamatnostadnes_2013.pdf).

Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena pētnieciskā darbība atbilst Latvijas Viedās specializācijas stratēģijai (VSS, RIS3 <https://www.izm.gov.lv/lv/normativie-akti/ministru-kabineta-noteikumi/zinatne/viedas-specializācijas-strategija>). Sociālajām un humanitārajām zinātnēm ir būtiska horizontāla loma Latvijas Viedās specializācijas īstenošanā. Ieguvēji no sociālo un humanitāro zinātņu nozaru devuma ir gan sabiedrība kopumā, gan valsts pārvalde un uzņēmēji. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju programmas tiecas piedāvāt modernu un nākotnes darba tirgus prasībām atbilstīgu izglītību un radošuma sekmēšanu. Sociālās un humanitārās zinātnes sagatavo cilvēkresursus darbībai aizvien komplicētākā sabiedrībā un pasaulē, kuru raksturo globālā konkurence, darbs un dzīve multikulturālā vidē, tehnoloģiju risinājumi kā cilvēka aizstājēji, attālinātais darbs un tīkloveida organizācijas, jauni ētikas izaicinājumi un nepieciešamība aizvien radīt unikālus produktus. Informācijas un komunikācijas zinātnes piedāvā zināšanas par sabiedrību, kā arī piedāvā komunikācijas un darba ar informāciju rekomendācijas.

Informācijas un komunikācijas zinātnes pētnieciskās tēmas iekļaujas Latvijas prioritāro zinātnes virzienu 2018.-2021. gadam (MK rīkojums 2017. gada 13. decembrī) 9. virzienā "Valsts un sabiedrības drošība un aizsardzība" (<https://likumi.lv/doc.php?id=295821>). Tajā prioritāte piešķirta stratēģiskās komunikācijas, krīžu komunikācijas, Kremļa propagandas un demokrātiju destabilizācijas mehānismu izpētei un globālās informatīvās telpas izaicinājumiem, pie kuriem pieder informācijas vides, mediju satura veidotāju un lietotāju lomu, prakses, funkciju u.c. izmaiņas, sociālo mediju ietekme uz Latvijas plašsaziņas līdzekļu vides kvalitāti un iedzīvotāju iespējām iegūt uzticamu informāciju.

Latvijas Universitātes attīstības stratēģijā 2016.-2020. gadam

(https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/zinas/2018/julij/LUstrat_Kopsavilk_250517.pdf)

noteikts, ka LU attīstības mērķis ir kļūt par starptautiski atzītu Eiropas un pasaules nozīmes zinātnes universitāti. LU SZF Dome 21.06.2019. sēdē (lēmums Nr. SZF-V12.2/48) apstiprināja "LU Sociālo zinātņu fakultātes rīcības plānu 2018.–2020. gadam LU Stratēģijas izpildei". Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena attīstības mērķi balstās uz LU kopīgajiem **mērķiem** un ir šādi:

1) kļūt par vienu no vadošajiem informācijas un komunikācijas zinātnes studiju centriem Baltijas valstīs, kā konkurētspējas pamatu, izvirzot padziļinātu specializāciju bibliotēkzinātnē, komunikācijas teorijā un citas plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas apakšnozarēs;

2) kļūt par Ziemeļeiropas reģionā vadošu informācijas un komunikācijas zinātnes un starpdisciplināru pētniecības centru, specializējoties informācijas pārvaldībā, bibliotēkzinātnē, grāmatniecībā, plašsaziņas līdzekļu, mediju daudzveidības un ekoloģijas, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un cilvēka mijiedarbes, digitālās komunikācijas, kultūras komunikācijas, biznesa komunikācijas, sporta komunikācijas, dzimtes komunikācijas, atmiņas komunikācijas pētniecībā;

3) kvalitatīvi īstenot visu līmeņu studiju programmas informācijas un komunikācijas zinātnē – bakalaura, maģistra un doktora –, nodrošinot darba tirgu ar augsta līmeņa šīs nozares visu jomu speciālistiem.

Uzdevumi, stratēģisko mērķu sasniegšanai:

- turpināt uzlabot studiju virziena ietvaros realizējamo studiju programmu īstenošanas organizāciju un kursu kvalitāti, regulāri sekojot aktualitātēm informācijas un komunikācijas zinātnē;
- veicināt programmā iesaistīto mācībspēku pētniecisko darbību, dalību nacionālajos un starptautiskos projektos un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu;
- veicināt akadēmiskā personāla mobilitāti un kvalifikācijas celšanu augstākās izglītības un pētniecības institūcijās ārpus Latvijas;
- turpināt palielināt informācijas un komunikācijas zinātnes nozares publikāciju skaitu, kas indeksēti *SCOPUS* un *Web of Science (WoS)* datubāzēs;
- paplašināt un izvērst darbību starptautiskos sadarbības zinātniskajos un studiju programmu īstenošanas tīklos, veidot sakarus ar līdzīgām augstākās izglītības programmām Latvijā un ārvalstīs; veicināt studējošo mobilitāti, piesaistot starptautisku pieredzi guvušos studējošos un programmu absolventus pedagoģiskajam un pētnieciskajam darbam;
- attīstīt sadarbību ar citu sociālo zinātņu, kā arī humanitāro un dabaszinātņu pārstāvjiem gan Latvijā, gan starptautiski, kopā meklējot finansējumu un realizējot starpdisciplinārus fundamentālos un lietišķos pētniecības projektus;
- uzlabot studējošo piesaistes pasākumus un rast tās jaunas formas;
- sekmēt akadēmiskā personāla ataudzi un kapacitātes paaugstināšanu.

Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena attīstības stratēģija ir balstīta arī uz Latvijas Universitātes pētniecības kapacitātes un konkurētspējas attīstības 2016.–2020. gadam mērķiem – zinātniskās izcilības paaugstināšanu, pētniecības internacionalizāciju un zināšanu bāzes paplašināšanu un tehnoloģiju pārnesi. Virziena mācībspēki ir iesaistīti vairāku LU prioritāro pētniecības virzienu īstenošanā, piemēram, "Inovātīvās informācijas tehnoloģijas", "Sabiedrības veselība, dzīves kvalitāte un nācīgas ilgtspēja", "Letonika, diaspora un starpkultūru komunikācija" un "Cilvēks un tehnoloģijas, izglītības kvalitāte".

Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena attīstības mērķu izstrādes procesā ir iesaistīts viss virziena akadēmiskais personāls. Mērķi formulēti Informācijas un bibliotēku zinātnes

studiju nodaļas un Komunikācijas studiju nodaļas darbinieku sapulcē. Virziena attīstības mērķu izpildi vada un kontrolē nodaļu vadītāji.

Lai īstenotu LU un Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena attīstības stratēģiskos mērķus studiju procesā, ir izstrādāts virziena attīstības plāns (sk. 3. pielikumu). Nākamo sešu gadu galvenie darbi: studiju kursu klāsta papildināšana ar kursiem angļu valodā, kuru pamatā ir pētnieciskajos projektos un individuālās specializācijas jomā jaunradītas zināšanas (visu periodu); Mediju studiju centra un Informācijas pārvaldības studiju centra (2020); vidusskolu vecāko klašu skolēniem adresētas “Jauno komunikācijas un informācijas pārvaldnieku skolas” izveidošana LU SZF (2020); universitātes līmeņa modernas mācībgrāmatas latviešu valodā informācijas un komunikācijas zinātnē sagatavošanā un tās izdošana (2022); mūžizglītības programmu digitālajā mārketingā un reklāmā, medijpratībā senioriem, stāstniecībā, multimediju prasmēs, digitālajā fotografēšanā, teātra, kino un mediju kritikā izveidošana un attīstīšana LU SZF (2020–2024); starpdisciplināras atmiņu institūciju profesionālās maģistra studiju programmas veidošana sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku un citām augstskolām; pētniecisko projektu piesaiste konkursu kārtībā, publikāciju skaita starptautiski recenzētos izdevumos palielināšana (8–10 raksti gadā) (visu periodu).

1.3. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

7. tabula. Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena SVID.

Skatīt pielikumā.

Neraugoties uz to, ka pārskata periodā Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju programmas ir sekmīgi realizētas, ir konstatējamas to īstenošanas “vājās vietas” un “draudi”. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena mācībspēki piedāvā konkrētas darbības to novēršanai un/vai mazināšanai (sk. 8., 9. un 10. tabulu).

8. tabula. Būtiskākās studiju virziena vājās vietas un plāns to novēršanai.

Skatīt pielikumā.

9. tabula. Būtiskākie draudi un plāns, kā tos novērst

Skatīt pielikumā.

10. tabula. Būtiskākās iespējas un plāns iespēju izmantošanai

Skatīt pielikumā.

Studiju virziena attīstības plāns

Studiju virziena attīstības plānu, balstoties uz studiju virziena attīstības mērķiem, izstrādā

Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas un Komunikācijas studiju nodaļas vadītāji, Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena vadītājs un apstiprina Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena akadēmiskais personāls nodaļu personāla pilnsapulcē. Virziena attīstības plāns kopumā tiek pārskatīts kopā ar virziena attīstības mērķiem īpaši šim nolūkam sasauktā nodaļas darbinieku kopsapulcē vai kārtējā nodaļas darbinieku kopsapulcē reizi akadēmiskajā gadā. Studiju virziena attīstības plāna izpilde tiek kontrolēta arī studiju programmu padomes sēdēs, kur, balstoties uz programmu direktoru ieteikumiem, tiek arī formulēti labojumi un papildinājumi attīstības plānā, kurus tālāk plānā iestrādā nodaļas vadītājs.

Virziena attīstības plāns vērtējams, kā atbilstīgs virziena attīstības mērķiem, un ir reāli izpildāms. Virziena attīstības plāna izstrādes process vērtējams kā efektīvs un atbilstīgs LU normatīviem. Studiju virziena attīstības plānu sk. 3. pielikumā.

1.4. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

Koleģiālā atbildība studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” pārvaldībā ir LU lēmēj institūcijām – Senātam, LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijai (kuru vada prorektori), fakultāšu domēm un Studiju programmu padomēm, kas vērtē studiju kvalitāti un lemj par pasākumiem studiju kvalitātes nodrošināšanai.

LU vadība ir atbildīga par studiju kvalitātes vadības sistēmas funkcionēšanu, rezultātu pārvaldības, procesa uzraudzības un auditu nodrošināšanu.

Atbildība par studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” un tā ietvaros īstenoto studiju programmu kvalitāti ir studiju virziena vadītājam un dekānam, studiju programmu direktoriem.

Katrs mācībspēks ir atbildīgs par docētā kursa satura un īstenošanas kvalitāti, pētniecisko darbību un profesionālo pilnveidi.

Studējošo atbildība ir noteikta viņu tiesībās un pienākumos sekmēt LU mērķu īstenošanu un izcilību studijās, piedaloties LU koleģiālajās institūcijās un regulāri izsakot savu viedokli studējošo aptaujās.

Studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” pārvaldības struktūru sk. 4. pielikumā. Katrai LU studiju programmai ir **studiju programmas direktors**, kurš vada šīs studiju programmas izstrādi un īstenošanu. Studiju programmas direktoru pēc tās fakultātes domes, kas pārstāv atbilstošo zinātnes nozari, priekšlikuma apstiprina Senāts. Ja studiju programma aptver vairākas apakšprogrammas, ar fakultātes domes lēmumu katrā apakšprogrammā var apstiprināt apakšprogrammas vadītāju. Studiju programmas direktors ir atbilstošās nozares studiju programmu padomes loceklis un savu darbību saskaņo ar to. Studiju programmas direktors ir atbildīgs dekānam, studiju virziena vadītājam, studiju programmu padomei, fakultātes domei, prorektoram, un rektoram. Studiju programmas direktora pienākumi noteikti Noteikumos par Latvijas Universitātes studiju programmu direktoru. Studiju programmas direktora kompetencē ir nodrošināt studiju programmas satura atbilstību normatīvajiem aktiem, un studiju programmas pilnveidi, t.sk., studiju programmu izmaiņu izstrādāšanu, atbilstoši nozares un darba tirgus tendencēm, kā arī

ievērojot iesaistīto pušu vajadzības. Studiju programmas direktora pienākumu vidū ir arī sadarbības nodrošināšana ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un citu LU studiju programmu direktoriem studiju satura koordinēšanas un pieredzes apmaiņas jautājumos, kā arī ar darba devējiem un prakses vietām studiju satura jautājumos, lai nodrošinātu nodarbinātības prasībām atbilstošu studiju rezultātus.

Studiju virziena vadītāja kompetencē ir viena studiju virziena studiju programmu pārraudzība, studiju virziena atbilstības LU Attīstības stratēģijai, aktualitātes un attīstības nodrošināšana, kā arī virzienā esošo studiju programmu koordinētas vadības un sadarbības īstenošana. Studiju virziena vadītāji sadarbībā ar studiju programmu direktoriem nodrošina studiju virziena tajā iekļauto studiju programmu pārskatīšanu, kā arī attīstības plānošanu un īstenošanu. Studiju virziena vadītāji organizē studiju virziena padomju darbu, kā arī regulāri organizē ikgadējā Studiju virziena pārskata izstrādi un virzīšanu izskatīšanai un apstiprināšanai Studiju programmu padomē un Fakultātes domē. Studiju virziena vadītāji sadarbībā ar virzienā iekļauto studiju programmu direktoriem un LU Studiju departamentu nodrošina studiju virziena akreditāciju un pārakreditāciju. Studiju virziena vadītājs var būt fakultātes dekāns, nodaļas vadītājs vai virzienā iekļautās studiju programmas direktors. Virziena vadītājus pēc LU Studiju departamenta priekšlikuma vai fakultātes domes lēmuma, ar rīkojumu apstiprina LU rektors.

Studiju programmu padomes pārzina vienai zinātnes nozarei atbilstošās visu līmeņu akadēmiskās, profesionālās un doktora studiju programmas. Studiju programmu padomē darbojas visi nozarei atbilstošie studiju programmu direktori, sekmīgi atbilstošās programmās reģistrēto studējošo pārstāvji (ne mazāk kā 20% no studiju programmu padomes sastāva, sekmējot visu līmeņu studiju programmu pārstāvniecību, kā arī iespējami lielāku studiju programmu skaita pārstāvniecību, kandidatūras izvirza studējošo pašpārvalde), darba devēju pārstāvji (kandidatūras ierosina struktūrvienību vadītāji un studiju programmu direktori). Studiju programmu padomes sastāvā ir pārstāvēts studiju virziena vadītājs, kā arī fakultātes vadība – dekāns un visu virziena studiju programmu pasniegšanā iesaistīto katedru pārstāvji. Studiju programmu padome un fakultāšu domes apstiprina nozares studiju programmu attīstības stratēģiju, izvērtē un iesniedz apstiprināšanai fakultātes domē visu līmeņu jaunu studiju programmu pieteikumus atbilstošajā nozarē, ikgadējos studiju programmu pārskatus, kā arī izmaiņas studiju programmās.

Fakultāšu domes, kuru sastāvā ir akadēmiskā un vispārējā personāla pārstāvji, kurus ievēlē uz trim gadiem, un studējošo pārstāvjiem, kuru skaits ir ne mazāk kā 20 procenti no domniekiem, lemj tos fakultātes akadēmiskā darba, kā arī saimnieciskās, finansiālās un citas darbības jautājumos, kas ir fakultātes kompetencē vai virzāmi tālāk uz Senātu.

LU studiju virzienu un studiju programmu darbības rezultātus izvērtē, kā arī priekšlikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību sniedz **Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija** (turpmāk – SP KNK). Šī komisija izskata un sniedz atzinumus par studiju programmām, t.sk. izvērtē jauno studiju programmu koncepcijas pieteikumus, jaunās studiju programmas un priekšlikumus par programmu slēgšanu, būtiskas izmaiņas akreditētajos studiju virzienos, kam nepieciešams SP KNK lēmums, kā arī jaunu studiju moduļu un apakšprogrammu pieteikumus. Izvērtējot jauno studiju programmu koncepcijas, studiju programmas un ikgadējos studiju virzienu pārskatus, SP KNK balstās uz anonīmu, neatkarīgu ekspertu atzinumu. SP KNK sastāvā ir prorektori, Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona, Studiju departamenta direktors un pārstāvji, Studentu servisu departamenta pārstāvis, iekšējais auditors, kvalitātes vadītājs, Zinātnes departamenta pārstāvis, LU Bibliotēkas pārstāvis, Studentu padomes deleģēts pārstāvis un LU Absolventu kluba deleģēts pārstāvis.

Studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” pārvaldības struktūra iekļaujas kopējā LU

un SZF vadības ietvarā. Studiju virziena realizāciju ikdienā saskaņā ar LU vadības norādījumiem, virziena attīstības stratēģiju, fakultātes domes lēmumiem, dekāna norādījumiem un Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas un Komunikācijas studiju nodaļas personāla sapulču koleģiālajiem lēmumiem vada šo nodaļu vadītāji un Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena vadītājs. Studiju virziena programmu saturu, tai skaitā gada pārskatus, vērtē un apstiprina Komunikācijas zinātnes studiju programmu padome, kuras sastāvā iekļauti visu Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju programmu direktori, akadēmiskā personāla pārstāvji, studentu pārstāvji, kā arī darba devēju pārstāvis. Visas izmaiņas studiju programmās tiek veiktas ar studiju programmu padomes akceptu. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena realizācijā iesaistītā administratīvā personāla un akadēmiskā personāla pienākumi un atbildība definēta amatu aprakstos un LU normatīvajos aktos. Studējošo pienākumi un atbildība definēta LU iekšējās kārtības noteikumos un citos LU normatīvajos aktos. Ikdienas studiju organizāciju Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virzienā pārrauga Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas un Komunikācijas studiju nodaļas vadītāji sadarbībā ar studiju programmu direktoriem. Regulāri notiek Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas un Komunikācijas studiju nodaļas personāla sapulces, kurās tiek apspriesti aktuālie jautājumi saistībā ar studiju virziena realizāciju un koleģiāli pieņemti lēmumi saistībā ar praktiskā studiju un pētniecības darba organizāciju.

Būtiska loma ir Komunikācijas zinātnes doktora studiju padomei, kuru veido abu minēto nodaļu mācībspēki un kura ne tikai vada doktora studiju programmas realizāciju, bet arī teorētiski un metodoloģiski veicina bakalaura un maģistra studiju programmu attīstību. SZF studiju programmu attīstība ir orientēta starpnozaru aspektā, tāpēc koleģiāli liela nozīme ir SZF izveidotajai programmu direktoru padomei, kurā regulāri tiek apspriesti programmu kvalitātes jautājumi, notiek pieredzes apmaiņa un vienošanās par jautājumiem, kas skar visu programmu attīstību (padomei ir padomdevējfunkcijas).

Studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” vadības sistēma kopumā uzskatāma par efektīvu un atbilstīgu studiju virziena realizācijas un attīstības mērķiem un uzdevumiem.

Studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” pārvaldības īstenošanā atbalsta funkcijas nodrošina **LU Administrācija**, kuras pamatmērķis ir nodrošināt tiesisku LU misijas, mērķu un stratēģijas izpildi, kā arī sniegt atbalstu LU personālam un citiem LU nodarbinātajiem. LU Administrācija īsteno administratīvās funkcijas, kas tiesību aktos noteiktas LU: administratīvais process, pārvaldes lēmumu pieņemšana, normatīvo aktu jaunrade, iekšējā kontrole, uzskaitē, uzraudzība, kvalitātes kontrole u.tml., ciktāl tās saskaņā ar normatīvajiem aktiem neveic citas LU pamatstruktūrvienības (iestādes). Administrācija pārvalda LU darbības privāto tiesību jomā, pārvalda saziņu un sadarbību starp LU pamatstruktūrvienībām (iestādēm), kā arī sabiedrību, fiziskām un juridiskām personām, kā arī sniedz atbalstu LU pamatstruktūrvienībām (iestādēm) to funkciju un uzdevumu īstenošanā. LU Administrācijā ietilpst šādas struktūrvienības: Zinātnes departaments, Studiju departaments, Studentu servisu departaments, Komunikācijas un inovāciju departaments, Finanšu un uzskaites departaments, Juridiskais departaments, Personālvadības departaments, Informācijas tehnoloģiju departaments un Infrastruktūras departaments.

Būtiska loma studiju virziena pārvaldībā ir **Studiju departamentam**, kura galvenās funkcijas ir izstrādāt ar studiju darbību saistītos tiesību aktus un dokumentus, koordinēt un kontrolēt to ieviešanu un tālāku attīstību, nodrošināt LU misijai, mērķiem un stratēģijai atbilstošu studiju procesu plānošanu, organizēt jauna studiju piedāvājuma izstrādi, licencēšanas un akreditācijas sagatavošanu un norisi, turpmāku programmu īstenošanas un attīstības uzraudzību, uzraudzīt un analizēt studiju kursu un programmu saturu, organizēt studiju kursu un programmu regulāru atjaunināšanu, nodrošinot to kvalitāti un izmaksu efektivitāti, plaši lietojamo prasmju un praktisku iemaņu apguvi studijās, e-studiju attīstību. Ar studijām saistītas pētniecības organizēšanā un studējošo iesaistes pētniecībā veicināšanā iesaistīts **Zinātnes departaments**. Studentu servisu

departamenta galvenās funkcijas ir organizēt un nodrošināt Latvijas un ārvalstu studējošo imatrikulāciju un eksmatrikulāciju, studiju dokumentu apriti un tās uzskaiti, uzturēt studiju nobeiguma dokumentācijas (kvalifikācijas) reģistru, tajā skaitā diplomu un absolventu reģistru, nodrošināt studējošajiem sociālās, kultūras un citas atbalsta funkcijas, kā arī sniegt konsultācijas un informāciju studējošajiem par sociālo nodrošinājumu, informēt potenciālos studēt gribētājus un reflektantus par studiju procesu un studiju organizāciju, kā arī nodrošināt mobilitātes programmu administrēšanu un īstenošanu. Studiju kvalitātes vadības sistēmas izveidē, uzturēšanā, īstenošanā, novērtēšanā un pilnveidē piedalās arī LU kvalitātes vadītājs un iekšējais auditors.

Administratīvā personāla, akadēmiskā personāla un studējošo sadarbība un savstarpējās attiecības balstās uz savstarpēju cieņu un sadarbību, orientējoties uz LU stratēģiskajiem mērķiem. Studiju procesa tiešā realizācijā un arī neformālā saziņā tiek ievērots LU Akadēmiskās ētikas kodekss, Noteikumi par akadēmisko godīgumu, LU iekšējās kārtības noteikumi studējošajiem, Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē un citi LU normatīvie akti. Studējošajiem tiek dota iespēja izteikt viedokli un aizstāvēt savas tiesības, nodrošinot neiesaistītu un koleģiālu situāciju, darba rezultātu un citu jautājumu izvērtējumu.

LU administratīvā un tehniskā personāla atbalsts studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātne" ietvaros ir atbilstošs tā programmu īstenošanā un attīstībā.

1.5. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, citastarp norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzišanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Uzņemšanas procesu regulē Uzņemšanas noteikumi un tam pakārtotie rīkojumi, kas nosaka procedūras konkrētajam akadēmiskajam gadam:

1. uzņemšanas prasības un kritēriji pamatstudiju programmās;
2. uzņemšanas prasības un kritēriji augstākā līmeņa studiju programmās;
3. uzņemšanas prasības un kritēriji doktora studiju programmās;
4. uzņemšanas prasības un kritēriji rezidentūras studiju programmās;
5. uzņemšanas kārtība akadēmiskajam gadam;
6. reģistrācijas maksas tāme;
7. studiju maksa programmās;
8. studiju vietu skaits uzņemšanai;
9. iestājpārbaudījumu materiālu sagatavošanas kārtība;
10. uzņemšanas komisijas sastāvs;
11. iestājpārbaudījumu komisiju sastāvs;
12. iestājpārbaudījumu norises laiks un vieta.

Uzņemšanas procedūras atšķiras pa studiju līmeņiem.

Uzņemšana pamatstudijās notiek centralizēti, izmantojot "Vienoto uzņemšanu pamatstudiju programmās", kas apvieno uzņemšanu 12 Latvijas augstskolās. Konkurss uz studiju vietām notiek pamatojoties uz Centralizēto eksāmenu rezultātiem vai uz atestāta atzīmēm – personām, kuras atbrīvotas no centralizētajiem eksāmeniem vai ieguvušas vidējo izglītību ārzemēs. Studiju programmās, kurām nav atbilstošu centralizēto eksāmenu, pievieno papildu prasības pēc noteiktām atestāta atzīmēm, programmās, kurās nepieciešamas īpašas prasmes vai atbilstība, nosaka papildu

iestājpārbaudījumu. Konkursa rezultātā reflektanti tiek ranžēti pēc iegūtajiem punktiem. Programmās var tikt noteiktas priekšrocības valsts mācību olimpiāžu uzvarētājiem (plašāk informāciju par uzņemšanas prasībām skatīt katras studiju programmas raksturojumā).

Uzņemšana maģistra līmeņa studiju programmās notiek decentralizēti, katrā fakultātē, bet vienotos termiņos. Uzņemšana notiek, pamatojoties uz vērtējumiem, kuri iegūti pamatstudiju laikā. Programmās, kurās pieļaujama dažādu nozaru iepriekšējā izglītība, izmanto iestājpārbaudījumu, lai noteiktu reflektanta priekšzināšanu atbilstību studiju programmas nozarei.

Uzņemšana doktorantūrā norisinās centralizēti. Pretendentam jāiesniedz promocijas darba tēma un jāsaskaņo vadītājs. Pretendenta atbilstību izvērtē nozares doktorantūras padome.

11. tabula. Studējošo uzņemšanas LU Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju programmās noteikumi

Tabulu skatīt pielikumā.

Kā to paredz Augstskolu likuma 47. panta trešā daļa, Ministru kabinets 2004. gada 16. novembrī ir pieņēmis noteikumus Nr. 932 "Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos" (turpmāk – MK noteikumi). Atbilstoši MK noteikumu 7. punktam un LU tiesību aktam "Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē" 3. punktam, studijas vēlākos studiju posmos var uzsākt persona, ja tās iepriekš apgūtā studiju programmas daļa nav mazāka par 40 kredītpunktiem jeb diviem semestriem.

Priekšnoteikums studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos ir iepriekš apgūto studiju kursu atzīšana. Studiju kursu atzīšanas kārtība ir noteikta LU Senāta apstiprinātajā tiesību aktā "[Studiju kursu atzīšanas kārtība Latvijas Universitātē](#)" (LU Senāta 29.12.2008. lēmums Nr.190). Atbilstoši minētajai kārtībai, uz studējošā iesnieguma pamata tiek izskatīta iespēja atzīt studiju kursus, kas apgūti kādā citā Latvijas augstākās izglītības iestādē, augstskolā ārzemēs vai iepriekšējo studiju periodā LU. Visās studiju programmās šo pienākumu veic programmas direktors. Saskaņā ar "[Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē](#)" 2.3. punktu, iepriekš apgūtus studiju kursus var atzīt tajā pašā vai zemākā studiju līmenī.

Studiju virziena "Informācija un komunikācijas zinātne" īstenošanā ir iedibinājusies laba citās Latvijas augstākās izglītības iestādēs, ārvalstu augstskolās un citās LU studiju programmās apgūto studiju kursu atzīšanas prakse. Laikposmā no 2013. gada ir atzīti 343 studentu citviet apgūtie studiju kursi. Vislielākais atzīto studiju kursu skaits ir bakalaura studiju programmā "Komunikācijas zinātne", kas arī ir šā studiju virziena studentu skaita ziņā lielākā studiju programma (sk. 12. tabulu).

12. tabula. Studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātne" studentu skaits, kuriem ir atzīti studiju kursi

Studiju programma	Uz (24.10.2019.) no visiem aktīvajiem studentiem, studentu skaits, kuriem ir atzīti studiju kursi	Studentu skaits, kuriem atzīti studiju kursi kopš 01.01.2013.
Bakalaura studiju programma "Informācija pārvaldība"	18	62
Bakalaura studiju programma "Komunikācijas zinātne"	56	214
Maģistra studiju programma "Bibliotēkzinātne un informācija"	8	27
Maģistra studiju programma "Komunikācijas zinātne"	6	40
Kopā	88	343

Studiju virziena "Informācija un komunikācijas zinātne" bakalaura studiju programmā "Informācijas

pārvaldība” mācās studenti, kuriem ir atzīti studiju kursi, kas apgūti Liepājas Pedagoģiskajā augstskolā, Rīgas Tehniskajā universitātē, Banku augstskolā, Latvijas Kultūras koledžā, Alberta koledžā, Rīgas Stradiņa universitātes Sarkanā Krusta medicīnas koledžā, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, Vidzemes Augstskolā, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā, Rīgas Juridiskajā augstskolā, Rīgas Celtniecības koledžā, Biznesa augstskolā “Turība”, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijā u.c. Latvijas izglītības institūcijās. Bakalaura studiju programmā “Komunikācijas zinātne” ir studenti, kuriem ir atzīti Biznesa augstskolā “Turība”, Rīgas Stradiņa universitātē, Vidzemes Augstskolā, Liepājas Universitātē, Alberta koledžā, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolā, Starptautiskajā praktiskās psiholoģijas augstskolā, Latvijas Kultūras akadēmijā u.c. augstskolās apgūtie studiju kursi. Šajā programmā arī studē studenti, kuriem ir atzīti Eiropas valstu universitātēs (piemēram, Hanzas Universitāte Greningenā un Māstrihtas Universitātes koledžā (Nīderlande)) ārpus ERASMUS programmas studijām apgūtie studiju kursi. Visās studiju programmās tiek atzīti ERASMUS programmās apgūtie studiju kursi. Tāpat tiek atzīti LU citās studiju programmās apgūtie studiju kursi. Piemēram, bakalaura studiju programmas “Informācijas pārvaldība” atzīti studentu apgūtie kursi LU studiju programmās “Vēsture”, “Teoloģija un reliģiju zinātne”, “Krievu filoloģija”, “Kultūras vēstures skolotājs”, “Datorzinātne”, “Politikas zinātne”, “Āzijas studijas”, “Komunikācijas zinātne”, “Sociālais darbs”, “Matemātiķis statistiķis”, “Baltu filoloģija”, “Vācu filoloģija”, “Programmēšana un datortīklu administrēšana”. Savukārt bakalaura studiju programmā “Komunikācijas zinātne” visvairāk ir atzīti LU programmās “Vadības zinības”, “Angļu filoloģija”, “Tiesību zinātne” un “Filozofija” apgūtie kursi. Šās programmas studenti apguvuši studiju kursus programmās – “Ārstniecība”, “Āzijas studijas”, “Baltu filoloģija”, “Krievu filoloģija”, “Māksla”, “Moderno valodu un biznesa studijas”, “Pirmsskolas izglītības pedagogs”, “Politikas zinātne”, “Psiholoģija”, “Sociālais darbs”, “Socioloģija”, “Starptautiskā ekonomika un komercdiplomātija”, “Starptautiskās ekonomiskās attiecības”, “Vēsture”, “Vidusskolas angļu valodas skolotājs” u.c. – un ieguvuši šo kursu atzinumu.

Maģistra studiju programmās “Bibliotēkzinātne un informācija” un “Komunikācijas zinātne” atzīto studiju kursu klāstā izteikti dominē ERASMUS programmā ārvalstu universitātēs apgūtie studiju kursi. Savukārt doktora studiju programmā “Komunikācijas zinātne” citās izglītības iestādēs apgūto kursu atzīšana notiek reti, jo studiju programmā ir iekļauti speciāli kursi “Piedalīšanās ārvalstu universitāšu doktora studijuursos” un “Stažēšanās ārvalstu universitātē”, kuru ietvaros tiek vērtēts ārvalstu studijās iegūtais.

Retāk tiek izmantota iespēja veikt iepriekšējā izglītībā (t.sk. tālākizglītības programmā) vai profesionālajā pieredzē iegūtu studiju rezultātu atzīšana (*“Nolikums par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegto studiju rezultātu novērtēšanu un atzīšanu Latvijas Universitātē” (LU Senāta 26.03.2012. lēmums Nr. 201) un “Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas dokumentu aprites kārtība” (LU 04.04.2014.rīkojums Nr.1/116).*

Kopš 2013. gada LU veikta 175 iesniegumu izskatīšana (16.09.2019.), kuros kopā atzīti 393 kursi.

Visas kārtības ir publicētas un pieejamas LU Normatīvo aktu sistēmā, kura ir pieejama ikvienam LU darbiniekam un studentam. Studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātnes” studiju programmu īstenošanā tipiskas situācijas (vairāk nekā 90%) ir pieredzes pielīdzināšana kursam “Radošais projekts” un prakses kursiem – “Mediju praktikums”, “Reklāmas praktikums”, “Sabiedrisko attiecību praktikums”. Lai pieredzi šiem kursiem pielīdzinātu, pretendentiem ir jāiesniedz atbilstoši pieredzi apliecinoši dokumenti un jāpiedalās aizstāvēšanā, kurā pieredze tiek novērtēta un vai nu atzīta vai neatzīta par pielīdzināmu. Arī informācijas pārvaldībā pieredze pielīdzināta tikai prakses kursiem. Sīkāk par šo procesu informācija rodama [SZF mājaslapā](#).

Kopš 2013. gada virziena “Informācijas un komunikācijas zinātnes” studiju programmās ir veiktas 116 iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē iegūtu studiju rezultātu atzīšana. Deviņos

gadījumos process noslēdzās, nepielīdzinot profesionālo pieredzi kursam. Parasti tas notiek tādēļ, ka pretendents neiesniedzis nepieciešamos dokumentus. Tikai vienā gadījumā pieredze netika pielīdzināta pēc tās nesekmīgas aizstāvēšanas. Pieci kursi, balstoties uz profesionālās pieredzes pielīdzinājumu, ir atzīti bakalaura studiju programmā "Informācijas pārvaldība" un 111 bakalaura studiju programmā "Komunikācijas zinātne". 2013. gadā atzīti 15 šādi studiju kursi (13% no visiem kursiem pārskata periodā), 2014. gadā – 4 kursi (4%), 2015. gadā – 22 kursi (19%), 2016. gadā – 21 kursi (18%), 2017. gadā – 29 kursi (25%), 2018. gadā – 12 kursi (10%) un 2019. gadā (līdz 1.11.2019) – 13 kursi (11%). Profesionālajā pieredzē iegūtie studiju rezultāti atzīti arī pazīstamiem Latvijas žurnālistiem, mediju redaktoriem un raidījumu moderatoriem.

1.6. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

Atbilstīgi Latvijas Republikas "Augstskolu likumam" izstrādāts LU iekšējais normatīvs "Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība", kas nosaka, ka informācija par katra studiju kursa apguves uzsākšanas nosacījumiem, mērķi, uzdevumiem, prasībām kredītpunktu iegūšanai, studiju kursa saturu, studiju procesa organizāciju kontaktnodarbībās, studējošo patstāvīgo darbu organizāciju un uzdevumiem, plānotajiem studiju rezultātiem (zināšanas, prasmes, kompetence) un to pārbaudes metodēm un vērtēšanas kritērijiem, ir iekļaujama visos studiju kursu aprakstos, kas studentiem pieejami LU Informatīvajā sistēmā (LUIS) un LU e-studiju vidē. Studējošo rezultātu vērtējumu reģistrēšana un uzskaitē notiek atbilstīgā studiju kursa e-vidē. LU katrai studiju programmai un katram studiju kursam ir formulēti studiju rezultāti kā zināšanu, prasmju un kompetences kopums. Studiju programmu kursi ir izstrādāti, ievērojot pakāpenības un pēctecības principus. Lai to nodrošinātu studiju programmās ir veikta studiju programmas līmenī un studiju kursu līmenī plānoto studiju rezultātu kartēšana. LU informācijas un komunikācijas zinātnes studiju programmas studiju kursu līmenī plānoto studiju rezultātu kartēšana atspoguļota un analizēta studiju programmu raksturojumos.

Sākot studijas, studējošie tiek informēti par studiju organizāciju un īstenošanu atbilstīgajā studiju programmā, bet, sākot katra atsevišķa studiju kursa apguvi, docētāji informē par kursa organizāciju, saturu, apguves prasībām, plānotajiem studiju rezultātiem, pārbaudījumiem un vērtēšanas kritērijiem, kā arī izskaidro studiju kursa būtību kopējo programmas studiju rezultātu sasniegšanā. Studējošie var iepazīties ar studējošo sekmju vērtēšanas kritērijiem un nosacījumiem un saistošajām procedūrām studiju kursu aprakstos un e-studiju vidē, kā arī katra studiju kursa apguves sākumā pirmajā nodarbībā, kad katrs docētājs iepazīstina studējošos ar kursa apguves organizāciju, prasībām īsumā raksturo starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu prasības, vērtēšanas kritērijus un pārbaudījumu norises kārtību, nemainot šīs prasības un vērtēšanas kritērijus semestra laikā.

Studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātnes" studiju programmās kursu pārbaudījumos izmantotās metodes studējošo sasniegumu vērtēšanai pilnībā atbilst minētā LU iekšējā normatīvā "Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība" noteiktajam procesam. Arī specifisku sasniegumu novērtēšana, piemēram, studentu radošo darbu (video sižetu, mājaslapu, žurnālistikas sacerējumu), notiek šajā normatīvā aprakstītās prakses ietvaros, to nosacījumus papildinot ar detalizētākiem konkrēto darbu vērtēšanas kritērijiem. Informācija par tiem tiek iekļauta kursa aprakstā un sniegta studiju kursa pirmajā nodarbībā.

Studiju kursu pārbaudījumu organizēšana un studējošo sasniegumu vērtēšana notiek atbilstīgi saskaņā ar "Augstskolu likumu" un LU Satversmi izstrādātajai "*Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtībai Latvijas Universitātē*" (LU Senāta 29.06.2015. lēmums Nr. 211), kas piemērojama visu līmeņu LU studiju programmās reģistrēto pilna un nepilna laika studējošo studiju rezultātu vērtēšanai.

Katrā studiju kursā ir divi pārbaudījumi veidi: starppārbaudījumi (starppārbaudījumu kopējais vērtējums ne mazāk kā 50% no kopējā vērtējuma) un studiju kursa noslēguma pārbaudījums (vērtējums ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma). Pārbaudījumi var tikt īstenoti rakstveidā vai mutvārdos, vai kombinētā formā (rakstveidā un mutvārdos). Studējošo sasniegumu novērtēšanai tiek izvēlēta pārbaudījumu forma un metodes, kas atbilst mācību metodēm, kādas izmantotas studiju procesā kontaktnodarbībās un studējošo patstāvīgā darba organizēšanā.

Eksāmena kārtošana ir obligāta prasība, lai iegūtu kredītpunktus par studiju kursa apguvi. Starppārbaudījuma vērtēšanas kārtību un kritērijus atbilstoši studiju kursa specifikai nosaka atbildīgā struktūrvienība. Studiju kursa apguves vērtējumu aprēķina LU centralizētajā sekmju reģistrēšanas sistēmā pēc kursa aprakstā noteiktā algoritma, ņemot vērā starppārbaudījumos un eksāmenā iegūtos vērtējumus, un reģistrē pārbaudījuma protokolā.

Starppārbaudījumu veidi ir: kontroldarbs, patstāvīgais darbs, praktiskais darbs, ziņojums, referāts un citi darba veidi atbilstoši studiju kursa specifikai. Starppārbaudījumu skaits un veids ir noteikts studiju kursa aprakstā. Lai studējošais iegūtu vērtējumu par kursa apguvi, eksāmenā iegūtajam vērtējumam jābūt sekmīgam. Kursa apguvi var vērtēt kā sekmīgu arī tad, ja eksāmens ir nokārtots nesekmīgi un šāda iespēja noteikta studiju kursa aprakstā. Kursa apguves kopējo vērtējumu aprēķina LU e-studiju vidē pēc kursa aprakstā noteiktā algoritma, ņemot vērā starppārbaudījumos un eksāmenā iegūtos vērtējumus.

Katra studiju kursa noslēgumā ir studiju kursa noslēguma pārbaudījums: eksāmens vai aizstāvēšana (kursa darbam, noslēguma darba projektam, semestra darbam, lauku kursam, praksei). Kursa darba, noslēguma darba projekta, semestra darba, lauku kursa un prakses aizstāvēšanas un vērtēšanas kārtība noteikta LU normatīvajos aktos.

Studiju rezultāti tiek vērtēti 10 ballu skalā. Ja to atļauj ārējie normatīvie akti, tad, saņemot LU prorektora atļauju, studiju rezultātus var vērtēt ar "ieskaitīts" vai "neieskaitīts". Kursu uzskata par sekmīgi apgūtu, t.i., vērtējums ir sekmīgs, ja vērtējums 10 ballu skalā nav zemāks par "4" (gandrīz viduvēji) vai ir "ieskaitīts". Šajā gadījumā studējošais iegūst kredītpunktus par konkrētā kursa apguvi.

Studentu zināšanu, prasmju un kompetences vērtēšanai katrā studiju kursā 10 ballu sistēmā izmanto iepriekš aprakstītus studiju rezultātu kritērijus. Kritēriju formulēšanā par pamatu tiek izmantoti katrā studiju kursā formulētie studiju rezultāti un vērtējumu skaidrojums (sk. 13. tabula), kas publicēti "Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība".

13. tabula. Vērtējumu 10 ballu sistēmā skaidrojums

Tabulu skatīt pielikumā

Apguves līmenis	Atzīme (atšifrējums)	Skaidrojums (atbilstīgi Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.141, Nr.512 Nr.240 un LU Senāta 29.06.2015. lēmumam Nr. 211)
ļoti augsts apguves līmenis	10 (izcili)	zināšanas, prasmes un kompetence pārsniedz studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, liecina par spēju veikt patstāvīgus pētījumus un dziļu problēmu izpratni
	9 (teicami)	zināšanas, prasmes un kompetence pilnībā atbilst studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasībām, iegūta prasme patstāvīgi izmantot iegūtās zināšanas
augsts apguves līmenis	8 (ļoti labi)	pilnīgi izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr atsevišķos jautājumos nav pietiekami dziļas izpratnes, lai zināšanas un prasmes patstāvīgi izmantotu sarežģītāku problēmu risināšanā
	7 (labi)	kopumā izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr dažkārt konstatējama neprasme iegūtās zināšanas un prasmes izmantot patstāvīgi
vidējs apguves līmenis	6 (gandrīz labi)	izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr vienlaikus konstatējama nepietiekami dziļa problēmas izpratne un neprasme izmantot iegūtās zināšanas
	5 (viduvēji)	kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu problēmu pārzināšana un neprasme izmantot iegūtās zināšanas
	4 (gandrīz viduvēji)	kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu pamatkonceptu izpratne, ir ievērojamas grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā
zems apguves līmenis	3 (vāji)	zināšanas ir virspusējas un nepilnīgas, studējošais nespēj tās lietot konkrētās situācijās
	2 (ļoti vāji)	ir virspusējas zināšanas tikai par atsevišķām problēmām, lielākā daļa programmas, studiju moduļa vai studiju kursa nav apgūta
	1 (ļoti, ļoti vāji)	nav izpratnes par priekšmeta pamatproblemātiku, nav gandrīz nekādu zināšanu studiju kursā, studiju modulī vai programmā

Novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām tiek analizēta un pilnveidota, ņemot vērā docētāju pieredzi, analizējot studējošo sasniegtos studiju rezultātus un aptauju rezultātus salīdzinot vairākos akadēmiskajos gados. Studējošie aptaujās atzīst, ka studēšanai ļoti būtiski ir skaidri formulēti plānotie studiju rezultāti un definēti vērtēšanas kritēriji, kā arī regulāras atgriezeniskās saites par studējošo sasniegumiem saņemšana studiju procesā. Lai to nodrošinātu, docētāji sistemātiski analizē savu pieredzi, sadarbojas ar kolēģiem, analizē studējošos sasniegumus un pilnveido kursu aprakstus un e-studiju vidi, izstrādājot plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgus vērtēšanas kritērijus, tādējādi nodrošinot vērtējuma pamatojumu.

Vērtējot studiju rezultātus, tiek ievēroti Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumos Nr. 141 (20.03.2001.) "Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu", Nr. 512 (26.08.2014.) "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu", Nr. 240 (13.05.2014.) "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" formulētie vērtēšanas pamatprincipi:

- **vērtēšanas atklātības princips** – atbilstoši izvirzītajam studiju programmas mērķim un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķim un uzdevumiem universitāte ir noteikusi prasību kopumu studiju rezultātu vērtēšanai;
- **vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips** – universitāte noteikusi iegūtā vērtējuma pārskatīšanas kārtību;
- **vērtējuma obligātuma princips** – nepieciešams iegūt sekmīgu vērtējumu par visa studiju programmas satura apguvi;
- **vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips** – studiju programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus;
- **vērtējuma atbilstības princips** – pārbaudes darbā studentam tiek dota iespēja apliecināt zināšanas, prasmes un kompetenci atbilstošos uzdevumos un situācijās. Pārbaudēs

iekļaujama satura apjoms atbilst kursu programmās noteiktajam saturam.

Noslēguma darbu vērtēšanas pamatkritērijus nosaka *“Prasības noslēguma darbu (bakalaura, maģistra darbu, diplomdarbu un kvalifikācijas darbu) izstrādāšanai un aizstāvēšanai Latvijas Universitātē” (LU 03.02.2012. rīkojums Nr.1/38)*. Noslēguma darbu vērtēšanai var noteikt papildkritērijus, kurus pēc atbilstošās programmu padomes priekšlikuma apstiprina fakultātes dome.

Studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” noslēguma darbu izstrādi, prasības un vērtēšanas procedūra raksturota Sociālo zinātņu fakultātē izstrādātajos *“Metodiskajos norādījumos kursa, bakalaura, maģistra darba un diplomdarba izstrādāšanai un aizstāvēšanai”* (apstiprināti ar LU SZF Domes 31.01.2018. lēmumu Nr. SZF-V12.2/13). Noslēguma darbu izstrādes kontrole un vērtēšana sastāv no vairākām pakāpēm – pētījuma projekta vai koncepcijas izstrāde, noslēguma darba priekšizstrādēšana un noslēguma darba galīgā aizstāvēšana. Šāda daudzpakāpju vērtēšanas sistēma ļauj sekot studentu noslēguma darbu tapšanai, veicināt studējošo darba motivāciju un nodrošināt, lai darbs tiktu veikts sistemātiski un kvalitatīvi. Noslēguma darbu kvalitātes vērtēšanas kritērijus veido šādi parametri:

- darba temata izvēle, formulējumu skaidrība un darba loģika;
- darba teorētiskais pamatojums;
- pētījuma metodoloģija un pētījuma metožu lietojums;
- rezultātu analīze un secinājumi;
- darba valodas kvalitāte;
- atbilstība zinātniska darba normām un tehniskajām prasībām.

Noslēguma darba gala vērtēšanā studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” aizstāvēšanas eksāmenā tiek ņemti vērā:

- 1) darba atbilstība kvalitātes kritērijiem;
- 2) darba autora ziņojums (prasme zinātniski, koncentrēti un argumentēti iepazīstināt ar veikto pētījumu, formulēt secinājumus, norādīt turpmākos iespējamus pētījuma virzienus);
- 3) atbildes uz jautājumiem un prasme diskutēt.

Studentu aptaujās paustais viedoklis liecina, ka šāda noslēguma darba izstrādes, kontroles un vērtēšanas sistēma un kritēriji viņus apmierina un tie tiek uzskatīti par atbilstīgiem paveiktā kompetentam un taisnīgam vērtējumam. Viņi arī atzinīgi vērtē šo kritēriju izsmeļošo skaidrojumu Sociālo zinātņu fakultātē izstrādātajos *“Metodiskajos norādījumos kursa, bakalaura, maģistra darba un diplomdarba izstrādāšanai un aizstāvēšanai”*.

1.7. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

LU savā darbībā ievēro godprātīgas un atbildīgas rīcības principus un normas, kuras ir aprakstītas *“Latvijas Universitātes Akadēmiskās ētikas kodeksā” (LU Senāta 27.10.2008. lēmums Nr.170)* un *“Noteikumos par akadēmisko godīgumu Latvijas Universitātē” (LU Senāta 25.02.2013. lēmums Nr.287)*, šie noteikumi ir **publiski pieejami** ikvienam LU darbiniekam un studējošajam.

Lai nepieļautu akadēmiskā godīguma principu pārkāpumus, LU izveidoja Vienotās datorizētās

plaģiāta kontroles sistēmu (turpmāk – Sistēma) (LU 22.04.2014. rīkojums Nr.1/125). Ar sistēmas palīdzību tiek veikta studējošo noslēguma un promocijas darbu pārbaude. Ir izstrādāta arī [procedūra](#), kurā aprakstītas turpmākās veicamās darbības (LU 22.04.2014. rīkojuma Nr.1/125 pielikums), gadījumos, ja tiek konstatētas plaģiāta pazīmes.

LU, kā šīs sistēmas izstrādātājs un uzturētājs, regulāri pilnveido to, un piedāvā iespēju arī citām Latvijas augstskolām uz sadarbības līguma pamata izmantot šo sistēmu. Šobrīd balstoties uz sadarbības līguma pamata, šo sistēmu izmanto septiņas Latvijas augstskolas, Daugavpils Universitāte, Liepājas Universitāte, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Ekonomikas un kultūras augstskola, kā arī Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola. Salīdzināšanai pieejamajā datu kopā uzkrāti jau aptuveni 80 000 studentu noslēguma darbu.

Sistēma automātiski salīdzina šajās augstskolu sistēmās augšupielādētos noslēgumu darbus, t.sk. internetā pieejamus materiālus, un gadījumā, ja darbu fragmentu sakritība sasniedz noteiktu procentu, studiju programmu direktoriem tiek atsūtīts pārskats par šiem pārbaudes rezultātiem, kur vienlaikus paralēli aplūkojami vienādie tekstu fragmenti dažādu autoru darbos. Programmas direktori šo informāciju nodod sākotnējai izvērtēšanai attiecīgā noslēguma darba vadītājam un recenzentam, un, gadījumā, ja pastāv aizdomas par akadēmiskā godīguma pārkāpumu, šos analīzes rezultātus tālāk nodod izskatīšanai un gala lēmuma pieņemšanai noslēguma pārbaudījuma komisijai.

Virziena “Informācijas un komunikācijas zinātnes” visās studiju programmās izstrādāto noslēguma darbu teksti tiek salīdzināti, izmantojot Sistēmu. Studentu darbi Sistēmā iziet pārbaudi gan automātiskā režīmā (noslēguma darbu tīrraksti), gan iespējama ārpuskārtas pārbaude, kura tiek praktizēta kursa darbu un noslēguma darbu melnrakstu pārbaudei pirms priekšizstāvēšanas. Šāda prakse, kā to ir apstiprinājuši novērojumi, ir efektīvi mazinājusi konstatēto plaģiātisma daudzumu noslēguma darbu tīrrakstos, jo negodīgas vai nekorektas prakses tiek konstatētas un izlabotas jau studiju procesā. Ja tiek pārbaudē tiek konstatētas tekstu sakritības, tad atbilstoši LU normatīvajiem aktiem un procedūrai tiek veiktas noteiktas darbības – informēti studiju programmu direktori, darba vadītāji un recenzents. Gala lēmumu pieņem programmas noslēguma pārbaudījuma komisija.

Vairāku augstskolu sadarbība sistēmas izmantošanas jomā veicina efektīvāku studiju darbu kontroli katrā augstskolā un Latvijā kopumā. un šī sistēma praksē darbojas veiksmīgi, ceļot noslēgumu darbu nozīmīgumu un kvalitāti.

1.8. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros pieejamajai informācijai.

LU tīmekļvietnes <https://www.lu.lv/> (turpmāk tekstā vietne) mērķauditorija ir LU topošie un esošie studējošie, darbinieki, sadarbības partneri, zinātnieki un sabiedrība kopumā.

Vietne paredzēta publiskās informācijas pieejamībai un uzglabāšanai, nodrošinot iespēju tās apmeklētājiem iepazīties ar informāciju par LU darbību digitālā veidā interneta vidē.

Vietni veido šādas sadaļas:

- “ROTĒJOŠĀS ZIŅAS” – nozīmīga LU informācija izmantojot LU vizuālā tēla identitāti, kam ir

noteikti parametri un kas stiprina universitātes tēlu un veicina tās atpazīstamību digitālajā vidē.

- “ZIŅAS UN NOTIKUMI” – LU aktualitātes un plānotie notikumi. Informāciju sagatavo LU struktūrvienības un komunikācijas un inovāciju departaments.
- “ATKLĀJ LU” – informācija par studijām, ārpus studiju dzīvi, zinātni.
- “STUDIJAS” – ar apakšsadaļām:
 - Koledžas līmeņa studijas,
 - Bakalaura līmeņa studijas,
 - Maģistra līmeņa studijas,
 - Doktorantūra,
 - Rezidentūra.

Informāciju sagatavo un vietnē ievieto Komunikāciju un inovāciju departaments sadarbībā ar Studiju departamentu un Studentu servisu departamentu.

“STUDIJU” sadaļā latviešu valodā ir iegūstama informācija par programmu mērķiem, uzdevumiem, studiju rezultātiem, programmu apjomu un ilgumu, programmu studiju valodu, informācija par darba iespējām pēc programmu absolvēšanas, kā arī programmu studiju plāni. Jautājumu gadījumā norādīta kontaktinformācija, kur vērsties, lai iegūtu papildu informāciju. Vēl šajā sadaļā tiek publicēta studijām noderīga informācija zem apakšsadaļas “STUDIJU CEĻVEDIS” – akadēmiskais kalendārs, lekciju saraksti, konsultāciju laiki, svarīgākie dokumenti un veidlapu paraugi, informācija par mobilitātes iespējām ārvalstu augstskolās, par pieredzes/izglītības atzīšanu, mūžizglītības iespējām, kā arī norādes uz LU e-studiju vietni un LU informācijas sistēmu LUIS.

Sadaļā ir izvietota informācija par LU Bibliotēku piedāvājumu, Karjeras centra informācija. Studentu padomes aktivitātēm.

Divas apakšsadaļas “STUDENTU SADZĪVE” un “ĀRPUSSTUDIJAS” informē gan esošo studentu, gan potenciālo par dienesta viesnīcām, ēdināšanu, auto un velo novietošanu, mentoru atbalstu, kā arī informācija, kas nepieciešama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Plašs ir informācijas klāsts par iespējām bagātināt savu ārpusstudiju dzīvi ar sportu, kultūru.

“GRIBU STUDĒT” sadaļā ievietota informācija gan skolēniem, gan studēt gribētājiem, gan esošajiem studentiem. Skolēni šajā sadaļā var iepazīties ar fakultātes organizētiem pasākumiem un radošajiem konkursiem, kuros piedaloties un sekmīgi startējot iespējams iegūt papildu punktus uzņemšanā. Studēt gribētājiem vietnē tiek publicēta informācija par visu līmeņu programmām, to uzņemšanas nosacījumiem, informācija par kredītu un stipendiju saņemšanu, kā arī studiju atsākšanas iespējam. Studēt gribētājiem ir iespējams iepazīties ar visvairāk uzdotajiem jautājumiem un atbildēm, iegūt informāciju par Karjeras centra aktivitātēm, sagatavošanas kursiem un nodarbībām skolēniem.

Citas sadaļas – “Zinātne”, “Sadarbība”, “Par mums”. Tajās iegūstama plašāka informācija par LU darbību pētniecībā, par projektiem, konferencēm, par sadarbības partneriem, normatīvajiem aktiem, stratēģiju.

Tīmekļa vietnē www.lu.lv/par-mums/dokumenti/pasnovertejuma-zinojumi/ atrodami ikgadējie studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumi un pārskati.

Struktūrvienību (fakultāšu) tīmekļvietnēs tiek sagatavota informācija par konkrētās fakultātes piedāvātajām programmām, par fakultātes zinātnisko darbību. Satura bloki ir tieši tādi, kā LU oficiālajā vietnē, tikai specifiskāka informācija tiek gatavota tieši par fakultātes aktivitātēm.

No LU vietnes caur fakultātes vizītkarti var nonākt fakultātes tīmekļvietnē (<https://www.szf.lu.lv>).

SZF tīmekļa vietne izmanto vienotu LU vizuālo stilu. SZF tīmekļa vietnes primārā mērķauditorija ir

LU topošie un esošie studējošie, sadarbības partneri, zinātnieki un sabiedrība kopumā. SZF tīmekļa vietne paredzēta publiskās informācijas pieejamībai un uzglabāšanai, nodrošinot iespēju tās apmeklētājiem iepazīties ar informāciju par SZF darbību digitālā veidā interneta vidē. To veido šādas sadaļas:

- “ZIŅAS” un “NOTIKUMI” – SZF aktualitātes un plānotie notikumi (informāciju sagatavo un SZF tīmekļa vietnē ievieto SZF sabiedrisko attiecību speciālists).
- “STUDIJAS” – ar apakšsadaļām – “BAKALAURA LĪMEŅA STUDIJAS”, “MAĢISTRA LĪMEŅA STUDIJAS”, “DOKTORANTŪRA” (informāciju sagatavo SZF sabiedrisko attiecību speciālists sadarbībā ar studiju programmas direktoru un Studiju departamentu, informāciju SZF tīmekļa vietnē ievieto KID).
- “ĪSCEĻI” (skaits var tikt mainīts). “DEFINĒTIE ĪSCEĻI” (“STUDĒJOŠAJIEM UN DARBINIEKIEM”, “MECENĀTIEM”, “MEDIJIEM”, “ABSOLVENTIEM”);
- Citas sadaļas (“GRIBU STUDĒT SZF”; “STUDIJAS”; “SZF DZĪVE”; “PĒTNIECĪBA”; “PAR MUMS”).

SZF tīmekļa vietnē informāciju sagatavo un ievieto SZF sabiedrisko attiecību speciālists. Informācijas sagatavošana notiek sadarbībā ar studiju nodaļām, studiju programmu direktoriem, mācību spēkiem un SPPI pētniekiem. Pēc nepieciešamības SZF tīmekļa vietnes saturs tiek tulkots un atspoguļots SZF tīmekļa vietnes angļiskā versijā (<https://ulfss.lu.lv>).

Ja informācijas iesniedzējs publicēšanai iesniedz tekstu svešvalodā, kas nav angļu valoda, klāt jāpievieno teksta tulkojums latviešu valodā vai īss kopsavilkums.

LU struktūrvienību vadītāji atbild par savu vadīto struktūrvienību kompetencē esošās informācijas sagatavošanu vietnē, tās pareizību un aktualizēšanu. Struktūrvienību tīmekļvietņu satura administratori atbild par mājaslapas uzturēšanu, sagatavotās informācijas ievietošanu un regulāru atjaunošanu. Konkrētajai fakultātei atbildīgais par satura ievietošanu ir SZF sabiedrisko attiecību speciāliste Andra Rutkēviča.

II - Studiju virziena raksturojums (2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte)

2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

Studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” kvalitātes vadība tiek nodrošināta atbilstoši LU izveidotajam kvalitātes nodrošināšanas mehānismam un noteiktajām procedūrām (sk. 1. nodaļu). Studiju virziena pārvaldībā iesaistīti studenti, mācībspēki, studiju programmu direktori u.c.

Studiju virzienā iekļautām studiju programmām LU noteiktā kārtībā regulāri tiek nodrošināta studiju kursu pārskatīšana, regulāro aptauju un mērījumu veikšana, pašnovērtējums u.c. Studiju virziena pilnveides aktivitātes tiek plānotas sešu gadu periodam, balstoties uz LU Attīstības stratēģiju, nozares un darba tirgus tendencēm, studiju virziena rezultātiem, iesaistīto pušu vajadzībām, kā arī iekšējā un ārējā (akreditācijā, licencēšanā) kvalitātes novērtēšanā sniegtajiem ieteikumiem.

LU Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena studiju programmu iekšējās kvalitātes

kontroli veic Komunikācijas zinātnes studiju programmu padome un tiešie programmas īstenotāji – Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas un Komunikācijas studiju nodaļas mācībspēki. Definētos indikatorus studiju virzienu mērķu sasniegšanai un uzdevumu īstenošanai sk. 14. tabulā. Šo darbu koordinē un vada LU Studiju departaments. Akadēmiskā personāla vērtēšanu pēc pētniecības un studiju darba rezultātiem, kā arī darba efektivitātes, kompetences attīstības un kvalitātes pilnveidošanas uzdevumu izpildi vērtē Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas un Komunikācijas studiju nodaļas vadītāji sadarbībā ar programmu direktoriem, balstoties uz akadēmiskā personāla darba gada individuālajiem rezultātiem. Virziena attīstības plāna un tā īstenošanas rezultātu apspriešana notiek vismaz divreiz akadēmiskā gada laikā Komunikācijas zinātnes studiju programmu padomes sēdē. Attīstības virzieni tiek regulāri apspriesti arī Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas un Komunikācijas studiju nodaļas akadēmiskā personāla regulārajās sēdēs. Pārskata ziņojums tiek vērtēts Komunikācijas zinātnes studiju padomē un fakultātes Domē. Fakultātē studiju kvalitāti pārrauga arī izpilddirektora vietnieks studiju jautājumos.

14. tabula. Indikatori studiju virzienu mērķu sasniegšanai un uzdevumu īstenošanai

Tabulu skatīt pielikumā.

Regulārai studiju programmu analīzei un aktualizācijai, kā arī studiju procesa pilnveides nepieciešamību noteikšanai tiek īstenotas daudzveidīgas aktivitātes, to skaitā mērķtiecīga sadarbība ar darba devējiem un profesionālām organizācijām, darba devēju un sociālo partneru formālas un/vai neformālas aptaujas, fokusgrupu diskusijas, studējošo aptaujas par studiju kursa kvalitāti un studiju procesa organizāciju, absolventu un studentu anketēšana par studiju programmu kvalitāti, absolventu karjeras monitorings u.c. Kvalitātes nodrošināšanas pamatā ir aktīva starptautiskā sadarbība ar analogām studiju programmām ārvalstīs, darba devēju un sociālo partneru iesaiste studiju satura izveidē, līdzdalība studentu sasniegumu novērtēšanā visa studiju procesa laikā, kvalifikācijas darbu izstrādē, praktisku pētījumu nodrošināšanā u.c. LU Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju programmu analīze un aktualizācijā tiek izmantotas visas minētās metodes. Īpaši nozīmīgas ir fokusgrupu diskusijas ar darbadevējiem, arī viņu anketēšana. Katru gadu tiek veikta studentu un absolventu aptauja par studiju kursa kvalitāti. Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju programmām ir izveidojusies īpaši laba sadarbība ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, Latvijas reklāmas asociāciju, Latvijas Komunikācijas asociāciju, Latvijas Žurnālistis asociāciju, Latvijas mediju ētikas padomi u.c. organizācijām.

Starp studiju virziena programmu realizācijā iesaistītajiem pasniedzējiem tiek nodrošināta sadarbība, tostarp tiek īstenots savstarpējs mācībspēku novērtējums (hospitēšana) un regulāra mācībspēku novērtēšana fakultātes/šu nodaļās. LU Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena mācībspēki apmeklē savu kolēģu atklātas lekcijas, kas tiek rīkotas pirms mācībspēku ievēlēšanas akadēmiskā amatā vai kas tiek rīkotas par godu jaunu publikāciju un pētījumu prezentācijai. Studiju programmu direktori apmeklē programmā docēt uzsākušo mācībspēku lekcijas un hospitē to, tāpat arī promocijas darbu zinātniskie vadītāji vērtē savu doktorantu vadītās nodarbības.

Vienlaikus tiek nodrošināta nepārtrauktas atgriezeniskās saites uzturēšana iesaistīto pušu informēšanai par studējošo un absolventu sasniegtajiem mācīšanās rezultātiem un kompetenci.

Studiju virziena kvalitātes nodrošināšanas aktualitātes un tajā esošo studiju programmu rezultāti, ikgadējais pārskats, izmaiņas studiju programmās u.c. jautājumi tiek regulāri izskatīti un apspriesti Komunikācijas zinātnes studiju programmu padomē un SZF domē. Studiju virzienā tiek īstenotas piecas studiju programmas. Komunikācijas zinātnes studiju padomē pārstāvēti mācībspēki, darba devēji, absolventi un studenti. Studentu pārstāvji iesaistīti arī fakultātes SZF domes darbā.

Studiju virzienu regulāros pārskatus, izmaiņas un akreditācijas pašnovērtējumus izvērtē LU Studiju

programmu kvalitātes novērtēšanas komisija (KNK), tai skaitā piesaistīti neatkarīgi eksperti, kas izvērtē dokumentāciju pirms apstiprināšanas LU Senātā.

LU Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena kvalitātes nodrošināšanas sistēma kopumā uzskatāma par efektīvu un atbilstīgu studiju virziena attīstības mērķiem, jo:

- 1) katru gadu tiek sagatavoti un akceptēti SZF Domē Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju programmu pārskata ziņojumi;
- 2) ziņojumi tiek recenzēti un akceptēti LU Senātā;
- 3) studējoši aptaujās augstu novērtē kursu kvalitāti un studiju procesa organizāciju, izsakot katru gadu arī lietderīgus priekšlikumus uzlabošanai;
- 4) pastāv noturīga atgriezeniskā saite ar absolventi, kuri sniedz programmas vērtējumu;
- 5) darba devēju pārstāvji piedalās gala pārbaudījumu komisijās un piedalās jaunu programmu un kursu izstrādē, norādot uz pilnveidojamajiem aspektiem;
- 6) tiek noteikti kvalitātes uzlabojuma indikatori, notiek to pārraudzība, nodaļas vadītāji ik gadu iesniedz nodaļas attīstības pārskatu dekānam un īsu ziņojumu sniedz fakultātes Domē, savukārt dekāns veido fakultātes attīstības pārskatu Rektoram un pārrunā to ar Rektoru, izvērtējot problēmas un izvirzot nākamās mērķus;
- 7) Informācijas un bibliotēku studiju nodaļai un Komunikācijas studiju nodaļai ir plašs sadarbības tīkls ar savas un citu nozaru profesionāļiem Latvijā un citām universitātēm ārzemēs, ar kuriem tiek diskutēts par programmu kvalitātes jautājumiem, pārņemot arī viņu progresīvo pieredzi.

2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus jaunu studiju programmu izveides procesam studiju virzienā (t.sk. studiju programmu apstiprināšanai), studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

LU jaunu studiju programmu izveide notiek saskaņā ar "[Latvijas Universitātes Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumā](#)" (apstiprināts ar Senāta 24.04.2017. lēmumu Nr. 102) noteikto kārtību un ietver sekojošus posmus:

- studiju programmas koncepcijas izstrāde, saskaņojot ar jomas prorektoru un fakultātes dekānu, un tās apstiprināšana fakultātes domē;
- studiju programmas koncepcijas izvērtēšana, piesaistot ekspertus, un apstiprināšana LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā (SP KNK);
- pilna apjoma studiju programmas izstrāde, izvērtēšana, piesaistot ekspertu, un apstiprināšana gan fakultātes domē, gan SP KNK un LU Senātā.

LU studiju virzienu vadītāji, sadarbībā ar studiju programmu direktoriem, katru akadēmisko gadu gatavo studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumus (turpmāk – Pašnovērtējums; procedūra apstiprināta ar 16.09.2016. rīkojumu Nr. 1/373). Pašnovērtējumi tiek apstiprināti fakultāšu domēs un iesniegti Studiju departamentā. Studiju departaments veic pašnovērtējumu atbilstības izvērtējumu un sniedz pašnovērtējumus izvērtēšanai SP KNK, kura sastāvā ietilpst visi LU jomu

prorektori, LU Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs, LU studējošos pārstāvis, LU Absolventu kluba pārstāvis, LU Bibliotēkas pārstāvis, rektora padomnieks kvalitātes vadības jautājumos, kā arī vairāku LU departamentu – Studiju, Zinātnes, Studentu servisu departamentu – pārstāvji. Piesaistot gan iekšējos, gan ārējos ekspertus un ekspertu piesaistē sadarbojoties arī ar LU Absolventu klubu. Studiju programmu pārskatīšanas mērķis ir to satura un īstenošanas kvalitātes novērtēšana un pilnveide. Pašnovērtējuma ziņojumos tiek atspoguļota programmu īstenošana, aktualitātes, atspoguļotas programmu izmaiņas un pilnveides process, ieinteresēto pušu vērtējums – gan studējošo aptauju rezultāti, gan darba devēju vērtējums.

Pamatojoties uz SP KNK lēmumu, ekspertu sagatavotie atzinumi tiek izvērtēti Studiju programmu padomēs, sagatavojot ekspertu ieteikumu ieviešanas plānu.

Studiju programmu pārskatīšanā iesaistīti:

- **studiju programmu direktori** – atbildīgi par studiju programmas darbības nodrošināšanu, programmas pārskatīšanu, izvērtēšanu un pilnveidi, atspoguļojot to ikgadējā pašnovērtējuma ziņojumā, programmā iesaistīto pušu – studējošo, absolventu, darba devēju u.c. – vērtējuma analīzi, programmas darbības apspriešanu studiju programmu padomes sēdēs, u.c. (LU Senāta 25.05.2009. lēmums Nr. 249 “Noteikumi par Latvijas Universitātes studiju programmas direktoru”);
- **studiju virziena vadītājs** – tā pienākumos ietilpst studiju virziena stratēģijas izstrāde, akreditācijas un pārakreditācijas nodrošināšana, sadarbībā ar programmu direktoriem – ikgadēja studiju virziena studiju kvalitātes un attīstības pašnovērtēšana, pilnveide u.c.;
- **fakultātes dekāns** – atbildīgs par fakultātes studiju darba organizēšanu, saimniecisko, finanšu darbību un lietvedību; ik gadu par fakultātes studiju un zinātnisko darbību atskaitās gan fakultātes domei, gan rektoram u.c. (LU Satversme, apstiprināta LU Satversmes sapulces sēdē 29.03.1996);
- **studiju programmu padome** – funkcijās ietilpst studiju programmu attīstības stratēģijas izstrāde, ikgadējo pašnovērtējumu izvērtēšana un programmas izmaiņu izvērtēšana u.c. (LU Senāta 25.05.2009. lēmums Nr. 248 “LU Studiju programmu padomes nolikums”);
- **fakultātes dome** – izvērtē un apstiprina studiju programmu izmaiņas, virzienu pašnovērtējuma ziņojumus u.c. (LU Satversme, apstiprināta LU Satversmes sapulces sēdē 29.03.1996);
- **Studiju departaments** – analizē studiju programmas un kursus, sniedz priekšlikumus to pilnveidei, reorganizācijai vai slēgšanai u.c. (LU 17.07.2017. rīkojums Nr. 1/244 “LU Administrācijas reglaments”);
- **LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija** – izvērtē jaunās studiju programmas, būtiskas izmaiņas esošajās studiju programmās, ikgadējos studiju virzienu pašnovērtējumus, studiju virzienu un programmu darbības rezultātus un sagatavot priekšlikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību, u.c.
- **LU Senāts** – izvērtē un apstiprina konceptuālos studiju procesu reglamentējošos dokumentus, studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus u.c. (LU Satversmes sapulces 10.05.2001. lēmums Nr. 6 “LU Senāta nolikums”).

Lai iegūtu atgriezenisko saiti no studiju procesā iesaistītajām un ar to darbības rezultātiem saistītajām pusēm, LU regulāri tiek organizētas šādas aptaujas:

- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju uzsākšanu;
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par pirmo studiju pieredzi;
- aptauja par studiju kursiem un mācībspēku darbu, tajā skaitā, aptauja par studiju praksi un aptauja par kursa darbiem un noslēguma darbiem (turpmāk – aptauja par kursiem);
- pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju programmu;

- aptauja tiem studējošajiem, kuri izteikuši vēlmi pārtraukt studijas pēc pašu vēlēšanās, vai tiem, kuri jau ir pārtraukuši studijas, turpmāk – studijas pārtraukušo aptauja;
- absolventu aptauja;
- darba devēju aptauja;
- aptauja par otras studiju programmas “izmēģināšanu”.

Aptauju rezultāti tiek analizēti un diskutēti studiju virziena ietvaros, kā arī atspoguļoti ikgadējos pašnovērtējuma ziņojumos.

Studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātnes” darbā īpaša nozīme ir piešķirta regulārajām studentu aptaujām par studiju kursiem un mācībspēku darbu. Ar to rezultātiem iepazīstas visi programmu direktori, nodaļu vadītāji un konkrēto kursu docētāji. Balstoties uz studentu izteikto viedokli, studiju programmas tiek papildinātas ar jauniem kursiem, no studiju programmām tiek izslēgti studentu nepieprasīti studiju kursi, notiek kursu satura aktualizācija, to bagātinot ar aktualitātēm un/vai darba tirgū pieprasītām prasmēm. Maģistra un doktora studiju programmās līdzās aptaujām tiek praktizētas fokusgrupu intervijas, mācībspēku individuālas vai grupas sarunas ar studentiem. Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa pārskata periodā veikusi vairākus pētījumus, lai noskaidrotu nozarē strādājošo un darba devēju viedokļus par nozarē aktuālajām kompetencēm un nodaļas piedāvāto programmu aktualitāti un nepieciešamajām izmaiņām. Detalizētāk par aptauju datu izmantošanu studiju pilnveidē sk. studiju programmu raksturojumus.

2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

LU, ievērojot demokrātijas un līdztiesības principus, kā arī atbilstoši LU kvalitātes vadības politikai, visos studiju procesa posmos, sākot no uzņemšanas, beidzot ar noslēguma darbu, tiek nodrošināta reflektantu un studentu līdzdalība LU studiju procesa novērtēšanā. Jautājumos par uzņemšanas procedūru, LU reflektantiem ir tiesības iesniegt sūdzības uzņemšanas komisijas priekšsēdētājam.

LU reflektantu tiesības iesniegt sūdzības par pārkāpumiem uzņemšanas procedūrā paredz [Uzņemšanas noteikumi Latvijas Universitātē](#) (LU Senāta 30.05.2016. lēmums Nr.15), nosakot sūdzības iesniegšanas, izskatīšanas un lēmuma apelācijas kārtību.

Savukārt studiju kvalitātes uzlabošanas nolūkā studentiem ir tiesības iesniegt priekšlikumus un sūdzības par studiju procesu norisi, t.sk. par pārbaudījumu un noslēguma darbu vērtēšanu. Studiju procesa kvalitātes nodrošināšanas nolūkā LU ir izstrādāta un ieviesta [“Studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas kārtība”](#) (LU 18.02.2002. rīkojums Nr.1/21). Kārtība nosaka, kādā formā studējošie individuāli vai grupās var rakstveidā iesniegt priekšlikumus un sūdzības, kā arī to reģistrācijas un izvērtēšanas kārtību. Priekšlikumus un sūdzības par studiju procesu var iesniegt fakultāšu dekāniem (par nodarbību sarakstu, studiju organizāciju fakultātē, fakultātes īstenoto studiju kvalitāti un tās pilnveidošanu, fakultātes darbinieku pienākumu nepildīšanu u.c.). Atbildes uz priekšlikumiem uz sūdzībām jāsniedz 15 dienu laikā vai 30 dienu laikā, ja ir nepieciešama papildu informācija. Būtiski, ka minētās kārtības 17. punkts tieši noteic: “Fakultātes dekānam katra akadēmiskā gada beigās jāiesniedz LU vadībai pārskats par pagājušajā akadēmiskajā gadā saņemtajām sūdzībām un pieņemtajiem lēmumiem to sakarā.” Tas liecina par

iekšējas kontroles mehānismu un sūdzību iesniegšanas, lēmumu pieņemšanas, studējošo tiesību un interešu ievērošanas ciklisku monitoringu, kas ir nozīmīgs šīs sistēmas pienācīgas funkcionēšanas nodrošināšanā un arī iespējamajā pilnveidē.

Pilnīgai LU studiju procesu novērtēšanai ir izstrādāta un ieviesta "[Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē](#)" (apstiprināta Senātā 29.05.2015., lēmums Nr. 211), kurā ir noteiktas studējošo tiesības iesniegt sūdzības par studiju kursu starppārbaudījumu un pārbaudījumu procesuālo vai vērtēšanas kārtību un noteikta šo sūdzību izskatīšanas kārtība. Studējošajam ir tiesības iesniegt iesniegumu mācībspēkam, kurš ir vērtējis pārbaudījumu piecu darbdienu laikā no vērtējuma paziņošanas LUIS (pie nosacījuma, ka pirms sūdzības iesniegšanas studējošais ir pieprasījis no mācībspēka vērtējuma pamatojumu). Docētājam iesniegumu jāizskata 5 darba dienu laikā. Ja mācībspēks uzskata, ka studējošā iesniegums nav pamatots, tad viņš iesniegumu nodod izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai katedras vadītājam.

Attiecībā uz noslēguma darbiem ir pieņemts "[Nolikums par noslēguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē](#)" (LU Senāta 27.12.2011. lēmums Nr.183), kurš noteic, ka studējošie ir tiesīgi iesniegt apelāciju, ja dekāns viņam nav devis atļauju kārtot noslēguma pārbaudījumus vai par noslēguma pabaudījuma norisi.

LU darbojas arī Akadēmiskā šķīrējtiesa, kuras nolikums paredz iespēju vērsties arī šajā koleģiālajā institūcijā par jebkuru ar studijām saistītu jautājumu, t.sk., arī vērtēšanas principu ievērošanas kontroli.

Studējošajiem ir tiesības apstrīdēt rīkojumu par eksmatrikulāciju, kas pieņemts "[Latvijas Universitātes valsts budžeta dotēto studiju vietu konkursa \(rotācijas\) kārtības](#)" (LU Senāta 25.06.2010. lēmums Nr. 381). Savukārt "[Studiju maksas atvieglojumu piemērošanas kārtība](#)" (LU 14.04.2009. rīkojums Nr.1/89) paredz studējošajiem iespēju lēmumus par studiju maksas atvieglojumu piešķiršanu vai nepiešķiršanu apstrīdēt mēneša laikā no lēmuma paziņošanas studējošajam, iesniedzot LU rektoram adresētu rakstveida iesniegumu, kuru rektoram jāizskata mēneša laikā.

Savukārt "[Studiju pārtraukšanas kārtība Latvijas Universitātē](#)" (LU Senāta 01.12.2008. lēmums Nr.178) paredz tiesības apstrīdēt dekāna lēmumu par atteikumu piešķirt studējošajam studiju pārtraukumu. Arī "[Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē](#)" (LU 08.06.2009. rīkojums Nr. 1/128) paredz tiesības noteiktā termiņā apstrīdēt dekāna pieņemtos lēmumus.

Ievērojot studējošo tiesības arī ārpus studiju procesa, tiem studējošiem, kuri izmanto LU dienesta viesnīcas, "[Latvijas Universitātes dienesta viesnīcu iekšējās kārtības noteikumi](#)" (LU 30.06.2009. rīkojums Nr. 1/171) nosaka studējošo tiesības un pienākumus, t.sk. tiesības iesniegt sūdzības par problēmām dienesta viesnīcās. Šādus jautājumus risina dienesta viesnīcas vecākais.

Ikviens studējošais ir tiesīgs ne tikai izmantot LU "[Akadēmiskā ētikas kodeksa](#)" paredzētās tiesības vērsties LU Akadēmiskajā ētikas komisijā par iespējamām ētikas pārkāpumiem, bet iesniegt kodeksa un tā īstenojuma pilnveides priekšlikumus LU Akadēmiskajai ētikas komisijai.

Visu procesu priekšlikumi un sūdzības tiek reģistrēti struktūrvienībās vai komisijās, kurā tās tiek iesniegtas, kā arī izdarītas atzīmes par sūdzības izskatīšanas rezultātiem un pieņemtajiem lēmumiem.

LU normatīvā līmenī sk. "[Noteikumi par LU viesstudentu no Latvijas augstskolām](#)" (LU 25.01.2006. rīkojums Nr. 1/17) ir definējusi principu, ka arī viesstudentiem studiju procesā LU ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā LU studentiem, kas nozīmē, ka sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas un izskatīšanas sistēma vienlīdz lielā mērā attiecināma arī uz šiem studentiem.

No iepriekš minētā secināms, ka LU sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas un izskatīšanas sistēmas centralizētais segments aptver visas ikviena studējošā studiju dzīves sastāvdaļas, jo attiecināms kā uz uzņemšanu LU, tā arī studijām visa cikla garumā, kā arī uz noslēguma pārbaudījumiem.

Priekšlikumi un sūdzības tiek reģistrēti struktūrvienībās vai komisijās, kur tās tiek iesniegtas, kā arī izdarītas atzīmes par sūdzības izskatīšanas rezultātiem un pieņemtajiem lēmumiem.

Priekšlikumu un sūdzību skaitu un lēmumus izskata un izvērtē reizi gadā dekānu pārskatos.

Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena studiju programmu direktori, SZF sekretāre un studiju metodiķi vajadzības gadījumā vienmēr konsultē studentus par sūdzību iesniegšanas kārtību, tomēr lielākoties ar programmas direktoru vai nodaļas vadītāju iekļaušanos ir iespējams ātri un efektīvi atrisināt dažādus studentus neapmierinošus jautājumus. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju programmās studentu izteiktās pretenzijas tiek izskatītas studiju programmu direktoru līmenī un rasts problēmas risinājums. Tiek īstenots problēmu un konfliktu rašanās preventīvais darbs, informējot par kursu apguves prasībām, noslēguma darba izstrādes grafiku un prasībām, sadarbības formām par zinātnisko vadītāju, studenta tiesībām un pienākumiem, kā arī izskaidrojot visu problēmu un konfliktu risināšanas ceļus. Ar katra studiju kursa saturu un prasību ir iespējams iepazīties LUIS ievietajos materiālos. Būtiska loma konfliktu un problēmu novēršanā un risināšanā ir programmas direktoru un studiju metodiķa darbam. Pārskata periodā studiju virzienā "Informācijas un komunikācijas zinātnes" nav saņemtas sūdzības.

2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei.

Lai kontrolētu, analizētu, prognozētu studējošo skaita dinamiku, LU divas reizes gadā apkopo datus par:

- reflektantu un imatrikulēto skaitu un to profilu raksturojošus datus, tādus kā vidējās izglītības ieguves iestāde, vidējās izglītības pārbaudījumos iegūtais vērtējums, vecums, dzimums, iepriekš iegūtā augstākā izglītība un tās pārbaudījumos iegūtais vērtējums;
- studējošo skaits, sadalījumā pa fakultātēm, studiju programmām, studiju līmeņiem, studiju gadiem, studiju formām un veidiem, studiju finansējuma avots, studiju statuss - eksmatrikulēts kā akadēmiskās saistības nenokārtojis, eksmatrikulēts kā finansiālās saistības nenokārtojis, eksmatrikulēts kā grādu ieguvis (absolvents), studiju pārtraukumā.

Lai kontrolētu studējošo studiju gaitu un programmas izpildi, LU apkopo datus par:

- studējošo studiju kursu apguves starpvērtējumu un gala vērtējumu, sadalījumā pa pārbaudījumu veidiem, noslēguma pārbaudījumu gala rezultātus, vidējo svērto atzīmi; dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studiju programmas izpildi, atbilstoši programmas apguves nosacījumiem, sadalījumā pa studiju semestriem, programmas daļām (obligātā daļa, ierobežotās izvēles daļa, brīvās izvēles daļa un citas, atbilstoši programmas uzbūvei); dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studējošo akadēmiskos parādus kredītpunktus, sadalījumā pa studiju semestriem, programmas daļām, studiju kursiem; dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studējošo līgumā paredzētā studiju apmaksas grafika izpildi, sadalījumā pa studiju programmām, semestriem.

Lai iegūtu informāciju studiju resursu plānošanai un efektīvai izmantošanai, saistībā ar studiju programmām tiek apkopota šāda statistiska informācija:

- studiju vietu finansējums, sadalījumā pa valsts budžeta finansētām, LU finansētām un studējošo apmaksātām studiju vietām;
- studējošo stipendiju saņēmēju skaits un studiju kredītu, un studējošo kredītu saņēmēju skaitu;

Lai nepieļautu akadēmiskā godīguma principu pārkāpumus LU studējošo noslēguma un promocijas darbos, LU nodrošina visu aizstāvēšanai iesniegto studējošo noslēguma un promocijas darbu automatisku pārbaudi ar Vienotās datorizētās plaģiāta kontroles sistēmas palīdzību, veicot darbu savstarpēju salīdzināšanu ar LU un citu augstskolu Sistēmā uzkrātajiem noslēguma darbiem.

LU Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena bakalaura studiju programmā "Komunikācijas zinātne" ir konstatēti iespējamā plaģiāta gadījumi, veikta to izvērtēšana un atbilstoši tai arī organizēta studenta pielaišana vai nepielaišana bakalaura darba aizstāvēšanas eksāmenam. Bakalaura studiju programmā "Informācijas pārvaldība", maģistra studiju programmās "Bibliotēkzinātne un informācija" un "Komunikācijas zinātne", kā arī doktora studiju programmā "Komunikācijas zinātne" Sistēma plaģiāta gadījumus pārskata periodā nav konstatējusi.

Ir bijuši gadījumi, kad studējošie nepilnīgi izprot pašplaģiāta jēdzienu un būtību un, turpinot bakalaura darbā iesāktās tēmas izstrādi arī maģistra darbā, ir atkārtējuši atsevišķas darba daļas, tomēr visbiežāk šie pārkāpumi tiek atklāti jau darba izstrādes procesā un studenti tos novērš.

Noslēguma darbu vadītāji īpašu vērību pievērš tam, lai darba izstrādes procesā students regulāri un saturā kvalitatīvi konsultētos ar vadītāju un vadītājam būtu iespēja redzēt darbu dažādos tā izstrādes posmos, tādējādi pārliecinātos, ka studējošais darbu veic patstāvīgi un godprātīgi. Darba vadītājs var neakceptēt darbu aizstāvēšanai, ja šie nosacījumi nav izpildīti.

Lai novērtētu studējošo, absolventu un darba devēju apmierinātību ar studiju kvalitāti un tās rezultātiem, kā arī lai veiktu nepieciešamos pilnveides pasākumus, LU organizē un apkopo datus par šādām aptaujām:

- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju uzsākšanu, kas tiek veikta elektroniski reizi gadā. Aptaujas mērķis ir noskaidrot studiju virziena un programmas izvēles motivāciju un informācijas iegūšanas avotus, kā arī iegūt pieteikšanās un reģistrēšanās procesa novērtējumu, lai pilnveidotu studentu piesaistīšanas pasākumu kopumu. Datus apkopo un analizē LU Studiju departaments, bet nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina LU vadība, fakultātes vadība, programmu direktori, sadarbībā ar LU administratīvajiem departamentiem;
- pirmā studiju gada studējošo aptauja par pirmo studiju pieredzi, kas arī tiek veikta elektroniski reizi gadā. Aptaujas mērķis ir iegūt pirmās studiju pieredzes LU un studiju atbalsta pasākumu novērtējumu, lai pilnveidotu studiju vidi un veicinātu studentu adaptāciju. Datus apkopo un analizē LU Studiju departaments, ar tiem tiek iepazīstināta fakultātes vadība un departamenti. Nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina fakultātes vadība un Studiju departaments, sadarbībā ar citiem LU departamentiem;
- lai noskaidrotu studējošo viedokli par studiju kursu saturu un iegūtu mācībspēku darba novērtējumu, katru semestri elektroniskā formā tiek veikta aptauja par studiju kursiem, tai skaitā, par studiju praksi, kursa darbiem un noslēguma darbiem. Datus apkopo LUIS un tie ir pieejami mācībspēkam, programmu direktoriem un fakultātes dekānam, Studiju departamentam. Datu analīzi veic programmu direktori, dekāns, nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina programmas direktors, dekāns un studiju programmu padome. Rezultātus izmanto, gatavojot ikgadējos studiju virzienu pārskatus, kā arī gatavojot studiju

programmu attīstības plānus.

- ar mērķi iegūt studentu vērtējumu par studiju programmu tās tālākai attīstībai, studiju procesa pilnveidei, kvalitātes un studiju vides uzlabošanai, tiek veikta pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju programmu kopumā. Aptauja tiek veikta elektroniskā formā vienu reizi par katru studiju programmu. Rezultātu apkopojumu veic LUIS un tas ir pieejams programmu direktoriem un fakultātes dekānam. Datu analīzi veic programmu direktori, dekāns, nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina programmas direktors, dekāns un studiju programmu padome. Rezultātus izmanto, gatavojot ikgadējos studiju virzienu pārskatus, studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus virziena akreditācijai un pārakreditācijai, kā arī gatavojot studiju programmu attīstības plānus.
- lai apzinātu galvenos studiju pārtraukšanas iemeslus un sekmētu studējošo atbiruma samazināšanu, tiek veikta aptauja studējošajiem, kuri izteikuši vēlmi pārtraukt studijas vai jau pārtraukuši studijas. Aptauja tiek veikta visa akadēmiskā gada laikā, savukārt rezultātus Studiju departaments apkopo reizi semestrī. Ar šīs aptaujas rezultātiem regulāri iepazīstas Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena visu programmu direktori, tos analizē un identificē tās problēmas, kuras ir iespējams novērst.
- absolventu aptaujas mērķis ir iegūt absolventu apmierinātības novērtējumu par apgūtās programmas kvalitāti, par LU iegūtajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm, par absolvētās studiju programmas ieguldījumu viņu nodarbinātībā, kā arī par studiju turpināšanas plāniem. Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena studiju programmu absolventu aptaujas tiek veiktas elektroniski reizi gadā. To rezultāti tiek izmantoti studiju programma satura pilnveidei. Piemēram, Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas absolventi norādīja, ka viņiem būtu vēlamas multimediju produktu veidošanas prasmes, kas tūlītēji izmantojamas darba vietā. Studiju programmā 2019./2020. ak. gadā tika iekļauts studiju kurss "Multimediju praktikums".
- darba devēju aptaujas mērķis ir noskaidrot, kā darba devēji vērtē LU absolventu iegūto zināšanu, prasmju un kompetences atbilstību darba tirgus prasībām. Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena studiju programmu absolventu darba devēju aptauja tiek veikta reizi gadā gan elektroniskā, gan papīra formā. Bieži tiek praktizētas arī fokusgrupu intervijas un daļēji strukturētās intervijas, lai iegūtu detalizētāku informāciju par studiju programmu absolventu iegūtās kvalifikācijas stiprajām un vājajām pusēm. Darba devēji tiek izvaicāti arī par sadarbības ar LU iespējām, kopēju pasāku rīkošanu un citu aktivitāšu īstenošanu. Viņu viedoklis tiek izmantots studiju programmu satura pilnveidei un sadarbības formu attīstībai. Aptauja tiek veikta reizi gadā gan elektroniskā, gan papīra formātā.
- ik gadu studiju virziena vadītājs sadarbībā ar studiju programmu direktoriem gatavo pārskatu par studiju virziena un tajā iekļauto programmu darbību akadēmiskā gada laikā. Pārskata gatavošanā tiek veikta statistikas datu apkopošana un analīze, un iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveides plāna izstrādei un īstenošanai. Pārskats ietver šādus statistikas datus, kas tiek apkopoti un analizēti ik gadu:
- augstākās izglītības iestāžu (AII) Latvijā, kuras īsteno studiju virzienus, uzskaitījums un kopskaits;
- studiju programmu skaits citās AII īstenotajos studiju virzienos, sadalījumā pa studiju līmeņiem un norādot kopskaitu;
- studiju programmu, kas tiek īstenotas citu AII īstenotajos studiju virzienos, raksturojums;
- studējošo skaits programmās, norādot kopskaitu, 1. studiju gadā imatrikulēto skaitu, absolventu skaitu;
- mācībspēku mobilitāte pārskata periodā;
- darba devēju iesaiste programmās pārskata periodā;
- programmu studējošo skaits, kuri studē ārvalstu augstskolās apmaiņas programmu ietvaros;
- ārvalstu studējošo skaits programmās;

- rezultātu kopsavilkums un analīze par studējošo aptauju par programmas studiju kursiem;
- rezultātu kopsavilkums un analīze par studējošo aptauju par programmu kopumā.

Lai nodrošinātu studējošo, absolventu un darba devēju apmierinātību ar studiju kvalitāti un tās rezultātiem, balstoties uz aptauju rezultātiem un statistikas izvērtējumu, ir veikta studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātne" programmas struktūras pilnveide, programmas bagātinātas ar jauniem studiju kursiem, no tās izslēgti studentu nepieprasīti un saturiski novecojuši kursi. Rēķinoties ar mūsdienu darba tirgus prasībām, studiju programmās iekļauti kursi, kuros iegūstamās prasmes ir tūlīt lietojamas darbavietās, piemēram, digitālās fotografēšanas, datu vizualizācijas, līderības, influencera, krīzes komunikācijas situācijas risināšanas. Darbadevju un studentu viedoklis ir svarīgs, organizējot studentu prakses, izvirzot to darba uzdevumus, apgūstamās prasmes un definējot iegūstamo kompetenci.

2.5. ESG 1. daļā iekļauto standartu integrēšanas raksturojums un novērtējums. Norādīt, kurš/-i no ESG 1. daļas standartiem tiek uzskatīti kā izaicinājums un, kuriem tiek pievērsta pastiprināta vērība.

LU studiju kvalitātes nodrošināšanai ievēro "Standartus un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā" (ESG). Informācija, kā studiju kvalitātes nodrošināšanā tiek ievēroti ESG, atspoguļota 15. tabulā.

15. tabula. "Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā" (ESG) ieviešana Latvijas Universitātē

Tabulu skatīt pielikumā.

Kā galvenie darbības virzieni saskaņā ar ESG kvalitātes nepārtrauktā pilnveidē LU tiek uzskatīti: *Programmu izstrāde un apstiprināšana; Studentcentrēta mācīšanās, mācīšana un novērtēšana; mācībspēki un mācību resursi un atbalsts studentiem.* Studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātne" studiju kvalitātes nodrošināšanai tiek izmantoti Eiropas augstākās izglītības telpā akceptētie kvalitātes nodrošināšanas visi standarti un vadlīnijas. Pastiprināta uzmanība ir veltīta studentcentrētas mācīšanas principu iedibināšanai visu studiju programmu realizācijā. Tuvākā laika izaicinājumiem pieder informācijas vadības pilnveide un regulāra cikliska ārējās kvalitātes nodrošināšana.

II - Studiju virziena raksturojums (3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums)

3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajām studiju programmām, kā arī pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju virziena attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo (katrai nostudiju virziena studiju programmām), norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām.

LU īstenojot studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātnes" pieejamos naudas līdzekļus nosaka konkrētajam studiju virzienam paredzētais valsts budžeta finansējums (dotācija) un ienākumi no studiju maksām.

Valsts budžeta finansējuma apmēru konkrētajam studiju gadam nosaka saskaņā ar vienošanos starp Izglītības un zinātnes ministriju un LU. Finansējuma apmēru ietekmē:

- no valsts budžeta līdzekļiem finansēto studiju vietu skaits studiju programmā,
- studiju vietas bāzes izmaksas konkrētajā gadā,
- studiju programmas līmenis,
- izmaksu koeficients izglītības tematiskajai jomai.

Studiju maksas LU katrai programmai ik gadu tiek noteiktas, vadoties no studiju vietas plānotās pašizmaksas (kas ietver visas prognozējamās izmaksas – atlīdzību mācībspēkiem, materiāli tehnisko nodrošinājumu, infrastruktūras uzturēšanu un administrācijas izmaksas), prognozējamā studentu skaita un situācijas tirgū – citu augstskolu piedāvātajām studiju maksām. Studiju maksa konkrētam studentam katram studiju gadam tiek noteikta uz visu studiju laiku.

Gan valsts budžeta finansējums, gan studiju maksas tiek apkopotas kopējā LU budžetā konkrētajam finanšu gadam. LU budžets tiek veidots saskaņā ar budžeta veidošanas vispārējiem principiem un katram gadam noteikto budžeta kārtību.

Studiju virzienu studiju programmu īstenojošā pamatstruktūrvienība plāno studiju maksas ieņēmumus konkrētajam kalendārajam gadam, iesniedzot tos Studiju departamentā, kurš tos apkopo un iesniedz Finanšu un uzskaites departamentā kopējā LU budžetā veidošanai.

Saskaņā ar LU budžeta veidošanas principiem, studiju virziena paredzētie ieņēmumi tiek sadalīti šādi: studiju virziena tiešo un tieši attiecināmo izmaksu (atlīdzība mācībspēkiem, materiālo vērtību un pakalpojumu izmaksas, kā arī telpu un citas virzienu realizējošās pamatstruktūrvienības izmaksas) segšanai tiek novirzīti 74%, netiešo izmaksu (visu atbalstošo procesu – informācijas resursi, mārketinga, IT, finanšu uzskaites, pārvaldība, sporta, kultūras un sociālo aktivitāšu nodrošinājums, attīstības programmas) segšanai – 26%.

Attiecīgās pamatstruktūrvienības – fakultātes sadarbībā ar Finanšu un uzskaites departamentu plāno savas tiešās izmaksas konkrētajam finanšu gadam.

Finanšu un uzskaites departaments sagatavo kopējo LU budžeta projektu un LU kanclers to virza uz Senāta Finanšu un budžeta komisiju, no kurienes to savukārt virza uz apstiprināšanu LU Senātā.

Pēc kārtējā gada budžeta apstiprināšanas konkrētās pamatstruktūrvienības plānotie ieņēmumi un izdevumi tiek importēti LU IT sistēmā, kura ir sasaistīta ar grāmatvedības uzskaites sistēmu un nodrošina iespēju izsekot attiecīgās pamatstruktūrvienības faktiskajai finanšu situācijai visa gada garumā.

Par attiecīgās fakultātes finanšu resursu racionālu izmantošanu budžeta ietvaros ir atbildīgs fakultātes dekāns un izpilddirektors, kurš veic operatīvu pamatstruktūrvienības finanšu vadību.

Par budžeta izpildes pārraudzību un atbilstošu pārskatu sagatavošanu LU vadībai un kontrolējošajām organizācijām ir atbildīgs Finanšu un uzskaites departaments.

"Informācijas un komunikācijas zinātnes" studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamos finanšu resursus nodrošina galvenokārt valsts budžeta dotācija studiju procesam un fakultātes ieņēmumi no studiju maksas. LU Sociālo zinātņu fakultātes budžets 2018. gadā bija 2 088 779 EUR apmērā, no tā 66% sastāda finansējums studiju procesa

nodrošinājumam. Savukārt šim finansējumam 2019. gadā ir plānots 5% pieaugums.

Doktora studiju programmā studējošo pētniecības darbam nepieciešamie finanšu resursi, nodrošinājums, kā arī piedalīšanās zinātniskajās konferencēs, tiek plānots un apmaksāts no pētniecisko projektu finansējuma un doktorantūras attīstībai paredzētiem līdzekļiem.

Pēc vairākiem kritērijiem kā skaitliski lielākā studiju programma ir vērtējama bakalaura studiju programma "Komunikācijas zinātne", kuras finansiālais nodrošinājums galvenokārt sastāv no fakultātes ieņēmumiem par studiju maksu, valsts budžeta dotācija sastāda tikai 11% no finansējuma programmas nodrošināšanai. Izmaksas uz vienu studentu pilna laika klātienē ir 1881 EUR. No tā 37% sastāda akadēmiskā personāla atalgojums, 14% – vispārējā un palīgpersonāla atalgojums, 23% – citas ar studiju programmas īstenošanu saistītās izmaksas un 26% – netiešās izmaksas LU centralizētā nodrošinājuma segšanai. Detalizētu bakalaura studiju programmas "Komunikācijas zinātne" pašizmaksas aprēķinu sk. 38. pielikumā.

Bakalaura studiju programma "Informācijas pārvaldība" pamatā tiek nodrošināta no valsts budžeta finansējuma, kas sastāda 79% no programmas finansējuma. Vienas studiju vietas pašizmaksa pilna laika klātienē sastāda 1953 EUR, kur 41% ir novirzīti akadēmiskā personāla atalgojumam, 15% – vispārējā un studiju palīgpersonāla atalgojumam, 18% – citām ar studiju programmas īstenošanu saistītām izmaksām un 26% – netiešajām izmaksām. Detalizētu bakalaura studiju programmas "Informācijas pārvaldība" pašizmaksas aprēķinu sk. 38. pielikumā.

Maģistra studiju programma "Komunikācijas zinātne" tiek nodrošināta galvenokārt no valsts budžeta finansējuma – 91%, studiju maksas ieņēmumi sastāda 9%. Vienas studiju vietas pašizmaksa ir 2555 EUR, kur 40% ir novirzīti akadēmiskā personāla atalgojumam, 15% – vispārējā un studiju palīgpersonāla atalgojumam, 19% citām ar studiju programmas īstenošanu saistītām izmaksām, un 26% – netiešajām izmaksām. Detalizētu maģistra studiju programmas "Komunikācijas zinātne" pašizmaksas aprēķinu sk. 38. pielikumā.

Maģistra studiju programma "Bibliotēkzinātne un informācija" tiek nodrošināta no valsts budžeta finansējuma – 95% apmērā. Vienas studiju vietas pašizmaksa ir 2795 EUR, kur 44% ir novirzīti akadēmiskā personāla atalgojumam, 16% – vispārējā un studiju palīgpersonāla atalgojumam, 19% citām ar studiju programmas īstenošanu saistītām izmaksām, un 26% – netiešajām izmaksām. Detalizētu maģistra studiju programmas "Bibliotēkzinātne un informācija" pašizmaksas aprēķinu sk. 38. pielikumā.

Doktora studiju programma "Komunikācijas zinātne" tiek nodrošināta no valsts budžeta pilnā apmērā. Vienas studiju vietas pašizmaksa ir 5233 EUR, kur 34% ir novirzīti akadēmiskā personāla atalgojumam, 12% – vispārējā un studiju palīgpersonāla atalgojumam, 28% – citām ar studiju programmas īstenošanu saistītām izmaksām (t.sk. Doktorantūras skolu norisei, promocijas procesa atbalstam u.c.), un 26% – LU netiešajām izmaksām. Detalizētu daoktora studiju programmas "Komunikācijas zinātne" pašizmaksas aprēķinu sk. 38. pielikumā.

3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem (specifisku aprīkojumu, kas paredzēts konkrētai studiju programmai, norādīt III. daļas 3. nodaļā pie atbilstošās studiju programmas).

4693,1 m² mācību, administratīvam un zinātniskam procesam aprīkotās telpās, kas ir 57,9% no visas ēkas kopējās platības. Auditoriju fonds studiju procesa nodrošināšanai ir 2122,2 m², kas veido 25 dažāda lieluma un izmēra auditorijas (sk. 16. tabulā), kuras kopīgi izmanto visas fakultātē īstenotās studiju programmas. 10 no 25 auditorijām ir pilnībā vai daļēji aprīkotas ar moderniem stacionāriem multimediju projektoriem, datoriem un apskaņošanas tehniku. Lai nodrošinātu studiju procesu auditorijās, kuras nav aprīkotas ar projektoru un datoru, fakultāte izmanto mobilo/pārnēsājamus komplektus.

16. tabula. LU Sociālo zinātņu fakultātes studiju darba telpas

Auditorijas lielums	Skaits	%
līdz 50 vietām	9	36,0%
no 51–80 vietām	12	48,0%
no 81–120 vietām	2	8,0%
no 121 un vairāk	2	8,0%
KOPĀ	25	100,0%

Lai nodrošinātu studiju procesa praktisko pusi, daļa mācību procesa tiek realizēta divās LU SZF aprīkotās datorklasēs (kopā 75 studentu darba vietas) un Multimediju studijā. Datorklašu materiāli tehniskā bāze – datori, licences un programmas, gadu no gada tiek atjaunotas atbilstoši fakultātes finansiālai situācijai. LU SZF Komunikāciju zinātnes un citu studiju programmu mācību procesa praktisko pusi realizē: praktiskajā laboratorijā – Multimediju studijā. Multimediju studija, kas sastāv no filmēšanas paviljona, video režijas telpas un divām video montāžas telpām, šobrīd aizņem 166,44 m². Studijā ir iespējams ierakstīt augstas kvalitātes (HD) televīzijām piemērotu materiālu, kā arī ieskaņot audio materiālu radio stacijām. Studijas aprīkojumā ir astoņas Sony un Panasonic video kameras ar statīviem, 10 virzienu un piespraužamie mikrofoni. Studenti var izmantot piecus izbraukuma un divus stacionāros profesionālos apgaismošanas komplektus. Ierakstītā materiāla montāža notiek uz četriem Apple un septiņiem PC datoriem. Studenti izmanto Adobe Premiere, Adobe Photoshop, Final Cat Pro montāžas programmas. Lai apgūtu fotografēšanas prasmes, apmācības notiek ar trīs profesionālajām Canon digitālajām kamerām. Studijā ir moderna video režijas pults, kas ļauj simulēt televīzijas ētera darbu. Audio montāžai tiek izmantota speciāla 16 kanālu skaņu pults, kas ļauj gatavo materiālu izmantot radio staciju vajadzībām. Praktiskās nodarbības (seminārus) ar studijā esošo tehniku vada izglītots video inženieris, kā arī tiek pieaicināti nozares profesionāļi.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un nepārtrauktu studiju un zinātnisko procesu, katru gadu tiek veikts nepieciešamo ieguldījumu materiāltehniskās bāzes atjaunošanā izvērtējums un izstrādāts investīciju plāns. Fakultātes infrastruktūra un materiāltehniskā bāze vērtējama kā laba. 2023. gadā plānota fakultātes pārcelšanās uz LU Akadēmiskā centra Rakstu māju.

3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei. Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāžu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virzienu vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virzienu īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datu bāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datu bāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

LU Bibliotēkas vispārīgs raksturojums

LU Bibliotēka iekļauta Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā (BLB1000), 2017. gada 22. jūnijā saņēmusi Bibliotēkas akreditācijas apliecību un tai atkārtoti piešķirts valsts nozīmes bibliotēkas statuss uz pieciem gadiem.

Bibliotēkas darba laiks, pieejamība informācijas resursiem un pakalpojumi

Bibliotēkas darbības pamatprincips ir tās pakalpojumu pieejamība ikvienam lietotājam, nodrošinot vienādu pakalpojumu klāstu un kvalitāti visās struktūrvienībās. Piedāvāto pakalpojumu daudzveidība, bibliotēkas telpu plānojums un tās darba laiki arī turpmāk būs cieši saistīti ar lietotāju informacionālo vajadzību nodrošināšanu.

LU Bibliotēkas astoņas nozaru bibliotēku darba laiks ir pielāgots studentu ērtībām. Bibliotēkas klientiem darba dienās darba laiks ir nodrošināts no 9.00 līdz 21.00, atsevišķās nozaru bibliotēkās – no 9.00 līdz 18.00 un sestdienās no 9.00 līdz 17.00.

Dabaszinātņu bibliotēka un Zinātņu mājas bibliotēka LU personālam – studējošajiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārējam personālam ir pieejamas 7 dienas nedēļā 24 stundas diennaktī. Dabaszinātņu bibliotēkā LU personālam visu diennakti ir iespēja izmantot: brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtu grāmatu izsniegšanai uz mājām, izmantošanas termiņa pagarināšanai un nodošanai, datorus, mobilo telefonu uzlādi. Iegādājoties Dabaszinātņu bibliotēkā kopēšanas kartes, lietotāji kopēšanas iekārtu var izmantot jebkurā diennakts laikā. Savukārt Zinātņu mājas bibliotēkā LU personālam visu diennakti ir pieejams: brīvpieejas krājums, divas pašapkalpošanās iekārtas grāmatu izsniegšanai uz mājām, izmantošanas termiņa pagarināšanai un nodošanai, kā arī portatīvo datoru izmantošanas pašapkalpošanās siena. LU Bibliotēka ir pirmā Baltijas valstīs, kur ir nodrošināta šāda iekārta un pakalpojums. Pašapkalpošanās iekārta aprīkota ar 36 portatīvajiem datoriem. LU personāls, izmantojot studenta vai darbinieka apliecības, jebkurā diennakts laikā portatīvos datorus var izņemt un tos izmantot 6 stundas ne tikai bibliotēkas zonā, bet visā ēkā. Portatīvie datori nodrošināti ar licencētām programmām, kas nepieciešamas LU Fizikas, matemātikas un optometrijas fakultātes studējošajiem patstāvīgo darbu veikšanai.

Četras nozaru bibliotēkas klientiem ir atvērtas visu gadu, arī vasaras periodā.

LU Sociālo zinātņu fakultātes (SZF) bibliotēkas telpas, kur izvietota liela daļa no LU informācijas un komunikācijas zinātnes nozares krājuma, atrodas Lauvas ielā 4 un ir atvērtas studējošiem ērtā laikā no pirmdienas līdz sestdienai (kopumā – 60 stundas nedēļā). Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums, kurā var izvēlēties sev nepieciešamos izdevumus. SZF bibliotēkas krājumā ir 21 204 tūkstoši nosaukumu / 40 711 izpieddarbu eksemplāri (01.11.2019). Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēka izvietota trīs telpās, kuru kopējā platība ir 544 m².

Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkā lietotājiem ir pieejamas 84 darba vietas, t.sk. 18 darba vietas darbam ar datoru. Lasītājiem pieejami divi kopētāji, trīs drukas ierīces, četri skeneri, iesiešanas iekārta. Drukātie informācijas avoti izvietojuma apjoms – 1200 plauktmetri.

Studējošiem ir tiesības izmantot visas LU bibliotēkas. SZF bibliotēkas priekšrocība ir bagātīgais grāmatu un periodikas informācijas un komunikācijas zinātnē krājums, kā arī lasītavu atrašanās tajā pašā ēkā, kur notiek studijas.

Nozaru bibliotēkās tiek nodrošināti visi pakalpojumi, kas veicina patstāvīgu studiju veikšanu. Pakalpojumi tiek sniegti saskaņā ar LU Bibliotēkas lietošanas noteikumiem, kas apstiprināti 2017. gada 1. februārī ar LU rektora rīkojumu Nr. 1/39. Pakalpojumus, atbilstoši lietošanas noteikumiem, var izmantot LU studenti, mācībspēki, personāls, citas bibliotēkas, citu augstskolu

studenti, kā arī ikviens iedzīvotājs. LU Bibliotēka sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus un maksas pakalpojumus.

Bezmaksas pamatpakalpojumi

- Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām.

Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot Kopkatalogu no jebkuras mobilās ierīces un vietas, kur pieejams internets.

- Informācijas resursu piegāde

LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku. Pārējiem lietotājiem šī iespēja ir pieejama, pasūtot informācijas resursus tikai no Krātuves.

- Pašapkalpošanās

Visās nozaru bibliotēkās lietotājiem tiek piedāvāts pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums, 5 nozaru bibliotēkās ir pieejamas pašapkalpošanās iekārtas grāmatu izsniegšanai/ nodošanai/ izmantošanas termiņa pagarināšanai. Ar iekārtu palīdzību lietotāji patstāvīgi var izsniegt, un nodot informācijas resursus, vai pagarināt to lietošanas termiņu. Portatīvos datorus Zinātņu mājās bibliotēkā LU studenti, akadēmiskais un vispārējais personāls var saņemt, izmantojot portatīvo datoru izmantošanas pašapkalpošanās iekārtu ar 36 portatīvajiem datoriem. Pakalpojums tiek nodrošināts 24 stundas diennaktī, 7 dienas nedēļā. Izmantojot pašapkalpošanās iekārtu, nepieciešama LU studentu apliecība vai LU darbinieka apliecība.

- Brīvpieejas lasītavu, datoru un interneta izmantošana

Lasītavās iespējams izmantot uzziņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, to starp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās. Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkā lietotājiem ir pieejamas 56 darba vietas (19 datorizētas un 37 darba vietas bez datoriem). Lasītavas studentiem ir ne tikai studiju un pētniecības, bet arī tikšanās un brīvā laika pavadīšanas vieta.

- Nakts abonements, informācijas resursu iepriekšējā rezervēšana

Lietotāju ērtībai tiek piedāvāts pakalpojums “Nakts abonements”, kura mērķis ir nodrošināt lietotājiem – LU studentiem, mācībspēkiem un darbiniekiem iespēju atsevišķu, uz vietas izmantojamo, informācijas resursu patapināt no bibliotēkas slēgšanas brīža līdz bibliotēkas atvēršanas brīdim vai iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām. Pakalpojums ir bezmaksas, bet, ja informācijas resurss netiek nodots laikā, par patapinājuma termiņa nokavēšanu tiek piemērots līgumsods saskaņā ar LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu cenrādi.

- Informācijas resursu piegāde vasarā

Izmantojot minēto piedāvājumu, lietotāji divas reizes nedēļā var ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Kalpaka bulvārī, Bibliotēka Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka) saņemt nepieciešamos informācijas resursus no 4 nozaru bibliotēkām, kuras vasaras periodā ir slēgtas.

- Uzziņas un konsultācijas

Viena no galvenajām bibliotēkas darba jomām ir lietotāju informacionālā apkalpošana –

konsultēšana, uzzīņu sniegšana, lietotāju apmācības un atbalsts pētniecībā.

LU Bibliotēkas galvenais uzzīņu konsultants (Bibliotēkā Aspazijas bulvārī) nodrošina Bibliotēkas oficiālo un kopējo informacionālās apkalpošanas servisu. Lietotājiem ir iespējams saņemt individuālās konsultācijas un uzzīņas bibliotēkā, pa e-pastu: info-bibl@lu.lv, pa telefonu: 28623551, izmantojot *Skype* – adrese: LU Bibliotēkas konsultants. Konsultācijas sniedz arī ikviens nozares bibliotēkas darbinieks uz vietas bibliotēkā vai pa tālruni, izmantojot e-pastu, *Skype*.

Bibliotēkas konsultants un nozaru bibliotēku personāls sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās u.c. uzzīņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam.

Neskaidrību gadījumos lietotāji var izmantot arī LU portāla Bibliotēkas sadaļā pieejamās iespējas: “Jautā bibliotēkaram”, “Biežāk uzdotie jautājumi”, “Izsaki savu viedokli”.

- Lietotāju apmācības

Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijpratību, bet sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes darbā ar elektroniskajiem resursiem.

Bibliotēka organizē un vada prezentācijas, nodarbības auditorijās un datorklasēs, rīko praktiskas mācību ekskursijas Bibliotēkā, lai lietotāji iegūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtām un biroja tehniku – pašapkalpošanās skeneriem, kopētājiem, tādā veidā pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci.

Īpaša uzmanība tiek veltīta ārzemju studentiem. Bibliotēka ir sagatavojusi un vada prezentācijas angļu valodā “*Step by step, the library of UL – for you!*” bet nodarbībās datorklasēs tiek apgūtas e-resursu lietošanas prasmes.

Studiju līmeņa paaugstināšanā būtiskas ir studējošā zināšanas un prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, kritiski novērtēt un izmantot kvalitatīvus informācijas resursus un e-vides rīkus. Lietotāju prasmju un iemaņu pilnveidei Bibliotēkā ir izveidota apmācību sistēma ar nodarbību piedāvājumu dažādiem studiju programmu līmeņiem.

Bakalaura studiju programmu studējošiem adresētas: prezentācija “Soli pa solim: Bibliotēka Jums”, nodarbība “Elektroniskais kopkatalogs un *Primo* Tavām veiksmīgām studijām” (90 min.) un nodarbība “Iepazīsti e-resursus” (90 min.) “E-resursi nozarē” (90 min.). Savukārt maģistrantūras studiju programmās studējošajiem un rezidentūras studentiem tiek vadītas nodarbības, kas sniedz padziļinātas prasmes darbam ar attiecīgās nozares elektroniskajiem resursiem – nodarbība “E-resursi nozarē” (90 min.).

Doktora studiju programmās studējošajiem ir nodrošinātas nodarbības: “Ievads zinātniskās publicēšanās procesā” (90 min.), “Bibliogrāfiju un citēšanas pārvaldības rīki” (90 min.), “Datubāzu *Web of Science* un *Scopus* izmantošana studiju un pētniecības darbā” (90 min.).

Savukārt akadēmiskajam un zinātniskajam personālam adresētas nodarbības: “Bibliogrāfiju un citēšanas pārvaldības rīki” (90 min.), “Datubāzu *Web of Science* un *Scopus* izmantošana studiju un pētniecības darbā” (90 min.), “Publikāciju ievade un publikāciju saraksta rediģēšana LUIS” (90 min.), “Pētniecības rezultātu deponēšana LU e-resursu repozitorijā” (90 min.).

Bibliotēkas darbinieki vada nodarbības auditorijās un datorklasēs arī LU filiālēs visā Latvijā: Alūksnē, Bauskā, Cēsīs, Jēkabpilī, Kuldīgā, Madonā, Tukumā un Ventspilī.

Bibliotēkas darbinieki regulāri vada nodarbības studentu un akadēmiskā personāla informācijpratības uzlabošanai.

Maksas pakalpojumi

LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu saraksts un cenrādis apstiprināts ar LU rektora 07.03.2016. rīkojumu Nr.1/111.

- Informācijas resursu saraksta sastādīšana

LU Bibliotēkas speciālisti maksimāli īsā laikā sagatavo informācijas resursu sarakstu par lietotājam interesējošo tēmu, piemēram, studiju vai cita veida darba izstrādes procesā. Lietotājs sarakstu var pasūtīt, elektroniski aizpildot elektronisko pieteikuma formu, kurā ir iespējams norādīt vēlamā hronoloģisko aptvērumu, valodas, informācijas resursu veidus (grāmatas, raksti žurnālos, elektroniskie resursi u.c.), u.c.

- SBA, SSBA pakalpojums

Informācijas resursus, kuru nav Latvijas bibliotēkās, LU Bibliotēka saviem lietotājiem piedāvā pasūtīt no citām bibliotēkām un dokumentu krātuvēm Latvijā, izmantojot Starpbibliotēku abonementa, un visā pasaulē, izmantojot Starptautisko starpbibliotēku abonementa pakalpojumu, kā arī saņemt zinātnisko rakstu elektroniskās kopijas izdrukas veidā un pa e-pastu.

Bibliotēkas krājums, krājuma papildināšanas procedūra

LU Bibliotēka krājumu veido atbilstoši Universitātes studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, tādējādi nodrošinot ar informāciju visus LU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības jomas. Papildinot krājumu ar informācijas resursiem, kā prioritāte ir noteikta e-resursu iegāde.

Krājuma jaunieguvumu komplektēšana tiek veikta saskaņā ar LU centralizēti piešķirto finansējumu, ko katru gadu apstiprina ar LU rīkojumu.

Piešķirtais finansējums tiek izmantots nepieciešamo grāmatu iegādei, nozarē abonēto datubāzu apmaksai un periodisko izdevumu abonēšanai.

Bibliotēka nodrošina informācijas resursu iegādi pēc LU akadēmiskā personāla pasūtījumiem, studentu pašpārvaldes priekšlikuma vai Bibliotēkas darbinieku ierosinājumiem, kas tiek ievadīti LUIS un tos ir apstiprinājis fakultātes dekāns vai izpilddirektors. Tāpat ikviens interesents var ieteikt konkrēta izdevuma iegādi krājumam, iesniedzot savu priekšlikumu mutiski vai rakstiski Bibliotēkas darbiniekiem. Situācijā, ja izteikto priekšlikumu atbalsta konkrētās fakultātes dekāns/izpilddirektors, Bibliotēka iegādājas interesenta ieteikto izdevumu.

Uz 2019. gada 1. janvāri Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami ~1,8 milj. informācijas resursu vienību. Atbilstoši LU studiju un pētniecības infrastruktūrai LU Bibliotēkas krājums ir izvietots 8 nozaru bibliotēkās un Krātuvē.

Bibliotēkā pieejamā literatūra studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” īstenošanai

Informācijas un komunikācijas nozarē krājums, kas pieejams LU SZF bibliotēkā, ietver 12 525 eksemplārus (01.11.2019). SZF bibliotēkā izvietots bagātākais, pieprasītākais un aktuālākais informācijas un komunikācijas zinātnes literatūras krājums valstī (sk. 18.tabulu). To veido dažādas enciklopēdijas, rokasgrāmatas, zinātniskas monogrāfijas, mācību grāmatas, kā arī populārzinātniski izdevumi.

Katru gadu docētājiem ir iespēja pasūtīt jaunākos izdevumus savu docēto studiju kursu pilnveidei, gandrīz visos studijuursos ir nodrošināta vismaz viena aktuālākā mācību grāmata, kas pieejama

studentiem un docētājiem. SZF bibliotēka seko Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena jaunākās literatūras starptautiskajam un lokālajam piedāvājumam. Piemēram, tiek monitorēts šās nozares akadēmiskās izdevējdarbības līderu “Sage” un “Routledge” aktuālais piedāvājums un veikta literatūras, kas nepieciešams Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena realizācijai, pasūtīšana un iegāde (sk. 17. tabulu).

17. tabula. LU SZF bibliotēkas krājuma pieaugums (2013–2019)

Gads	Nosaukumu skaits	Eksemplāru skaits	Vērtība
2019 (01.11.)	113	211	2990 €
2018	110	154	4350 €
2017	145	162	3600 €
2016	216	295	4060 €
2015	233	378	8500 €
2014	189	294	5960 €
2013	360	522	10 950 Ls

LU Bibliotēkas krājumā LU studiju virzienā “Informācijas un komunikācijas zinātne” no 2010. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 27. oktobrim ir iekļauti 49 644 eksemplāri kopumā un 12 525 eksemplāri tikai Sociālo zinātnes fakultātes bibliotēka. Būtiska nozīme ir arī zinātniski pētnieciskās metodoloģijas un starpdisciplināra rakstura zinātniskās literatūras pieejamībai. Piemēram, Sociālo zinātņu fakultātes krājumā (01.11.2019) ir 570 eksemplāri grāmatu par sociālo zinātņu pētniecības, 323 eksemplāri zinātniskās literatūras ētikā, 734 eksemplāri psiholoģijā, 648 eksemplāri ekonomikā u.c.

Sk.: 18. tabula. LU studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” drukāto izdevumu krājums LU bibliotēkā un LU SZF bibliotēkā

Krājuma digitalizācijas līmenis

LU Bibliotēka sadarbībā ar LU Informāciju tehnoloģiju departamentu klientiem nodrošina Latvijas Universitātes e-resursu repozitorija izmantošanu.

LU e-resursu repozitorijā Bibliotēka, publikāciju autori, LU struktūrvienības vai LU izdevumu pārstāvji regulāri ievieto savu publikāciju elektroniskās versijas, digitalizētos informācijas resursus ar kultūrvēsturisku vērtību, LU mācībspēku promocijas darbus un to kopsavilkumus, lai nodrošinātu LU zinātnisko sasniegumu brīvu un nemainīgu tiešsaistes piekļuvi (<http://dspace.lu.lv>)

Digitalizētos izdevumus, uz kuriem attiecas autortiesību aizliegums, Bibliotēka piedāvā izmantot uz vietas lasītavās.

Šobrīd (01.11.2019) tajā kopumā atrodamas vairāk nekā 44 958 publikācijas, konkrēti – 2131 publikācijas virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” sadaļā.

Datubāzes

Atbilstoši LU stratēģiskajam plānam 2010.–2020. gadam LU Bibliotēka palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu attālinātās piekļuves iespējas, lai nodrošinātu lietotājiem iespēju izmantot resursus attālināti.

2019.gadā LU abonē 34 e-resursu platformas (kurā ir gan e-grāmatas, gan e-žurnāli, gan uzziņu resursi, rīki, multimediji, statistika, gan jaukta formāta datubāzes). Tajās pieejami 17 592 pilntekstu e-žurnāli (tostarp atsevišķi abonētie), 2,5 miljoni pilntekstu pasaules disertācijas un maģistra darbi, 4 statistikas datubāzes, 2 pētniecības rīki, 9 uzziņu datubāzes, kā arī 2 pētniecības platformas. LU

pieejamas pārbaudītas 122 atvērtās piekļuves datubāzes ar multi-formāta materiāliem. Katru gadu Bibliotēka lietotājiem piedāvā vidēji 110 jaunus elektroniskos resursus. Kopumā uz 25.09.2019. LU Bibliotēkā iegādātas 1311 e-grāmatas, abonētajā *ProQuest Ebook Academic Complete* kolekcijā pieejamas ~ 160 000 e-grāmatas.

Vienlaikus LU Bibliotēka lietotājiem regulāri nodrošina izmēģinājuma piekļuvi dažādām datubāzēm. Bibliotēkai piešķirtā finansējuma ietvaros datubāzu skaits tiek mērķtiecīgi izvērtēts un analizēta abonēto datubāzu izmantojamība.

Datubāzu pārlūkošanu atvieglo LU portālā Bibliotēkas sadaļā pieejamais e-resursu saraksts. Plašāka informācija par e-resursiem pieejama LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē "E-resursi no A līdz Z" (<http://www.biblioteka.lu.lv/e-resursi/a-z/a/>).

LU piedāvā iespēju izmantot abonētos elektroniskos informācijas resursus (datubāzes, e-grāmatu platformas) ārpus LU datortīkla, pieslēdzoties tiem ar LUIS lietotājevārdu un paroli.

Abonētie studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātne" e-resursi

E-žurnāli

EBSCO Academic Search Complete – viens no vērtīgākajiem zinātniskās informācijas resursiem, kurā pieejama informācija no vairāk nekā 12 500 pilnā teksta, to skaitā 7 300 zinātniski recenzētiem žurnāliem. Datubāze piedāvā iespēju arī apskatīt anotācijas no 12 500 žurnāliem un 13 200 grāmatām, ziņojumiem un konferenču materiāliem.

EBSCO host – daudznazaru e-grāmatu, e-žurnālu un citu e-resursu datubāzu platforma, kas sastāv no vairākām pilnu tekstu un apskatu datubāzēm. *EBSCO* ietvertas e-grāmatas un žurnāli no dažādām izdevniecībām: *Wiley-Blackwell*, *Springer*, *Taylor & Francis Group*, *BioMed Central*, *Brill Academic Publishers*, *Bentham Science Publishers* u.c. E-resursus *EBSCO host* ietver arī specializētas Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena datubāzes:

- **Library, Information Science & Technology Abstracts (LISTA).** Indeksēti ap 700 periodisko izdevumu, kā arī grāmatas, pētījumu pārskati un ziņojumi, sākot no sešdesmitajiem gadiem, pieejami arī rakstu kopsavilkumi bibliotēkzinātnē un informācijas menedžments u.c.
- Web un izvēloties vienu vai vairākas datubāzes, kurās veikt informācijas meklēšanu vai pārlūkošanu.
- **Newspaper Source.** Laikrakstu, televīzijas un radio ziņu pilnu tekstu datubāze ar ASV nacionālajiem, starptautiskajiem un reģionālajiem laikrakstiem.
- **Central & Eastern European Academic Source.** Datubāze piedāvā vairāk kā 400 žurnālu pilntekstus tādās jomās kā ekonomika, politika, medicīna, tiesību zinātne, informācijas un bibliotēku zinātne, literatūrzinātne, valodniecība, vēsture un socioloģija, kas attiecas uz Centrāl- un Austrumeiropas valstu reģionu.

Emerald Insight – pilnu tekstu datubāze dažādās zinātņu nozarēs: ekonomikā, uzņēmējdarbībā, grāmatvedībā un vadībzinībās, bibliotēkzinātnē un informācijas zinātnē, izglītībā, medicīnā u.c.

JSTOR – žurnālu, grāmatu un pirmavotu datubāze, kas sastāv no vairākām kolekcijām. *JSTOR* pieejami žurnāli no vadošajām pasaules izdevniecībām: *Sage Publications*, *Springer*, *Taylor & Francis*, *Blackwell Publishing*, *Cambridge University Press*, *Oxford University Press*, *John Wiley & Sons* u.c.

Oxford Journals – kolekcija sniedz pieeju vairāk nekā 280 autoritatīviem un vadošiem žurnāliem, kas izdoti sadarbībā ar pasaulē nozīmīgākajām zinātniskajām organizācijām. Datubāzē ietilpst pilnteksta žurnāli ar augstiem citējamības indeksa rādītājiem dažādās zinātnes nozarēs, tai skaitā

informācijas un komunikācijas zinātnes virzienā.

SAGE Journals Online – izdevniecības SAGE pilnteksta žurnālu datubāze, kas piedāvā rakstus no vairāk nekā 500 žurnāliem. Datubāzē pārstāvētas dažādas zinātnes – humanitārās, sociālās u.c.

SpringerLink – piedāvā iekļuvi pāri par 6 miljoniem rakstu no vairāk nekā 3 400 žurnāliem, aptverot eksakto, humanitāro un sociālo zinātņu jomas.

Taylor & Francis Social Science & Humanities Library sniedz pieeju pilntekstiem no vairāk nekā 1100 zinātniskiem žurnāliem.

E-grāmatas

Dawsonera – e-grāmatu platforma, kurā pieejamas LU Bibliotēkas iegādātās e-grāmatas dažādās zinātņu nozarēs no pasaulē vadošajām izdevniecībām – *Blackwell Publishing, Cambridge University Press, Springer Verlag, John Wiley & Sons Inc* u.c. LU Bibliotēkas iegādātās pilno tekstu e-grāmatas iespējams pārlūkot sadaļā *eBook Catalogue*, iespējama arī grāmatu meklēšana. Katrai grāmatai dota bibliogrāfiskā informācija, anotācija un grāmatas pilnais teksts.

EBSCO eBook Collection – daudznazaru e-grāmatu, e-žurnālu un citu e-resursu datubāzu platforma, kas sastāv no vairākām pilnu tekstu un apskatu datubāzēm. EBSCO ietvertas e-grāmatas un žurnāli no dažādām izdevniecībām: *Wiley-Blackwell, Springer, Taylor & Francis Group, BioMed Central, Brill Academic Publishers, Bentham Science Publishers* u.c.

Disertācijas

ProQuest Dissertations & Thesis – plašākā disertāciju un maģistru darbu datubāze pasaulē un satur vairāk kā 2,3 miljonus darbus, no kuriem vairāk kā 1,9 miljoniem pieejami lejupielādējami pilnie teksti PDF formātā. Pilnie teksti pieejami lielākajai daļai disertāciju, kas datubāzei pievienotas no 1997. gada. Katru nedēļu datubāzē tiek pievienoti ap 2000 jauni PDF dokumenti un katru gadu tiek pievienoti vairāk nekā 90 000 jauni darbi. Datubāze satur informāciju gan humanitārajās un sociālajās, gan dabas un medicīnas zinātnēs. Datubāze ietver informāciju, sākot no 1637. gada līdz mūsdienām. Visām disertācijām, kas publicētas no 1980. gada un visiem maģistra darbiem, kas publicēti kopš 1988. gada, pieejams autora rakstīts kopsavilkums.

Uzziņu resursi

Letonika.lv – uzziņu un tulkošanas sistēma, kuras galvenais mērķis ir sniegt sistematizētu, enciklopēdisku uzziņu un tulkošanas informāciju. Letonika piedāvā meklēt un strādāt ar informāciju, kas atrodama 11 enciklopēdijās u.c. uzziņu resursos, 13 vārdnīcās (tulkojošās, skaidrojošās, terminoloģijas), kā arī kolekcijās ar 10 000 attēliem, audioierakstiem un video materiāliem. Datubāzē pieejama arī latviešu literatūras bibliotēka ar 200 pilnteksta literārajiem darbiem un valodas atbalsta krātuve ar palīgmateriāliem latviešu valodai. *Letonika.lv* kalpo kā ceļvedis Latvijas kultūrā, vēsturē, valodā, dabā un literatūrā.

Ziņas

LETA - Ziņas un Arhīvs. Latvijas nacionālās informācijas aģentūras (LETA) datubāzes *Ziņas* un *Arhīvs* piedāvā iespēju meklēt operatīvi publicētas ziņas, foto, video, preses relīzes, rakstus no Latvijas preses izdevumiem, statistiku un citu informāciju. *LETA* biznesa portāls *Nozare.lv* satur nozaru informāciju uzņēmējiem un citiem interesentiem.

Citi resursi

SAGE Research Methods – pētījumu metožu bibliotēka, kurā ir vairāk nekā 1000 grāmatu, uzziņu izdevumi, žurnālu raksti un citi resursi no pasaules vadošajiem zinātniekiem sociālajās zinātnēs. SAGE Research Methods ir nozīmīgs tiešsaistes rīks pētniekiem. Lai gan tas sastāv no vairākām

daļām, LU ir pieejamas divas no bibliotēkas daļas: *SAGE Research Methods – Books and Reference* un *SAGE Research Methods Cases* (gadījumu studiju materiāli par to, kā praktiski veikti pētniecības projekti. Kolekcijā pieejami vairāk nekā 1100 gadījumu izpētes materiāliem, atspoguļojot pētnieku konstatētos pētniecības izaicinājumus un veiksmes. *Cases* izskaidro, kāpēc pētnieki izvēlējušies attiecīgās metodes, kā pārvarējuši problēmas savā pētījumā un ko viņi realitātē darījuši savādāk, nekā tas teorētiski aprakstīts žurnālu rakstos un mācību grāmatās). Pieejams arī *The Methods Map* – rīks, kas uzskatāmi palīdz atrast piemērotākās metodes, ko izmantot pētījumos.

Scopus – izdevniecības Elsevier daudznozaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze.

Web of Science (WoS) – kompānijas Clarivate Analytics pētniecības platforma, kas nodrošina vienotu piekļuvi informācijai par publikācijām nozīmīgākajos zinātniskajos žurnālos un to citēšanu, kas ļauj izvērtēt publikāciju autoru zinātniskos sasniegumus. Datubāzē ietverta nozīmīgākā zinātniskā informācija par vairāk nekā 12 000 žurnāliem dabaszinātnēs, sociālajās, humanitārajās zinātnēs un mākslā, piedāvājot rakstu bibliogrāfisko un citēšanas informāciju, kopsavilkumus un citu informāciju. Datubāze piedāvā plašas meklēšanas, atlases un rezultātu analīzes iespējas. *Web of Science* datubāzē pieejama informācija kopš 1990. gada, un tā sastāv no vairākām citēšanas indeksu datubāzēm.

Brīvpieejas resursi Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena e-resursi (sk. <https://www.biblioteka.lu.lv/e-resursi/nozares/>)

LU Bibliotēka ir apkopojusi informāciju par dažādiem brīvpieejas e-resursiem. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena darbā īpaši nozīmīgas datubāzes – *Bookyards*, *De Gruyter Open*, *Journals for Free*, *Online Dictionary of Social Sciences*, *Palgrave Open*, *periodika.lv*, *Project Gutenberg* u.c.

19.tabula. Daudznozaru datubāzu izmantošanas statistika

Tabulu skatīt pielikumā.

Primo Discovery

Lai modernizētu elektronisko resursu pieejamību, LU Bibliotēka 2016. gada rudenī uzsāka jaunāko tehnoloģiju tīmekļa servisa *Primo Discovery* un *SFX* ieviešanu.

Primo Discovery ir meklētājprogramma, kas piedāvā iespēju vienlaicīgi meklēt LU Bibliotēkas informācijas resursus kopā – LU iMākonī (abonētajās un atvērtās piekļuves tiešsaistes datubāzēs, digitālajās bibliotēkās, elektroniskajā katalogā, LU Bibliotēkas veidotajās bibliogrāfiskajās datubāzēs), piekļūt pilntekstiem, pasūtīt un pagarināt LU Bibliotēkas krājumā esošos informācijas resursus. Programma sakārto rezultātu sarakstu pēc atbilstības, nodrošina meklēšanas rezultātu pielāgošanu pēc 10 kritērijiem, piekļuvi lietotāja konta informācijai u.c. pakalpojumus, kas pieejami Kopkataloga lietotājiem.

Lai nodrošinātu *Primo Discovery* pakalpojumus, paralēli tiek ieviesta papildprogramma *SFX*, kas nodrošina informācijas resursu (datubāzu un to satura vienību) savstarpējo tīklošanu un sasaisti ar *Primo* centrālo indeksu, kurā notiek informācijas meklēšana.

Bibliotēkas krājums kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības attīstīšanai, jo katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vajadzībām.

3.4. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk.

vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

LU nosacīti pastāv trīs mācībspēku grupas: mācībspēki, kas strādā vēlētos akadēmiskajos amatos, mācībspēki, kas strādā kā vēlēto akadēmisko amatu pienākumu izpildītāji (p.i. un viedocētāji), kā arī stundu pasniedzēji.

Attiecībā uz vēlētajiem akadēmiskajiem amatiem, kā arī to pienākumu izpildītājiem, atlase un pieņemšana darbā notiek atbilstoši "[*Nolikumam par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē*](#)" (apstiprināts ar Senāta lēmumu 31.10. 2011 No 153). Saskaņā ar nolikumu, LU pastāv šādi akadēmiskie amati: profesors, asociētais profesors, docents, vadošais pētnieks, lektors, pētnieks, asistents, zinātniskais asistents.

Lēmumi par noteiktu amata vietu izveidošanas nepieciešamību tiek pieņemti fakultātēs. Konkursi uz vēlētajiem akadēmiskajiem amatiem tiek izsludināti atklāti. Informācija par konkursu, t.sk., amata darba uzdevumi, tiek publicēti LU mājaslapā, kā arī oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis. Konkursā var pieteikties jebkura persona, kura atbilst Augstskolu likumā noteiktajām prasībām.

Akadēmisko amatu pretendentiem ir jānovada atklātā lekcija, kuru vērtē divi recenzenti un sniedz atzinumu par to. Vēlēšanu procedūru īsteno vai nu atbilstošās struktūrvienības lēmēj institūcija (asistentu, pētnieku, lektoru un docentu gadījumā – fakultātes dome), bet asociēto profesoru un profesoru gadījumā – atbilstošās jomas profesoru padome. Vēlēšanām jānotiek ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā no konkursa izsludināšanas dienas. Par personālijām tiek balsots aizklāti ar vēlēšanu zīmēm. Par ievēlētu atzīstams pretendents, kas ir saņēmis vairāk par pusi klātesošo balsstiesīgo locekļu balsu. Saskaņā ar Augstskolu likumu, docētāji tiek ievēlēti amatā uz 6 gadu termiņu. Beidzoties ievēlēšanas termiņam, fakultāte lemj par nepieciešamību izsludināt jaunu amata konkursu. Ierobežojumi amata termiņa ieņemšanai nepastāv.

Saskaņā ar LU nolikumu ir noteikts visiem akadēmisko amatu pretendentiem izvirzīto prasību minimums, t.i., valsts valodas zināšanas saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, svešvalodu zināšanas tādā līmenī, kāds nepieciešams akadēmiskā amata pienākumu pildīšanai un nepārtraukta savas akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas pilnveidošana. Pārējās prasības jau atšķiras atkarībā no konkrētā akadēmiskā amata, piemēram, lai pretendētu uz docenta amatu, kā prasība izvirzīta doktora zinātniskais grāds, savukārt asociētajiem profesoriem šīs prasības ir vēl augstākas, t.i., jābūt ievērojamai akadēmiskajai un pedagoģiskajai pieredzei, plašam publikāciju skaitam un pieredzei dalībā zinātniskajos projektos.

Ja pēc struktūrvienības priekšlikuma Senāts nolemj konkursu uz amata vietu neizsludināt, var tikt pieņemts darbā viesdocētājs, savukārt, ja fakultātes attīstības plāniem un vajadzībām atbilstošāks ir stundu pasniedzējs, tad ar šo pasniedzēju tiek noslēgts līgums uz noteiktu periodu (parasti uz kursa docēšanas laiku). Lēmumus, kas saistīti ar kandidātu atlasi, uzrunāšanu un pieņemšanu darbā, šajos gadījumos pieņem struktūrvienības, t.i., fakultātes. Centralizēta šajos gadījumos ir tikai kontrole, kas nodrošina, lai struktūrvienības noteiktais atalgojums atbilstu iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem.

Ar akadēmiskajā amatā ievēlēto personu LU rektors slēdz darba līgumu uz visu ievēlēšanas laiku.

Informācijas un bibliotēku studijas nodaļā un Komunikācijas studiju nodaļā, kas LU īsteno studiju virzienu "Informācijas un komunikācijas zinātne", strādā profesori, asociētie profesori un docenti, kas Latvijas vadošie speciālisti vairākās jomās. Sk. 45. pielikumu "Informācija par LU studiju virzienu "Informācijas un komunikācijas zinātne" mācībspēku piesaistes un/vai nodarbinātības procesiem".

3.5. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

LU Attīstības stratēģijā 2016.–2020. gadam viens no būtiskākajiem aspektiem attīstības virzienā Cilvēkresursu attīstība ir LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēmas attīstība. LU apzinās, kā mainās augstskolas docētāja loma, kas ir nozīmīga studiju kvalitātes nodrošināšanā, lai veicinātu studentu zināšanu, prasmju un kompetences iegūšanu, tāpēc atbilstīgi LU stratēģijai tiek ieviesta vienota LU docētāju profesionālās pilnveides sistēma visā LU, veicot izmaiņas iekšējos normatīvajos dokumentos un piedāvājot akadēmiskajam personālam profesionālās pilnveides iespējas. LU akadēmiskā personāla profesionālā pilnveide LU tiek organizēta saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 11.09.2018. noteikumiem Nr. 662 *“Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību”*, kuros 16.punktā noteikts: “Augstskolu un koledžu pedagogiem līdz ievēlēšanas termiņa beigām akadēmiskajā amatā jāapgūst profesionālās pilnveides programmas par inovācijām augstākās izglītības sistēmā, augstskolu didaktikā vai izglītības darba vadībā 160 akadēmisko stundu apjomā (tai skaitā vismaz 60 kontaktstundas). Profesionālā pilnveide var ietvert profesionālās pilnveides mērķim atbilstošu starptautisko mobilitāti un piedalīšanos konferencēs un semināros, ko apliecina iesniegtie dokumenti”.

LU Studiju departaments un LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes (PPMF) Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centrs (PPIC) ikdienā nodrošina informatīvo, konsultatīvo un metodisko atbalstu LU docētājiem augstskolas didaktikas jomā. LU PPMF PPIC piedāvā akadēmiskajam personālam apgūt profesionālās pilnveides programmu “Augstskolas didaktika: mūsdienu teorijas un prakse”, kā arī tālākizglītības programmas “Studiju programmu attīstības pedagoģiskie aspekti augstākajā izglītībā”, “Studentu kuratora kompetences profesionālā pilnveide” u.c. Studentu kuratora kompetences ir apguvuši vairāki studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” mācībspēki.

Pēc tālākizglītības programmas “Studiju rezultātu formulēšanas un novērtēšanas metodika” apguves programmu direktori un akadēmiskais personāls mērķtiecīgi veic savu studiju kursu aktualizāciju un studiju programmu un studiju kursu rezultātu kartēšanu. Šo tālākizglītības programmu ir apguvuši vairāki studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” mācībspēki.

LU akadēmiskajam personālam ir iespēja angļu valodas prasmes papildināt LU Humanitāro zinātņu fakultātes Lietišķās valodniecības centra tālākizglītības programmā “Akadēmiskā personāla angļu valodas zinātniskās un akadēmiskās kapacitātes pilnveide”. Pēdējos gados šo programmu apguvuši vairāki studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” mācībspēki. Vairāki mācībspēki ir pilnveidojuši angļu valodas prasmes arī citās programmās un dažāda formā valodu kursus.

Jaunie docētāji un dažādu LU doktora studiju programmu doktoranti, katru pavasara semestri arvien aktīvāk izmanto iespēju apgūt tālākizglītības programmu “Ievads docētāja darbā”. Tajā regulāri mācās Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas studenti un jaunie mācībspēki.

Lai veicinātu docētāju koleģiālo mācīšanos un labās prakses pedagoģiskajā darbā apzināšanu, izstrādāta un īstenota tālākizglītības programmu “Akadēmiskā personāla koleģiālās mācīšanās

pieredzes veicināšana”, kuras ietvaros akadēmiskais personāls veic koleģiālās hospitācijas, tādējādi tiek mērķtiecīgi veicināta docētāju pedagoģiskās pieredzes apmaiņa, LU kā organizācijas, kas mācās, attīstība. Kā īpaša mērķgrupa docētāju tālākizglītībā LU tiek izvirzīta docētāji, kuri strādā ar pirmā kursa studentiem, tāpēc arī viņiem tiek piedāvāta tālākizglītības programma “Profesionālā pilnveide darbam ar pirmā kursa studentiem”. Īpaši atzinīgi docētāji tālākizglītības programmās vērtē iespēju modelēt studiju procesu, izmēģināt jaunas mācību metodes, savstarpēji dalīties pieredzē.

Visas programmas izstrādātas, iepriekš analizējot docētāju profesionālās pilnveides vajadzības augstākās izglītības attīstības tendenču kontekstā. LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēmas ieviešanas ietvaros LU Studiju departaments veicis LU akadēmiskā personāla elektronisku aptauju, kuras rezultātā iegūta informācija par visu fakultāšu docētāju aktuālajām profesionālās pilnveides vajadzībām, kā arī vairāki docētāji izteikuši gatavību iesaistīties tālākizglītības satura izstrādē un piedāvāšanā saviem kolēģiem atbilstīgi profesionālās un didaktiskās pilnveides vajadzībām. Pēc katras programmas īstenošanas, tiek veikta tās dalībnieku aptauja un rezultātu novērtējums. Līdzdalība tālākizglītības programmās ir docētāju brīvprātīga izvēle vai ar rekomendāciju no fakultātes vadības.

Gatavojot studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu, tika apkopota informācija par LU studiju virzienā “Informācijas un komunikācijas zinātne” iesaistīto docētāju izmantotajām izaugsmes veicināšanas un kvalifikācijas paaugstināšanas iespējām pārskata periodā, kuru rezultāti apkopoti 20. tabulā. Šie dati liecina, ka mācībspēki izmanto dažādas profesionālās pilnveides iespējas. Īpaši populāra ir informācijas par jaunāko zinātnes nozarē iegūšana konferencēs, iesaiste profesionālo organizāciju darbībā, būtiska nozīme ir arī apmācībā kursu, vasaras skolu un semināru formātā.

20.tabula. LU SZF Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas un Komunikācijas studiju nodaļas mācībspēku izaugsmes veicināšanas rādītāji (skaits).

Tabulu skatīt pielikumā.

LU īstenotā ESF projekta “Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē” (Līg. Nr. 8.2.2.0/18/A/010, Reģ. Nr. ESS2018/289) ietvaros studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” mācībspēki ir bijuši praksē vadošajā tehnoloģiju lokalizācijas uzņēmumā Baltijā “Tilde”, tirgus, mārketinga un sabiedriskās somās pētījumu centrā “SKDSK”. Šā projekta specializētosursos (angļu valodas, publiskās runas, zinātniskās darbības un publicēšanas prasmju) piedalījušies vairāki studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātnes” mācībspēki.

3.6. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu. Ienākošās un izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/ koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

No Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena īstenošanā iesaistītā LU SZF vēlētā akadēmiskā personāla 67% ir doktora grāds. 80% citu fakultāšu docētājiem, kuri ir iesaistīti virziena kursu docēšanā ir doktora grāds. Kā stundu pasniedzēji atsevišķu kursu docēšanā ir piesaistīti pieredzējuši profesionāļi informācijas un komunikācijas jomā, kuriem ir doktora vai maģistra grāds un ievērojama praktiskā darba pieredze un reputācija attiecīgā jomā.

Studiju virziena mācībspēku angļu valodas vai citu svešvalodu zināšanas ļauj docēt atsevišķas studiju programmu daļas (studiju kursus) angļu valodā, kas jau vairākus gadus tiek darīts gan bakalaura, gan maģistra studiju programmu līmenī. Studiju programmās nodarbinātā akadēmiskā personāla valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai un ļauj jebkuru studiju virziena kursu pilnvērtīgi docēt valsts valodā.

Akadēmiskā personāla slodze tiek aprēķināta pēc principa, ka no kopējās gada slodzes 1600 stundu apmērā 1000 stundas tiek veltītas akadēmiskajam darbam un 600 stundas darbam zinātniskās pētniecības projektos. Akadēmiskā darba slodzē ietilpst arī bakalaura darbu (16 h/gadā), maģistra darbu (24 h/gadā) un promocijas darbu (50 h/gadā) vadīšana un promocijas darbu recenzēšana (20 h/darbu). Lektoriem un asistentiem bez zinātniskā grāda zinātniskajam darbam pielīdzina arī metodisko un pētniecisko darbu jaunu studiju materiālu izstrādāšanai (līdz 20 h/semestri). Kopumā šāds slodzes sadalījums atbilst izvirzītajiem Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena attīstības mērķiem – kļūt par vienu no vadošajiem informācijas un komunikācijas zinātnes studiju centriem Baltijas valstīs, nodrošināt darba tirgu ar augsta līmeņa informācijas un komunikācijas jomas speciālistiem un kļūt par Ziemeļeiropas reģionā vadošu informācijas un komunikācijas zinātnes, kā arī starpdisciplināru pētniecības centru. Slodzes sadalījums dod priekšroku akadēmiskajam darbam, tādējādi par prioritāriem izvirzot pirmos divus mērķus, tomēr nodrošinot laika un cilvēkresursus arī trešā mērķa sistemātiskai sasniegšanai.

Pārskata periodā virziena mācībspēku sastāvs ir būtiski atjaunināts, ir sācies paaudžu nomaiņas process, kas turpināsies arī nākamajos gados. Informāciju par personālsastāva izmaiņām sk. 47. pielikumā.

Mācībspēku sastāva izmaiņām piemīt pozitīva ietekme uz studiju procesa kvalitāti, jo rezultātus dod docētāju ataudze, un tā iezīmē arī programmu attīstības un ilgtspējības perspektīvu.

Vairums docētāju ir akadēmisko un profesionālo organizāciju biedri, piemēram, prestižu starptautisko asociāciju *European Communication Research and Education Association (ECREA)*, *Baltic Media Researchers Association (BMRA)*, *The European Public Relations Education and Research Association (EUPRERA)*.

Būtisks mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanas faktors ir stažēšanās ārvalstu augstskolās, pieredzes apmaiņa, vieslekcijas, konferences un semināri. Katru gadu LU viesojas ārvalstu mācībspēki ar vieslekcijām gan ERASMUS programmas ietvaros, gan arī viesu statusā. Sadarbību ar citu valstu pasniedzējiem sekmēs arī augstākās izglītības reformas ietvaros plānoti studiju internacionalizācijas procesi. LU studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātne" mācībspēku izejošās mobilitātes radītāji nav augsti. Mobilitāti kavē mācībspēku ikdienas noslodze, kursu docētāju aizstājēju trūkums, zemais zinātnes finansējums, kas sniedz ierobežotas iespējas pētniecības darbam ārvalstīs.

Mācībspēku izejošā mobilitāte un tās pieauguma plāns veicina studiju virziena mērķa – kļūt par vienu no vadošajiem informācijas un komunikācijas zinātnes studiju centriem Baltijas valstīs – sasniegšanu. Mācībspēku izejošās mobilitātes veicināšana ir definēta kā viena no virziena attīstības prioritātēm (sk. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena attīstības plānu). Ir arī izveidots detalizētāks mācībspēku mobilitātes plāns nākamajam pārskata periodam, kas paredz, ka katram Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena mācībspēkam vismaz reizi ievēlēšanas periodā jāpiedalās izejošās mobilitātes programmās. Lai kontrolētu un nodrošinātu mobilitātes plāna izpildi un docētājus iesaistītu mobilitātes programmās, šī tēma tiks iekļauta un pārrunāta ikgadējo docētāju, nodaļas un fakultātes vadības pārrunās..

Apkopojums par virziena mācībspēku mobilitāti pārskata periodā pievienots 5. pielikumā.

Mobilitātes plāns nākamajam pārskata periodam atainots 21. tabulā.

21. tabula. Mācībspēku izejošās mobilitātes plāns 2020.-2026. gadam

Akadēmiskais gads	Minimālais iesaistīto mācībspēku skaits	Optimālais iesaistīto mācībspēku skaits
2020./2021. ak. gads	2	3-4
2021./2022. ak. gads	2	3-4
2022./2023. ak. gads	2	3-4
2023./2024. ak. gads	2	3-4
2024./2025. ak. gads	2	3-4
2025./2026. ak. gads	2	3-4

3.7. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

LU studējošajiem ir pieejams akadēmiskais atbalsts, karjeras attīstības atbalsts un psiholoģiskais atbalsts.

Akadēmiskā atbalsta mērķis ir nodrošināt studējošajiem informāciju un konsultācijas par studiju jautājumiem visā studiju periodā. Akadēmiskais atbalsts ietver pirmā studiju gada atbalsta programmas īstenošanu, konsultācijas par studiju procesu (studiju programmas saturu, studiju kursu izvēli, LU studiju procesu reglamentējošajiem dokumentiem), informēšanu par kursu docētāju konsultācijām, konsultācijas un seminārus par studiju prasmju apgūšanu (pierakstu veikšanu, zinātniskās literatūras lasīšanu, aktīvo klausīšanos, eksāmenu trauksmēm, laika plānošanu un bibliotēkas un interneta resursu izmantošanu).

Akadēmisko atbalstu studējošiem akadēmiskos jautājumos centralizēti nodrošina LU Studentu servisa departaments un atbildīgās personas fakultātēs: studiju programmas direktors, kurators, mentors, lietvedis, studiju kursu docētāji, kā arī Studentu padome un fakultāšu studentu pašpārvalde. Konsultācijas par bibliotēkas un interneta resursu izmantošanu nodrošina LU Bibliotēka. 22. tabulā var redzēt studējošo atbalsta struktūrvienību/personāla galveno veicamo uzdevumu piemērus.

22.tabula. Studējošo atbalsta struktūrvienību/personāla galveno veicamo uzdevumu piemēri

Struktūrvienības/personāls	Galvenie uzdevumi
Fakultāšu studentu pašpārvalde	Pārstāv studējošos nacionālajā un starptautiskajā līmenī, aizstāv un pārstāv studējošo intereses akadēmiskās, materiālās un kultūras dzīves jautājumos, līdzdarbojas fakultātes domē, kā novērotāji piedalās pārbaudījumos.
Kurators	Informē studējošos par aktualitātēm studiju procesā, sniedz individuālu atbalstu tiem studējošajiem, kuriem ir grūtības iekļauties LU akadēmiskajā vidē un iniciē adaptācijas un saliedēšanas pasākumus.
Lietvedis, studiju padomnieks	Sniedz studiju konsultācijas, palīdz ikdienas jautājumos, kas saistīti ar mācību procesu, kārtot studiju lietvedību, konsultē par Latvijas Universitātes informācijas sistēmu (LUIS).
Mentors	Vecāko kursu students, kurš pirmā kursa studentiem palīdz adaptēties studiju vidē un dalās ar savu pieredzi.
Studentu padome (SP)	SP darbības mērķis ir pārstāvēt LU studējošos un aizstāvēt viņu tiesības un intereses. SP pārstāv studējošo intereses akadēmiskajos jautājumos, ievēlot studējošo pārstāvjus LU lēmēj institūcijās, izskatot jautājumus, kas saistīti ar studiju procesu un tā pilnveidošanu.
Studiju programmas direktors	Organizē un vada studiju programmas izstrādi atbilstoši konkrētās zinātnes vai tautsaimniecības nozares prasībām, sadarbojas ar darba devējiem un prakses vietām studiju satura jautājumos, izvērtē un apstiprina studējošo izvēlētos individuālos studiju moduļus un individuālos studiju plānus u.c.
Studentu servisa departaments	Organizē uzņemšanas procesu, konsultē fakultātes un studējošos par mobilitātes programmām, studiju, sociālajiem un kultūras jautājumiem, konsultē un organizē mācības par karjeras jautājumiem. Organizē studējošo adaptācijas pasākumus, nodrošina kuratoru, mentoru apmācību, organizē sadarbību ar darba devējiem u.c.

Karjeras attīstības atbalsta mērķis ir ar dažādu pakalpojumu atbalstu nodrošināt indivīdam iespēju jebkurā dzīves posmā visa mūža garumā identificēt savas intereses, spējas, prasmes, pieredzi, lai pieņemtu apzinātus lēmumus par izglītības un/vai profesijas izvēli un lai organizētu un vadītu savu individuālo dzīves ceļu mācību, darba un citās jomās. Karjeras attīstības atbalstu nodrošina LU Studentu servisa departamenta Karjeras centrs sadarbībā ar fakultātēm.

Karjeras centrs studējošiem nodrošina šādus pakalpojumus:

- Individuālās konsultācijas turpmāko studiju un profesijas izvēlei, individuālā karjeras plāna izstrāde, atbalsta nodrošināšana pārejai starp dažādiem izglītības līmeņiem un no izglītības uz darba tirgu;
- Semināri karjeras plānošanas prasmju attīstībai ("Karjeras plānošanas un attīstības prasmju pilnveidošana", "Mana pirmā darba intervija", "Stresa menedžments" u.c.);
- Interneta resurss – Karjeras centra mājaslapa (informācija pieejama gan latviešu, gan angļu valodā) <https://www.karjera.lu.lv/> un <https://www.karjera.lu.lv/eng/> nodrošina aktuālo informāciju par karjeras plānošanas jautājumiem, informāciju par profesijām un darba tirgu;
- Elektroniskais resurss "E-karjera" <https://ekarjera.lu.lv/lv/login> un <https://ekarjera.lu.lv/login>, kas nodrošina iespēju īsā laikā studējošiem atrast sev prakses un darba vietu, ievietojot savu personīgo CV datu bāzē un darba devējiem atrast darbiniekus, ievietojot datu bāzē informāciju par vakancēm uzņēmumā.

Psiholoģisko atbalstu nodrošina Studentu servisa departaments. Psihologs-konsultants sniedz psiholoģisko atbalstu studējošajiem jebkādu studiju gaitā radušos personisko un mācību problēmu risināšanā (attiecību problēmas, konfliktu risināšana, emocionālās grūtības). Psihologs nodrošina individuālās konsultācijas un konsultācijas pa telefonu.

Studējošajiem no ārvalstīm sadarbībā ar ESN (*Erasmus student network*) tiek rīkoti speciāli pasākumi, lai iepazītos ar vietējiem studentiem, Latvijas kultūru un tradīcijām.

Savukārt sadarbībā ar apvienību "Apeirons" ir veikts infrastruktūras invertējums par pieejamību

personām ar īpašām vajadzībām. Iegūtie rezultāti tiek ņemti vērā gan jaunās infrastruktūras izbūvēšanā, gan studiju programmu nodrošinājuma veidošanā, gan studiju darba plānošanā.

Studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātne" studiju programmu studentiem atbalstu visa LU un tās SZF studējošo atbalsta struktūras. Svarīga loma programmu īstenošanā ir studiju programmas metodiķiem. Viņu darba uzdevumos ietilpst studiju programmas studentu darba pārvaldība un lietvedība: 1) studentu konsultēšana par studiju procesu organizēšanu LU, LU normatīvu aktu izskaidrošana un informatīvā atbalsta nodrošinājums par visiem jautājumiem, kas skar studiju procesu; 2) eksāmenu sesijas organizācija (pārbaudījuma grafika projekta sagatavošana un saskaņošana ar nodaļām, pārbaudījumu dokumentācijas lietvedība utt.); 3) studentu sekmju ievadīšana LUIS; 4) studentu studiju dokumentācijas sagatavošana un kontrole atbilstoši LU normatīvajiem aktiem; 5) studentu imatrikulācijas un eksmatrikulācijas dokumentu sagatavošana un kontrole; 6) studiju programmu izpildes, atbilstoši studiju programmā noteiktajai kārtībai, kontrole; 7) studiju maksājumu kontrole; 8) studentu reģistrācijas kontrole; 9) studiju pārtraukumu kontrole. SZF metodiķi īsteno sadarbību ar Studentu servisa pārstāvjiem, studiju programmu direktoriem un citu studiju virzienu studiju metodiķiem studiju programmu realizācijā un studentu darba pārvaldībā, kā arī veic ikdienas uzdevumus, kas nepieciešami fakultātes darba organizācijā un pārvaldē.

Informācijas un komunikācijas studiju virziena īstenošanā ir iesaistīts LU SZF vispārējais personāls: dekāns, izpilddirektors, divi nodaļu vadītāji, trīs studiju metodiķi, inženieris-IT speciālists, fakultātes sekretārs, konsultants, fakultātes administrators, fakultātes sabiedrisko attiecību speciālists, ārējo sakaru koordinators (ERASMUS), fotogrāfs, izpilddirektora vietnieks studiju darbā. LU SZF bibliotēkā studējošos apkalpo galvenais bibliotekārs un divi bibliotekāri. SZF saimniecisko personālu veido čeri apsargi, divi garderobisti un sētnieks.

Studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātnes" studentu intereses pārstāv arī LU SZF Studentu pašpārvalde. Tās uzdevums ir pārstāvēt fakultātes studējošos gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī, aizstāvēt un pārstāvēt studējošo intereses akadēmiskās, materiālās un kultūras dzīves jautājumos LU un citās valsts un saimnieciskās iestādēs. Studējošo pašpārvaldes pārstāvjiem ir līdzdalības tiesības visu līmeņu LU lēmēj institūcijās, kā arī tiesības piedalīties kā novērotājiem pārbaudījumos. Studējošo pašpārvaldes pārstāvjiem augstskolas Senātā, fakultātes domē un Satversmes sapulcē ir veto tiesības jautājumos, kas skar studējošo intereses. SZF Studentu pašpārvalde sastāv no Kultūras un sporta komisijas, Akadēmiskās komisijas, Sociālo lietu komisijas, Sabiedrisko attiecību komisijas, kā arī pašpārvaldes priekšsēdētāja, vietnieka un biroja administratora. Katra no komisijām atbalsta studentus, organizējot pasākumus, informējot studentus par viņiem svarīgiem jaunumiem, palīdzot risināt problēmas vai veicinot sadarbību ar kursu vecākajiem. Studentu pašpārvalde veicina akadēmisko godīgumu, informējot studentus par plaģiāta draudiem. Sporta apakškomisija rīko orientēšanās sacensības, sporta spēles, dažādu sporta veidu čempionāti u.c. Sociālo lietu komisija organizē "silto ķepu" nedēļu, asinsdonoru nedēļu u.c. Kultūras komisija atbild par pirms Aristoteļa svētkiem, "fukšu", akustisko Ziemassvētku, pavasara balles un Jauno biedru semināra rīkošanu. Mārketinga apakškomisija piesaista sponsorus, lai papildinātu svētku un pasākumu budžetu. Ja studentiem rodas jebkādas problēmas, kas ir saistītas ar studijām, studiju procesu, pasniedzējiem u.tml., tad Studentu pašpārvalde uzklausa sūdzības un risina problēmas. Studentu pašpārvalde fakultātes vai universitātes līmenī risina jautājumus, kas ir saistīti ar studentu tiesībām vai interesēm.

II - Studiju virziena raksturojums (4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade)

4.1. Studiju virziena zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

LU Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena zinātniski pētnieciskais darbs veikts zinātnes nozarē "Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija" un tās apakšnozarēs "Bibliotēkzinātne", "Komunikācijas teorija" un "Citas plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas apakšnozares, kā arī dots būtisks ieguldījums starpdisciplināru pētījumu īstenošana.

Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena zinātniski pētnieciskā darba stratēģiju nosaka "Latvijas Universitātes pētniecības programma 2015.-2020. gadam" (apstiprināta Senātā 25.01.2016 ar lēmumu Nr. 268). Tajā definēti četri attīstības virzieni: 1) zinātniskā kapacitāte un konkurētspējas attīstība; 2) pētniecības atbilstība tautsaimniecības vajadzību nodrošināšanai un zināšanu pārnese; 3) cilvēkresursu attīstība; 4) starptautiskās zinātniskās sadarbības veicināšana. Programmas uzdevums sasniegt LU attīstības stratēģisko mērķi – zinātnisko izcilību. Tā nosaka, ka zinātniskajai pētniecībai jābalstās uz 1) studiju, gan pētniecības bāzes finansējumu augstskolu pamatdarbības nodrošināšanai; 2) snieguma finansējums jeb *ex post* finansējums, kas tiek piešķirts par sasniegtajiem pētnieciskās darbības rezultātiem; 3) attīstības finansējumu (*ex ante* finansējumu), kas tiek iegūts konkursa kārtībā.

Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena zinātniski pētnieciskā darba norisinās "Latvijas Universitātes pētniecības programmas 2015.-2020. gadam" definētajā pētniecības programmas "Sociālo un tiesību zinātņu nozares" nozarē "Politikas zinātnes un komunikācijas zinātnes nozare" (sk. 23. tabulu). Šās pētniecības programmas misija pētīt sociālo zinātņu jomā būtiskus un Latvijas tautsaimniecībai nozīmīgus jautājumus, kuriem ir augsts zināšanu pārneses un publikāciju citējamības potenciāls. Sociālo un tiesību zinātņu nozarēm ir potenciāls starpdisciplinārai sadarbībai gan LU ietvaros, gan ārpus tās. Piemēram, tehnoloģiju pārneses, izglītības un sabiedrības vadības jomā sociālo zinātņu nozaru grupai ir iespējama sadarbība ar lielāko daļu no pārējām LU pārstāvētajām zinātņu nozaru grupām. Tāpat ilgtspējīgas sabiedrības un cilvēkresursu attīstības un dzīves kvalitātes jomā nozaru grupai ir potenciāls starpdisciplinārai sadarbībai gan ar humanitāro zinātņu nozaru grupu, gan ar atsevišķām nozarēm eksakto zinātņu, kā arī medicīnas un dzīvības zinātņu grupā.

23. tabula. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena zinātniski pētnieciskā darba atbilstība LU Sociālo un juridisko zinātņu nozaru grupas attīstības virzieniem un mērķiem

Tabulu skatīt pielikumā.

Doktora studiju programmas "Komunikācijas zinātne" darbība atbilst LU Sociālo un juridisko zinātņu nozaru grupas attīstības virzieniem un mērķiem. Tā nodrošina cilvēkresursu attīstību – zinātniskā personāla ataudzi. Programma arī sekmē zinātniskās kapacitātes un konkurētspējas attīstību, proti, doktoranti publicē savu pētījumu rezultātus, piedalās projektu īstenošanā, uzstājas konferencēs, kā arī piedalās zinātnes komunikācijas pasākumos. Viņi ir iesaistīti starptautiskajās akadēmiskajās organizācijās, sadarbojas ar ārvalstu kolēģiem un iesaistās mobilitātē.

Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena zinātniskais personāls ir iesaistīts arī mākslinieciskās jaunrades pasākumos. Sk. 46. pielikumu.

4.2. Zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu,

tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu tiek realizēta vairākos veidos:

- studējošajiem (īpaši maģistrantiem un doktorantiem) ir iespējas piedalīties virziena akadēmiskā personāla veiktajos pētījumos kā pētījumu dalībniekiem, gan brīvprātīgi, gan arī atsevišķu kursu ietvaros ar iespēju par dalību iegūt kredītpunktus, tādējādi labāk iepazīstot pētniecības procesu (detalizētāk sk. konkrētu studiju projektu aprakstos);
- studējošie tiek iesaistīti pētniecības darbā kursa darbu, bakalaura darbu, maģistra darbu un promocijas darbu izstrādes laikā, kā arī dodot iespēju strādāt pētniecības projektos atbilstīga finansējuma pieejamības gadījumā;
- virziena docētāji izmanto gan savu, gan kolēģu pētījumu rezultātus un atziņas kursu satura veidošanā;
- virziena docētāji veido jaunus studiju kursus, balstoties uz pētnieciskajos projektos aprobētājām teorētiskajām atziņām un jaunradītajām zināšanām;
- doktorantūras studentiem ir iespējams veikt pētījumus, izmantojot LU Valsts nozīmes pētniecības centra sociālekonomikā un sabiedrības vadībā attīstīšanā aparatūru;
- virziena docētāji sekmē studējošo iesaisti mākslinieciskās jaunrades projektos atbilstīga finansējuma pieejamības gadījumā.

Zinātniskās pētniecības rezultāti regulāri tiek izmantoti studiju procesā. Virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” docētāju zinātniskajā darbā radītās zināšanas regulāri tiek iekļautas studiju kursu satura atjaunošanā un bagātināšanā. Būtiska nozīme ir zinātnisko projektu īstenošanai. Piemēram, projekta *“Living Together with Difficult Memories and Diverse Identities (LIVINGMEMORIES)”* (ERA.NET RUS Plus-S&T, EU-FP7 Initiatives’ Project) rezultāti ir iekļauti maģistra studiju programmas kursā “Kolektīvā atmiņa un komunikācija”, projekta “Latvijas mediju ekoloģija: Ceturtās industriālās revolūcijas izraisīto pārmaiņu analīze” (Latvijas Zinātnes padomes Fundamentālo un lietišķo pētījumu programma) izstrādātās pētniecības pieejas un jaunradītās zināšanas ir studiju kursa “Mediju ekosistēma” satura pamatā.

Zinātniskās pētniecības sasaiste ar studiju procesu atbilst informācijas un komunikācijas zinātnē pasaulē pieņemtajai praksei un vērtējama kā atbilstīga studiju virziena attīstības mērķu – kļūt par vienu no vadošajiem informācijas un komunikācijas zinātnes studiju un pētniecības centriem Baltijas valstīs un Ziemeļeiropas reģionā.

4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai

LU Komunikācijas studiju nodaļas mācībspēki un doktoranti jau kopš 2006. gada ir iesaistījušies komunikācijas zinātnes un apmācības starptautiskajā organizācijā *“European Communication Research and Education Association”* (ECREA). Viņu integrācijai Eiropas komunikācijas pētnieku kopienā būtiska nozīme ir ECREA intranetam, dalībai asociācijas tematiskajās sekciju aktivitātēs un

tīkla kopienās. Gandrīz divdesmit gadus nodaļas docētāji piedalās reģionālās starptautiskās mediju pētnieku organizācijas "*Baltic Media Researchers Association*" (BMRA) darbībā. Komunikācijas studiju nodaļa kā institucionālais biedrs ir iestājusies "*The European Public Relations Education and Research Association*" (EUPRERA), kas ir orientēta uz akadēmiskās kopienas un profesionālās vides integrāciju jaunu zināšanu veicināšanā, un "*European Communication Research and Education Association*" tīklā "*Central and East-European (CEE) Network*".

Informācijas un bibliotēku studijas nodaļas mācībspēki darbojas vienotajā Ziemeļ- un Baltijas valstu (NORSLIS – *Nordic Research School in Library and Information Science*) doktorantūru programmā. Atsevišķi mācībspēki ir iesaistīti arī vēl citās vietējās un starptautiskajās akadēmiskajās organizācijās, kuru darbības tematiskais profils atbilst viņu zinātniskajām interesēm. Dalība šajās organizācijās ne tikai attīsta starptautisko sadarbību, bet arī ļauj aktualizēt studiju kursu un studiju programmu saturu, operatīvi uzzināt jaunāko un aktuālāko nozarē.

Studiju programma "Informācijas pārvaldība" 2017./2018. ak. gadā noslēgusi līgumus par studiju kursa "KomZ1077 Elektroniskie dokumenti: digitālā saglabāšana" vadīšanu ar nozarē starptautiski atzītiem ekspertiem M.Sc. Kuldaru Āsu un Ph.D. Tarvo Kārbergu (Igaunija).

No 2015. gada Sociālo zinātņu fakultātē ir UNESCO Mediju un informācijpratības katedra, kas ir augsts līdzšinējās darbības novērtējums. Katedras pamatmērķis ir radīt zināšanās balstītu platformu mediju un informācijpratības attīstībai Latvijā. Tā īsteno pētījumus medijpratībā un informācijpratībā. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju programmām ir laba sadarbība ar UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju. Tās Komunikācijas un informācijas sektora padomes locekle ir prof. Vita Zelče, viņa piedalījās kā eksperte UNESCO Vispārējā konferencē 2017. gadā Parīzē.

Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena akadēmiskais personāls ir iesaistījies ārvalstu universitāšu un citu institūciju organizējos pētnieku tīklos. Piemēram, prof. Vita Zelče darbojās starpdisciplinārā pētnieku tīklā "*Changing Conditions and Relationships. Private Photos as a Source for Central European History*" (Vācijas Vēstures institūts Varšavā, 2014–2018) un "*Historical Trauma Studies*" (Tampere Universitāte, kopš 2018). Doc. Marita Zitmane piedalās Zviedrijas vēstniecības iniciētajos dzimuma līdztiesības atbalsta un pētniecības tīklošanās "*Networking Women Fika*" pasākumos. Doc. Laura Ardava-Āboliņa ir darbojusies Floridas Universitātē (*University of Florida*, ASV) kolektīvās monogrāfijas "*Twenty Years After: 1989 and the Politics of Memory*" tapšanas projektā (2010–2014) un Pensteitas Universitātes (*Penn State Greater Allegheny*, ASV) kolektīvās monogrāfijas "*Women Presidents and Prime Ministers*" tapšanas projektā (2012–2017).

Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena akadēmiskais personāls pārskata periodā ir piedalījies vairāku starptautisku zinātnisko projektu īstenošanā:

- *COMPACT: From Research to Policy Through Raising Awareness of the State of the Art on Social Media and Convergence* (Horizon2020-ICT-2016-2017 (Information and Communication Technologies Call))
- "*Living Together with Difficult Memories and Diverse Identities (LIVINGMEMORIES)*" (NET RUS Plus-S&T, EU-FP7 Initiatives' Project)
- "*Children Born of War – Past, Present, Future*" (Marie Skłodowska-Curie Actions Innovative Training Networks, H2020-MSCA-ITN-2014)

To realizācija ir ļāvusi uzkrāt vērtīgu darba starptautiskās pētnieku komandās pieredzi, paplašināt zinātniskos kontaktus, sagatavot zinātniskās publikācijas.

LU Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju darba internacionalizāciju sekmē Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas un Komunikācijas studiju nodaļas rīkotās starptautiskās studentu konferences un vasaras skolas.

Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas studentiem ir unikāla iespēja piedalīties *BOBCATSSS*, kas ir ikgadēja studentu organizēta starptautiska konference kādā no Eiropas valstīm par bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes aktuāliem jautājumiem. Konferenci organizē vismaz divu valstu bibliotēku un informācijas zinātnes studiju programmu studenti. Latvijas Universitātes studenti un pasniedzēji pārskata periodā bija piedalījušies jau sešpadsmit *BOBCATSSS* simpozijos pēc kārtas.

2018. gadā simpoziju organizēja LU Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas studenti lektores Lienes Viļumas vadībā kopā ar Ungārijas studentiem no Etveša Loranda Universitātes (*Eötvös Loránd University of Budapest*). Konference notika Rīgā no 24. līdz 26. janvārī ar nosaukumu "Lasīšanas spēks" (*The Power of Reading*) (konferences vietne <https://bobcatsss2018.lu.lv>). Konferencē piedalījās 150 dalībnieku un tika sagatavots arī konferences ziņojumu krājums "*Proceedings of BOBCATSSS 2018*". Konferences organizēšanai tika sagatavots arī kurss, kurš tika iekļauts bakalaura programmas ierobežotas izvēles daļā "Starptautisku konferenču organizēšana (starptautiskas konferences bibliotēkzinātnē un informācijas zinātnē *BOBCATSSS* organizēšana)" (2017./2018. ak. gads). To apguva 15 studenti, kuri praktiski piedalījās konferences organizēšanā.

Komunikācijas studiju nodaļa no 2011. līdz 2018. gadam augustā rīkoja vasaras skolu "*Riga Summer School! Find. Feel. Film*", kuras dalībnieki apguva dokumentālo īsfilmu veidošanu un klausījās lekcijas par jaunajiem medijiem, dzimtes pētījumiem, kino, digitālo stāstīšanu. Vasaras darba skolas organizēja lektors Kaspars Rūklis. Katru gadu vasaras skolai bija savs tematiskais virziens, piemēram, Rīgas identitāte, vēstures uztveres daudzveidība, medijpratība, mediju digitālais saturs u.c. Skolas darbības laikā uzņemtas 38 dokumentālās īsfilmas. Vairākas no tām demonstrētas arī starptautiskos pasākumos (piemēram, forumā "*Dialogue of Cultures*" (Sanktpēterburga), ASV Latviešu centrā Rokvillē), vasaras skolas dalībnieku universitātēs, projekta "*Living Together with Difficult Memories and Diverse Identities (LIVINGMEMORIES)*" konferencē Tartu. Labākās filmas iekļautas LTV programmā. Katru gadu vasaras skolā iesaistījās 15–20 studenti no ES valstīm, Turcijas, Gruzijas, Krievijas, Austrālijas, Ķīnas (Honkongas), Indijas, Taivānas, ASV, Bolīvijas. Skolas darbību atbalstīja ar Vācijas Akadēmiskās apmaiņas dienests (*Deutscher Akademischer Austauschdienst, DAAD*), Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA), Rīgas Dome, "Tele2" u.c. institūcijas. Pastāvēšanas laikā vasaras skola Vasaras skola "*Riga Summer School! Find. Feel. Film*" izveidojās par populāru LU starptautisko zīmolu. Vasaras skolas darbu plānots atsākt tuvākajos gados pēc tās materiāli tehniskās un finansiālās bāzes nostiprināšanas.

Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku 2018. un 2019. gadā ir organizējusi starptautiskas vasaras skolas digitālajās sociālajās un humanitārajās zinātnēs "*Baltic Summer School of Digital Humanities*". Pirmās starptautiskā vasaras skola ar tēmu "*Text Mining, Mapping & Data Visualization*" notika 2018. gadā no 17. līdz 20. jūlijam (sk.: <http://www.digitalhumanities.lv/bssdh/2018>). Tās uzdevums studentiem sniegt izpratni par tekstu datorizētu apstrādi, kartēšanu un vizualizāciju. Galvenie vasaras skolā apgūtie temati bija: tekstu korpusu analīze, datorstilistika, datu žurnālistika, datu modelēšana, datu vizualizācija, viltus ziņu tehnoloģijas un to atpazīšana, ģeogrāfisko informācijas sistēmu lietojums humanitārajās un sociālajās zinātnēs. Vasaras skolas lekcijas un seminārus vadīja 12 pētnieki un profesionāļi gan no Latvijas, gan ārzemēm (Polijas, Igaunijas, Zviedrijas, Lietuvas, Nīderlandes). Vasaras skolā mācījās vairāk nekā 30 dalībnieki. 2018./2019. ak. gadā vasaras skolā aprobētās zināšanas tika izmantoti, lai izstrādātu un maģistra programmās (Komunikācijas zinātnes, Bibliotēkzinātne un informācijas un Baltu filoloģijas maģistra studiju programmās) ieviestu kursu "Digitālās humanitārās un sociālās zinātnes" (4 KP).

Otrā vasaras skola ar tematisko nosaukumu "*Essentials of Coding and Encoding*" notika 2019. gadā no 23. līdz 26. jūlijam un tās mērķis bija veicināt programmēšanas un teksta kodēšanas pamatu apguvi digitālajās humanitārajās un sociālajās zinātnēs (sk.:

<http://www.digitalhumanities.lv/bssdh/2019/>). Lekciju un darbsemināru temati: programmēšanas darbības pamatprincipi programmēšanas valodā *Python*; tekstu kodēšanas (marķēšanas) veidi; tematu modelēšana; metadatu analizēšana un vizualizēšana ar *Palladio*; laikrakstu digitalizācija Eiropā (digitalizēto laikrakstu kolekcijas); mašintulkošanas algoritmu darbības principi; acu kustību izmantojums drukātu un digitālu tekstu lasīšanas pētniecībā; digitālā sociolingvistika. Lekcijas un darbseminārus vadīja 10 pasniedzēji no septiņām valstīm (Latvijas, Igaunijas, Lietuvas, Somijas, Vācijas, Beļģijas, Bosnijas un Hercegovinas) un to apguva ap 40 dalībnieki. 2019./2020. ak. gadā vasaras skolā aprobētās zināšanas izmantotas, lai izstrādātu un maģistra programmās (Komunikācijas zinātne, Bibliotēkzinātne un informācijas un Baltu filoloģijas maģistra studiju programmās) ieviestu kursu "Teksta datoranalīze un datu vizualizācija" (4 KP).

Studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātne" mācībspēki un pētnieki turpinās piedalīties "Horizon" programmas projektu pieteikumu izstrādē, piedaloties starptautiskajās pētnieku konsorcijs, kā arī uzņemoties projekta izstrādāšanas koordinators lomu. Plānots aktīvāk iesaistīties COST aktivitātēs un pētnieku tīklos. 2021./2022. ak. gadā iecerēta starptautiska vasaras skola LZF Fundamentālo un lietišķo projektu programmas projekta "Dezinformācijas un sazvērestību radītie riski demokrātijai: Latvijas pieredzes pārlūkošana" ietvaros.

4.4. Norādīt, kā tiek veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās pētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un kvantitatīvo datu apkopojumu par studiju virzienam atbilstošām zinātniskāspētniecības un/vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā -akadēmiskā personāla publikācijām, dalību konferencēs, mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm, dalību projektos u.c., sakārtojot pēc nozīmīguma.

LU Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena akadēmiskā personāla iesaistīšanās zinātniskās pētniecības darbā ir daudzveidīga. Kopumā visu mācībspēku pētnieciskā darbība ir mērķtiecīgi virzīta atbilstoši LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta pētniecības galvenajiem pētniecības virzieniem: 1) Latvija starptautiskajās attiecībās, īpaši attiecībās ar Krieviju un jaunajiem Eiropas kaimiņiem; 2) demokrātija un minoritātes.; 3) reģionālā attīstība Latvijā; 4) mediji, informācija un kultūra. Pētījumu plānošanu, to koordināciju starp SPPI un SZF nodaļām nosaka zinātniski pētnieciskā darba tematikas aktualitātes un saistība ar reģiona interesēm un studiju programmu saturu un nākotnes attīstību. Nodaļu un SPPI sadarbība veido efektīvu zinātniskā darba organizācijas un institucionālo struktūru. Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virzienā pētniecības darbs tiek realizēta piecās apakštēmās: 1) nacionālo mediju un komunikācijas industriju aktuālā situācija un vēsture; 2) cilvēka un komunikācijas tehnoloģiju mijiedarbība; 3) informācijas resursu un zināšanu pieejamība, informācijpratība, medijpratība; 4) sociālās atmiņa, vēstures reprezentācijas un komunikācija; 5) identitātes komunikācija mūsdienu sabiedrībā. Nākotnē būtiski SPPI pētniecības galvenajos pētniecības virzienos ir nepieciešamas iekļaut aktuālās globālās komunikācijas un informācijas sabiedrības attīstības jautājumus.

Pārskata periodā Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena akadēmiskais personāls piedalījies vismaz 17 LU, nacionālajos un starptautiskajos projektos (sk. 24. tabula). To vidū ir gan prestižie "Horizon2020" un EU-FP7 iniciatīvas projekti, Valsts pētījumu programmu projekti, LZF fundamentālie un lietišķie pētījumu projekti. Šī pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes laikā tiek gatavoti vairāki atklāto pētniecības konkursu projektu pieteikumi.

24. tabula. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena akadēmiskais personāla īstenotie zinātniskie projekti

Tabulu skatīt pielikumā.

Pārskata periodā Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena akadēmiskais personāls – ir publicējuši apmēram 450 zinātniskos rakstus un zinātnisko monogrāfiju nodaļas, 14 zinātniskas monogrāfijas un rakstu krājumus (sk. 37. pielikumu).

Pārskata periodā virziena Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas un Komunikācijas studiju nodaļas mācībspēki piedalījušies apmēram 200 konferencēs ar referātiem, no tām apmēram puse – starptautiskas konferences.

Kopumā Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena akadēmiskā personāla zinātniski pētnieciskā darbība vērtējama kā sekmīga, un tās rezultāti būtiski sekmē visu virziena studiju programmu satura kvalitāti.

4.5. Norādīt, kā tiek veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Studējošo iesaistei pētniecības projektos ir būtiska loma zinātnes attīstībā un mācībspēku un pētnieku ataudzē. Pārskata periodā tikuši izstrādāti un aizstāvēti vairāki bakalaura, maģistra un doktora darbi par aktuālo pētniecības projektu tēmām. Vairāki doktoranti ir iesaistījušies studiju darbā, piemēram, palīdzot docētājiem vadīt seminārus savas pētniecības jomas tēmās, kā arī vadot kursa darbus un bakalaura darbus, kas atbilst viņu promocijas darbu tēmām. Doktoranti kā papildu recenzenti piedalās arī maģistra darbu recenzēšanā, tādējādi krājot zinātniskajam darbam tik nepieciešamo recenzēšanas pieredzi. Tādējādi tiek nodrošināta visu studiju līmeņu studējošo iesaiste pētnieciskajā darbā un tajā radīto zinātnisko zināšanu integrācija studiju procesā.

Studējošo iesaiste pētnieciskajā darbībā ir vairākas formas:

- pirmajos studiju gados bakalaura programmu studentiem tiek dota iespēja piedalīties akadēmiskā personāla un doktorantu veiktajos informācijas un komunikācijas zinātnes virziena pētījumos kā brīvprātīgajiem (piemēram, vākt datus);
- bakalaura programmās, sākot jau ar kursa darba izstrādi, studējošajiem tiek piedāvātas kursa darbu tēmu paketes, no kuras studējošie var izvēlēties kursa darba (un vēlāk bakalaura darba) tēmu konkrēta docētāja vadībā. Šajās paketēs iekļautās tēmas atbilst docētāju zinātniskā darba tēmām un/vai aktuālajiem Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena akadēmiskā personāla īstenotajiem pētnieciskajiem projektiem. Kursa darbu tēmu paketes tiek atjaunotas katra akadēmiskā gada sākumā un ir pieejamas studējošajiem vismaz mēnesi pirms bakalaura darba tēmas iesniegšanas termiņa;
- bakalaura darbu izstrādes iespējama, balstoties uz kursa darba tēmas turpināšanas un attīstības principu. Jau izvēloties kursa darba tēmu, studējošie tiek rosināti apsvērt, vai un kā šī tēma attīstāma empīriskā pētījuma veidā gan bakalaura darbā, gan, iespējams, arī maģistra un promocijas darbā. Ja bakalaura studiju programmas students plāno savu profesionālo karjeru saistīt ar akadēmisko darbu, tad ir iespējams sadarbībā ar mācībspēkiem (īpaši – kursa un bakalaura darba zinātniskajiem vadītājiem) veidot savu individuālo ilglaicīgo

pētniecības darbības programmu. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju programmu realizācijas praksē ir šādi piemēri – studējošais ir uzrakstījis un aizstāvējis promocijas darbu, kura izstrādē faktiski ir sākusies, rakstot kursa darbu;

- maģistra studiju programmas līmenī ir vairāki zinātniskajam darbam veltīti studiju kursi, kuros studējošie apgūst zinātniskā darba veikšanas prasmes, gan izstrādājot individuālu projektu, piedalīties studiju virziena mācībspēku īstenotā zinātniskā projekta, sagatavot zinātnisku rakstu un piedalīties ar referātu zinātniskā konferencē;
- doktorantu promocijas darbu tēmas ir piesaistītas promocijas darba vadītāja zinātniskā darba tēmām. Gadījumā, kad promocijas darba vadītājam ir pieejams finansējums pētniecībai, doktorantiem var tikt piedāvāta pētnieka vieta projektā. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju programmu realizācijas praksē lielākā daļa doktorantu ir iesaistīti LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta (SPPI) projektu realizācijā kā zinātniskie asistenti;
- doktoranti tiek iesaistīti studiju procesā kā kursa darbu un bakalaura darbu vadītāji par promocijas darbam atbilstīgām tēmām. Doktorantu piedāvātās kursa darbu tematiskās paketes tiek iekļautas kopējā virziena mācībspēku piedāvāto tēmu sarakstā, kas pieejams studentiem katra akadēmiskā gada sākumā.

Studējošo iesaistīšanas pētnieciskajā darbībā īstenotās prakses uzdevums ir veidot pēctecību, nododot pieredzējušo pētnieku zināšanas, prasmes un kompetenci jaunažiem pētniekiem, nodrošināt informācijas un komunikācijas zinātnes pētnieku ataudzi. Studējošie pašlaik ir iesaistīti vairākos Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena akadēmiskā personāla īstenotajos pētnieciskajos projektos (sk. 24. tabulu).

Doktoranti piedalās projektu īstenošanā kā pētnieki vai zinātniskie asistenti, maģistranti – kā zinātniskie asistenti. Visu līmeņu studiju programmu studenti piedalās zinātnisko projektu īstenošanā kā brīvprātīgie pētnieki. Studējošo vidū ir interese par iesaisti starptautisko un nacionālo projektu īstenošanā. Konkrētāk par studentu zinātniskajiem projektiem sk. studiju programmu raksturojumus.

4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

Pārskata periodā LU un tās studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” tika plaši izmantotas dažādas inovāciju formas. To lietošanu nosaka nepieciešamība kvalitatīvi sagatavot speciālistus strauji mainīgajam darba tirgum.

Nozīmīgākās ir **produktu inovācijas**, kas ietver jaunus studiju kursus, jaunus modulus, atjaunotu un papildinātu studiju kursu saturu, kā arī studiju formas un mācību metodes. Piemēram, studiju programmu inovatīvo saturu veido zināšanu par digitālo pasauli, uzvedības un līdzdalības tajā, šīs pasaules veidošanas un analīzes prasmju studiju kursi. Piemēram, sekmīgi norisinās studiju kursu “Interneta pamatkoncepti un rīki”, “Sociālie mediji un digitālā kultūra”, “Korporatīvā komunikācija sociālajos tīklos”, “Digitālās humanitārās un sociālās zinātnes”, “Teksta datoranalīze un vizualizācija”, “Tīkla sabiedrība”, “Informācijas meklēšanas un izguves teorijas”, “Stratēģiskā biznesa komunikācija sociālajos medijos” realizēšana, izstrādāti studiju kursi “Influenceru komunikācijas vadība” un “Informatīvās vides riski un medijpratība”. Produktu inovācijas veido arī studiju kursi, kuros teorētiskās zināšanas tiek apvienotas ar praktisko prasmju apgūšanu,

piemēram, "Mediju praktikums", "Līderība", "Sabiedrisko attiecību stratēģija un taktika", "Reklāmas stratēģija un taktika", Reklāmas teksti", "Digitālā fotografēšana", "Informācijas lietotāju izglītošana", "Saskarsmes kultūra informācijas institūcijās", "Kultūras projektu menedžments", "Multimediju praktikums", "Kultūras menedžments un komunikācija".

Nozīmīgas produktu inovācijas ir arī studentu mediji. Jau gandrīz desmit gadus sekmīgi darbojas KIVI TV (sk. <https://www.szf.lu.lv/szf-dzive/kivi-tv/>). Tas dot iespēju studentiem izmēģināt spēkus televīzijas raidījuma veidošanā, jo darba process un organizācija ir maksimāli pietuvināta reālajam darbam televīzijā. Nozīmīgs ir arī studentu medijs "MansMedijs" (<http://www.mansmedijs.lu.lv/>), kā saturu veido topošo žurnālistu studiju ietvaros veiktie darbi. Tajā tiek publicēti studentu analītiski raksti aktualitātēm publiskajā telpā, apraksti, stāsti par cilvēkiem, izklaidējoša rakstura materiāli, padomu raksti.

Tiek plānots 2020./2021. ak. gadā izveidot SZF studentu dzīvesstila e-žurnālu, kas sekmēs žurnālistikas, grafiskā dizaina veidošanas, fotografēšanas, redakcionālā darba prasmju izkopšanu. Iecerēta ir arī SZF podkāsta "Absolvent, ko tu dari?" izveide un studentu ikgadējo labāko darbu fotogrāmatas radīšana.

Pārskata periodā studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātne" ietvaros izveidotas vairākas tālākizglītības programmas: "Digitālās prasmes darba vajadzībām", "Saziņa 21. gadsimtā – digitāli kompetents pilsonis", "Dizaina domāšana bibliotēkā", "Daļlīdētāņu krājums bibliotēkās: teorija un prakse", "Izglītības iestādes bibliotēkās", "Inovāciju attīstīšana bibliotēkā", "Inovācijas izglītības iestāžu bibliotēkās", "Pētniecības datu pārvaldība", "Praktiskā pētniecība bibliotēkā" (sk. <https://www.szf.lu.lv/studijas/muzizglitiba/neformalas-izglitiba-programmas/>).

Produktu inovācijas tiek radītas arī zinātniskajā darbā. Piemēram, Latvijas Zinātnes padomes projektā "Latvijas mediju ekoloģija: Ceturtās industriālās revolūcijas izraisīto pārmaiņu analīze" tiek radīta mediju ekoloģijas pētniecības metodoloģija, savukārt projektā "Dezinformācijas un sazvērestību radītie riski demokrātijai: Latvijas pieredzes pārlikšana" tiek strādāts, lai attīstītu dezinformācijas prakses pētniecības metodoloģiju.

Studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātnes" attīstības plānā iekļauta studiju inovāciju, piemēram, informācijpratības indeksu, medijpratības indeksu, jauno un tradicionālo mediju supervizoru metodoloģiju, radīšana (sk. 3. pielikumu).

Pārskata periodā ir radītas studiju darba **procesa inovācijas**. Tās ietver studentcentrētas mācīšanas metodes. Piemēram, lielākajā daļā studiju kursu tiek izmantotas daudzveidīgas metodes (lekcijas, ekskursijas, semināri, praktiskie darbi, simulācijas u.c.), studenti tiek iesaistīti mācīšanas procesā, – viņi risina problēmsituāciju gadījumus, gatavo prezentācijas, studē citu valstu pieredzi, veic pētījumus, gatavo mediju produktus u.c. Pārskata periodā studiju procesā aizvien lielāku nozīmi ir ieguvusi e-vide. Tā kalpo ne tikai kā mācību darbu, studiju darbu iesniegšanas un vērtēšanas platforma, bet arī kā mācībspēku un studentu saziņas instruments.

Labs piemērs ir kursa "Sabiedrisko attiecību stratēģija un taktika" sastāvdaļa "Projektu birža". Tajā studenti veido sabiedrisko attiecību kampaņas praktiski (pēc teorētiskā kursa apgušanas) reāliem aktuāliem komunikācijas izaicinājumiem un/vai problēmām konkrētiem uzņēmumiem un situācijām. Studenti strādā darba grupas (4-5 studenti) ar mērķi mācīties dažādas sabiedrisko attiecību speciālistu lomas dabā un uzdevumus kampaņas sagatavošanā. Darbs "Projektu biržā" ietver arī prezentācijas un rakstiska situācijas risinājuma gatavošanu. Pasniedzēji risinājuma gatavošanas ietvaros studentus konsultē, katrai grupai ir iespējamas arī divas tikšanās ar situācijas/izaicinājuma "devēju" jeb konkrētu uzņēmumu/iestādi/organizāciju situācijas risināšanai. "Projektu birža" ir maksimāli pietuvināta reālajai komunikācijas praksei, vienlaikus nodrošinot studentiem atbalstu. Projekta pievienotā vērtība ir pasniedzēji, kuri ne tikai pārzina jomas teorētisko materiālu, bet ir arī

jomas praktiķi. Komunikācijas izaicinājumus/situācijas studenti ir risinājuši tādiem uzņēmumiem kā Tet, Rīgas starptautiskā lidosta "Rīga", Latvijas Banka, SEB, Latvijas Balzams, Fazer, Latvijas Nacionālais vēstures muzejs, Latvijas Nacionālais teātris, Maxima, Rimi, Sun Finance, Latvijas Komunikācijas nozares asociācija u.c. Šo uzņēmumu pārstāvji ierodas uz projektu gala prezentācijām, vērtē tos, sniedzot atgriezenisko saikni studentiem. Kursā "Organizāciju komunikācijas prakse" studenti kopā ar Mūzikas un mākslas festivāla "Bildes" biroju, iesaistās festivāla rīkošanā. Darba uzdevumi tikšanos ar mūziķiem organizēšana, festivāla sociālo mediju satura veidošana, konkursu rīkošana, asistēšana "Bildes" biroja darbiniekiem, festivāla pasākumu un koncertu apmeklēšana, festivāla norises analīze un ieteikumu nākamā gada festivālam izstrāde. Līdzīga prakse ir arī darba medijos un reklāmā praktiski ievirzītiem studiju kursiem.

Procesa inovācijas vērojamas arī studiju procesa nodrošināšanā. Pārskata periodā LU ieviesta jauns studiju kursa aprakstu formāts, kurā liela vērība veltīta studiju rezultātu formulēšanai.

SZF nozīmīgākās **mārketinga inovācijas** ir studentu uzņemšanas kampaņa sociālajos tīklos, kas norisinās paralēli LU uzņemšanas kampaņai. Tai bija labi rezultāti 2019./2020. ak. gada uzņemšanas kampaņā, jo pietiecās par 15% vairāk reflektantu nekā iepriekšējā gadā. Inovatīva ir arī pieeja studiju maksai. Lai stimulētu SZF bakalaura studiju programmas absolventus turpināt studijas maģistrantūrā, studentiem kuri uzsāk studijas par personīgo finansējumu, studiju maksai pirmajā gadā tiek piemērota 5% atlaide.

Lai motivētu skolēnus uzsākt studijas SZF bakalaura studiju programmās, 2020. gadā darbu sāka jauno profesionāļu skolas "Informācijas pārvaldnieku skola", "Jauno komunikācijas speciālistu skola". Tās ļauj interesentiem iepazīties ar docētājiem, studiju programmu saturu iegūt priekšrocības uzņemšanā.

Pārskatā periodā ir radītas arī **organizatoriskās inovācijas**, kas uzlabo studiju darba organizāciju un efektivitāti. Semestra nodarbību plānojumā tiek ieviesta klasteru sistēma, kas sekmē koncentrētāku kursu apguvi, motivē studentus un mācībspēkus studiju rezultātu mērķtiecīgai sasniegšanai. Inovācijas vērojamas arī studentu prakšu plānošanā un īstenošanā, tajās liela loma atvēlēta studentu sadarbībai ar nozares speciālistiem. Darba organizācijā pieaugoša nozīme ir digitālajiem rīkiem, it īpaši LU e-studiju videi.

II - Studiju virziena raksturojums (5. Sadarbība un internacionalizācija)

5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri un kā sadarbība tiek organizēta, raksturojot sadarbību ar darba devējiem, papildus norādīt mehānismu darba devēju piesaistei.

Informācijas un komunikācijas zinātnes virzienam ir izveidojusies laba sadarbība ar vairākām ārvalstu universitātēm, piemēram, Viļņas Universitāti, Tartu Universitāti, Vītauta Dižā Universitāti, Helsinku Universitāti, Štutgartes Universitāti, Minskas Valsts Universitāti. Tās ietvaros tiek izstrādāti kopīgie projektu pieteikumi, notiek vieslektoru apmaiņa ERASMUS programmas ietvaros, tikšanās konferenču un semināru ietvaros. Sk. 6. pielikumu.

Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena mācībspēki pārskata periodā ir sagatavojuši un publicējuši 42 zinātniskus rakstus un kolektīvo monogrāfiju nodaļas sadarbībā ar ārvalstu mācībspēkiem (sk. 37. pielikumu).

Studiju programmu sadarbības partneri ir arī informācijas un komunikācijas nozares darba devēju organizācijas – Latvijas Žurnālistu asociācija, Latvijas Raidorganizāciju asociācijas Latvijas preses izdevēju asociācija, Latvijas Žurnālistu savienība, Latvijas Sabiedrisko attiecību profesionāļu asociācija, Latvijas Reklāmas asociāciju, Latvijas Bibliotekāru biedrība, Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācija un Latvijas Arhīvistu biedrība. Daudzi mācībspēki ir šo organizāciju biedri un valdes locekļi, kā arī šo organizāciju vadītāji un locekļi tiek iesaistīti programmu vērtēšanā akreditācijā, studiju programmu padomju darbā, publiskajās diskusijās, zinātniskajās konferencēs un citos pasākumos. Sadarbībā ar darba devēju organizācijām tiek veidots studentu prakšu vietu piedāvājums, kā arī profesionālas ievirzes studiju kursu saturs. Darba devēju organizācijas palīdzēja izplatīt darbadevēju anketas par studiju programmas rezultātiem un absolventu kvalifikāciju. Darba devēji piedalās Komunikācijas zinātnes studiju padomes darbā. Tādējādi gan akadēmiskās, gan darba devēju organizācijas ietekmē studiju virziena realizāciju un attīstību, ļaujot sekot komunikācijas jomas nozaru aktualitātēm un vajadzībām.

Starptautisko un vietējo sadarbības partneru izvēles kritēriju pamatā kopīgi darbības mērķi un uzdevumi, akadēmiskās un profesionālās intereses, ka arī ilgstošas un sekmīgas sadarbības pieredze.

25. tabula. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena sadarbības un internacionalizācijas mērķi

Tabulu skatīt pielikumā.

Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena sadarbības un internacionalizācijas mērķi izstrādāti atbilstīgi virziena attīstības mērķiem un attīstības plānam, kas savukārt atbilst Latvijas Universitātes stratēģiskajiem mērķiem.

5.2. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei, raksturot piesaistīto ārvalstu studējošo un mācībspēku skaita dinamiku.

Ārvalstu studējošo piesaiste tiek veikta universitātes līmenī organizētu studējošo apmaiņas programmu (piemēram, Erasmus+) ietvaros. Ienākošo studentu mobilitātes atlases procesa sākumposmā partneruniversitāšu ārējo sakaru koordinatori veic studentu atlasī savās universitātēs. Pēc tam viņi nosūta studentu nominācijas LU Studentu servisa Mobilitātes nodaļai. Pēc šo nomināciju izvērtēšanas pozitīvu vērtējumu ieguvušie studenti aizpilda pieteikumu sistēmā [Dream Apply](#). LU SZF Erasmus programmas koordinators veic studentu pieteikumu apkopošanu un grupēšanu pēc izvēlētajām studiju programmām. Studentu pieteikumu izvērtēšana balstās uz studentu aizpildīto mācību līgumu (*Learning Agreement*) datiem. Pēc pieteikumu apkopošanas dati tiek nosūtīti partneruniversitāšu attiecīgo studiju programmu direktoriem, kuri ņemot vērā studentu pieteikumus, pieņem lēmumu par studentu studiju LU SZF akceptēšanu vai neakceptēšanu. Par savu lēmu studiju programmas direktori vēsta fakultātes/nodaļas/universitātes ārējo sakaru koordinātoram, kurš akceptē vai neakceptē studentu pieteikumus sistēmā un paraksta studentu mācību līgumus.

LU programmu direktori apkopo informāciju par katrā semestrī docētajiem kursiem virziena ietvaros, kurus to docētāji var piedāvāt ārvalstu studentiem. Šo informāciju fakultātes līmenī

apkopo starptautisko apmaiņas programmu koordinators, un tālāk universitātes līmenī tā tiek izplatīta attiecīgajā semestrī ieobraukšajiem ārvalstu studentiem. Ārvalstu studējošie sazinās ar konkrētā kursa docētāju sīkākas informācijas iegūšanai. Docētāji informatīvās tikšanās ar ārvalstu studējošajiem organizē individuāli vai grupās, pēc docētāja ieskatiem un atkarībā no interesi izrādījušo studentu skaita. Pēc vienošanās par optimālāko studiju formu (pilna laika lekciju/semināru, grupu darba vai individuālā darba veidā) ārvalstu studenti reģistrējas atbilstīgajam kursam. LU SZF bibliotēkā pieejams plašs literatūras informācijas un komunikācijas zinātnes literatūras angļu, vācu un krievu valodā, kas sekmē studiju kursu apguvi.

Personāla svešvalodu zināšanas ir labas, visi pasniedzēji brīvi lasa labi runā angļu valodā. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju programmās 2019./2020. ak. gada rudens angļu valodā tiek docēti četri studiju kursi. Plānots pakāpeniski palielināt angļu valodā docēto kursu skaitu.

Kopumā esošā ārvalstu studējošo piesaistes sistēma uzskatāma par efektīvu un atbilstīgu informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena attīstības mērķim – kļūt par vienu no vadošajiem nozares studiju centriem Baltijas valstīs.

Ārvalstu mācībspēku piesaiste virziena ietvaros notiek, balstoties uz individuāliem kontaktiem, gan arī *ERASMUS* programmas ietvaros. Ārvalstu mācībspēki tiek piesaistīti tajosursos, kur vietējo mācībspēku resursi ir ierobežoti, kā arī nozares aktuālajās jomās, kurās nepieciešams iespējami ātri iepazīties ar jaunākajām atziņām un pētniecības metodoloģiju. Vairākosursos sadarbība ar ārvalstu mācībspēkiem ir regulāra un ilgstoša. Esošā ārvalstu mācībspēku piesaistes sistēma uzskatāma par efektīvu un atbilstīgu Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena attīstības mērķim – kļūt par vienu no vadošajiem Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju centriem Baltijas valstīs. Tā ļauj sistemātiski uzlabot Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju programmu kvalitāti, piesaistot studiju kursu docēšanā augsta līmeņa mācībspēkus.

Izejošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā

Mācībspēku izejošā mobilitāte pārskata periodā norisinājās galvenokārt īsu braucienu veidā uz sadarbības augstskolām, īpaši Ziemeļvalstīs un Baltijas valstīs. Nākotnes uzdevumu vidū ir ilgāku stažēšanās braucienu veicināšana. Vērojama atšķirīga mācībspēku motivācija iesaistīties mobilitātes programmās, daudziem to neļauj liela noslodze kursu docēšanā un pētnieciskajā darbā, ģimenes apstākļi – mazi bērni. Pārskata periodā vairāki mācībspēki ir stažējušies ASV universitātēs. Sk. 48. pielikumu.

ERASMUS programmas ietvaros ārvalstu universitātēs ir viesojušies un lasījuši lekcijas vairāki studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātne” mācībspēki. Piemērus sk. 48. pielikumā.

Ienākošās mācībspēku mobilitātes novērtējums pārskata periodā.

Mācībspēku ienākošā mobilitāte pārskata periodā vērtējama kā stabila un atbilstīga virziena studiju programmu vajadzībām. Viespasniedzēji parasti tiek aicināti mērķtiecīgi konkrēta studiju kursa vai tā daļas docēšanai, un ar lielu daļu no viespasniedzējiem sadarbība ir regulāra un ilgstoša. Atsevišķos gadījumos noteiktu kursu docēšanā tiek iesaistīti viespasniedzēji, kuri ieradušies konkrētu mobilitātes programmu ietvaros, kuriem tiek sameklēta atbilstīga docējamā studiju kursa daļa. Mācībspēku ienākošā mobilitāte pārskata periodā kopumā vērtējama kā atbilstīga virziena attīstības mērķiem, kaut gan to iespējams vēl paplašināt. Par iespējamu kavēkli ienākošās mobilitātes palielināšanai minams finansējuma trūkums viespasniedzēju atalgojumam un ceļa un uzturēšanās izdevumiem. Ienākošās mobilitātes veicināšanā būtiska nozīme ir Eiropas Sociālā fonda projekta SAM 8.2.2 “Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās” 1. kārtā atbalstīts arī “Informācijas un komunikācijas zinātnes” virziens. Ar projekta finansējumu būs iespējams iesaistīt akadēmiskajā darbā trīs doktorantus vai doktora grāda

pretendentus un trīs ārvalstu akadēmiskā personāla pārstāvjus. 2019. gada pavasarī noslēgts sadarbības līgums ar ārvalstu mācībspēku par studiju kursu docēšanu. Sk. 48. pielikumu.

Katru gadu visās Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju programmās tiek pieaicināti ārvalstu viespasniedzēji. Piemērus sk. 48. pielikumā.

Informācijas un komunikācijas zinātne virziena studiju programmu studentiem ir iespējams apmeklēt augstu amatpersonu, politiķu, vēstnieku un augsta līmeņa zinātnieku, kuri viesojas LU un LU SZF, lekcijas un vadītās nodarbības, piemēram, ES Augstā pārstāve ārpolitikas un drošības politikas jautājumos un Eiropas Komisijas viceprezidente Federika Mogerīni (*Federica Mogherin*), Eiropas Komisijas viceprezidents Valdis Dombrovskis, Apvienotās karalistes parlamenta Pārstāvju palātas priekšsēdētājs Džons Berkovs (*John Bercow*), Kanādas vēstnieki Alēna Osēra (*Alain Hausser*) un Kevins Rekss (*Kevin Rex*) un daudzi citi.

Studējošo mobilitātes raksturojums un novērtējums pārskata periodā

Studējošo mobilitātes veicināšana ir bijusi viena no virziena attīstības prioritātēm pārskata periodā un ir viens no svarīgākajiem attīstības uzdevumiem nākamajam periodam. Mobilitātes rādītāji kopumā pārskata periodā ir bijuši ar pozitīvu dinamiku. Labāki rādītāji sasniegti ārvalstu studējošo piesaistē. Tas panākts, virziena mācībspēkiem aktīvi attīstot un piedāvājot ārvalstu studentiem virziena ietvaros docētos kursus angļu valodā, kā arī elastīgi piedāvājot dažādas kursu docēšanas formas. Kursi angļu valodā tiek piedāvāti gan pilnvērtīgu lekciju un semināru formā (ja kursam reģistrējušies pieci vai vairāki ārvalstu studējošie), gan arī individuālā un grupu darba formā pēc docētāja ieskatiem. Ienākošās mobilitātes veicināšanai minama koordinācijas un studējošo reģistrācijas procedūru uzlabošana universitātes līmenī. Fakultātes līmenī informācijas aprīte ārvalstu studējošajiem ir nodrošināta, tomēr trūkst centralizētas sistēmas ārvalstu studējošo informēšanai par pieejamajiem kursiem, to prasībām, reģistrācijas kārtību un pasniedzēju pieejamību universitātes līmenī, kas atsevišķos gadījumos var kavēt potenciālo studējošo piesaisti docētajiem kursiem.

Statistikas dati par studējošo izejošo un ienākošo mobilitāti apkopoti 8. pielikumā.

Studējošie gan bakalaura, gan maģistra, gan doktora studiju programmu līmenī regulāri tiek informēti par mobilitātes iespējām. Programmu direktori sadarbībā ar kursu docētājiem ir nodrošinājuši maksimālas iespējas integrēt ārvalstu augstskolās apgūtos kursus virzienā realizētajās studiju programmās gan caur kursu pielīdzināšanu, gan arī maksimāli atvieglojot studentiem akadēmisko saistību izpildi pēc atgriešanās no studijām ārvalstīs. Izejošās mobilitātes rādītāji pārskata periodā ir tendence pieaugt. Uz *Erasmus* programmas vietām ir konkurss. Izejošo mobilitāti sarežģī studentu profesionālās karjeras Latvijā situācija, liela daļa studentu strādā un nevēlas atteikties no darbavietas un iesāktās profesionālās karjeras veidošanas.

Kopumā ņemot, studējošo mobilitātes rādītāji virziena ietvaros vērtējami kā apmierinoši. Pārskata periodā ir veikts sistemātisks darbs gan ienākošās, gan izejošās studējošo mobilitātes veicināšanai, kas ir nesis rezultātus pozitīvas mobilitātes dinamikas formā. Studējošo mobilitāti iespējams veicināt arī turpmāk. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena studiju programmām ir noslēgts divpusējais *Erasmus* līgumi ar 31 ārvalstu augstskolu par studējošo un mācībspēku apmaiņu (sk. 6. pielikumu). Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena attīstības plānos iekļauts darbs pie augstskolu sadarbības tīkla paplašināšanas.

5.3. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses

iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju. Norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietas.

LU studiju virzienā "Informācijas un komunikācijas zinātne" studentiem prakse tiek piedāvāta Informācijas pārvaldības bakalaurs studiju programmā un Komunikācijas zinātnes bakalaurs studiju programmā.

Informācijas pārvaldības bakalaurs studiju programmā ir trīs prakses: "Akadēmiskā prakse (informācijas pārvaldība organizācijās)", "Akadēmiskā prakse (informācijas resursu pārvaldībā)" un "Akadēmiskā prakse (informācijas pakalpojumu pārvaldībā)". Prakses ir izvēles daļas kursi, kurus studenti parasti izvēlas un ļoti atzinīgi vērtē prakšu nodrošinātās iespējas – nostiprināt teorētiski apgūtās zināšanas un attīstīt prasmes.

Prakses ir tematiski sadalītas. "Akadēmiskā prakse" ir paredzēta, lai nostiprinātu zināšanas un prasmes dokumentu un arhīvu pārvaldībā (4 KP) (4. semestrī), un to var izvēlēties, ja ir apgūti dokumentu pārvaldības kursi ("Dokumentu pārvaldības pamati", "Dokumentu saglabāšana", "Elektroniskie dokumenti: digitālā saglabāšana", "Arhīvu aprakstīšana". Savukārt "Akadēmiskā prakse (informācijas resursu pārvaldībā)" (4. semestrī) un "Akadēmiskā prakse (informācijas pakalpojumu pārvaldībā)" (6. semestrī) ir paredzētas informācijas pārvaldības prasmju nostiprināšanai bibliotēku darbā.

Komunikācijas zinātnes bakalaurs programmas ir paredzēta obligātā prakse 6 KP jeb 240 darba stundu (6 darba nedēļas) apmērā un tā tiek īstenota 5. semestrī pilna laika klātienē un 7. semestrī nepilna laika neklātienē studiju programmā, izejot praksi viena semestra laikā. Prakses ir "Mediju praktikums" (6 KP) vai "Reklāmas praktikums" (6 KP), vai "Sabiedrisko attiecību praktikums" (6 KP). Studentam, saņemot programmas prakses vadītāja un programmas direktora atļauju, ir tiesības praktikumu īstenot divos semestros, apgūstot 2 kredītpunktu un 4 kredītpunktu praktikuma kursus. Šādā gadījumā praktikumu var īstenot ne ātrāk kā 4. studiju semestrī. Šis studiju modelis iekļauj studiju kursus "Ievadpraktikums profesionālajā komunikācijā" (2KP), "Mediju praktikums" (4 KP) vai "Reklāmas praktikums", vai "Sabiedrisko attiecību praktikums"

Prakšu vietas parasti piedāvā Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa vai Komunikācijas studiju nodaļa, taču arī students var atrast prakses vietu un tad Nodaļa noslēdz līgumu ar to. Prakšu nolikumus sk. 7. pielikumā. Studenti aptaujās vairākkārt ir izteikusi vēlmi organizēt praksi jau studiju pirmajā kursā.

5.4. Ja studiju virzienā tiek īstenotas kopīgās studiju programmas, kopīgo studiju programmu izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgo studiju programmu veidošanas un īstenošanas principiem un procesu. Ja studiju virzienā netiek īstenotas kopīgās studiju programmas, raksturot un novērtēt augstskolas/ koledžas plānus šādu studiju programmu izveidei studiju virziena ietvaros.

LU studiju virzienā "Informācijas un komunikācijas zinātne" pārskata periodā nav īstenotas kopīgas programmas.

LU SZF plāno iesaistīties Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) plānotās starpaugstskolu atmiņas institūciju un mantojuma studiju profesionālās maģistra studiju programmas izveidē. Tās izveidē tiks iesaistīta LU, Latvijas Kultūras akadēmija un Rīgas Tehniskā Universitāte. Plānots 2020. gadā izveidot programmas koncepcijas izstrādes darba grupu. Šī programma sagatavos muzeju, arhīvu, bibliotēku u.c. atmiņas institūciju speciālistus. Tās saturā īpaši tiks akcentēti digitalizācijas jautājumi, digitālo prasmju un kompetences apgūšana.

II - Studiju virziena raksturojums (6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana)

6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

Iepriekšējā studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātnes” akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešana tikusi veikta pēc Komunikācijas zinātnes studiju programmu padomes apstiprinātā plāna. Iepriekšējās akreditācijas ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpilde apkopota 9. pielikumā.

Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešana ir atstājusi pozitīvu iespaidu uz studiju procesu, t.i., studiju internacionalizāciju, studiju satura kvalitāti.

6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā, ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde (ja piemērojams).

(Nav attiecināms:)

Pielikumi

I. Informācija par augstskolu/ koledžu		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	1.pielikums.pdf	Appendix 1.pdf
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja piemērojams)		
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	2.pielikums.pdf	Appendix 2.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns (ja piemērojams)	3.pielikums.pdf	Appendix 3.pdf
Studiju virziena pārvaldības struktūra	4.pielikums.pdf	Appendix 4.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	40.pielikums.pdf	Appendix 40.pdf
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	41.pielikums.pdf	Appendix 41.pdf
Statistikas datu apkopojums par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti pārskata periodā	5.pielikums.pdf	Appendix 5.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 4.Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu	37.pielikums.pdf	Appendix 37.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 5.Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts	6.pielikums.pdf	Appendix 6.pdf
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	42.pielikums.pdf	Appendix 42.pdf
Statistikas dati par studējošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	8.pielikums.pdf	Appendix 8.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts	7.pielikums.pdf	Appendix 7.pdf
Informācija par līgumiem u.c. apliecinājumi par studējošo prakses nodrošinājumu uzņēmumos	35.pielikums.pdf	Appendix 35.pdf
II. Studiju virziena raksturojums - 6.Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats	9.pielikums.pdf	Appendix 9.docx
Studiju virziena raksturojums - Citi obligātie pielikumi		

Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstīts apliecinājums, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	10.1. pielikums.pdf	Appendix 10.1.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā		
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai		
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)		
Studiju kursu/ moduļu apraksti		
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta		
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.		
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.		

Studiju līguma paraugs/-i		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.		
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	IESNIEGUMS.pdf	APPLICATION.pdf

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
4.tabula.docx	4.tabula.docx
2.attels.PNG	2.attels.PNG
3.attels.PNG	3.attels.PNG
4.attels.PNG	4.attels.PNG
5.attels.PNG	5.attels.PNG
5.tabula.docx	5.tabula.docx
6.attels.PNG	6.attels.PNG
6.tabula.docx	6.tabula.docx
7.tabula.docx	7.tabula.docx
8.tabula.docx	8.tabula.docx
9.tabula.docx	9.tabula.docx
10.tabula.docx	10.tabula.docx
12.tabula.docx	12.tabula.docx
13.tabula.docx	13.tabula.docx
14.tabula.docx	14.tabula.docx
15.tabula.docx	15.tabula.docx
16.tabula.docx	16.tabula.docx
17.tabula.docx	17.tabula.docx
18.tabula.docx	18.tabula.docx
19.tabula.docx	19.tabula.docx
20.tabula.docx	20.tabula.docx
21.tabula.docx	21.tabula.docx
22.tabula.docx	22.tabula.docx
1.tabula.docx	1.tabula.docx
2.tabula.docx	2.tabula.docx
3.tabula.docx	3.tabula.docx
23.tabula.docx	23.tabula.docx
24.tabula.docx	24.tabula.docx
24.tabula.docx	24.tabula.docx
25.tabula.docx	25.tabula.docx

11.tabula.docx	11.tabula.docx
1.tabula_eng.docx	1.tabula_eng.docx
2.attels_eng.PNG	2.attels_eng.PNG
2.tabula_eng.docx	2.tabula_eng.docx
3.attels_eng.PNG	3.attels_eng.PNG
3.tabula_eng.docx	3.tabula_eng.docx
4.tabula_eng.docx	4.tabula_eng.docx
4.attels_eng.docx	4.attels_eng.docx
5.attels_eng.docx	5.attels_eng.docx
6.attels_eng.docx	6.attels_eng.docx
5.tabula_eng.docx	5.tabula_eng.docx
6.tabula_eng.docx	6.tabula_eng.docx
7.attels.docx	7.attels.docx
7.attels.PNG	7.attels.PNG
8.attels.docx	8.attels.docx
9.attels.docx	9.attels.docx
10.attels.docx	10.attels.docx
10.attels_eng.docx	10.attels_eng.docx
11.attels.docx	11.attels.docx
28.tabula.docx	28.tabula.docx
29.tabula.docx	29.tabula.docx
29.tabula.PNG	29.tabula.PNG
30.tabula.docx	30.tabula.docx
30.tabula.PNG	30.tabula.PNG
31.tabula.docx	31.tabula.docx
32.tabula.docx	32.tabula.docx
33.tabula.docx	33.tabula.docx
33.tabula.PNG	33.tabula.PNG
34.tabula.docx	34.tabula.docx
34.tabula.PNG	34.tabula.PNG
35.tabula.docx	35.tabula.docx
35.tabula.PNG	35.tabula.PNG

36.tabula.docx	36.tabula.docx
37.tabula.docx	37.tabula.docx
38.tabula.docx	38.tabula.docx
39.tabula.docx	39.tabula.docx
40.tabula.docx	40.tabula.docx
41.tabula.docx	41.tabula.docx
42.tabula.docx	42.tabula.docx
42.tabula_eng.docx	42.tabula_eng.docx
43.tabula.docx	43.tabula.docx
44.tabula.docx	44.tabula.docx
43.tabula_eng.docx	43.tabula_eng.docx
44.tabula_eng.docx	44.tabula_eng.docx
45.tabula.docx	45.tabula.docx
45.tabula_eng.docx	45.tabula_eng.docx
46.tabula.docx	46.tabula.docx
46.tabula_eng.docx	46.tabula_eng.docx
47.tabula.docx	47.tabula.docx
47.tabula_eng.docx	47.tabula_eng.docx
48.tabula.docx	48.tabula.docx
48.tabula_eng.docx	48.tabula_eng.docx
49.tabula.docx	49.tabula.docx
49.tabula_eng.docx	49.tabula_eng.docx
50.tabula.docx	50.tabula.docx
50.tabula_eng.docx	50.tabula_eng.docx
7.tabula_eng.docx	7.tabula_eng.docx
8.tabula_eng.docx	8.tabula_eng.docx
9.tabula_eng.docx	9.tabula_eng.docx
10.tabula_eng.docx	10.tabula_eng.docx
11.tabula_eng.docx	11.tabula_eng.docx
12.tabula_eng.docx	12.tabula_eng.docx
13.tabula_eng.docx	13.tabula_eng.docx
14.tabula_eng.docx	14.tabula_eng.docx

15.tabula_eng.docx	15.tabula_eng.docx
16.tabula_eng.docx	16.tabula_eng.docx
17.tabula_eng.docx	17.tabula_eng.docx
18.tabula_eng.docx	18.tabula_eng.docx
19.tabula_eng.docx	19.tabula_eng.docx
20.tabula_eng.docx	20.tabula_eng.docx
21.tabula_eng.docx	21.tabula_eng.docx
22.tabula_eng.docx	22.tabula_eng.docx
23.tabula_eng.docx	23.tabula_eng.docx
24.tabula_eng.docx	24.tabula_eng.docx
24.tabula_eng.docx	24.tabula_eng.docx
25.tabula_eng.docx	25.tabula_eng.docx
8.attels_eng.docx	8.attels_eng.docx
9.attels_eng.docx	9.attels_eng.docx
36.tabula_eng.docx	36.tabula_eng.docx
37.tabula_eng.docx	37.tabula_eng.docx
1.attels.docx	1.attels.docx
1.attels_eng.docx	1.attels_eng.docx
26.tabula.docx	26.tabula.docx
27.tabula.docx	27.tabula.docx
38.tabula_eng.docx	38.tabula_eng.docx
39.tabula_eng.docx	39.tabula_eng.docx
40.tabula_eng.docx	40.tabula_eng.docx
41.tabula_eng.docx	41.tabula_eng.docx
7.attels_eng.docx	7.attels_eng.docx
26.tabula_eng.docx	26.tabula_eng.docx
27.tabula_eng.docx	27.tabula_eng.docx
30.tabula_eng.docx	30.tabula_eng.docx
31.tabula_eng.docx	31.tabula_eng.docx
32.tabula_eng.docx	32.tabula_eng.docx
33.tabula_eng.docx	33.tabula_eng.docx
34.tabula_eng.docx	34.tabula_eng.docx

35.tabula_eng.docx	35.tabula_eng.docx
11.attels_eng.docx	11.attels_eng.docx
Pielikums 38 PasizmaksasAprekini.pdf	Pielikums 38 PasizmaksasAprekini.pdf
Appendix 38 PasizmaksuAprekini.pdf	Appendix 38 PasizmaksuAprekini.pdf
32. pielikums. Publikācijas indeksētas starptautiskās datubāzēs	32.pielikums.pdf
Appendix 32. Publications indexed in international databases	Appendix 32.pdf
Appendix 43. The UL Senate Resolution No 61	Appendix 43. The UL Senate Resolution No 61.pdf
44. pielikums. Ārējo ekspertu atzinumi	44. pielikums. Ārējo ekspertu atzinumi.pdf
Appendix 44. External expert evaluations	Appendix 44. External expert evaluations.pdf
43.pielikums. LU Senāta lēmums Nr. 61	43.pielikums. LU Senāta lēmums Nr. 61.pdf
38.pielikums. Studiju programmu pašizmaksas aprēķini	38.pielikums. Pašizmaksas aprēķini.pdf
Appendix 38. Self-Cost of Study Programmes	Appendix 38. Self-Cost of Study Programmes.pdf
45. pielikums. Informācija par LU studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātne" mācībspēku piesaistes un/vai nodarbinātības procesiem	45.pielikums.pdf
Appendix 45. Information about recruitment and/or employment of the teaching staff of the study field "Information and Communication Science" at the University of Latvia	Appendix 45.pdf
46. pielikums. LU informācijas un komunikācijas zinātnes virziena zinātniskā personāla ir iesaiste mākslinieciskajā jaunradē	46.pielikums.pdf
Appendix 46. Involvement of the scientific personnel from the information and communication science study field in creative artistic events	Appendix 46.pdf
9. pielikums. Iepriekšējās akreditācijas ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpilde	9.pielikums.pdf
Appendix 9. Implementation of recommendations provided by experts during the previous accreditation	Appendix 9.pdf
47. pielikums. Nozīmīgākās izmaiņas studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātne" mācībspēku sastāvā	47.pielikums.pdf
Appendix 47. The most significant changes in the teaching staff of the study field "Information and Communication Science"	Appendix 47.pdf

48. pielikums. Informācija par studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātne" mācībspēku iesaisti izejošajā un ienākošajā mobilitātē	48. pielikums.pdf
Appendix 48. Information about the involvement of the teaching staff of the study field "Information and Communication Science" in outgoing and incoming mobility	Appendix 48.pdf
1.tabula. Labojums	1.tabula-labota.pdf
1-Table. Amendment	1-Table.ENG-labota.pdf
44.2. pielikums. Ārējo ekspertu atzinumi. Papildinājums	44.2. pielikums. Ārējo ekspertu atzinumi. Papildinājums.pdf
Appendix 44.2 External expert evaluations. Supplement	Appendix 44.2 External expert evaluations. Supplement.pdf

Informācijas pārvaldība (43322)

Studiju virziens	<i>Informācijas un komunikācijas zinātnes</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Informācijas pārvaldība</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	43322
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Baiba</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Holma</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>baiba.holma@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>asociētā profesore, Dr. philol.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	26405619
Studiju programmas mērķis	<i>Nodrošināt pamata un specifiskās zināšanas un prasmes informācijas pārvaldībā dažādās institūcijās (bibliotēkās, informācijas dienestos vai centros, arhīvos, muzejos, citās valsts un privātajās iestādēs, uzņēmumos), aptverot šādus galvenos informācijas speciālista kompetences tematiskos blokus: informācijas resursu pārvaldība; informācijas institūciju pārvaldība; informācijas pakalpojumu pārvaldība; informācijas tehnoloģiju pārvaldība.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>1) īstenojot studentcentrētu pieeju, nodrošināt zināšanu un prasmju apguvi informācijas pārvaldībā; 2) veicināt studējošo spējas izprast ar informācijas pārvaldību, cilvēku informacionālo uzvedību un informācijas sabiedrību saistītos procesus, 3) nodrošināt teorētisko zināšanu bāzi bibliotēkzinātnē, informācijas zinātnē, grāmatniecībā, arhīvzinātnē un informācijas un dokumentu pārvaldībā, kā arī citās sociālajās zinātnēs, kas ir nepieciešama, lai studijas turpinātu maģistra studiju līmenī.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p><i>Zināšanas</i></p> <p>1. Raksturo informācijas resursus, to vēsturisko attīstību un funkcijas, galvenos parametrus un apstrādes metodes to pārvaldībai;</p> <p>2. Izskaidro cilvēku informacionālo uzvedību, informacionālo vajadzību veidošanos, to veidus, nosaka informācijpratības līmeni un iesaka metodes informācijpratības pilnveidošanai;</p> <p>3. Izprot informacionālos un citus procesus, kuri ir pamatā informācijas un atmiņas institūciju (bibliotēku, arhīvu, muzeju, informācijas centru), kā arī informācijas sistēmu darbībai;</p> <p>4. Pārzina informācijas pakalpojumus un to īstenošanai atbilstošās informācijas tehnoloģijas, lai apmierinātu informācijas vajadzības dažādās dzīves jomās (zinātniskajā, profesionālajā darbībā, ikdienas jautājumu risināšanā)</p> <p><i>Prasmes</i></p> <p>5. Apstrādā informācijas resursus (dažāda veida dokumentus) un veido dažādas informācijas sistēmas (datubāzes, katalogus, kolekcijas), lai nodrošinātu tiem pieejamību un atrodamību;</p> <p>6. Novērtē informācijas resursu kvalitāti, kā arī to piemērotību noteiktu informācijas lietotāju grupu vajadzību apmierināšanai;</p> <p>7. Izstrādā un piedāvā lietotāju grupām un indivīdiem atbilstošus informācijas pakalpojumus;</p> <p>8. Efektīvi lieto informācijas tehnoloģijas informācijas pakalpojumu un informācijas resursu pārvaldīšanai;</p> <p>9. Lieto nozares un saskarnozaru teorijas, kā arī atbilstošas pētniecības metodes, lai skaidrotu un rastu risinājumus dažādām nozares problēmsituācijām;</p> <p>10. Strādā komandā, plānot laiku un uzdevumus, veido sekmīgu komunikāciju un risina konfliktsituācijas;</p> <p><i>Kompetence</i></p> <p>11. Novērtē informācijas resursu kvalitāti, tai skaitā to kultūrvēsturisko vērtību, kolekciju (fizisko un / vai digitālo) veidošanai un lietotāju apkalpošanai;</p> <p>12. Īsteno un novērtē informācijas resursu apstrādi, dokumentu informācijas sistēmu (katalogu, datubāzu, kolekciju, vietņu u.c.) izveidi, uzturēšanu un izmantošanu;</p> <p>13. Novērtē informācijas pakalpojumus, to efektivitāti un atbilstību dažādām informācijas lietotāju grupām.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu bakalaura grāds informācijas un bibliotēkzinātnē
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika klātiene - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vispārējā vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds informācijas un bibliotēkzinātnē</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika neklātiene - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds informācijas un bibliotēkzinātnē</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Pilna laika neklātiene - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds informācijas un bibliotēkzinātnē</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
------------------------------	---------	--------

Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050
-----------------------	------	--

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Studiju programmas “Informācijas pārvaldība” parametri

Studiju programmas nosaukums	Informācijas pārvaldība	
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Information management	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	43322	
Studiju programmas zinātnes nozare (attiecināms uz doktora studiju programmām)		
Studiju programmas veids un līmenis	Akadēmiskā bakalaura studiju programma	
legūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	6.līmenis (LKI/EKI)	
Profesijas kods profesiju klasifikatorā		
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	120 KP 180 ECTS	
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
pilna laika klātiene	3 gadi	Latviešu
pilna laika neklātiene	4 gadi	Latviešu
pilna laika neklātiene (tālmācība)		
nepilna laika klātiene	4 gadi	Latviešu
nepilna laika neklātiene	4 gadi	Latviešu
nepilna laika neklātiene (tālmācība)		
Īstenošanas vieta	Latvijas Universitāte, Sociālo zinātņu fakultāte	

Studiju programmas direktors/-e	Baiba Holma, <i>Dr. philol.</i>
Uzņemšanas prasības	<p>Vispārējā vidējā izglītība</p> <p><i>Uzņemšana programmā notiek konkursa kārtībā:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību, sākot no 2004. gada: CE latviešu valodā + CE angļu valodā vai CE franču valodā, vai CE vācu valodā + CE matemātikā; • personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam (neieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, vai personām ar īpašām vajadzībām: vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā + vidējās izglītības dokumenta gada atzīme angļu valodā vai franču valodā, vai vācu valodā + vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme noteiktos mācību priekšmetos <p><i>Papildu punkti:</i> LU SZF pēdējo divu gadu laikā rīkotā skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konkursa informācijas pārvaldībā 1.–3. vietas ieguvējiem. Skolēna zinātniski pētnieciskajam darbam jābūt oriģinālam pētījumam, kas iesniegts tikai LU SZF konkursam</p> <p><i>Priekšrocības:</i> LU SZF pēdējo divu gadu laikā rīkotā skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konkursa informācijas pārvaldībā 1. vietas ieguvējiem. Skolēna zinātniski pētnieciskajam darbam jābūt oriģinālam pētījumam, kas iesniegts tikai LU SZF konkursam</p>
Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	Sociālo zinātņu bakalaura grāds informācijas un bibliotēkzinātnē
Studiju programmas mērķis	Nodrošināt pamata un specifiskās zināšanas un prasmes informācijas pārvaldībā dažādās institūcijās (bibliotēkās, informācijas dienestos vai centros, arhīvos, muzejos, citās valsts un privātajās iestādēs, uzņēmumos), aptverot šādus galvenos informācijas speciālista kompetences tematiskos blokus: informācijas resursu pārvaldība; informācijas institūciju pārvaldība; informācijas pakalpojumu pārvaldība; informācijas tehnoloģiju pārvaldība.

Studiju programmas uzdevumi

- 1) 1) īstenojot studentcentrētu pieeju, nodrošināt zināšanu un prasmju apguvi informācijas pārvaldībā;
- 2) veicināt studējošo spējas izprast ar informācijas pārvaldību, cilvēku informacionālo uzvedību un informācijas sabiedrību saistītos procesus,
- 3) nodrošināt teorētisko zināšanu bāzi bibliotēkzinātnē, informācijas zinātnē, grāmatniecībā, arhīvzinātnē un informācijas un dokumentu pārvaldībā, kā arī citās sociālajās zinātnēs, kas ir nepieciešama, lai studijas turpinātu maģistra studiju līmenī.

Zināšanas

1. Raksturo informācijas resursus, to vēsturisko attīstību un funkcijas, galvenos parametrus un apstrādes metodes to pārvaldībai;
2. Izskaidro cilvēku informacionālo uzvedību, informacionālo vajadzību veidošanos, to veidus, nosaka informācijpratības līmeni un iesaka metodes informācijpratības pilnveidošanai;
3. Izprot informacionālos un citus procesus, kuri ir pamatā informācijas un atmiņas institūciju (bibliotēku, arhīvu, muzeju, informācijas centru), kā arī informācijas sistēmu darbībai;
4. Pārzina informācijas pakalpojumus un to īstenošanai atbilstošās informācijas tehnoloģijas, lai apmierinātu informācijas vajadzības dažādās dzīves jomās (zinātniskajā, profesionālajā darbībā, ikdienas jautājumu risināšanā)

Prasmes

5. Apstrādā informācijas resursus (dažāda veida dokumentus) un veido dažādas informācijas sistēmas (datubāzes, katalogus, kolekcijas), lai nodrošinātu tiem pieejamību un atrodamību;
6. Novērtē informācijas resursu kvalitāti, kā arī to piemērotību noteiktu informācijas lietotāju grupu vajadzību apmierināšanai;
7. Izstrādā un piedāvā lietotāju grupām un indivīdiem atbilstošus informācijas pakalpojumus;
8. Efektīvi lieto informācijas tehnoloģijas informācijas pakalpojumu un informācijas resursu pārvaldīšanai;
9. Lieto nozares un saskarnozaru teorijas, kā arī atbilstošas pētniecības metodes, lai skaidrotu un rastu risinājumus dažādām nozares problēmsituācijām;
10. Strādā komandā, plānot laiku un uzdevumus, veido sekmīgu komunikāciju un risina konfliktsituācijas;

Kompetence

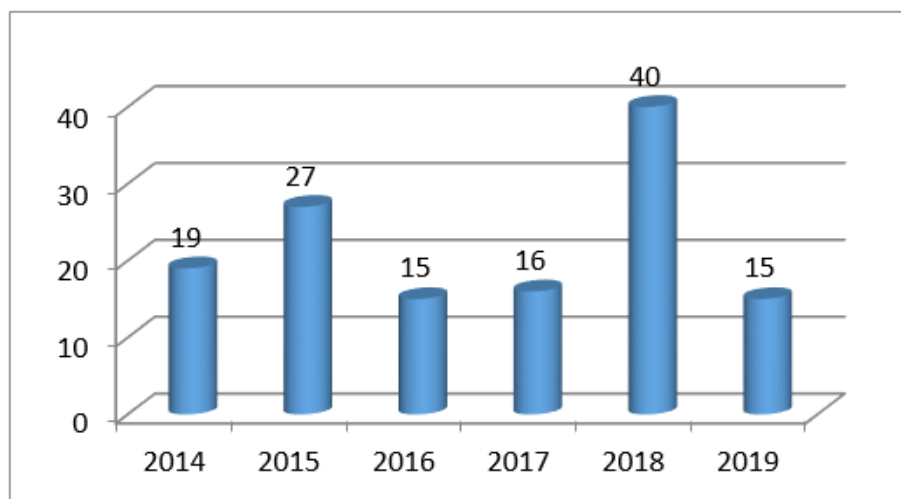
11. Novērtē informācijas resursu kvalitāti, tai skaitā to kultūrvēsturisko vērtību, kolekciju (fizisko un / vai digitālo) veidošanai un lietotāju apkalpošanai;
12. Īsteno un novērtē informācijas resursu apstrādi, dokumentu informācijas sistēmu (katalogu, datubāzu, kolekciju, vietņu u.c.) izveidi, uzturēšanu un izmantošanu;
13. Novērtē informācijas pakalpojumus, to efektivitāti un atbilstību dažādām informācijas lietotāju grupām.

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Atskaides periodā vidējais studentu skaits programmā ir bijis 87 studenti (2014. gadā – 92; 2015. gadā – 95; 2016. gadā – 93; 2017. gadā – 87; 2018. gadā – 77, 2019. gadā – 78) akadēmiskajā (studiju) gadā. Kopējā studentu skaita samazinājums ir skaidrojams ar demogrāfisko krīzi (līdz 2017. gadam), kā arī ar budžeta vietu skaita samazinājumu.

Imatrikulēto studentu skaits atskaides periodā ir bijis 202 studenti. Trijos gados ir bijis samērā līdzīgs imatrikulēto studentu skaits – intervālā no 37 līdz 43 (2015. gadā – 43 PLK (*pilna laika klātienē*) studējošo, 2018. gadā – 40 (PLK un NLN (*nepilna laika neklātienē*)), 2014. gadā – 37 (PLK un NLN)). Imatrikulēto studentu skaita atšķirības var skaidrot ar programmai piešķirto budžeta vietu skaitu konkrētajā uzņemšanas gadā, kā arī ar uzņemšanu abās studiju formās. Uzņemšana NLN studiju formā pieprasījuma dēļ tiek organizēta ik pēc četriem gadiem.

Laikposmā no 2014. gada 1. oktobra līdz 2019. gada 1. oktobrim bakalaura studiju programmu pabeiguši 132 absolventi (2014. gadā – 19, 2015. gadā – 27; 2016. gadā – 15; 2017. gadā – 16; 2018. gadā – 40 (t.sk. 32 – PLK; 8 – NLN); 2019. gadā – 15) (sk. 7. attēlu). Lielākā daļa absolventu bija studējošie PLK studiju formā (124). Absolventu skaita atšķirības ir skaidrojamas ar atšķirīgo imatrikulēto studentu skaitu gan PLK, gan NLN studijās.

7. att. Programmas absolventu skaits (pa gadiem)

Vidējais studentu atbirums ir bijis 16,2 %. Lielākais atbirums parasti vērojams pēc 1. semestra, tāpēc arī lielākās atšķirības ir starp studentu skaitu pirmajā kursā (ap 30) un pārējosursos (virs 20). Jāatzīmē, ka katru gadu PLK ir bijuši viens līdz trīs studējošie, kuri nav pat uzsākuši studijas programmā. NLN studiju formā atbirums ir bijis ļoti mazs. Galvenie atbiruma iemesli ir studiju programmas satura neatbilstība studējošā iecerēm, kā arī dažāda rakstura personiskie iemesli. Kopumā var secināt, ka atskaides periodā 84 % studējošo ir absolvējuši studiju programmu.

Studiju programmu par valsts budžeta līdzekļiem ir apguvuši vidēji katrā studiju gadā 69 studentu

(2014. gadā – 76; 2015. gadā – 77; 2016. gadā – 76; 2017. gadā – 64; 2018. gadā – 57, 2019. gadā – 63), savukārt par privātiem līdzekļiem – vidēji – 18 studentu (2014. gadā – 16; 2015. gadā – 18; 2016. gadā – 17; 2017. gadā – 23; 2018. gadā – 20, 2019. gadā – 15), kas ir bijuši visi NLN studenti, kā arī nedaudz PLK studenti (2014. gadā – 10; 2015. gadā – 12; 2016. gadā – 9; 2017. gadā – 14; 2018. gadā – 8, 2019. gadā – 4).

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Bakalaura programmas nosaukums atspoguļo termina “Informācijas pārvaldība” saturu. Termins “informācijas pārvaldība” tiek skaidrots kā *informacionālo procesu: radīšanas, ieguves, organizēšanas, glabāšanas, izplatīšanas un lietošanas – pārvaldība*. Informācijas pārvaldības mērķis ir palīdzēt cilvēkiem un organizācijām efektīvi piekļūt, apstrādāt un lietot informāciju visās tās mūsdienu fiksēšanas formās un nesējos (dokumentos – visplašākajā izpratnē). Informācijas pārvaldība tiek aplūkota no trīs perspektīvām: bibliotēku, organizāciju un uzņēmumu, kā arī indivīda. Vēsturiski senākā ir bibliotēku perspektīva, kas ir bijusi pamatā arī bakalaura programmas “Informācijas pārvaldība” attīstībā. Jaunākās un arvien vairāk dominējošās ir organizāciju / uzņēmumu un personiskās informācijas pārvaldības lietojums, kas arī pakāpeniski tiek iestrādāts studiju programmas saturā.

Programmas nosaukums ir tieši saistīts ar programmas **mērķi** – nodrošināt pamata un specifiskās zināšanas un prasmes informācijas pārvaldībā dažādās institūcijās (bibliotēkās, informācijas dienestos vai centros, arhīvos, muzejos, citās valsts un privātajās iestādēs un uzņēmumos), aptverot šādus galvenos informācijas speciālista kompetences tematiskos blokus: informācijas resursu pārvaldība; informācijas institūciju pārvaldība; informācijas pakalpojumu pārvaldība; informācijas tehnoloģiju pārvaldība.

Programmas **uzdevumi** (*īstenojot studentcentrētu pieeju, nodrošināt zināšanu un prasmju apguvi informācijas pārvaldībā; veicināt studējošo spējas izprast ar informācijas pārvaldību, cilvēku informacionālo uzvedību un informācijas sabiedrību saistītos procesus; nodrošināt teorētisko zināšanu bāzi bibliotēkzinātnē, informācijas zinātnē, grāmatniecībā, arhīvzinātnē un informācijas un dokumentu pārvaldībā, kā arī citās sociālajās zinātnēs, kas ir nepieciešama, lai studijas turpinātu maģistra studiju līmenī*) ir vērsti, lai sasniegtu programmas mērķi un studiju rezultātus. Programmas studiju kursi nodrošina programmas **studiju rezultātus**: students iegūst **zināšanas**, lai: 1) raksturotu informācijas resursus, to vēsturisko attīstību un funkcijas, galvenos parametrus un apstrādes metodes to pārvaldībai mūsdienu informācijas telpā; lai 2) izprastu cilvēku informacionālo uzvedību, informacionālo vajadzību veidošanos, to veidus, un lai noteiktu informācijpratības līmeni, piedāvājot arī metodes informācijpratības uzlabošanai, lai 3) izprastu informacionālos un citus procesus, kuri ir pamatā informācijas un atmiņas institūciju (bibliotēku, arhīvu, muzeju, informācijas centru), kā arī informācijas sistēmu darbībai; lai 4) pārzinātu informācijas pakalpojumus un to īstenošanai atbilstošās informācijas tehnoloģijas un lai apmierinātu cilvēku informācijas vajadzības dažādās dzīves jomās (zinātniskajā, profesionālajā darbībā, ikdienas jautājumu risināšanā. Programmas apguves rezultātā students iegūst **prasmes**: 1) apstrādāt informācijas resursus, lai nodrošinātu tiem pieejamību un atrodamību; 2) novērtēt informācijas resursu kvalitāti, kā arī to piemērotību noteiktu informācijas lietotāju grupu vajadzību apmierināšanai; 3) izstrādāt un piedāvāt lietotāju grupām un indivīdiem atbilstošus informācijas pakalpojumus; 4) prasmīgi un efektīvi lietot informācijas tehnoloģijas informācijas pakalpojumu un

informācijas resursu pārvaldīšanai; 5) lietot nozares un saskarnozaru teorijas, kā arī atbilstošas pētniecības metodes, lai skaidrotu un rastu risinājumus dažādām nozares problēmsituācijām; kā arī 6) strādāt komandā, plānot laiku un uzdevumus, veidot sekmīgu komunikāciju un risināt konfliktssituācijas. Programmas apguve paredz **kompetenci**: 1) novērtēt informācijas resursu kvalitāti, tai skaitā to kultūrvēsturisko vērtību, kolekciju (fizisko un / vai digitālo) veidošanai un lietotāju apkalpošanai; 2) īstenot un novērtēt informācijas resursu apstrādi, dokumentu informācijas sistēmu (katalogu, datubāzu, kolekciju, vietņu u.c.) izveidei, uzturēšanai un izmantošanai; 3) novērtēt informācijas pakalpojumus, to efektivitāti un atbilstību dažādām informācijas lietotāju grupām.

Programmas apguves rezultātā iegūstamais grāds – sociālo zinātņu bakalaura grāds informācijas un bibliotēkzinātnē – parāda zināšanas un prasmes, ko students apguvis programmā – dažādus informācijas pārvaldības aspektus, kā arī pamatzinātni par sociālajiem procesiem un informācijas apmaiņas iespējām sabiedrībā, kas viens otru ietekmē un maina.

Studiju programmas uzņemšanas nosacījumi un prasības ir atbilstoši studiju programmas mērķiem un uzdevumiem – vidējā izglītība un sekmīgas latviešu valodas, kā arī vienas svešvalodas zināšanas ir nepieciešamas, lai apgūtu ar informācijas pārvaldību saistītus jautājumus un sasniegtu studiju rezultātus.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Latvijas valsts stratēģiskās attīstības dokumentā “Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam” norādīts, ka pirmā prioritāte ir kultūras telpas attīstība. Bakalaura programmas saturs un rezultāti ir tieši vērsti uz **kultūras telpas saglabāšanu, mijiedarbību un bagātināšanu**: informācijas resursu vākšana, apstrāde, saglabāšana un pieejamības nodrošināšana (piemēram, dažādu digitālo kolekciju izveide un uzturēšana) ir viens no nosacījumiem gan jaunu zināšanu radīšanai (izglītošanai), gan pamats dažāda veida jaunradēm un inovācijām. Studiju programma sniedz arī zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas, lai mūsdienu sabiedrībā **cilvēks spētu pārvaldīt informāciju** (to atrast, novērtēt un lietot), kā arī palīdzētu citiem apgūt **informācijpratības kompetences**. Šis aspekts, tāpat kā **kultūras mantojuma digitalizācijas** nozīme, savukārt izcelts valsts politikas dokumentā “Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes (2014–2020)”. Eiropā un arī Latvijā arvien nozīmīgāka kļūst **atvērtās zinātnes politika ar brīvpieejas piekļuves atbalstīšanu zinātniskajiem informācijas resursiem un pētniecības datu pārvaldību**, kuru nodrošinājums ir arī akadēmisko bibliotēku un līdz ar to nepieciešamo kompetenču jautājums ir atbilstošu studiju programmu pārziņā. (Eiropas Komisija. *Pētniecības un inovācijas politikas mērķi. Izgūts no [104](https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/goals-research-and-innovation-</i></p></div><div data-bbox=)*

Atbilstoši programmā paredzētajiem studiju rezultātiem, absolventu galvenās darba vietas ir dažāda tipa informācijas un atmiņas institūcijas (bibliotēkas, arhīvi, muzeji, informācijas centri). Studentu aptaujās redzams, ka apmēram 60% programmas absolventu plāno strādāt vai jau strādā kādā no atmiņas institūcijām. Daļa programmas absolventu darbu izvēlas saistībā ar informācijas pārvaldību citās institūcijās (piemēram, iestādēs, kurās ir jāveido un jāuztur informācijas sistēmas, datubāzes, tīmekļa vietnes, jānovērtē to lietojamība, jāizpēta lietotāji), un ir saņemtas pozitīvas atsauksmes par studiju laikā iegūtajām zināšanām un prasmēm.

Pamatojoties uz bibliotēku statistikas datiem (LR Kultūras ministrijas dati (2018)), redzams, ka Latvijā ir 1597 bibliotēkas, kurās ir nodarbināti 3724 darbinieki. Ar atšķirīgu līmeņu bibliotekāro izglītību strādā apmēram 35 % darbinieku, kas nozīmē, ka potenciāli dažāda tipa bibliotēkas ir bakalaurs studiju programmas absolventu darba vietas.

Otrs potenciālais darba tirgus ir arhīvi un dokumentu pārvaldība institūcijās. Pieaugot elektronisko dokumentu skaitam un to aprītei institūciju darbībā un sabiedrībā kopumā, ir skaidrs, ka būs nepieciešami profesionāļi, kuri prastu pārvaldīt e-informācijas resursus, kā arī kopumā pārzinātu e-pārvaldes jautājumus gan institūcijas, gan valsts līmenī. Programmā to nodrošina dokumentu un arhīvu pārvaldības kursi.

Bakalaurs studiju programmas saturs veidots pamatojoties uz vairākiem informācijas ieguves avotiem:

1. Nozares profesionāļu ieteikumiem (iegūti fokusgrupu diskusijās ar nozares profesionāļiem, anketēšanā ar Delfu metodes palīdzību, kā arī formālās un neformālās intervijās),
2. Atziņām, kas iegūtas no nozares konferencēm Latvijā un ārzemēs, kā arī no publikācijām zinātniskajos žurnālos par nozares attīstības tendencēm,
3. Atziņām, kas publicētas nozares konceptuālajos dokumentos un kompetenču modeļos (piemēram, IFLAs (*International Federation of Library Associations and Institutions - Starptautiskā bibliotēku asociāciju un institūciju federācija*) vadlīnijas, informācijas speciālistu kompetenču modelis (ASV)),
4. Ārzemju partneraugstskolu viedokļiem (īpaši ERASMUS+ pasniedzēju apmaiņas, kā arī citu sadarbības projektu rezultātā), un radniecīgu augstskolu studiju plāniem, kas pieejami augstskolu vietnēs (piemēram, Tallinas Universitātes, Borosas Universitātes, Štutgartes mediju augstskolas, Porto Universitātes u.c.)
5. Studējošo ieteikumiem, kas regulāri tiek iegūti aptauju rezultātā katra semestra un studiju programmas absolvēšanas rezultātā.

Studiju programmas pamatā ir šāda obligātās (A), ierobežotas izvēles (B) un izvēles (C) kursu struktūra:

1. **Vispārizglītojuša satura** studiju kursi (A daļā);
2. **Nozares** studiju kursi (A un B daļās), kuri sadalīti šādās loģiskās kategorijās:
 - a. **Informācijas pārvaldības teorētiskie pamati** (informācijas / atmiņas institūcijas un informācijas procesi mūsdienu sabiedrībā, vadības jautājumi, nozares attīstība un profesionālās kompetences, atvērtā zinātne un atvērtie dati);
 - b. **Informācijas resursu pārvaldība** (informācijas resursi, to attīstības vēsture, funkcijas, apstrāde (informācijas un zināšanu organizēšana), digitalizēšana; kolekciju (tai skaitā), e-repozitoriju izveide, datubāzu, tīmekļa vietņu izveide, informācijas sistēmu izveide);
 - c. **Informācijas pakalpojumu pārvaldība** (informācijas pakalpojumi, to kvalitāte, lietotāju uzvedības izpēte, informācijas lietotāju grupas un izglītošana,

informācijpratība).

d. Kā caurviju aspekts visās šajās kategorijās ir informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) pārvaldība, kas nepieciešama, lai veiktu informācijas resursu un informācijas pakalpojumu pārvaldību.

3. **Saskarnozaru** (citu sociālo zinātņu) kursi, kuri sniedz izpratni par sabiedrību, tās sociālām grupām, politiku un pārvaldi, juridiskajiem un ekonomiskajiem un mūsdienu komunikācijas pamatjautājumiem un šo jomu zināšanas ir būtisks priekšnosacījums arī informācijas pārvaldībai.

Studiju programmas ierobežotās izvēles (B) daļā ir iestrādāti moduļi, kas studējošajam nodrošina specializāciju: 1) informācijas pārvaldībai bibliotēkās, 2) informācijas pārvaldībai institūcijās. Specializācija ir paredzēta no 3. semestra.

Nozīmīgākie studiju programmas uzlabojumi atskaites periodā bijuši šādi (sk. 26. tabulā).

26.tabula. Studiju programmas pilnveide atskaites periodā atbilstoši nozares attīstības tendencēm, profesionāļu un studējošo ieteikumiem.

Skatīt pielikumā.

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Studiju programmas kursi ir veidoti, lai nodrošinātu studiju programmas mērķi un studiju rezultātu sasniegšanu. Studiju kursu kartēšana atbilstoši studiju programmas rezultātiem rāda, ka kursi nodrošina programmas zināšanu, prasmju un kompetenču apguvi un tādējādi ļauj sasniegt studiju programmas mērķi. Var secināt, ka students apgūstot kursus, būs sasniedzis visus paredzētos studiju rezultātus.

Analizējot kartēšanas tabulu (sk. 14. pielikumu) redzams, ka visvairāk kursu nodrošina zināšanu apguvi par procesiem, kas ir pamatā informācijas un atmiņas institūciju, kā arī informācijas sistēmu darbībai, kā arī zināšanas par informācijas resursiem (attīstības vēsturi, pazīmēm, apstrādes veidiem) un prasmes tos novērtēt. Šīs zināšanas un prasmes arī nodrošina kompetenci kvalitatīvu informācijas resursu atlasei, lai veidotu fizisku un / vai digitālu kolekciju un apkalpotu lietotājus.

Nedaudz mazāk ir kursi, kuros tiek apgūtas zināšanas par informācijas pakalpojumiem un kas palīdz izprast cilvēka informacionālo uzvedību (informācijdarbības) un noskaidrot tās efektivitātes līmeni. Te būtiska nozīme ir arī kursiem, kas sniedz zināšanas un attīsta pētniecības prasmes. Attiecīgi arī nedaudz mazāk ir kursi, kuros tiek apgūtas prasmes izstrādāt informācijas pakalpojumus atbilstoši lietotāju grupām, kā arī, kuri attīsta kompetenci novērtēt pakalpojumu efektivitāti un kvalitāti.

Skaitliski nākamā grupa ir kursi, kas paredzēti, lai apgūtu prasmes efektīvi lietot informācijas tehnoloģijas informācijas pakalpojumu un informācijas resursu pārvaldīšanai, kas ir cieši saistītas arī ar informācijas resursu apstrādes un dažādu informācijas sistēmu (datubāzu) veidošanas prasmēm un ļauj attīstīt arī iegūto rezultātu novērtēšanas kompetences.

Liela daļa kursu nodrošina studējošajiem iespējas apgūt vispārējās prasmes un zināšanas. Tā ir: strādāt komandā, plānot laiku un uzdevumus, veidot sekmīgu komunikāciju un risināt

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programmas īstenošanā tika izmantotas daudzveidīgas metodes: lekcijas, semināri, praktiskās nodarbības, patstāvīgais darbs, grupu darbs, mācību ekskursijas, kontroldarbu izstrāde testu un referātu formā, gadījumu analīze, kā arī akadēmiskā prakse. Nozīmīgāko daļu veidoja lekcijas (50–60%), un lielākā daļa studentu to arī ir uzskatījuši par atbilstošu daudzumu kursu struktūrā, tikai norādot, ka lekciju lasīšana varētu būt interesantāka.

Gandrīz 40% no kursa apjoma docētāji īstenoja ar studiju formām, kas ļauj studentiem iesaistīties aktīvāk studiju procesā. Tie ir semināri, praktiskās nodarbības, mācību ekskursijas. Lielākajā daļā programmas kursu ir vismaz divi semināri, un to sagatavošana attīsta ne tikai studenta profesionālās kompetences, bet arī vispārējās kompetences (piem., informācijas meklēšanu un atrašanu, informācijas avotu kritisku novērtēšanu, darbu komandā, laika plānošanu). Samērā daudzos programmas kursos to struktūras būtiska sastāvdaļa ir praktiskās nodarbības. Kā individuālā darba forma, arī tā ļauj attīstīt prasmes un iemaņas darbā ar informācijas avotiem un informācijas sistēmām, tīmekļa vietņu un datubāžu veidošanu, informācijas pakalpojumu analīzi un novērtējumu u.c. Aptaujās studenti atzinīgi ir novērtējuši arī mācību ekskursijas kā studiju formas, norādot, ka tās varētu būt vairāk.

Testi, esejas, kontroldarbi, praktiskie darbi tika organizēti, lai pārbaudītu un kontrolētu zināšanu apguvi priekšmetos. Tomēr studenti aptaujās norādījuši, ka atsevišķosursos varētu būt regulārākas zināšanu apguves pārbaudes, kā arī atsevišķi docētāji varētu savlaicīgāk sniegt novērtējumu izpildītajiem darbiem.

Studenti atzinīgi novērtējuši kursu e-formas un tajās pieejamos studiju materiālus.

Programmā ir piedāvātas iespējas studentiem nostiprināt zināšanas un apgūt prasmes darba vietās, izvēloties akadēmisko *praksi* – pārskata periodā 63% studentu izvēlējās praksi un atzinīgi novērtēja iegūtās prasmes, ierosinot praksi piedāvāt jau pirmajā kursā, lai labāk saprastu studiju kursu sasaisti ar reālo dzīvi.

Regulāri studentiem ir iespēja konsultēties ar pasniedzējiem un visās studentu aptaujās (absolventu aptaujā un ikgadējā studentu aptaujā) docētāju atsaucība ir augsti novērtēta. Studenti var saņemt konsultācijas arī pie studiju metodiķes un programmas direktores.

Studiju programmas docētāji **vērtēšanas sistēmu** balstīja uz LU pieņemto kārtību (*Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē. Pieejams: <http://www.lu.lv/par/dokumenti/noteikumiunkartibas/parbaudijumi/>*), cenšoties nodrošināt iespējami objektīvu vērtējumu:

1. Studiju rezultātus novērtē pēc diviem rādītājiem: *kvalitātes rādītājs* – atzīme pēc 10 ballu skalas (saskaņā ar Valsts akadēmiskās izglītības standarta prasībām); *kvantitātes rādītājs* – kredītpunkti pēc kopējā stundu skaita katrā mācību priekšmetā.
2. Lai iegūtu kredītpunktus, katra studiju kursa noslēguma vērtējumam jābūt sekmīgam

(vērtējums nav zemāks par 4 (gandrīz viduvēji)). Īpaša vērība tika pievērsta arī tam, lai eksāmena darba vērtējums būtu sekmīgs.

3. Noslēguma vērtējumu veido noslēguma pārbaudījums (rakstisks vai mutisks eksāmens), kopā arī studiju kursa kārtējiem pārbaudījumiem (starpārbaudījumiem) – kontroldarbiem, testiem, individuālajiem darbiem, uzstāšanos semināros, referātiem u.c. (studiju kursa apguves kopējā vērtējuma noteikšanā tiek ņemts vērā, ka starppārbaudījumiem ir jāveido vismaz 50% no kopējā vērtējuma, eksāmena vērtējumam – ne mazāk kā 10%).
4. Novērtēšanas biežums ir atkarīgs no kursa apjoma un specifikas. Visosursos noslēguma vērtējums (atzīme) veidojas kumulatīvi, t.i., vērtējot studenta darbu visa semestra laikā un eksāmena darbu. Lielākā daļa docētāju, novērtējot studentu darbu, sniedz arī savus komentārus un pamatojumu vērtējumam. Tiem docētājiem, kuri nebija, studentuprāt, pietiekami izskaidrojuši kļūdas darbos un veikuši regulāru darbu novērtējumu, tika lūgts šo trūkumu savosursos novērst. Tāpat ir lūgts dažosursos organizēt vairāk pārbaudījumus semestra laikā, lai kursa atzīmi neveidotu tikai viens pārbaudes darbs un eksāmens

Prasības kredītpunktu ieguvei un informācija par kursā izmantotajām pārbaudījumu formām un novērtējumu ir norādīta katra studiju kursa aprakstā, kas ir pieejams LU Informācijas sistēmā (LUIS) un Moodle vidē, kā arī docētāji par tām informēja studentus kursa pirmajā lekcijā /nodarbībā.

Programmas apguvi noslēdz bakalaura darba izstrādāšana un aizstāvēšana, kas arī tiek vērtēta 10 ballu skalā. Aizstāvot darbu, tika piemēroti vērtēšanas kritēriji, kas atrodami SZF Metodiskajos norādījumos. (*Latvijas Universitāte. Sociālo zinātņu fakultāte. Metodiskie norādījumi kursa, bakalaura, maģistra darba un diplomdarba izstrādāšanai un aizstāvēšanai. Rīga, 2018*).

Studentu zināšanu vērtējuma un bakalaura darba vērtējuma rezultāti tika apspriesti Nodaļas sēdēs un secinājumi izmantoti studiju darba pilnveidošanā.

Studiju process PLK formā tika organizēts tā, lai studentiem lekcijas / nodarbības notiktu četrās nedēļas dienās (20 kontaktstundas). 20 stundas nedēļā ir paredzētas studenta patstāvīgām studijām – īpaši tām nedēļā bija izdalīta pat atsevišķa diena (visbiežāk tās ir piektdienas). Studiju process NLN formā tika organizēts sestdienās, nodrošinot vismaz ¼ daļu kontaktstundu no kursu apguves apjoma programmā. Pārskata periodā ik pēc četriem gadiem tika organizētas studijas NLN formā: no 2014./2015. ak. g. līdz 2017./2018. ak. g. (absolvēja 12 studenti) un otra uzņemšana bija 2018./2019. ak. g. (uzņēmti 12 studenti).

Studiju programmas PLK un NLN studiju formās tiek lietotas līdzīgas mācību metodes un vērtēšana. Tiek plānots, ka tās būs tādas pašas arī pilna laika neklātienes un nepilna laika klātienes studiju formā. Nepilna laika neklātienes studijās lielāks akcents ir uz patstāvīgām studijām (piemēram, patstāvīga praktisko darbu izpilde), kā arī individuāla mācību ekskursiju īstenošana (piemēram, informācijas centra individuāls apmeklējums), savukārt kontaktstundu biežākas formas ir lekcijas un semināri. Vērtēšanas kritēriji – neatšķiras.

Studenti regulāri (ik semestra obligātajās aptaujās) var novērtēt studiju kursu pasniegšanu (mācīšanas metodes, vērtēšanas sistēmu) un saturu, kā arī izteikt komentārus par programmu kopumā. Studenti to ir atzinīgi novērtējuši. Studējošo iebildumi un ierosinājumi, apspriežot tos Nodaļas sēdē un novērtējot to pamatotību, kā arī izvērtējot iespējas, tiek ņemti vērā studiju programmas uzlabošanai.

Kopumā var secināt, ka studiju programmas īstenošanā tika ievērota **studentcentrēta** pieeja izglītībā: tika izmantotas daudzveidīgas mācīšanas metodes; ņemot vērā studentu ieteikumus, docētāji bija centušies mainīt mācīšanas metodes, lietojot vairāk interaktīvās formas; studentiem bija nodrošinātas prakses, kurās varēja nostiprināt zināšanas un apgūt prasmes; studējošajiem tika nodrošināta patstāvība (četras dienas studijas, viena – patstāvīgām studijām) un docētāji bija

pieejami un atsaucīgi konsultācijām (elektroniskā veidā pat dažādos diennakts laikos); studiju kursiem bija skaidri formulēti vērtēšanas kritēriji, tie bija pieejami un tika ievēroti, kursa darbu un bakalaura darbu vērtēšanu veica komisijas un studenti saņēma skaidrojumus par vērtējumu, kā arī padomus; SZF darbojās sistēma studentu apelāciju izskatīšanai. Studentcentrētas pieejas apliecinājums ir arī kāda studenta 2018./2019. ak. g. aptaujas anketā komentāros norādītais, ka studiju programmā vislabāk bija paticis, ka *“mācībspēkiem un studentiem ir veidojusies sadarbība un kopiena”*.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Bakalaura programmā “Informācijas pārvaldība” ir trīs prakses: “Akadēmiskā prakse (informācijas pārvaldība organizācijās)”, “Akadēmiskā prakse (informācijas resursu pārvaldība)”, “Akadēmiskā prakse (informācijas pakalpojumu pārvaldība)”. Tie ir izvēles daļas kursi, kurus studenti parasti ļoti atzinīgi vērtē: izceļot iespējas nostiprināt teorētiski apgūtās zināšanas un attīstīt prasmes, kā arī pārliecināties, *“kā viss izskatās realitātē”*.

Prakses ir tematiski sadalītas: Akadēmiskā prakse (informācijas pārvaldība organizācijās) ir paredzēta, lai nostiprinātu zināšanas un prasmes dokumentu un arhīvu pārvaldībā (4 KP) (4. semestrī pilna laika klātienes studējošajiem, 6.semestrī - nepilna laika neklātienes studējošajiem) un to var izvēlēties, ja ir apgūti dokumentu pārvaldības kursi (“Dokumentu pārvaldības pamati”, “Dokumentu saglabāšana”, “Elektroniskie dokumenti: digitālā saglabāšana”; “Arhīvu aprakstīšana”). Savukārt “Akadēmiskā prakse (informācijas resursu pārvaldība)” (4. semestrī (abās studiju formās)) un “Akadēmiskā prakse (informācijas pakalpojumu pārvaldība)” (6. semestrī - pilna laika klātienes studējošajiem, 7.semestrī - nepilna laika neklātienes studējošajiem) ir paredzētas informācijas pārvaldības prasmju nostiprināšanai bibliotēku, informācijas centru u.c. institūciju darbā un arī tās tiek piedāvātas tad, kad ir apgūti konkrētās tematikas studiju kursi: “Akadēmisko praksi (informācijas resursu pārvaldība)” var izvēlēties tad, kad ir apgūti kursi: “Informācijas avoti un meklēšana”; “Informācijas organizēšana”, “Zināšanu organizēšana”, “Interneta pamatkoncepti un rīki” un “Datubāžu veidošanas pamati” (Obligātās daļas kursi), savukārt – “Akadēmisko praksi (informācijas pakalpojumu pārvaldība)” – ja ir apgūti kursi: “Informācijas pakalpojumi”, “Digitālās bibliotēkas un repozitoriji”, “Informācijpratība” (sk. 27. tabulu) (*šī prakse būs A daļas kurss*).

27. tabula. Bakalaura studiju programmas “Informācijas pārvaldība” prakšu tematiskais dalījums

Akadēmiskā prakse (informācijas resursu pārvaldība)	Akadēmiskā prakse (informācijas pārvaldība organizācijās)	Akadēmiskā prakse (informācijas pakalpojumu pārvaldība)
4.semestris	4.semestris	5.semestris
2 KP	4 KP	2 KP
Studiju kursi, kas ir jāapgūst pirms prakses		
<ul style="list-style-type: none"> • Informācijas avoti un meklēšana; • Informācijas organizēšana; Zināšanu organizēšana • Interneta pamatkoncepti un rīki • Datubāzu veidošanas pamati 	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentu pārvaldības pamati, • Dokumentu saglabāšana, • Elektroniskie dokumenti: digitālā saglabāšana; • Arhīvu aprakstīšana 	<ul style="list-style-type: none"> • Informācijas pakalpojumi, • Digitālās bibliotēkas un repozitoriji, • Informācijpratība.

Akadēmiskās prakses nodrošina studiju programmu rezultātu nostiprināšanu: zināšanas par informācijas resursiem attiecīgajā institūcijā, informācijas sistēmām (dokumentu meklēšanas sistēmām u.c.), informācijas pakalpojumiem, kā arī prasmju apguvi informācijas resursu apstrādē, meklēšanas sistēmu izveidē un lietošanā, informācijas pakalpojumu sagatavošanā un novērtēšanā, informācijas lietotāju apkalpošanā, tādējādi veicinot programmas kompetenču apguvi (sk. 28. tabulu).

28. tabula. Prakšu saistība ar programmas rezultātiem

Sk. pielikumā.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Pārskata periodā noslēguma darbus izstrādājuši un aizstāvējuši 132 absolventi. Bakalaura darba tematus var piedāvāt: 1) nozares profesionāļi, 2) docētāji un arī 3) studējošie atbilstoši savām interesēm un/vai darba vietas vajadzībām. Līdz ar to var secināt, ka temati ir aktuāli un atbilst darba tirgus vajadzībām un informacionālajiem procesiem sabiedrībā.

Izstrādāto bakalaura darbu tematus var iedalīt trijās kategorijās:

1. informācijas pārvaldības teorētiskie un vispārīgie jautājumi (institūciju darbība, profesionālās kompetences, izglītība, informacionālā uzvedība, informācijpratība un citas informācijas lietošanai nepieciešamās prasmes u.c.);
2. informācijas resursi un to pārvaldība (dažādi informācijas resursi, izdevējdarbība; e-grāmatas, e-vārdnīcas, bibliogrāfiskie rādītāji; digitālās kolekcijas, tīmekļa vietnes);
3. informācijas pakalpojumi un to pārvaldība (novadpētniecība, dzimtas pētniecība, bibliotēku u.c. institūciju pakalpojumi, telpas u.c.).

Pārskata periodā visvairāk bakalaura darbu tika izstrādāti kategorijā – *informācijas pakalpojumi un to pārvaldība* – 44%; par informācijas pārvaldības vispārīgiem jautājumiem, informacionālo uzvedību un informācijpratību un medijpratību izstrādāti 31% pētījumu; par informācijas resursiem un to pārvaldību – 25% pētījumu (sk. 29.tabulu).

Informācijas pakalpojumu pārvaldībā populārākie temati ir: *bibliotēku pakalpojumi, bibliotēku telpas, to iekārtojums un atbilstība mūsdienu tendencēm un prasībām, lietotāju apmācība* (23%), *novadpētniecība un dzimtas pētniecība* (17%).

Informācijas pārvaldības vispārīgo jautājumu kategorijā 23% pētījumu ir bijuši par *informācijas paradumiem, informācijpratību un medijpratību un mūsdienu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju iespējām informācijas izmantošanā*; savukārt informācijas resursu kategorijā vispopulārākais temats ir bijis par dažādiem e-resursiem, to novērtējumu un izmantojamību (8%).

Studiju gadu ietvaros dominējošie temati ir šādi:

- 2013/2014 ak. gadā – bibliotēku pakalpojumu pētījumi (42 %);
- 2014/2015. ak. gadā – novadpētniecības un dzimtas un bibliotēku / muzeju pakalpojumu pētījumi (48 %);
- 2015/2016. ak. gadā – novadpētniecības un dzimtas pētījumi – 27 % un informācijas pārvaldības profesionālie jautājumi (profesionālās kompetences) – 27%;
- 2016/2017. ak. gadā – digitālo resursu pētījumi (38%);
- 2017/2018. ak. gadā – informācijas lietotāju paradumi, informācijpratības, ikdienas informācijpratības, medijpratības pētījumi (23 %) un bibliotēku pakalpojumu, telpu un lietotāju apmācības pētījumi (20%);
- 2018/2019. ak. gadā – novadpētniecības un dzimtas pētījumi – 13% un informācijas lietotāju paradumi, medijpratība, ikdienas informācijpratība, digitālās pratības pētījumi – 13%.

29. tabula. Bakalaura darbu tematika pa studiju gadiem

Nr.	Kategorijas	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	Kopā
1.	Informācijas pārvaldības vispārīgie jautājumi	3	4	7	5	15	7	41
2.	Informācijas pakalpojumu pārvaldība	11	14	5	5	17	6	58
3.	Informācijas resursu pārvaldība	5	9	3	6	8	2	33
		19	27	15	16	40	15	132

Vidējais vērtējums bakalaura darbiem ir 7,8, kas ir tuvu 8 (ļoti labi). 30. tabulā redzams, ka “8” ir šajos gados visvairāk saņemtais vērtējums (36 studentu bakalaura darbiem). Jāatzīmē, ka pa studiju gadiem vidējie vērtējumi ir atšķirīgi – intervālā no 7,5 līdz 8,3. Viszemākais ir 2015./16. ak. g., visaugstākais 2013./14. ak. g. Aptaujas anketās studenti visbiežāk atzinīgi novērtē apgūtās pētnieciskās prasmes un pētniecības kursus arī vērtē kā noderīgus un interesantus, kas arī izskaidro dominējošos augstos vērtējumus.

30. tabula. Vērtējumi bakalaura darbiem (2013./14. ak. gads-2018./19. ak. gads)

Vērtējums	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	Kopā
10	1	2	2	2	5	1	13
9	8	7	1	3	11	3	33
8	7	5	3	6	12	3	36
7	2	9	5	4	9	5	34
6	1	2	4	1	1	3	12
5		1			2		3
4		1					1
Vid. atzīme	8,3	7,7	7,5	8,1	8,1	7,6	132

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Studējošo aptaujas

Studējošo aptaujas pārskata periodā tika organizētas regulāri katra semestra beigās un tās tika nodrošinātas Latvijas Universitātes informācijas sistēmā (LUIS). Aptaujas veidā tika noskaidroti studentu viedokļi par kursu kvalitāti, studiju procesa organizāciju, apmierinātību ar mācību resursiem, studijas traucējošiem faktoriem, studiju kvalitāti kopumā, apmierinātību ar studijām, kā arī studentu viedokļus par iegūto zināšanu saistību ar profesionālo karjeru

Analizējot pa studiju gadiem redzams, ka studējošo vidējais vērtējums programmai ir bijis 7,9 (10 ballu sistēmā), vidēji 84 % studējošo ir bijuši apmierināti ar studijām šajā bakalaura programmā, un vidēji 65 % studējošo savus nākotnes plānus saista ar darbu nozarē.

Studējošie visatzinīgāk visos gados vērtējuši labi sagatavotas, interesantas, iesaistošas lekcijas, seminārus, nodarbības, kā arī mācību ekskursijas un prakses – visu, kas *“sasaista teoriju ar dzīvi”*. Pozitīvi ir vērtēta e-studiju vide ar tajā pieejamajiem materiāliem. Studenti atzinīgi novērtē iespēju piekļūt datubāzēm, izteikt savu viedokli par studiju procesu, kā arī fakultātes *“mājīgās telpas”*. Studenti aptaujās izceļ mācībspēkus (ir docētāji, kurus atkārtoti pozitīvi novērtē), kuri ir labi profesionāli sagatavoti, prot motivēt studijām un izvirzīt izpildāmas prasības, pielieto interesantas studiju formas, kā arī ir laipni un cilvēcīgi.

Attiecībā uz studiju programmu kopumā, studentu kritika ir bijusi saistīta ar nepieciešamību pēc tematiski plašāka kursu aptvēruma, papildinājuma ar informācijas tehnoloģiju kursiem, lielākām B daļas kursu izvēles iespējām, atsevišķos gados ir aizrādījumi par lekciju plānojumu.

Studiju kursu novērtējums

Studiju kursu novērtējums tiek veikts katru semestri. Studenti vērtē gan kursa saturu, gan pasniegšanas metodes un pasniedzēja spējas ieinteresēt studiju priekšmetā. Tā, piemēram, laika posmā no 2016./2017. ak.g. līdz 2018./2019. ak.g. visaugstāk novērtēti ir šādi kursi (7 baļļu sistēmā): Arhīvniecība – 6,66; Lietojamība un informācijas arhitektūra – 6,66. Regulāri augstu novērtēti ir doc. Dainas Pakalnas kursi. Studenti kursu novērtējumu komentāros ir atzīmējuši, ka docentes kursi ir pārdomāti, ar skaidrām prasībām un interesantu norisi. Tie ir:

- “Novadpētniecība bibliotēkās” – 6,47 (par novadpētniecības jautājumiem ir veikti arī daudzi bakalaura darbu pētījumi);
- “Informācijas infrastruktūra un institūcijas” – 6,44;
- “Ievads studijās un pētniecībā” – 6,43;
- “Kvalitatīvās un kvantitatīvās pētniecības metodes” – 6,4 (šis kurss ir sniedzis vērtīgas zināšanas un prasmes pētījumu īstenošanai);
- “Informacionālās darbības normatīvā bāze” – 6,4.

Kopumā var atzīmēt, ka regulāru vērtējumu virs 6 (no 7) atskaites periodā ir saņēmuši 32 kursi (52% no programmas kursiem).

Absolventu aptaujas

Pārskata periodā regulāri tika veiktas absolventu aptaujas. Anketēšanas veidā tika noskaidroti studentu viedokļi par studiju vidi, apgūtajām zināšanām un prasmēm, studiju procesu, darba pieredzi studiju laikā, studiju programmu kopumā un nepieciešamajiem uzlabojumiem.

Visos pārskata gados ar studijām programmā kopumā bijuši apmierināti vidēji 79 % studentu un vidēji 76% absolventu programmas izglītības kvalitāti vērtējuši kā augstu.

Katru gadu pārsvarā pozitīvi vērtēta **studiju vide**, kuru veido gan personāls, gan telpas, gan

materiāli tehniskais nodrošinājums. Tā, piemēram, ik gadu tiek atzīmēts, ka lielākā daļa pasniedzēju ir kompetenti un atsaucīgi, kvalitatīvi savu darbu veic lietveži, ir saņemts bibliotekāru atbalsts, ir piekļuve datubāzēm, kā arī ir labs materiāli tehniskais nodrošinājums un fakultātes telpas ir patīkamas.

Par studiju **programmas saturu un kvalitāti** ir atrodami atšķirīgāki vērtējumi. Tā, piemēram, kursu satura atbilstība nozarei pa gadiem svārstās intervālā no 68% līdz 92%. Atsevišķu gadu studentu grupas vairāk vēlējas apgūt tematiski daudzveidīgākas zināšanas un prasmes informācijas pārvaldībā, norādot uz informācijas pārvaldības nozīmi jebkurā institūcijā, kurā ir informācijas resursi, bet studiju programma informācijas pārvaldības jautājumus galvenokārt māca saistībā ar atmiņas institūcijām. Kopumā absolventi īpaši pozitīvi vērtējuši kursus par informācijas tehnoloģiju lietojumu, pētniecību, kā arī tos, kas palīdzējuši attīstīt viņu informācijpratību. Lielākā daļa absolventu (vidēji 70%) pozitīvi vērtējuši studiju programmā apgūto zināšanu noderīgumu darbam.

Visu gadu absolventi ir pozitīvi vērtējuši tās studiju metodes, kuras veicinājušas zināšanu un prasmju apguvi, īpaši reālā darba vidē. Īpaši noderīgas ir bijušas prakses, mācību ekskursijas, atzinīgi vērtētas arī grupu darba formas. Pozitīvs ir arī e-kursu vērtējums. Kāds no studentiem rakstījis novērtējumā šādi: *"E-studijas ļoti palīdzēja organizēt manu studiju ikdienu un plānojumu, kā arī atkārtot lekcijās stāstīto."*

Savukārt kritisks novērtējums ir tiem kursiem, kuros lekcijas ir bijušas pārāk akadēmiskas un teorētiskas, bez reāliem piemēriem, kā rezultātā nav radusies pārliecība par apgūtajām prasmēm darba vajadzībām, kā arī pasniedzēji, kuru attieksme pret studentiem un savu pasniedzamo priekšmetu ir bijusi pavirša.

Absolventu ieteikumus programmas uzlabošanai var sagrupēt divās pamatgrupās, kuras uzskaitītas 31. tabulā. Tabulā arī ierakstītas piezīmes par ieteikumu izpildi.

31. tabula. Absolventu ieteikumi uzlabojumiem un piezīmes par izpildi.

Skat.pielikumā.

Darba devēju aptaujas

Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa pārskata periodā veikusi vairākus pētījumus, lai noskaidrotu nozarē strādājošo un darba devēju viedokļus par nozarē aktuālajām kompetencēm un nodaļas piedāvāto programmu aktualitāti un nepieciešamajām izmaiņām.

Viens no pētījumiem tika veikts 2016. gada janvārī-februārī. Tā mērķis bija noskaidrot aktuālās kompetences darba tirgū, lai novērtētu studiju programmu atbilstību un veiktu nepieciešamos uzlabojumus. Pētījums tika veikts izmantojot Delfu metodi, lai uzzinātu un salīdzinātu ekspertu viedokļus (pētījums notika divās kārtās: pirmajā piedalījās 45, otrajā – 30 bibliotēku darba eksperti). Pētījuma rezultāti apkopoti 32. tabulā, kurā redzams, vai un kā kompetences ir nodrošinātas bakalaura studiju programmā.

32. tabula. Informācijas speciālistam nepieciešamās nozīmīgākās kompetences (ekspertu vērtējums) un nodrošinājums bakalaura studiju programmā.

Sk. pielikumā.

Analizējot programmu atbilstoši šī pētījuma rezultātiem, redzams, ka programmas studiju kursi nodrošina informācijas speciālistiem nepieciešamās kompetences.

Otrs pētījums, kurš bija tieši fokusēts uz darba devēju novērtējumu nodaļas studiju programmu saturam, tika veikts 2017. gada 23. novembrī. Tika organizēta fokusgrupas diskusija, kurā piedalījās darba devēju un nozares profesionālo organizāciju pārstāvji (Latvijas Bibliotekāru

biedrības un Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijas, publiskās, akadēmiskās bibliotēkas (direktors) un nodaļas mācībspēki, kuriem iepriekš bija iespēja iepazīties ar nodaļas studiju programmām. Diskusijas dalībnieki gan nosauca, viņuprāt, nozīmīgākās nozares speciālistu kompetences, gan arī izteica priekšlikumus programmu uzlabošanai. Piemēram, nozarē būtiskākās kompetences tika minētas šādas: komunikācijas prasmes, pedagoģiskās prasmes bērnu un pieaugušo mācīšanai, medijpratība un informācijpratība, dažādu jomu informācijas avotu pārzināšana, datu veidošana, datu analīze, datu pārvaldība, cilvēku informācijas vajadzību pārzināšana, lietotājoorientētu informācijas pakalpojumu izstrāde, spēja domāt strukturēti un kritiski, dizaina domāšana, radošums. Bakalaura programmas uzlabošanai tika ieteikts veikt šādas izmaiņas: 1) iezīmēt skaidrāku specializāciju informācijas pārvaldībai bibliotēkās un citās institūcijās; 2) mainīt dažu kursu saturu, nosaukumu, pasniegšanas semestri (piemēram, kursam par WWW lapām mainīt nosaukumu), 3) papildināt programmu ar kursiem par saskarsmes jautājumiem, pedagoģiju, daiļliteratūru, datu pārvaldību. Visi ieteikumi ir ņemti vērā programmas uzlabošanai.

Secinājumi par izpētes rezultātu izmantošanu programmas pilnveidošanai

Galvenie studentu ieteikumi, kas ir realizēti studiju programmas pilnveidē:

- Paplašināt kursu *tematisko aptvērumu* un *izveidot moduļus ar specializāciju* informācijas pārvaldei bibliotēkās un informācijas pārvaldei organizācijās (institūcijās);
- Pilnveidot *studentcentrētās pieejas mācīšanas metodes* un optimāli izmantot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju iespējas.
- Programmā iekļaut kursus par saskarsmi, pieaugušo pedagoģiju;
- Programmā pilnveidot informācijas tehnoloģiju kursus.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

Pārskata periodā 20 studentu piedalījušies izejošās ERASMUS+ apmaiņas programmā un viens – ienākošās ERASMUS+ apmaiņas programmā (no Tartu Universitātes; 2015/2016.). Īpaši izceļama ERASMUS+ apmaiņas programmas ietvaros īstenotā trīs mēnešu prakse Glāzgovas Universitātes bibliotēkā (1 studente). Pārskata periodā studenti devušies uz šādām augstskolām: Tallinas Universitāti (Igaunija) (8), Silēzijas Universitāti (Polija) (2), Lodzas Universitāti (Polija) (1); Oslo un Akerhusas Lietišķo zinātņu universitāti (Norvēģija) (2), Štutgartes Mediju Universitāti (Vācija) (1), Etveša Lorānda universitāti (Ungārija) (2), Porto Universitāti (1), Borosas Universitāti (Zviedrija) (2) (sk. 8. pielikumu).

Gandrīz visi studenti ļoti pozitīvi vērtējuši apmaiņas programmas ieguvumus: pieredzi citas valsts augstskolas studiju procesā, apgūtos studiju kursus, iegūtos kontaktus. Mobilitātes laikā studenti apguvuši gan bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes kursus, gan arī citus sociālo un humanitāro zinātņu kursus.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Bakalaura programma tiek īstenota Latvijas Universitātē Sociālo zinātņu fakultātē (LU SZF). Par tās resursiem un nodrošinājumu sk. II daļas 3. nodaļā.

Studiju procesa īstenošanai ir arī labs informacionālais nodrošinājums, kas ir Latvijas Universitātes bibliotēkas (LUB) pārziņā. Atbilstoši bakalaura studiju programmas “Informācijas pārvaldība” un maģistra studiju programmas “Bibliotēkzinātne un informācija” tematiskajam aptvērumsam LUB krājumā no 2010. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 24. maijam ir iekļauti 36 985 eksemplāri (sk. 33. tabulu). Daļa no izdevumiem (**12 378** eksemplāri) ir pieejami LU SZF bibliotēkā (sk. 34. tabulu).

33. tabula. Drukātie izdevumi (eksemplāri) (LUB krājumā kopā).

“Informācijas pārvaldība” un “Bibliotēkzinātne un informācija”						
Drukātie izdevumi (eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Citās valodās
23 003	12 460	1522	15 003	6 411	10 140	5 431
Kopā: 36 985 eksemplāri						

34. tabula. Drukātie izdevumi (eksemplāri) (LU SZF bibliotēkā)

“Informācijas pārvaldība” un “Bibliotēkzinātne un informācija”						
Drukātie izdevumi (eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Citas valodas
11 263	783	332	3 286	8 661	273	158
Kopā: 12 378 eksemplāri						

LUB nodrošina piekļuvi arī elektroniskajiem resursiem:

1. LU e-resursu repozitorijam;
2. Žurnālu izdevniecību u.c. datubāzēm;
3. E-grāmatu platformām.

Abonētos elektroniskos informācijas resursus (datubāzes, e-grāmatu platformas) var izmantot gan LU tīklā, gan ārpus LU datortīkla, pieslēdzoties tiem ar LUIS lietotājvārdu un paroli.

Abonētie e-resursi, kas ietver materiālus bakalaura studiju programmai “Informācijas pārvaldība”:

- Central & Eastern European Academic Source (EBSCO host)
- Emerald eJournals Premier
- JSTOR

- *Letonika*
- *Oxford Journals*
- *ProQuest Dissertations & Theses*
- *SAGE Journals Online*
- *SAGE Research Methods*
- *ScienceDirect*
- *Scopus*
- *SpringerLink*
- *Taylor & Francis Social Science & Humanities Library*
- **Web of Science**

LUB nodrošinātā piekļuve e-grāmatām atbilstoši "Informācijas pārvaldības" tematiskajam aptvērumam:

- *Dawsonera*,
- *ProQuest Ebook Academic Complete*.

Elektronisko resursu ērtākai pieejamībai LUB ir ieviesusi jaunāko tehnoloģiju tīmekļa servisu **Primo Discovery un SFX**. Tās nodrošina iespēju caur vienu saskarni piekļūt pie meklēšanas rezultātiem, kas izgūti no visām LUB pārziņā esošajām datubāzēm.

Bibliotēkas krājums kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības vajadzībām. Katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem atbilstoši akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vajadzībām. Studenti aptaujās īpaši atzinīgi novērtējuši iespēju piekļūt datubāzēm.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Pārskata periodā studiju programmas īstenošanā katrā akadēmiskajā gadā bija iesaistīti vidēji 25 mācībspēki. Mācībspēku sastāvs ir bijis samērā noturīgs, tomēr izmaiņas notika. Tā, piemēram, 2015./2016. ak.gadā Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas docētāju sastāvā notika izmaiņas: divas docētājas pārtrauca darba attiecības ar LU, savukārt divas – uzsāka darba attiecības ar LU, pārņemot esošo kursu docēšanu, kā arī izstrādājot jaunus kursus. Citas docētāju izmaiņas bija saistītas vai nu ar jaunu kursu iekļaušanu programmā, vai arī ar izslēgšanu no tās. Programmas studiju kvalitāte necieta, jo izmaiņu rezultātā kursu docēšanu nodrošināja profesionāli sagatavoti un motivēti mācībspēki, par kuriem tika saņemts arī studentu pozitīvs vērtējums.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta trešajā daļā minētajiem akadēmiskās studiju programmas docēšanas nosacījumiem bakalaura studiju programmas "Informācijas pārvaldība" realizācijā ir iesaistīti trīs profesori (Viesturs Zanders, Vita Zelče un Aija Zobena) un trīs asociētie profesori (Baiba Bela, Baiba Holma un Ivara Ijabs).

Analizējot mācībspēku kvalifikāciju redzams, ka vidēji no 25 docētājiem pārskata periodā 56 % ir bijuši ar doktora grādu un 44 % – ar maģistra grādu attiecīgajā nozarē. Atbilstoši bakalaura programmas kursu tematikai kursu docēšanu veikuši dažādu fakultāšu mācībspēki: LU Sociālo zinātņu fakultātes (vidēji – 10) (tai skaitā arī no Komunikācijas studiju, Politikas zinātnes un Socioloģijas nodaļām), Ekonomikas un vadības fakultātes (1), Datorikas fakultātes (4), Juridiskās fakultātes (2), Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes (3). Vidēji puse no pasniedzējiem ir bijuši ievēlēti LU.

Atsevišķus kursus docēja un praktisko iemaņu apguvi (arī prakses norisi) nodrošināja kvalificēti speciālisti no šādām iestādēm: Latvijas Universitātes Bibliotēkas, Latvijas Nacionālās bibliotēkas, Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas, valsts aģentūras "Kultūras informācijas sistēmas" (kopā pārskata periodā – 11). Nozares profesionāļi bija iesaistīti arī studentu pētniecības darbu vadīšanā, kā arī piedalījās noslēguma darbu aizstāvēšanas komisijās (3). Jāatzīmē, ka dokumentu un arhīvu pārvaldības kursi, kā arī prakses organizēšana ir pilnībā nozares vieslektoru pārziņā.

Daudzos bakalaura programmas kursus atsevišķu lekciju novadīšanai arī tiek pieaicināti nozares profesionāļi. Tā, piemēram, kursā "Digitālās bibliotēkas un repozitāriji" studentiem ir iespēja klausīties Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas sistēmbibliotekāres Mārītes Jankevičs-Balodes lekciju par digitālo objektu pārvaldības sistēmu un metadatu pievienošanu, LU Bibliotēka sistēmbibliotekāres Ilgas Rampānes lekciju par LU e-resursu repositorijs un atvērto zinātni, kā arī pildīt kopīgi praktisko nodarbību par resursu pievienošanu repozitorijam. Arī mācību ekskursiju laikā (kas tiek organizētas daudzos programmas nozaresursos) ir nodrošināts nozares profesionāļu devums.

80% Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas docētāji, kas piedalās bakalaura programmas īstenošanā, ir ar doktora grādu filoloģijā, savukārt viena docētāja izstrādā aizstāvēšanai promocijas darbu. Visi nodaļas docētāji pārskata periodā ir iesaistījušies dažādos pētniecības projektos atbilstoši savām zinātniskajām interesēm. Galvenie pētījumu temati ir latviešu grāmatzinātne, tīmekļa vietņu lietojamība, informācijas pakalpojumi un lasīšana, informācijpratība, medijpratība un citas pieaugušo prasmes un to novērtēšana, bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes izglītība (profesionālās kompetences). Visi šie pētniecības temati nodrošina jaunu zināšanu pienesi docētājiem un palīdz sasniegt studiju programmas studiju rezultātus.

Nodaļas docētāji arī aktīvi ir iesaistījušies savu kompetenču pilnveidošanā projekta Nr.8.2.2.0/18/A/010 "Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē" ietvaros.

Bakalaura programmas studentiem ir bijusi iespēja klausīties arī viesprofesorus, kas viesojušies ERASMUS+ apmaiņas programmas ietvaros:

- Anna Severina (Silēzijas Universitāte) (Polija) – 2014. gadā
- Jolanta Šulca (Silēzijas Universitāte) (Polija) – 2016. gadā
- Agatas Valčaka-Ņeviadomska (Lodzas Tehnoloģiju Universitāte) (Polija) – 2016. gada pavasaris
- Fernanda Ribeiro (Fernanda Ribeiro) Porto Universitāte (Portugāle) – 2018. gada pavasaris
- Armando Malheiro da Silva (Armando Malheiro da Silva) Porto Universitāte (Portugāle) – 2018. gada pavasaris
- Antonio Lukas Soares (António Lucas Soares) – Porto Universitāte (Portugāle) – 2019. gada pavasaris

Citu projektu ietvaros ir bijuši šādi vieslektori ar kursiem vai atsevišķām lekcijām:

- Džons Lubāns (ASV) – 2016. gada pavasaris (kurss par Līderību)
- Kuldars Āas, Tarvo Kārbergs (Igaunijas Nacionālais arhīvs) (Igaunija) – “Elektroniskie dokumenti: digitālā saglabāšana”. 2017. gada pavasarī (digitālo dokumentu saglabāšanas un arhivēšanas vadošie eksperti) – vieslektori kursā “Elektroniskie dokumenti: digitālā saglabāšana”.
- Aira Lepika (Tallinas Universitāte, Igaunija) – 2019. gada pavasaris – lekcija par informācijas zinātnei Igaunijā.

Darba devēju iesaiste programmā pārskata periodā.

Katrā akadēmiskajā gadā studiju programmas īstenošanā ir bijuši iesaistīti nozares profesionāļi gan no bibliotēku un arhīvu, kā arī muzeju vides (dati apkopoti 35. tabulā). Tā, piemēram, regulāri studiju kursus par dokumentu pārvaldību un dokumentu saglabāšanu, kā arī arhīvu izveidi un aprakstīšanu docējuši Latvijas Nacionālā arhīva vadošie speciālisti (Latvijas Nacionālā arhīva direktore Māra Sprūdža, direktora vietnieks Gatis Karlsons, vairākus gadus arī Valdis Rūsiņš (Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas Politiskā arhīva vecākais referents)). Par dokumentu pārvaldības digitālās saglabāšanas, kā arī digitalizācijas jautājumiem 2017./2018. ak. g. docēja nozares profesionāļi no Igaunijas Nacionālā arhīva (Kuldars Āas, Tarvo Kārbergs).

Daudzus ar bibliotēku darbu saistītus kursus docēja bibliotēku speciālisti, piemēram, kursu “Informācijas sistēmas” (Baiba Mūze, Tieto Alise); Ilga Rampāne (Latvijas Universitātes Bibliotēka)), “Informācijas institūciju publicitāte” (pašlaik Nodaļas pasniedzēja, iepriekš bibliotēkas vadītāja Sandra Cīrule), kursu “Informācijas pakalpojumi” (Latvijas Nacionālās bibliotēkas speciāliste Aiga Grēniņa), “Informācijas institūciju pārvaldības pamati” (Latvijas Universitātes Bibliotēkas, tagad LU Muzeja direktore Iveta Gudakovska), profesionālo svešvalodu (angļu valodu) – Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas bibliotekāre Edīte Muižniece, par atmiņas institūciju starptautisko sadarbību – gan Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors Andris Vilks, gan Latvijas Nacionālās bibliotēkas Attīstības departamenta direktors Uldis Zariņš u.c. Vairāku kursu ietvaros uz atsevišķām lekcijām tika uzaicināti vieslektori, piemēram, kursā “Informācijas avoti un meklēšana” ar lekciju un nodarbību ik gadus viesojas Intelektuālā īpašuma informācijas centra bibliotēkas vadītāja Dace Bula, lai stāstītu par patentiem, preču zīmēm, dizainparaugiem un to meklēšanas sistēmām, kursā “Lietotāju grupas – bērni un jaunieši” studenti viesojas pie Jūrmalas Centrālās bibliotēkas Dubultu bērnu bibliotēkas speciālistēm, Ilga Rampāne (LUB) vada lekciju un nodarbību par LU e-repozitoriju u.c. Noslēguma darbu vadīšanā pamatā tiek iesaistīti nozares speciālisti.

35. tabula. Nozarē strādājošo iesaiste programmā

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
<i>Nozarē strādājošie, kas iesaistīti programmas īstenošanā, t.sk.:</i>	9	9	8	8	21	7
<i>lekcijas/-u docēšana</i>	4	4	3	3	8	4
<i>studiju kursa docēšana</i>	5	5	5	5	13	1
<i>noslēguma darba vadīšana</i>	0	0	0	0	1	2
<i>piedalās noslēguma pārbaudījumu komisijā</i>	0	0	0	1	1	0
<i>cits (norādot sadarbības veidu)</i>						

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Pārskata periodā Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas asociētā profesore Baiba Holma bija iesaistīta vairākos nacionāla un starptautiska līmeņa projektos. Piemēram, viens no tiem – “Izglītotāji un inovatori bibliotēkās” (<http://www.kis.gov.lv/projekti/bibliotekam/daily-innovators-and-daily-educators-in-the-library/>), kas bija starptautisks projekts (Polija, Latvija, Lietuva, Norvēģija) ERASMUS+ ietvaros un tā uzdevumos ietilpa gan izpētes veikšana konkrētajās valstīs attiecībā uz pieaugušo izglītības vajadzībām, gan mācību materiālu sagatavošana bibliotekāriem šādu apmācību organizēšanai. Projektam bija gan zinātniska, gan augsta praktiskā vērtība. Tā rezultātus ļoti daudzveidīgi varēja izmantot studiju kursus (piemēram, dizaina domāšana, radošums pakalpojumu attīstībā, publiskās bibliotēkas telpa un funkcijas u.c.).

Otrs piemērs – projekts Nr.8.2.2.0/18/A/010 “Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē” – stažēšanās SIA Tilde (200 stundas). Stažēšanās laikā bija iespēja apgūt gan jaunākās valodas tehnoloģijas, par kurām tiek mācīts kursā “Ievads informācijas zinātnē”

(un arī citā Maģistra programmas kursā), gan veikt digitālā resursa "Letonika" lietojamības un izmantošanas izpēti.

Lektore un doktorante Liene Viļuma sava promocijas darba ietvaros par tīmekļa vietņu lietojamību gan veica pētījumu, gan piedalījās jauna Latvijas Universitātes portāla izstrādē. Pētījuma teorētiskās atziņas un praktiskie piemēri tiek izmantoti arī viņas docētajos studijuursos (Interenta pamatkoncepti un rīki, Lietojamība un informācijas arhitektūra u.c.)

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju programmas ietvaros notiek mācībspēku sadarbība. Formas var būt dažādas: kursa lekcijas docēšana, piemēram, uzaicinot kolēģi nolasīt kursa ietvaros kādu lekciju, kurā viņš / viņa ir zinošāks (Kursa "Novadpētniecība bibliotēkās" – tematu par Latvijas digitālajām kolekcijām), vai arī veidojot kopīgas mācību ekskursijas, ja kursu temati viens otru papildina (piemēram, "Digitālās bibliotēkas" un "Ievads metadatos"). Īpaši veiksmīga sadarbība veidojas kopīgos pētniecības projektos (piem., par iedzīvotāju informācijpratības izpēti, par digitālo resursu lietojamību u.tml.).

Studentu un nodaļas vēlētā personāla attiecības ir 15,6 (uz 1 pasniedzēju – 15,6 studenti). Šāda attiecība ir optimāla, lai īstenotu studentcentrētās pieejas vienu no pamatprincipiem, proti, mācīšanās pieprasa sadarbību starp studentiem un pasniedzējiem.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1.Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	12.pielikums.pdf	Appendix 12.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	15.pielikums.pdf	Appendix 15.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	14.pielikums Inf_BSP_kartejums.pdf	Appendix 14 InfBSP_kartejums.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	13.A pielikums BSP_InfParv.pdf	Appendix 13 BSP_InfParv.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	39.A pielikums.pdf	Appendix 39.A.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	33.A pielikums.pdf	Appendix 33.A.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	11.A pielikums.pdf	Appendix 11.A.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	10.4. pielikums.pdf	Appendix 10.4.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.	10.2.A pielikums.pdf	Appendix 10.2.A.pdf
Studiju līguma paraugs/-i	36.A pielikums.pdf	Appendix 36.A.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.	34.A pielikums.pdf	Appendix 34.A.pdf

Komunikācijas zinātne (51321)

Studiju virziens	<i>Informācijas un komunikācijas zinātnes</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Komunikācijas zinātne</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>51321</i>
Studiju programmas veids	<i>Doktora studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Vita</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Zelče</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>vita.zelce@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Dr. hist.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>29417510</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Nodrošināt iespēju iegūt individuālā zinātniskajā darbā balstītu starptautiski atzītu akadēmisko augstāko izglītību un zinātnisko kvalifikāciju, veicot fundamentālus un lietišķus pētījumus plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas nozarē, lai iegūtu darba tirgū pieprasītas kompetences astotajā ISCED izglītības līmenī un nodarbinātības iespējas Latvijas Republikas profesiju klasifikatoram atbilstošā 1. pamatgrupas līmenī.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<p><i>1) augstā līmenī apgūt komunikācijas zinātnes teorijas un metodoloģiju, orientējoties uz (a) komunikācijas un informācijas procesu teorētisko izpratni sociālo zinātņu un sabiedrības attīstības kontekstā; (b) pastiprinātām mediju un komunikācijas zinātņu nozares un tās apakšnozaru (bibliotēkzinātne, komunikācijas teorija, citas plašsaziņas un komunikācijas zinātnes jomas) teoriju studijām;</i></p> <p><i>2) augstā līmenī apgūt komunikācijas zinātnes jaunākās teorētiskās pieejas un metodes un to praktisko lietojumu;</i></p> <p><i>3) augstā līmenī apgūt augstskolas pedagoģijas teorijas un praksi (lektora un semināru vadītāja, studentu patstāvīgo darbu un pētnieciska projekta vadītāja darba zināšanu, prasmju un kompetences apguve);</i></p> <p><i>4) nokārtot promocijas eksāmenus, tādējādi apliecinot kompetenci zinātnes nozarē un izvēlētajā apakšnozarē;</i></p> <p><i>5) publicēt pētnieciskā darba rezultātus starptautiskos un vietējos recenzējamos zinātniskos izdevumos;</i></p> <p><i>6) augstā līmenī apgūt pētījumu un to rezultātu prezentācijas prasmes, piedaloties ar referātiem starptautiskās un vietējās konferencēs, semināros, skolās u.c.;</i></p> <p><i>7) augstā līmenī apgūt un attīstīt radošās un kritiskās domāšanas, analīzes un argumentācijas prasmes un kompetenci;</i></p> <p><i>8) patstāvīgi sagatavot promocijas darbu un to pirmsaizstāvēt doktora studiju padomē tādējādi apliecinot augsta līmeņa zināšanas, prasmes un kompetenci komunikācijas zinātnē.</i></p>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Augstā līmenī pārzināt, izprast un analizēt sociālo zinātņu klasiskās un jaunākās zinātniskās teorijas; 2. Augstā līmenī pārzināt, izprast un analizēt komunikācijas zinātnes klasisko un jaunāko pētījumu atziņas; 3. Augstā līmenī pārzināt, izprast un lietot komunikācijas zinātnes pētniecības metodoloģiju un modernās pētniecības metodes; 4. Augstā līmenī pārzināt un izprast komunikācijas zinātnes saskari ar citām zinātņu nozarēm un profesionālajām darbības jomām. <p>Prasmes</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Patstāvīgi augstā līmenī izvērtēt un prot izstrādāt komunikācijas zinātnes pētījumiem atbilstošu un kvalitatīvu metodoloģiju; 6. Patstāvīgi augstā līmenī sniedz ieguldījumu komunikācijas zinātnes zināšanu robežu paplašināšanā vai dod jaunu izpratni esošām zināšanām un to lietojumiem praksē, īstenojot būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, no kura vismaz daļa ir starptautiski recenzējama publikāciju līmenī; 7. Spēj gan mutiski, gan rakstiski augstā līmenī komunicēt par savu zinātniskās darbības jomu komunikācijas zinātnes nozarē ar akadēmiskajām aprindām un plašāku sabiedrību; 8. Patstāvīgi paaugstina savu zinātnisko kvalifikāciju, realizējot zinātniskus projektus, gūstot zinātnes nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus, īstenojot pētnieciskus vai attīstības uzdevumus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kur nepieciešamas augsta līmeņa zināšanas un prasmes. <p>Kompetence</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Patstāvīgi veic augsta līmeņa kritisko analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, risina nozīmīgus komunikācijas zinātnes pētnieciskus, pedagoģiskus vai inovāciju uzdevumus; 10. Patstāvīgi izvirza oriģinālu pētījuma ideju, plāno, strukturē un vada liela apjoma komunikācijas zinātnes zinātniskus projektus, tajā skaitā starptautiskos projektus.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Promocijas darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	144
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Maģistra grāds sociālajās vai humanitārajās zinātnēs
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Zinātnes doktors (-e) Ph.D. plašsaziņas līdzekļos un komunikācijā
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Pilna laika neklātie - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	144
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Maģistra grāds sociālajās vai humanitārajās zinātnēs</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Zinātnes doktors (-e) Ph.D. plašsaziņas līdzekļos un komunikācijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika klātiene - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	144
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Maģistra grāds sociālajās vai humanitārajās zinātnēs. Uzņemšana notiek konkursa kārtībā: Iestājpārbaudījums – pārrunas, kuru laikā tiek novērtēts pretendenta zināšanu līmenis komunikācijas zinātnē, attiecīgajā tās apakšnozarē un svešvalodā, kā arī pieteiktā zinātniskā darba kvalitāte. Obligāts priekšnoteikums, lai piedalītos pārrunās, ir izvērstā koncepcija pētniecības darbam, kas tiks veikts doktora studiju laikā.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Zinātnes doktors (-e) Ph.D. plašsaziņas līdzekļos un komunikācijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika neklātiene - 4 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	144
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Maģistra grāds sociālajās vai humanitārajās zinātnēs.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Zinātnes doktors (-e) Ph.D. plašsaziņas līdzekļos un komunikācijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Studiju programmas “Doktora studiju programma “Komunikācijas zinātne”” parametri

Studiju programmas nosaukums	Doktora studiju programma “Komunikācijas zinātne”	
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Doctoral study programme in Communication Science	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	51321	
Studiju programmas zinātnes nozare (attiecināms uz doktora studiju programmām)	Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija Atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 23. janvāra noteikumiem Nr. 49 “Noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm”	
Studiju programmas veids un līmenis	Doktora studiju programma	
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	8. līmenis	
Profesijas kods profesiju klasifikatorā		
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	144 KP / 216 ECTS	
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
pilna laika klātie	3 gadi	Latviešu
pilna laika neklātie	4 gadi	Latviešu
pilna laika neklātie (tālmācība)		
nepilna laika klātie	4 gadi	Latviešu

nepilna laika neklātiene	4 gadi	<i>Latviešu</i>
nepilna laika neklātiene (tālmācība)		
Īstenošanas vieta	Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultāte	
Studiju programmas direktors/-e	Vita Zelče, <i>Dr. hist.</i>	
Uzņemšanas prasības	<p>Maģistra grāds sociālajās vai humanitārajās zinātnēs.</p> <p><i>Uzņemšana notiek konkursa kārtībā:</i> Iestājpārbaudījums – pārrunas, kuru laikā tiek novērtēts pretendenta zināšanu līmenis komunikācijas zinātnē, attiecīgajā tās apakšnozarē un svešvalodā, kā arī pieteiktā zinātniskā darba kvalitāte. Obligāts priekšnoteikums, lai piedalītos pārrunās, ir izvēsta koncepcija pētniecības darbam, kas tiks veikts doktora studiju laikā.</p>	
Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	Zinātniskais doktora grāds, zinātnes doktors(-e) (<i>Ph. D.</i>) komunikācijas zinātne	
Studiju programmas mērķis	<p>Nodrošināt iespēju iegūt individuālā zinātniskajā darbā balstītu starptautiski atzītu akadēmisko augstāko izglītību un zinātnisko kvalifikāciju, veicot fundamentālus un lietišķus pētījumus plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas nozarē, lai iegūtu darba tirgū pieprasītas kompetences atbilstošā ISCED izglītības līmenī un nodarbinātības iespējas Latvijas Republikas profesiju klasifikatoram atbilstošā 1. pamatgrupas līmenī.</p>	

Studiju programmas uzdevumi

- 1) augstā līmenī apgūt komunikācijas zinātnes teorijas un metodoloģiju, orientējoties uz (a) komunikācijas un informācijas procesu teorētisko izpratni sociālo zinātņu un sabiedrības attīstības kontekstā; (b) pastiprinātām mediju un komunikācijas zinātņu nozares un tās apakšnozaru (bibliotēkzinātne, komunikācijas teorija, citas plašsaziņas un komunikācijas zinātnes jomas) teoriju studijām;
- 2) augstā līmenī apgūt komunikācijas zinātnes jaunākās teorētiskās pieejas un metodes un to praktisko lietojumu;
- 3) augstā līmenī apgūt augstskolas pedagoģijas teorijas un praksi (lektora un semināru vadītāja, studentu patstāvīgo darbu un pētnieciska projekta vadītāja darba zināšanu, prasmju un kompetences apguve);
- 4) nokārtot promocijas eksāmenus, tādējādi apliecinot kompetenci zinātnes nozarē un izvēlētajā apakšnozarē;
- 5) publicēt pētnieciskā darba rezultātus starptautiskos un vietējos recenzējamos zinātniskos izdevumos;
- 6) augstā līmenī apgūt pētījumu un to rezultātu prezentācijas prasmes, piedaloties ar referātiem starptautiskās un vietējās konferencēs, semināros, skolās u.c.;
- 7) augstā līmenī apgūt un attīstīt radošās un kritiskās domāšanas, analīzes un argumentācijas prasmes un kompetenci;
- 8) patstāvīgi sagatavot promocijas darbu un to pirmsaizstāvēt doktora studiju padomē tādējādi apliecinot augsta līmeņa zināšanas, prasmes un kompetenci komunikācijas zinātnē.

Zināšanas:

1. Augstā līmenī pārzināt, izprast un analizēt sociālo zinātņu klasiskās un jaunākās zinātniskās teorijas;
2. Augstā līmenī pārzināt, izprast un analizēt komunikācijas zinātnes klasisko un jaunāko pētījumu atziņas;
3. Augstā līmenī pārzināt, izprast un lietot komunikācijas zinātnes pētniecības metodoloģiju un modernās pētniecības metodes;
4. Augstā līmenī pārzināt un izprast komunikācijas zinātnes saskari ar citām zinātņu nozarēm un profesionālajām darbības jomām.

Prasmes

5. Patstāvīgi augstā līmenī izvērtē un prot izstrādāt komunikācijas zinātnes pētījumiem atbilstošu un kvalitatīvu metodoloģiju;
6. Patstāvīgi augstā līmenī sniedz ieguldījumu komunikācijas zinātnes zināšanu robežu paplašināšanā vai dod jaunu izpratni esošām zināšanām un to lietojumiem praksē, īstenojot būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, no kura vismaz daļa ir starptautiski recenzējama publikāciju līmenī;
7. Spēj gan mutiski, gan rakstiski augstā līmenī komunicēt par savu zinātniskās darbības jomu komunikācijas zinātnes nozarē ar akadēmiskajām aprindām un plašāku sabiedrību;
8. Patstāvīgi paaugstina savu zinātnisko kvalifikāciju, realizējot zinātniskus projektus, gūstot zinātnes nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus, īstenojot pētnieciskus vai attīstības uzdevumus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kur nepieciešamas augsta līmeņa zināšanas un prasmes.

Kompetence

9. Patstāvīgi veic augsta līmeņa kritisko analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, risina nozīmīgus komunikācijas zinātnes pētnieciskus, pedagoģiskus vai inovāciju uzdevumus;
10. Patstāvīgi izvirza oriģinālu pētījuma ideju, plāno, strukturē un vada liela apjoma komunikācijas zinātnes zinātniskus projektus, tajā skaitā starptautiskos projektus.

Studiju programmas noslēgumā
paredzētais noslēguma
pārbaudījums

Promocijas darbs

Latvijā doktora studijas komunikācijas zinātnē aizsākās 2006. gadā, kad tika licencēta LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programma – pirmā doktora studiju programma šajā zinātnes nozarē valstī. Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmu ārējie eksperti vienmēr ir vērtējuši atzinīgi, un tā saņēmusi maksimālo akreditācijas termiņu (2008. un 2013. gadā). Programmu īsteno LU Sociālo zinātņu fakultātes un Komunikācijas studiju nodaļa un Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa.

2009.gada 3. novembra LR Ministru kabineta veiktie grozījumi noteikumos par doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) tiesību deleģēšanu augstskolām (noteikumi Nr. 1000) LU deleģēja tiesības piešķirt doktora grādu komunikācijas zinātnē. 2011. gadā ir apstiprināta LU Socioloģijas, politikas un komunikācijas zinātnes promocijas padome, kam ir tiesības pieņemt lēmumu par doktora zinātniskā grāda komunikācijas zinātnē piešķiršanu. Programmas pastāvēšanas laikā ir aizstāvēti 13 promocijas darbi komunikācijas zinātnē.

Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas realizācija ir cieši saistīta un tiek īstenota sadarbībā ar LU Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena bakalaura un maģistra studiju programmām un fakultātes zinātnisko institūtu – Sociālo un politisko pētījuma institūtu – darbību, tādējādi nodrošinot komunikācijas zinātnes akadēmisko studiju un pētniecības plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas zinātnes nozarē ilgtspēju.

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

LU doktora studiju programma “Komunikācijas zinātne” pieder pie pieprasītām LU doktora līmeņa studiju programmām. Interesentu vidū ir arī citu augstskolu absolventi.

Pārskata periodā LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmā ir samazinājis studentu skaits (sk. 28. pielikumu). Šai parādībai ir vairāki iemesli, no tiem – ārējie:

1) Latvijas augstākās izglītības politikas laukā norisinās mērķtiecīga potenciālo studējošo pārorientācija no sociālo un humanitāro zinātņu programmām uz zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātikas (*STEM – science, technology, engineering and mathematics*) studiju programmām, pamatojot to ar tautsaimniecības vajadzībām;

2) par 65% samazināts programmas budžeta vietu skaits;

3) atšķirībā no pārskata perioda sākuma, kad daļai studējošo konkursa kārtībā tika piešķirtas ESF projekta 1.1.2.1.2. “Atbalsts doktora studiju programmu īstenošanai” (2009–2014) mērķstipendijas, doktorantiem irniecīgs universitātes atbalsts un viņiem pašiem jānodrošina iztikai nepieciešamie līdzekļi;

4) daudzu ES valstu, tostarp pārējo Baltijas valstu universitātēs ir iespējams mācīties valsts finansētās studiju programmās un saņemt studiju un ikdienas vajadzību nodrošināšanai nepieciešamo finansiālo atbalstu, kāds nav pieejams LU;

5) zemais augstskolu docētāju un zinātnieku atalgojums sociālo un humanitāro zinātņu nozarēs.

Visi (izņemot vienu) doktoranti pārskata periodā paralēli studijām strādāja pilna laika algotu darbu. Tas ietekmē programmas studiju rezultātu sasniegšanu. Daļa studējošo, dzīvojot un strādājot augsta darba intensitātes režīmā, nespēj laicīgi nokārtot promocijas eksāmenus, sagatavot zinātniskas publikācijas un izstrādāt promocijas darbu. Tā rakstīšanas periods ieilgst 1–7 gadus pēc doktorantūras pabeigšanas. Studējošie bieži izvēlas uz laiku pārtraukt studijas, lai akadēmiskā studiju pārtraukuma laikā sagatavotos iekavēto studiju saistību nokārtošanai. Ne reti doktoranti neturpina uzsāktās studijas pārslodzes, veselības problēmu, personiskās dzīves, individuālās karjeras plānu u.c. iemeslu dēļ. Doktorantam ir jābūt ļoti spēcīgai individuālajai motivācijai un karjeras plānam, kā arī materiālajam atbalstam, lai sekmīgi studētu un laicīgi iegūtu doktora grādu.

No 2015./2016. ak. gada līdz 2017./2018. ak. gadam Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmā studēja viens doktorants, kurš bija iesaistīts “*Horizon-2020*” Marijas Sklodovskas-Kirī aktivitātes inovatīvo mācību tīklā (*H2020-MSCA-ITN-2014*) “*Children Born of War – Past, Present, Future*” (CHIBOW) un tā ietvaros izstrādāja savu promocijas darbu. To plānots aizstāvēt 2020./2021. ak. gadā.

Sākot ar 2017./2018. ak. gadu studijas Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmā ik gadus uzsāk divi doktoranti. Iestāšanāsmenos īpaša nozīme tiek pievērsta reflektantu studiju individuālajai motivācijai, jo tas ir svarīgs sekmīgu studiju un promocijas darba izstrādes priekšnosacījums. Pirms imatrikulācijas notiek sarunas ar potenciālajiem doktorantiem, kurās tiek pārrunāti viņu studiju un profesionālās karjeras plāni, kā arī LU piedāvātās studiju iespējas.

Vairāki doktoranti, kuri savā studiju laikā bija fragmentāri saņēmuši ESF projekta 1.1.2.1.2. “Atbalsts doktora studiju programmu īstenošanai” (2009–2014) mērķstipendijas, tuvākajā laikā plāno aizstāvēt savus promocijas darbus.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, kā arī uzņemšanas nosacījumi ir savstarpēji saistīti un atbilstīgi. Pēc promocijas darba aizstāvēšanas LU Socioloģijas, politikas un komunikācijas zinātnes promocijas padomē tiek piešķirts zinātniskais doktora grāds, zinātnes doktors (Ph.D.) plašsaziņas līdzekļos un komunikācijā, līdz 2018. gada augustam – *Dr.sc. comm.*

Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas darbība saskaņā ar “Noteikumiem par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm” (apstiprināti MK 23.01.2018. rīkojumu Nr. 49) atbilst Sociālo zinātņu nozarei “Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija”. Tai ir trīs apakšnozares – “Bibliotēkzinātne”, “Komunikācijas teorija” un “Citas plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas apakšnozares”. Šajās apakšnozarēs arī ir iespējams izstrādāt promocijas darbu. Līdz 2018. gada 23. janvārim LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programma atbilda Latvijas Zinātnes padome (LZP) 2006. gadā apstiprinātā Latvijas zinātņu nozaru sarakstā iekļautajai nozarei “Komunikācijas zinātne”, kas ietvēra trīs apakšnozares: “Bibliotēkzinātne”, “Komunikācijas teorija” un “Komunikāciju psiholoģija un ētika”.

LU Socioloģijas, politikas un komunikācijas zinātnes promocijas padomes, kas izveidota saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 1001 “Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji” (apstiprināti 27.12.2005., grozījumi – 14.08.2018), sastāvā ir tikai Latvijas zinātnes padomes (LZP) eksperti. Promocijas darbu recenzē trīs eksperti, kuri tiek izvēlēti pēc principa – viens ārvalstu eksperts, viens – citas Latvijas augstskolas LZP plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas nozares eksperts un viens – LU Promocijas padomes loceklis, kuram ir LZP eksperta tiesības.

Atbilstoši MK noteikumiem Nr. 1001 “Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji” promocijas darbs var būt:

- disertācija;
- tematiski vienota zinātnisko publikāciju kopa. Publikācijām jābūt publicētām vai pieņemtām publicēšanai zinātniskajā periodikā, kas tiek anonīmi recenzēta, ir starptautiski pieejama zinātniskās informācijas krātuvēs un tiek citēta starptautiski pieejamās datubāzēs;

- monogrāfija – recenzēta zinātniska grāmata, kas veltīta vienai tēmai, ir starptautiski pieejama zinātniskās informācijas krātuvēs, satur bibliogrāfiju un kopsavilkumu svešvalodā.

Par LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas studentiem var kļūt personas, kas ir ieguvušas maģistra grādu sociālajās vai humanitārajās zinātnēs un izturējušas iestājpārbaudījumu atbilstoši LU uzņemšanas noteikumiem. Iestājpārbaudījums – pārrunas, kuru laikā tiek novērtēts pretendenta zināšanu līmenis komunikācijas zinātnē, attiecīgajā tās apakšnozarē un svešvalodā, kā arī pieteiktā zinātniskā darba kvalitāte. Obligāts priekšnoteikums, lai piedalītos pārrunās, ir izvērstā doktora studiju laika pētniecības darba koncepcija. Iestājek sāmenā reflektanta sniegums tiek vērtēts atbilstoši uzņemšanas kritērijiem doktora studiju programmās LU (katru gadu tie tiek publicēti LU portāla sadaļā “Gribu studēt”).

Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas mērķis un uzdevumi, kā arī studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence atbilst astotajam EKI līmenim (MK noteikumi Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”), kas ir doktora studiju līmenis.

LU doktora studiju programmas “Komunikācijas zinātne” mērķis ir nodrošināt iespēju iegūt individuālā zinātniskajā darbā balstītu starptautiski atzītu akadēmisko augstāko izglītību un zinātnisko kvalifikāciju plašsaziņas līdzekļu un citu komunikācijas jomu nozarē, lai iegūtu darba tirgū pieprasītas kompetences astotajā ISCED izglītības līmenī un nodarbinātības iespējas Latvijas Republikas profesiju klasifikatoram atbilstošā 1. pamatgrupas līmenī. Programma sagatavo augsti kvalificētus, starptautiskām prasībām atbilstošus zinātniskos darbiniekus un mācībspēkus komunikācijas zinātnē, kā arī augsti kvalificētus komunikācijas nozares profesionāļus, kuri spēj izstrādāt un veikt oriģinālus pētījumus un sagatavot zinātniskas publikācijas, kas atbilst *SCOPUS* un *WoS* datubāzēs indeksējamu publikāciju līmenim. Izvirzītā mērķa īstenošanai definēti astoņi uzdevumi. Tie ietver secīgus augsta līmeņa zināšanu, prasmju un kompetences sasniegšanas posmus, tostarp sociālo zinātņu un komunikācijas zinātnes augsta līmeņa zināšanu pārvaldīšanu, pētniecības metodoloģijas izveides un metožu apguvi, augstskolas pedagoģisko teoriju izziņāšanu un praksi, pētījumu un to rezultātu prezentācijas prasmes, kā arī radošās un kritiskās domāšanas, analīzes un argumentācijas prasmi un kompetenci. Programmas uzdevumos ietverta promocijas eksāmenu nokārtošana, zinātnisku publikāciju (arī indeksētu *SCOPUS* un *WoS* datubāzēs) sagatavošana un publicēšana, promocijas darba izstrāde. Tie iezīmē studentu ceļu iegūt augsta līmeņa zināšanas, prasmes un kompetenci komunikācijas zinātnē.

Programmas īstenošanas gaitā tiek sasniegti 10 studiju rezultāti, kas klasificēti kategorijās “zināšanas”, “prasmes” un “kompetence”. Sasniedzamie studiju rezultāti nosaka, ka programmas absolventi studiju laikā iegūst augsta līmeņa zināšanas, izpratni un prasmi analizēt sociālo zinātņu un komunikācijas zinātnes klasiskās un jaunākās zinātniskās teorijas un pētījumu atziņas, izstrādāt un lietot komunikācijas zinātnes pētniecības metodoloģiju un modernās pētniecības metodes, pārzināt un izprast komunikācijas zinātnes sakari ar citām zinātņu nozarēm un profesionālajām darbības jomām. Doktorantūras laikā studenti iegūst prasmes: patstāvīgi augstā līmenī izvērtēt un izstrādāt komunikācijas zinātnes pētījumiem atbilstošu un kvalitatīvu metodoloģiju; patstāvīgi augstā līmenī sniegt ieguldījumu komunikācijas zinātnes zināšanu robežu paplašināšanā vai dod jaunu izpratni esošām zināšanām un to lietojumiem praksē, īstenojot būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, no kura vismaz daļa ir starptautiski recenzējamu publikāciju līmenī; spēt gan mutiski, gan rakstiski augstā līmenī komunicēt par savu zinātniskās darbības jomu komunikācijas zinātnes nozarē ar akadēmiskajām aprindām un plašāku sabiedrību; patstāvīgi paaugstināt savu zinātnisko kvalifikāciju, realizējot zinātniskus projektus, gūstot zinātnes nozares starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus, īstenojot pētnieciskus vai attīstības uzdevumus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kur nepieciešamas augsta līmeņa zināšanas un prasmes. Iegūtās augsta līmeņa zināšanas un prasmes ļauj izveidot kompetenci patstāvīgi veikt augsta līmeņa kritisko analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, risināt nozīmīgus komunikācijas zinātnes pētnieciskus, pedagoģiskus vai

inovāciju uzdevumus, kā arī patstāvīgi izvirzīt oriģinālu pētījuma ideju, plānot, strukturēt un vadīt liela apjoma komunikācijas zinātnes zinātniskus projektus, tajā skaitā starptautiskos projektus.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas saturs veidots atbilstoši studiju programmas mērķiem, uzdevumiem un sasniegumiem studiju rezultātiem, kā arī komunikācijas zinātnes un profesionālās darbības jomas aktualitātēm.

Programma sagatavo augsta līmeņa speciālistus zinātnes nozares “Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija” apakšnozarēs “Bibliotēkzinātne” un “Komunikācijas teorija”.

Doktora studiju programmas “Komunikācijas zinātne” nepieciešamību un nozīmīgumu nosaka mūsdienu informācijas un komunikācijas zinātnes situācija un to pieaugošā sociāla loma. Pašreizējā mainīgajā informatīvās vides situācijā pieaug pieprasījums pēc augsta līmeņa ekspertiem, kas spēj komentēt notiekošās pārmaiņas, sniegt skaidrojumu, prognozi, kā arī paši ir augsti sagatavoti darbam šādā vidē. Tas aktualizē nepieciešamību pēc zinātnes nozares “Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija” apakšnozares “Komunikācijas teorija” doktora līmeņa speciālistiem. Demokrātisko valstu esības priekšnoteikums ir spēcīga mediju sistēma, kuru veido gan sabiedriskie mediji, gan komerciālie mediji. Mūsdienu pasaulē pastāvošie draudi liberālās demokrātijas vērtībām (tostarp, vārda brīvībai), dezinformācijas pieaugums, medijpratības kompetences izkopšanas aktualitāte, jauno mediju lomas pieaugums, mediju satura globalizācija, mediju ekonomikas jaunie formāti u.c. norises paaugstina nepieciešamību pēc augstas kvalifikācijas pētniekiem un docētājiem. Arī Latvijas plašsaziņas līdzekļu telpā ir daudz samilzušu problēmu. No tām ir proporcionāli salīdzinoši nelielais kvalitatīva un analītiska satura piedāvājums, politiskā un materiālā angažētība, mediju darbības tiesiskā ietvara neatbilstība pašreizējai realitātei, mediju ekonomikas un īpašnieku necaurskatāmība, sienas sairums starp sabiedriskajām attiecībām un žurnālistiku, kvalitatīvu mediju piedāvājuma trūkums jauniešiem, salīdzinoši nelielais valsts budžeta finansējums sabiedriskajiem medijiem, žurnālistu izglītībai un mediju pētniecībai, žurnālistikas ētikas standartu izplūdušās robežas un žurnālistu kā profesionālas kopienas vājā solidaritāte un vienotība. To kvalitatīvs analītisks izvērtējums ir nepieciešams priekšnoteikums mediju jomas rīcībpolitikas veidošanai un problēmu risināšanai. To apliecina arī Latvijā uzsāktā mediju politikas un rīcībpolitikas īstenošana (sk.: “Latvijas mediju politikas pamatnostādnes 2016.–2020. gadam” (apstiprinātas MK 2016. gada 8. novembrī)).

Tāpat ir pieaugusi komunikācijas speciālistu nozīme valsts, pašvaldību un biznesa institūciju darbā, kas nosaka nepieciešamību pēc augsta līmeņa organizāciju, stratēģiskās un korporatīvās

komunikācijas speciālistiem. Būtiska nozīme ir arī jauno mediju tehnoloģiju lomai, Ceturtās industriālās revolūcijas norisei, kuras rezultātā pieaug visu komunikācijas veidu, it īpaši digitālās komunikācijas nozīme. LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas, kas sagatavo doktora līmeņa speciālistus zinātnes nozares “Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija” apakšnozarē “Komunikācijas teorija”, darbība pilnībā atbilst valsts un tās tautsaimniecības vajadzībām un speciālistu pieprasījumam darba tirgū.

21.gs.Latvijas nozīmīgākās bibliotēkas ir kļuvušas par ietekmīgiem kultūras, publiskās dzīves un zinātnes centriem. Svarīga nozīme valsts dzīvē, it īpaši reģionu attīstībā ir bibliotēku tīklam. 2014. gadā apmeklētājiem tika atvērta Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunā ēka, kas būtiski paaugstināja bibliotēku prestižu sabiedrībā un iezīmēja jaunas bibliotēku kā nozīmīgas kultūras un sociālās institūcijas darbības dimensijas. Latvijas valsts stratēģiskajā attīstībā (sk. “Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam”) akcentēta ir kultūras telpas attīstība, kuras veidojošā sastāvdaļa ir bibliotēkas. Bibliotēku darbs veido priekšnoteikumus informācijas sabiedrības attīstībai (sk. “Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam”, apstiprinātas MK 14.10.2013., rīkojuma Nr. 486). Mūsdienu sabiedrībā cilvēkam ir jāspēj pārvaldīt informāciju (to atrast, novērtēt un lietot), bibliotēku darbinieku darba uzdevums ir sniegt palīdzību un sekmēt informācijpratības kompetences apguvi. Svarīgs ir bibliotēku darbs informācijas resursu veidošanā (vākšanā, apstrādā, saglabāšanā un pieejamības nodrošināšanā), piemēram, dažādu digitālo kolekciju izveide un uzturēšana. Kultūras ministrijas izstrādātā bibliotēku attīstības stratēģija “Radošā Latvija: Bibliotēku nozares stratēģija 2014.–2020. gadam” izvirza virsmērķi: “Attīstīt bibliotēkas kā nozīmīgu resursu sabiedrības gudrai un ilgtspējīgai izaugsmei, kas nodrošina Latvijas kultūras mantojuma pieejamību un popularizē to, uzlabo sabiedrības rakstpratību un informācijpratību, atbalsta kultūras un izglītības procesus, veicina radošā potenciāla izmantošanu un nacionālās vienotības procesus, nodrošina valsts un pašvaldību pakalpojumu pieejamību sabiedrībai.” Lai to īstenotu, bibliotēkām ir nepieciešami augsta līmeņa speciālisti ar doktora zinātnisko grādu. LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju ir vienīgā studiju programma Latvijā, kas piedāvā iespēju iegūt doktora zinātnisko grādu zinātnes nozares “Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija” bibliotēkzinātnes apakšnozarē. Tās darbība pilnībā atbilst valsts un tās tautsaimniecības vajadzībām un pieprasījumam darba tirgū.

LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas darbība ir mērķtiecīgi virzīta, lai nodrošinātu divējādu augsta līmeņa speciālistus Latvijas darba tirgum: 1) kompetentus pētniekus un augstskolas līmeņa docētājus un 2) kompetentus komunikācijas jomas speciālistus.

LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas struktūra ir veidota atbilstoši LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumam (apstiprināts Senātā 24.04.2017), arī izmaiņas programmā ir veiktas saskaņā ar šo dokumentu. Saturiskās izmaiņas pamatojas uz nepieciešamību studiju programmā iekļaut komunikācijas zinātnes jaunākās atziņas un balstās uz mūsdienu zinātniskās darbības praksi, kurā lielāku nozīmi iegūst pētniecības internacionalizācija. Studiju kursu saturā ir iekļautas mācībspēku jaunradītās un aprobētās zināšanas, īstenojot pētnieciskos projektus, piemēram,

Laikposmā kopš iepriekšējās akreditācijas programmas saturā ir veiktais šādas izmaiņas (sk. 46. tabula):

1. Saskaņā ar LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumu (apstiprināts Senātā 24.04.2017) pilnveidota programmas obligātās daļas (A daļas) struktūra, kuru veido: 1) promocijas darba izstrāde, individuālais zinātniskais darbs; 2) promocijas eksāmeni un teorētiskie kursi zinātnes nozarē un/vai apakšnozarē; 3) doktorantūras skola vai līdzvērtīga pieredze; 4) vispārējo prasmju modulis;
2. Precizēti promocijas darba izstrādei veltīto kursu nosaukumi un kredītpunktu apjoms. Tas

promocijas darba izstrādei piešķir elastīgumu un labākas individuālās attīstības iespējas, jo viena semestra ietvaros doktorantam ne reti nākas apvienot vairākus zinātniskā darba etapus un/vai atgriezties pie paveiktā, lai pārbaudītu un papildinātu jau gūtos rezultātus, savukārt iepriekšējā programmas versijā katra semestra veikums promocijas darba izstrādē bija apzīmēts ar konkrēta darba posma nosaukumu, kas dažkārt neatbilda reālajam doktoranta veikumam. Tagad šī neatbilstība novērsta;

3. Studiju programmas A daļā ieviests studiju kurss “Zinātniska raksta publicēšana starptautiskā recenzējamā žurnālā I” (8 KP) un B daļā “Zinātniska raksta publicēšana starptautiskā recenzējamā žurnālā II” (8 KP). Tie paredz raksta sagatavošanu un publicēšanu zinātniskā izdevumā, kas indeksēts *SCOPUS* vai *WoS* datubāzē. Tie aizstāj studiju kursu “Zinātnisku rakstu publikācijas vispārārtzītos recenzējamajos zinātniskos izdevumos” (4 KP) un piešķir lielāku vērtību zinātniskās darbības svarīgam uzdevumam – publicēties augsta līmeņa izdevumos, kas indeksēti starptautiski atzītās datubāzēs;
4. Studiju programmas A daļas teorētisko studiju kursu klāstā notikušas nelielas izmaiņas: izveidots jauns kurss “Komunikācijas zinātnes attīstība un mūsdienu situācija” (4 KP), kas gan daļēji ietver iepriekšējā studiju kursa “Komunikācijas teorija” saturu, gan lielāku vērtību velta jaunākajām zinātnes nozares tendencēm. Savukārt studiju kursa “Kognitīvo zinātņu metodes sociālo zinātņu pētījumos” (4 KP) saturs integrēts studiju kursā “Sociālo zinātņu pētījumu metodoloģija” (4 KP), jo pārskata periodā ir augušas potenciālo doktorantūras studentu zināšanas un prasmes pētījumu metodoloģijā un metožu izmantošanā;
5. Studiju programmas A daļa papildināta ar SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta (SPPI) īstenotās doktorantūras skolas “Politisko, sociālo un ekonomisko procesu analīze postpadomju telpā” studiju kursiem;
6. Studiju programmas A daļa izveidots “Vispārējo prasmju modulis”, kurā iekļauti vairāki studiju kursi, kuri iepriekš bija iekļauti programmas B daļā (“Kursa darbu vadīšana un kursa darbu recenzēšana”), augstskolas docētāja kompetences iegūšanai veltītais studiju kurss “Ievads docētāja darbā” (agrāk – “Augstskolu didaktika: mūsdienu teorija un prakse”), kā arī iekļauts jauns studiju kurss “Maģistra darba recenzēšana”;
7. B daļā studiju kursā “Komunikācijas teorija: Attīstība un mūsdienu pieejas” iekļauts kursu “Komunikācijas teorija” un “Komunikācijas ētika un psiholoģija” saturs, izmaiņas notikušas, pamatojoties uz jaunajiem “Noteikumiem par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm” (pieņemti MK 23.01.2018. ar rīkojumu Nr. 49), kas izmainīja arī komunikācijas zinātnes jomas apakšnozares. Iekļauts arī studiju kurss “Jaunākās tendences sociālajā teorijā”, kura uzdevums sekmēt sociālo zinātņu jaunāko atziņu apguvi;
8. B daļu papildina kurss “Zinātniskā pētījuma metodoloģija komunikācijas zinātnē”, kas apvieno kursu “Doktorantu seminārs” un “Akadēmiskā ētika komunikācijas zinātnes pētījumos” saturu;
9. B daļā studiju kursā “Studiju kursu sagatavošana un docēšana bakalaura un maģistra studiju programmās” iekļauts vairāku docētāja darbam veltīto kursu (“Studiju kursa atkārtota docēšana bakalaura un maģistra studiju programmās”, “Asistēšana studijuursos”) saturs, lai mazinātu doktorantu noslodzi studiju programmās un atbrīvotu viņu laiku promocijas darba izstrādei;
10. B daļā iekļauts jauns studiju kurss “Komunikācijas zinātnes bakalaura studiju programmas studiju kursa “Zinātniskais projekts komunikācijas zinātnē” vadīšana”, kas sekmē doktoranta kā pētījuma projekta vadītāja prasmju apgušanu un nostiprina saites starp dažāda līmeņa komunikācijas zinātnes jomas studiju programmām;
11. B daļā studiju kursā “Zinātniska raksta publicēšana vietējā recenzējamā zinātniskā žurnālā vai krājumā, vai nodaļas publicēšana vietējā recenzējamā kolektīvajā monogrāfijā” iekļauts arī studiju kursu “Zinātnisku rakstu publikācijas krājumos un nerecenzējumos zinātniskos žurnālos” un “Maza apjoma zinātniskās publikācijas”, lai mazinātu doktorantu publicēšanos

salīdzinoši zema līmeņa zinātniskajos izdevumos un veicinātu augsta līmeņa starptautisko publikāciju sagatavošanu.

Veikto izmaiņu mērķis sekmēt komunikācijas zinātnes doktora grāda ieguvēju akadēmisko izaugsmi, jaunāko zinātnisko atziņu apguvi, promocijas darba izstrādi, kā arī profesionālās karjeras un iekļaušanos darba tirgū.

46.tabula. Izmaiņas doktora studiju programmā “Komunikācijas zinātne”

Sk. pielikumā.

Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas apjoms ir 144 KP (sk. 29. pielikumu). Studiju programma var tikt realizēta pilna laika klātienes studijās (6 semestri), kā arī pilna laika neklātienes, nepilna laika klātienes un nepilna laika neklātienes studijās (8 semestri). Studiju laikā doktorantam ir tiesības pieprasīt studiju pārtraukumu, kura piešķiršanas kārtību un ilgumu nosaka LU doktora studijas reglamentējoši dokumenti. Pilna laika klātienes studijas ilgst 3 gadus (52 nedēļas gadā; 40 stundas nedēļā), no kurām 48 ir darba nedēļas un 4 atvaļinājuma nedēļas. Nepilna laika studijām atvēlēti četri gadi, paredzot 36 darba nedēļas gadā (40 stundas nedēļā).

Katrs doktorants akadēmiskā gada sākumā sagatavo savu individuālo plānu, kuru apstiprina darba zinātniskais vadītājs un doktora studiju programmas padome.

47.tabula. Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas saturs un struktūra

Studiju saturs un forma	Obligātā daļa	Ierobežotās izvēles daļa
Promocijas darba izstrāde, individuālais zinātniskais darbs	92 KP	10 KP vai 4 KP
Promocijas eksāmeni un teorētiskie kursi zinātnes nozarē un/vai apakšnozarē	14 KP	8 KP
Doktorantūras skola vai līdzvērtīga pieredze	6KP	
Vispārējo prasmju modulis	12 KP	2 KP vai 8 KP
KOPĀ	124 KP	20 KP

Sk. pielikumā

Obligātās daļas (A daļas) studiju kursi ir kopīgi visiem programmas studentiem, kursu docēšana galvenokārt notiek lekciju un semināru formā, tas ir, atbilstoši kursa programmai studenti sistēmiski studē literatūru un citus avotus un pasniedzēja vadībā diskutē par izlasītajiem tekstiem, analizē zinātnisko sacerējumu struktūru, saturu, teorētisko un metodoloģisko pieeju, argumentāciju utt. Mācībspēki docē pārskata veida un/vai tematiskās lekcijas. Kursu pasniegšanā iesaistīti arī vieslektori.

Ierobežotās izvēles daļā (B daļā) studenti var izvēlēties studiju kursus atbilstoši savai zinātnes apakšnozarei, zinātniskajām un akadēmiski pedagoģiskajām interesēm. Doktorantam ir jāiegūst ierobežotās izvēles daļā (B daļā) 20 KP. Programma piedāvātais ierobežotās izvēles daļas (B daļas) kredītpunktu apjoms – 62 KP, tādējādi doktorantiem ir plašas iespējas veidot savus individuālos studiju plānus saskaņā ar specializāciju, promocijas darba tēmu un akadēmiskajām interesēm.

Gan obligātās, gan ierobežotās izvēles daļas kursiem var tikt pielīdzināti studiju kursi, kurus doktoranti ir apguvuši vai nokārtojuši citās universitātēs, ja šo kursu klausīšanos ir akceptējusi doktora studiju programmas padome.

Promocijas eksāmena saturu un norises formātu nosaka doktora studiju programmas padome.

Promocijas darba izstrādē doktorantiem jāvadās pēc programmā noteiktās kārtības un darba apjoma sadalījuma pa semestriem.

Ierobežotās izvēles daļā (B daļā) paredzēto studiju un pētniecības darba uzdevums ir nodrošināt promocijas darba kādā no komunikācijas zinātnes apakšnozarēm sekmīgu izstrādi un padziļinātu zināšanu apguvi izraudzītajā zinātnes nozares “Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija” apakšnozarē un specializācijā. Ierobežotās izveles daļa (B daļas) kursu un individuālā pētnieciskā un pedagoģiskā darba vērtējums kredītpunktos notiek atbilstoši šajā programmā paredzētajam darba apjomam.

Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas **obligātās daļas** (A daļas) apjoms ir 124 KP. To veido:

1. **Promocijas darba izstrāde, individuālais zinātniskais darbs** (92 KP). Promocijas darba izstrāde norisinās secīgi, katru semestri veicot noteiktu darba apjomu, iepazīstinot ar rezultātiem zinātnisko vadītāju un doktora studiju programmas padomi. Tā ietver literatūras un avotu analīzi, metodoloģijas izveidi un pētījuma īstenošanu. Doktorantiem studiju laikā ar referātu obligāti jāpiedalās arī vismaz vienā augsta līmeņa starptautiskā zinātniskā konferencē, kā arī jāpublicē viens raksts starptautiskā recenzējamā žurnālā, kas indeksēts *SCOPUS* vai *WoS* datubāzē. Promocijas darba izstrāde un individuālais zinātniskais darbs iekļaujas programmas mērķa, kā arī 5., 6., 7. un 8. uzdevuma īstenošanā, sasniedzot 3., 5., 6., 7., 8., 9. un 10. studiju rezultātu;
2. **Promocijas eksāmeni un teorētiskie kursi zinātnes nozarē un/vai apakšnozarē** (14 KP). Teorētiskie studiju kursi veido padziļinātas zināšanas par mūsdienu komunikācijas zinātnes teorijām un koncepcijām, jaunākajiem pētījumiem, zinātni un pētniecisko darbu, kā arī sociālo zinātņu pētījumu metodoloģiju. Gatavošanās promocijas eksāmeniem veicina augsta līmeņa zināšanu apguvi un zinātniskās un profesionālās kompetences veidošanu komunikācijas zinātnes izvēlētajā apakšnozarē un specializācijā, kā arī prasmi lietot svešvalodu akadēmiskajā darbā. Promocijas eksāmenu kārtošana un teorētisko kursu zinātnes nozarē apguvē sekmē 1., 2., 4. un 7. uzdevuma īstenošanu, ļauj sasniegt 1., 2., 4., 7., 8. un 9. studiju rezultātu.
3. **Doktorantūras skola vai līdzvērtīga pieredze (6 KP)**. Doktoranti apgūst SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta (SPPI) doktorantūras skolas “Politisko, sociālo un ekonomisko procesu analīze postpadomju telpā” (sk. <https://www.lu.lv/en/admission/studiju-programmas/doktorantura/skolas/procesu-analize/>) studiju kursus. Tā ir sadarbības platforma politikas zinātnes, socioloģijas, komunikācijas zinātnes, vēstures, ekonomikas, filoloģijas, ģeogrāfijas zinātņu nozaru doktorantiem, docētājiem un pētniekiem no šīm disciplīnām. Doktorantiem notiek regulāri starpdisciplināri semināri par pēcpadomju telpas problemātiku, sadarbībā ar sociālajiem partneriem. Doktorantūras skolas “Politisko, sociālo un ekonomisko procesu analīze postpadomju telpā” tiek īstenoti šādi pētījumu virzieni: 1) 20. gs. vēstures, sociālās atmiņas, komemorācijas padomju un postpadomju mantojuma analīze; 2) kritiskās domāšanas analīze visos izglītības līmeņos, izvērtējot padomju laika ietekmi uz Latvijas un citu postpadomju valstu izglītības sistēmām un izstrādājot stratēģijas, kas nostiprinās kritiskās domāšanas pieeju; 3) iedzīvotāju, mājsaimniecību, sociālo grupu, uzņēmumu un organizāciju rīcībspējas, rīcības un mijiedarbības analīze un modelēšana ekonomikas izaugsmes un ilgtspējīgas attīstības kontekstā; jaunu stratēģiju analīze salīdzinošā perspektīvā; ekonomikas sociālo aspektu analīze postpadomju telpā; 4) informācijas vides analīze – kopīgās (Krievijas mediju un krievu valodas lietotāji) un atšķirīgās (vārda brīvības līmenis) iezīmes, galvenie aģenti (mediji, mediju īpašnieki, bibliotēkas u.c.) un prakses, kas atspoguļo pagātnes mantojumu un iezīmē jaunas stratēģijas; 5) demokratizācijas procesa analīze – demokratizācijas veiksmes un neveiksmes postpadomju telpā saistībā ar mantoto politisko kultūru, pilsonisko sabiedrību un partiju sistēmu, kā arī dabas resursu izvietojumu, ekonomiskās attīstības īpatnībām un pieredzi korupcijas mazināšanā; 6) Krievijas attiecību ar kaimiņiem analīze – Krievijas centieni izmantot “maigo varu” (*softpower*) – uzņēmējdarbību, krievu valodu, kultūru, pareizticību,

sportu u.c. – savas ietekmes vairošanai, izmantot kaimiņvalstu energoatkarību; Krievijas un ES/NATO interešu krustošanās postpadomju telpā; 7) telpiskās struktūras izmaiņas un attīstība postpadomju valstīs. Doktoranti gatavo, apspriež un recenzē sagatavoto zinātnisko rakstu manuskriptus. Doktorantūras skolas kursu apguve nodrošina 1., 2. un 7. uzdevuma īstenošanu, kā arī ļauj sasniegt 1., 2., 4., 5., 6., 9. un 10. studiju rezultātu. Doktorantūras skolas “Politisko, sociālo un ekonomisko procesu analīze postpadomju telpā” studiju kursus var aizstāt līdzvērtīga pieredze ārvalstu augstskolās vai pētniecības institūcijās vismaz 6 KP apjomā.

4. **Vispārējo prasmju modulis** (12 KP). Tas ietver studiju kursu “Ievads docētāja darbā” (4 KP), augstskolu pedagoģisko praksi, kā arī pētniecisko kompetenci veidojošu studiju kursu “Zinātniskā pētījuma metodoloģija komunikācijas zinātnē” (4 KP). Modulī iekļauta arī individuālā akadēmiski pedagoģiskā darbība (“Kursa darbu vadīšana un kursa darbu recenzēšana” (2 KP), “Maģistra darbu recenzēšana” (2 KP)). Studiju darbs vispārējo prasmju modulī nodrošina 3. un 7. uzdevuma īstenošanu un 1., 2., 3., 4., 5., 7. 8., 9. un 10. studiju rezultāta sasniegšanu.

Doktorantiem **izrobežotās izvēles daļā** (B daļā) ir jāiegūst 20 KP. Teorētiskajā daļā piedāvāti padziļināti teorētiskie studiju kursi zinātnes nozares “Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija” apakšnozarēs, kā arī mūsdienu sociālo zinātņu teorijās. Programma ietver arī doktorantu individuālo studiju un pētniecības dažādas formas, piemēram, zinātnisku rakstu publikācijas starptautiskos un vietējos recenzējamos un zinātniskos krājumos un žurnālos, piedalīšanos starptautiskās un vietējās zinātniskās konferencēs un semināros, stažēšanos ārvalstu augstskolās, dalību vasaras skolās. Doktoranti iesaistās arī bakalaura un maģistra studiju programmu realizēšanā, gatavojot un docējot studiju kursus. Doktoranti arī vada komunikācijas zinātnes bakalaura studiju programmas eksekucionāro līmeņa studiju kursu “Zinātniskais projekts komunikācijas zinātnē” (2 KP), kura uzdevums ir radīt jauniešos interesi pētniecisko darbu, sagatavot patstāvīgus zinātniskus darbus un tos prezentēt studentu zinātniskajās konferencēs. Studijas programmas ierobežotās izvēles daļā nodrošina programmas mērķa, visu uzdevumu un studiju rezultātu (it īpaši 2., 3., 7. un 9. rezultātu) sasniegšanu.

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmā iekļauto kursu kartējums demonstrē studiju kursu plānoto rezultātu sasaisti ar studiju programmas kopējiem rezultātiem (sk. 30. pielikumu). Kartēšanas rezultāti ļauj secināt, ka studiju programmā iekļauto kursu plānotie rezultāti pilnībā atbilst visiem studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem gan attiecībā uz zināšanām, gan prasmēm un kompetenci.

Visvairāk programmas studiju kursi paredz augsta līmeņa zināšanu un izpratnes ieguvu par komunikācijas zinātnes klasiskajām un mūsdienu teorijām, kā arī jaunāko pētījumu atziņām (2. studiju rezultāts). Īpaša vērība piešķirta doktoranta prasmei gan mutiski, gan rakstiski augstā līmenī komunicēt par savu zinātniskās darbības jomu komunikācijas zinātnes nozarē ar akadēmiskajām aprindām un plašāku sabiedrību (7. rezultāts) un kompetences patstāvīgi veikt augsta līmeņa kritisko analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, risināt nozīmīgus komunikācijas zinātnes

pētnieciskus, pedagoģiskus vai inovāciju uzdevumus veidošanai (9. rezultāts). Studiju kursu kartēšana liecina, ka programmas saturam piemīt starpdisciplinārs raksturs, tajā ir akcentēta dažādu zinātņu joma saskare (4. rezultāts). Svarīga vieta ir arī komunikācijas zinātnes pētniecības metodoloģijas un moderno pētniecības metožu pārzināšanai, izpratnei un lietošanai (3. rezultāts), kā arī prasmēm izstrādāt augsta līmeņa pētījumu metodoloģiju (5. rezultāts). Arī citām studiju rezultātos definētajām prasmēm studijuursos atvēlēta būtiska vieta, proti, 8. rezultāts tiek sasniegts vairāk nekā pusē studiju kursu. Salīdzinoši mazākā studiju kursu skaitā tiek piedāvātas augsta līmeņa zināšanas citās sociālajās zinātnēs (1. rezultāts), prasme patstāvīgi augstā līmenī sniegt ieguldījumu komunikācijas zinātnes zināšanu robežu paplašināšanā vai dot jaunu izpratni esošām zināšanām un to lietojumiem praksē, īstenojot būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, no kura vismaz daļa ir starptautiski recenzējama publikāciju līmenī (6. rezultāts). Vienlaikus jāteic, ka citi studiju rezultāti ir pamats virzībai tieši uz 6. rezultāta sasniegšanu.

LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas galvenie pētniecības virzieni, kuros tiek izstrādāti promocijas darbi atbilst zinātnes nozares “Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija” apakšnozarēm “Bibliotēkzinātne” un “Komunikācijas teorija”. Doktorantūrā topošie pētījumi pārsvarā iekļaujas LU SZF SPPI definēto galveno pētniecības virzienu ceturtā virzienā “Mediji, informācija un kultūra”, vienlaikus doktorantu zinātnisko darbu un studijas caurvij arī pārējie SPPI pētniecības virzieni – “Latvija starptautiskajās attiecībās, īpaši attiecībās ar Krieviju un jaunajiem Eiropas kaimiņiem”, “Demokrātija un minoritātes” un “Reģionālā attīstība Latvijā”. Piemēram, komunikācijas zinātnes doktoranti veic pētījumus par reģionālajiem medijiem, fiksē Krievijas ietekmi uz Latvijas mediju un kultūras telpu, iztīrā dažādu sociālo fenomenu reprezentācijas un diskursus medijos, pievēršas demokrātijas problemātikai un dažādu etnisko un sociālo minoritāšu diskursam medijos.

LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas darbs saistīts ar zinātnes nozares citu programmu darbību. Doktoranti ir iesaistīti bakalaura un maģistra studiju programmu darbā, īstenojot studiju kursus “Bakalaura darbu vadīšana un bakalaura darbu recenzēšana” (2 KP), “Kursa darbu vadīšana un kursa darbu recenzēšana” (2 KP), “Maģistra darbu recenzēšana” (2 KP), “Studiju kursu sagatavošana un docēšana bakalaura un maģistra studiju programmās” (8 KP) un “Komunikācijas zinātnes bakalaura studiju programmas studiju kursa “Zinātniskais projekts komunikācijas zinātnē” vadīšana” (2 KP). Šie studiju kursi attīsta studenta zinātniskā darba vadītāja un docētāja darba iemaņas, zinātnisku sacerējuma recenzēšanas prasmes, kā arī sadarbības un līderības prasmes. Tie arī ļauj īstenot programmas 3. un 7. uzdevumu, kā arī sasniegt 5., 7., 8. un 10. studiju rezultātu.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studijuursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Doktora studijas komunikācijas zinātnē tiek realizētas Sociālo zinātņu fakultātē un tās vada Komunikācijas zinātnes doktora studiju padome, kuru veido Komunikācijas studiju nodaļa un Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa. Studiju programma veidota tā, lai sasniegtu studiju programmas mērķus un rezultātus, ievērojot studentcentrētas izglītības principus. Studiju programma tiek realizēta latviešu valodā, tajā ir arī studiju kursi angļu valodā, piemēram, “Jaunākās tendences sociālajās teorijās”, angļu valoda tiek izmantota, gatavojot publikācijas starptautiskiem

recenzētiem izdevumiem, uzstājoties konferencēs, piedaloties vasaras skolās, stažējoties ārvalstu universitātēs u.c. Studējošo noslodze studiju programmas apguvei atbilst 40 akadēmisko stundu darbam par vienu kredītpunktu. Studijas tiek īstenotas, balstoties studentcentrētas mācīšanās un mācīšanas principos. Doktora studiju programmā dominē dialoga un sadarbības attiecības starp mācībspēkiem un studentiem. Studiju programmas satura pilnveidē tiek ievēroti studentu priekšlikumi, tās realizācijā tiek respektēta studentu sastāva daudzveidība un tiek veidotas katram doktorantam piemērotākās mācīšanās un promocijas darba izstrādes formas. Studijas organizē saskaņā ar programmas studiju plānu, kas tiek konkretizēta katra doktoranta individuālajā studiju plānā, ko sagatavo katra akadēmiskā gada sākumā, konsultējoties ar darba zinātnisko vadītāju. Tas ietver katram doktorantam atbilstošāko studiju, akadēmiski pedagoģiskā un zinātniskā darba veikšanas formu, apjomu un grafiku. Doktoranti sadarbībā ar vadītāju izstrādā arī savu īstermiņa un ilgtermiņa karjeras plānu.

Doktorants ik semestri sniedz pārskatu par darba plāna izpildi doktora studiju programmas padomē, bet reizi gadā padomē uzstājas ar prezentāciju par sava pētnieciskā darba gaitu un paveikto promocijas darba izstrādē, kā arī iesniedz rakstisku gada atskaiti.

Teorētisko kursu un praktisko pētniecības prasmju apgūšanai izmanto lekcijas, seminārus, kolokvijus, praktiskos darbus, patstāvīgos darbus, referātu sagatavošanu un nolasīšanu, prezentāciju sagatavošanu un publisku uzstāšanos u.c. Studiju kursu apgūvē tiek izmantota *Moodle* sistēma, kur ievietoti kursu apraksti, materiāli un kas kalpo arī kā komunikācijas platforma. Bieži lietota studiju darba metode ir individuālā un grupas darba sintēze (proti, doktoranti individuāli veic problēmas analīzi, sagatavo tematiskos akadēmiskās literatūras pārskatus u.c. un nodarbību ietvaros apspriež to grupā un/vai ziņo auditorijā). Studiju darbā, it īpaši teorētiskajos semināros, nozīmīga vieta atvēlēta tieši doktorantu individuālajam darbam.

Doktoranti docē lekcijas un vada seminārus bakalaura studiju programmā, vada un recenzē kursa un bakalaura darbus, recenzē maģistra darbus, vada bakalaura studiju programmas studentu pētnieciskos projektus, tādējādi veidojot pedagoģiskā darba prasmes un uzkrājot pieredzi, kā arī pārbaudot savas spējas šajā darba jomā.

Vērtēšanas sistēma atbilst nolikumam "Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē" (apstiprināts Senāta 29.06.2015.sēdē,lēmums Nr. 211). Teorētisko studiju kursu rezultātu novērtēšana notiek 10 ballu sistēmā, savukārt studiju kursus, kuros notiek promocijas darba izstrāde, tiek veikts pētnieciskais un akadēmiski pedagoģiskais darbs, gatavotas zinātniskās publikācijas, studiju rezultāti tiek vērtēti ar "ieskaitīts" vai "neieskaitīts".

Visu studiju kursu vērtējumos ir iekļauti starppārbaudījumi. To veidu nosaka mācībspēks atbilstoši kursa specifikai un kursa studiju rezultātu sasniegšanai. Visai bieži starppārbaudījums ir doktoranta mutiska, rakstiska vai kombinēta atskaite zinātniskajam vadītājam, mutiska, rakstiska vai kombinēta atskaite doktora studiju programmas padomei un/vai direktoram, mutiska, rakstiska vai kombinēta atskaite bakalaura vai maģistra studiju programmas direktoram, izstrādāts patstāvīgais darbs, atskaite par lasīto literatūru, prezentācijas. Starppārbaudījumi motivē studējošos patstāvīgi mācīties visa semestra laikā, kā arī ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas, novērtēt studentu izaugsmi, kā arī laicīgi konstatēt studiju darba problēmas. Katra kursa noslēgumā ir studiju kursa noslēguma pārbaudījums – rakstiskā, mutvārdu un/vai kombinētā formā.

Pašreiz studijas tiek īstenotas pilna laika klātienē formā. Atbilstoši studējošo interesēm tās iespējams īstenot arī pilna laika neklātienē, nepilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē. Mācību metodes un vērtēšana ir vienāda visās studiju formās – pilna laika klātienē, pilna laika neklātienē, nepilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Pārskata periodā LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmā ir aizstāvēti 10 promocijas darbi, galvenokārt apakšnozarē "Komunikācijas teorija". Viens darbs aizstāvēts apakšnozarē "Bibliotēkzinātne". Aizstāvēto promocijas darbu tēmas, kā arī informāciju par to aizstāvēšanu sk. 48. tabulā.

48. tabula. Aizstāvētie promocijas darbi (2013–2019)

Skatīt pielikumā

Aizstāvēto promocijas darbu tematiskais spektrs ir plašs – digitālā komunikācija (3 darbi), mediju analīze (2 darbi), mediju un publiskās telpas diskursu analīze (3 darbi), atmiņas komunikācija un diskursi (2 darbi). Lielai daļai darbu piemīt starptematisks, arī starpdisciplinārs raksturs, tādējādi tiem faktiski nav iespējams piešķirt tikai vienas tēmas apzīmējumu.

Pašreiz doktoranti un doktora zinātniskā grāda pretendenti izstrādā 13 promocijas darbus. To uzskaitījumu, anotācijas un plānoto aizstāvēšanas gadu sk. 49. tabulā. To pamattematika – mediju pētījumi (3 darbi), digitālie mediji un tiešsaistes komunikācija (2 darbi), identitātes komunikācija (2 darbi), kultūras komunikācija (2 darbi), politiskā komunikācija, bibliotēkzinātne (1 darbs).

49. tabula. Izstrādē esošie promocijas darbi

Skatīt pielikumā

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Doktorantu aptaujas liecina, ka studējošie visumā ir apmierināti ar izvēlēto studiju programmu (90% no aptaujātajiem). Īpaši pozitīvi tiek vērtēta iespēja piedalīties LU SZF pētnieciskajos projektos, publicēties zinātniskajos izdevumos, piedalīties starptautiskajās un Latvijas zinātniskajās konferencēs, kā arī iesaistīties starptautiskajās komunikācijas zinātnes pētnieku organizācijās un pētnieku tīklos. Par ļoti pozitīvu praksi tiek uzskatīta doktorantu un mācītspēku akadēmiskā partnerība. Atzinīgu vērtējumu izpelnījusies LU un SZF bibliotēka un to piedāvātie studiju un pētnieciskā darba resursi. Doktoranti ir arī gandarīti ar ārvalstu profesoru piesaisti, jo viņu vadītās nodarbības ne tikai sniedz jaunas zināšanas, bet arī sekmē iegūto zināšanu un pētnieciskā darba kontekstuāla pašvērtējuma (gan individuālā, gan programmas) veidošanu. Doktoranti arī augstu

vērtē individuālo sadarbību ar zinātnisko vadītāju. Pozitīvu vērtējumu guvušas arī doktorantūras skolā "Politisko, sociālo un ekonomisko procesu analīze postpadomju telpā" notiekošās nodarbības un citas aktivitātes. Pozitīvu vērtējumu saņēmis arī mācībspēku – studiju kursu docētāju – darbs, kā arī studiju metodiķu attieksme. Studenti norāda, ka SZF telpas ir atbilstošas studijām. Faktiski visi doktoranti atzīst, ka programmas pabeigšanai atvēlētājā laikā (3 vai 4 gados), savienojot darbu un studijas, promocijas darbu pabeigt nav iespējams. Studenti arī norāda, ka viņi vēlētos lielāku un sistemātiskāku LU atbalstu studijām ārvalstu universitātēs.

Komunikācijas zinātnes doktora studiju padome analizē studiju doktorantu paustos viedokļus un informē par tiem arī citus mācībspēkus un administrāciju.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšanu.

LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas ierobežotās izvēles daļā ir iekļauti vairāki studiju kursi ("Piedalīšanās ārvalstu universitāšu doktora studijuursos" (4 KP), "Piedalīšanās ārvalstu universitāšu doktorantu un jauno zinātnieku vasaras skolā" (4 KP), "Stažēšanās ārvalstu universitātēs" (4 KP), kuru uzdevums ir veicināt studējošo mobilitāti.

Visbiežāk studējošie izmanto iespēju piedalīties ārvalstu universitāšu doktorantu vasaras skolās. Piemēram, doktorants Mārtiņš Pričins ir piedalījies ICA rīkotajā 6. starptautiskajā politiskās komunikācijas vasaras skolā "*Political Communication and Electoral Behaviour*" Milānas Universitātē (2018) un rudens skolā "*Resilience League 2016*" (*International Centre for Defence and Security*, Narva). Ne reti dalību vasaras skolā nākas segt no personīgā finansējuma, tādēļ sociālo zinātņu doktorantu atbalsta sistēmas uzlabošana LU sekmētu arī dalības ārvalstu universitāšu doktorantu un jauno zinātnieku vasaras skolās mobilitātes formas izmantošanu. Doktorante Liene Viļuma piedalījās "Baltijas digitālo humanitāro zinātņu vasaras skolā (2018), ko rīkoja LNB un LU.

Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas doktoranti visai maz izmanto ERASMUS programmas iespējas, jo ilgākus prombūtnes laikposmus ir grūti savienot ar darbu un profesionālās karjeras veidošanu. Jau vairākkārt minēts, ka doktorantiem ir jāsavieno studijas ar darbu un ka LU nav pieejams atbalsts, kas nodrošinātu viņu iztiku. No 2014. gada 1. februāra līdz 30. aprīlim doktorante Kristiāna Kirša kā ERASMUS programmas dalībniece stažējās Sēdetornas Universitātes Baltijas un Austrumeiropas studiju centrā (*Södertörn University, Centre for Baltic and East European Studies*) Zviedrijā. Viņa viespētnieces statusā stažējoties Baltijas un Austrumeiropas studiju centrā, strādāja pie sava promocijas darba "'Viņi'" diskurss latviešu presē: laikrakstu "Jaunākās Ziņas", "Pēdējā Brīdī", "Brīvā Zeme", "Sociāldemokrāts", "Centra Balss" analīze (1930–1933)" teorētiskās daļas izstrādes, izmantojot pieejamos informācijas resursus (bibliotēkas krājumu, elektroniskās datu bāzes u.tml.). Kopā ar studiju centra pētniekiem semināros tika apspriestas promocijas darbā izvēlētās teorētiskās pieejas, līdz šim paveiktais. Doktorante saņēma rekomendācijas un ieteikumus turpmākajai promocijas darba izstrādei. Doktorante Sanita Burķīte plāno ERASMUS programmas mobilitātes iespējas izmantot 2019./2020. ak. gadā.

Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmā no 2015. līdz 2018. gadam studēja Oskars Gruzīņš, kurš piedalījās projekta "*Children Born of War – Past, Present, Future*" (*Marie Skłodowska-Curie Actions Innovative Training Networks, H2020-MSCA-ITN-2014*). Šā inovatīvā mācību tīkla uzdevums ir sekmēt jauno pētnieku mobilitāti. Projekta koordinators bija Birmingemas Universitāte (Apvienotā Karaliste), dalībnieki – Leipcigas Universitāte (Vācija), Augsburgas Universitāte (Vācija), Ruānas Universitāte (Francija), Latvijas Universitāte, Silēzijas Universitāte Katovicē (Polija),

Klaipēdas Universitāte (Lietuva), Greifsveldes Universitāte (Vācija), Ūsti pie Labas Universitāte (Čehija), Ludviga Bolcmana Kara seku pētniecības institūts (Austrija), Dienvidnīderlandes Psihotraumu centrs (Nīderlande) un Utrehtas Universitāte (Nīderlande). Projekta partnerorganizācijas – GESIS Leibnica Sociālo zinātņu institūts (Vācija), ICON institūts (Vācija), teātra mākslas studija “*Interperform*” (Vācija), Miera un attīstības veicināšanas organizācija (Uganda), BBC (Apvienotā Karaliste) un Krievijas Valsts Humanitārā Universitāte (Krievija). Šā projekta ietvaros O. Gruzīņš stažējās GESISLeibnica Sociālo zinātņu institūtā, Leipcigas Universitātē un Krievijas Valsts Humanitārajā Universitātē kā arī piedalījās īsākos tematiskos darbsemināros vairākās projekta partneruniversitātēs un pētniecības institūtos un zinātniskās konferencēs.

Doktoranti arī piedalās starptautisku studiju stipendiju konkursos, lai iegūtu iespēju papildināt zināšanas ASV. 2013. gadā doktorants Kārlis Dagilis ar Fulbraita / Hūberta H. Hamfrijas (*Fulbright / Hubert H. Humphrey*) stipendiju stažējās Merilendas Universitātē (*University of Maryland*). 2017. gadā viņš ieguva šīs universitātes atbalstu studijām un doktorantūras studijas turpināja tur.

Kopumā LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas studentu mobilitāte nav īpaši augsta, tālab jārod tās veicinošie finansiālie līdzekļi un jāstimulē studējošo motivācija (pārrunas, mobilitāti izmantojošo pieredzes stāsti, tīklošanās prakse). Tīklošanos, dalību vasaras skolās un konferencēs sekmē starptautiskās akadēmiskās organizācijas *European Communication Research and Education Association* (ECREA), kuras biedri ir visi programmas studenti, regulāri izplatītā informācija nedēļas apskata (*weekly digest*) veidā. To e-pastā saņem visi doktoranti.

Mobilitātes laikā apgūtie studiju kursi, studijas vasaras skolās un stažēšanās ārvalstu universitātēs tiek atzīti LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmā. Tas notiek saskaņā ar 29.12.2008. lēmumu Nr. 190 “Studiju kursu atzīšanas kārtība Latvijas Universitātē”. LU pilnā apjomā atzīst studiju kursus, kas apgūti starpvaldību vai starpaugstskolu līgumos noteiktās studiju programmās vai starptautiskajās izglītības programmās un kuru apguvi studējošais iepriekš rakstveidā saskaņojis ar studiju programmas direktoru.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Komunikācijas zinātnes doktora studiju programma tiek īstenota LU Sociālo zinātņu fakultātē. Par tās resursiem un nodrošinājumu sk. II daļas 3. nodaļā.

Doktora studiju programmas īstenošanas pamatpriekšnoteikums ir bibliotēkas un datubāzu nodrošinājums. To uzskaitījumu sk. II daļas 3. nodaļā. Šajā studiju līmenī īpaši noderīga vērtīga ir pieeja starptautisko zinātnisko žurnālu datubāzēm (piemēram, *JSTOR*, *SAGE Journals Online*, *Taylor& Francis Social Science & Humanities Library*), e-grāmatām (*Dawsonera*, *EBSCO eBook Collection*).

Doktorantu zinātniskajā darbā nozīmīgs resurss ir *ProQuest Dissertations & Theses* datubāze. Tā ir plašākā disertāciju un maģistru darbu datubāze pasaulē un satur vairāk nekā 5 miljonus darbus, no kuriem liela daļa pieejami lejupielādējami pilnie teksti PDF formātā. Pilnie teksti pieejami lielākajai daļai disertāciju, kas datubāzei pievienotas no 1997. gada. Katru gadu datubāzē tiek pievienoti ap 200 000 jauni darbi, kas tapuši gandrīz 100 valstu universitātēs. Datubāze satur informāciju gan humanitārajās un sociālajās, gan dabas un medicīnas zinātnēs. Datubāze ietver informāciju, sākot no 1637. gada līdz mūsdienām. Visām disertācijām, kas publicētas no 1980. gada un visiem maģistra darbiem, kas publicēti kopš 1988. gada, pieejams autora rakstīts kopsavilkums.

Kopš 2017. gada pieejam pētījuma metožu datubāze *SAGE Research Methods*, kas tiek intensīvi izmantota ne tikai studiju procesā, bet arī maģistra darba izstrādē. Doktorantu zinātnisko darbu atvieglo meklētājprogramma *Primo Discovery* ieviešana 2016. gadā. Liela nozīme ir arī jaunākās komunikācijas zinātnes jomas literatūras – zinātnisku monogrāfiju, mācību grāmatu, rokasgrāmatu, metodisko izdevumu – regulārai iegādei LU SZF bibliotēkā.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas doktorantu zinātniskais darbs norisinās sadarbībā ar LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūtu. Tas nodibināts 2004. gadā ar mērķi attīstīt Latvijas sociālo zinātņu potenciālu, veicināt Latvijas zinātnieku sadarbību Latvijas un starptautiskajā mērogā, un kalpot sabiedrībai tās problēmu analīzē un attīstības prognozēšanā, sekmēt zinātnē pamatotas pārmaiņas Latvijas sociālajos un politiskajos procesos. Tā pārvaldes institūcija ir padome, ko veido nodaļu deleģēti profesori un asociēti profesori. Institūta direktore ir prof. Aija Zobena.

SPPI ir četri galvenie pētniecības virzieni: 1) Latvija starptautiskajās attiecībās, īpaši attiecības ar Krieviju un jaunajiem Eiropas kaimiņiem; 2) demokrātija un minoritātes; 3) reģionālā attīstība Latvijā; 4) mediji, informācija un kultūra. Institūtā strādā vairāk nekā 40 vadošie pētnieki, pētnieki un zinātniskie asistenti. Institūta ietvaros darbojas pētnieciskie centri – Sociālās atmiņas pētniecības centrs (SPPI) un Diasporas un migrācijas centrs.

SPPI darbojas LU Sociālo zinātņu fakultātes telpās Lauvas ielā 4, kā arī LU *Valsts nozīmes pētniecības centrā* Kalpaka bulvārī 4, kurā izvietota moderna institūta seminārtelpa.

SPPI ir bāze, kurā tiek īstenoti Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas atklāto konkursa kārtībā piesaistītie nacionālie un starptautiskie pētnieciskie projekti (sk. 24. tabulu).

SPPI īsteno LU projektu "Ilgtspējīga nācijas attīstība un dzīves kvalitāte" (2016–2019), kas atbilst LU pētniecības programmas 2015.–2020. gadam prioritārajai pētniecības tēmai "Sabiedrības veselība, dzīves kvalitāte un nācijas ilgtspēja". Projekta mērķis veikt multidisciplināru sabiedrības demogrāfijas, migrācijas procesu, sabiedrības veselības un sociālo aspektu izpēti un izstrādāt rīcībpolitikas rekomendācijas sabiedrības attīstības problēmu ilgtspējīgai risināšanai. Tā īstenošanā vairākkārt īstermiņā bija iesaistīti arī daži Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas studenti. 2019. gadā projekta "Ilgtspējīga nācijas attīstība un dzīves kvalitāte" doktorantu un jauno pētnieku grantu konkursā finansējumu ieguva divi Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas studentu pieteikumi.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Studiju programmā iekļautos lekciju kursus docē un promocijas darbu izstrādi vada kvalificēts akadēmiskais personāls: *Dr. sc. soc.* prof. Tālis Tisenkopfs, prof. Viesturs Zanders, *Dr. hist.*, prof. Vita Zelče, *Dr. phil.* prof. Juris Rozenvalds, *Dr. sc. soc.* prof. Aija Zobena, *Dr. philol.* asoc. prof. Baiba Holma, *Dr. phil.*, vad. pētniece, emeritēa prof. Skaidrīte Lasmane, *Dr. sc. soc.* asoc. prof. Baiba Bela, *Dr. sc. pol.* asoc. prof. Iveta Reinholde u.c. Pārskata periodā ir sākusies un turpinās mācībspēku paaudžu nomaiņa. Darbu programmā uzsāk perspektīvi jaunie mācībspēki, kuri paši ir ieguvuši doktora grādu komunikācijas zinātnē LU. Piemēram, doc. Marita Zitmane un doc. Zane Radzobe. Tas iezīmē jaunu posmu Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas attīstībā.

Būtiska nozīme ir arī LU citu fakultāšu mācībspēku dalībai programmas realizācijā. Piemēram, augstskolu pedagoģijai veltīto studiju kursus īsteno LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes (PPMF) augsta līmeņa docētāji.

Doktorantūras skolas “Politisko, sociālo un ekonomisko procesu analīze postpadomju telpā” ietvaros studentiem ir iespējams klausīties citu LU fakultāšu un zinātnisko institūciju pārstāvju, kā arī vieslektoru lekcijas. Piemēram, 2017./2018. un 2018./2019. ak. gadā doktorantūras skolas studiju kursā “Doktorantūras skola postpadomju studijās I” (4 KP) lekcijas piedāvāja ne vien SZF, bet arī citu LU fakultāšu un zinātnisko institūtu augsta līmeņa speciālisti. Doktorantūras skolā lekcijas ir lasījuši arī ārvalstu lektori, piemēram, Aiovas Pavalsts Universitātes (ASV) emeritētais prof. Andrejs Plakans, Sanktpēterburgas Valsts universitātes (Krievija) docente Ludmila Artamoškina.

Līdzīga ir arī studiju kursa “Sociālo zinātņu pētījumu metodoloģija”, kuru apgūst vairāku sociālo zinātņu doktora studiju programmas studenti, docēšanas prakse. Arī tajā katru konkrēto tēmu aplūko tās augsta līmeņa speciālisti, uzstājas arī ārvalstu vieslektori.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Saskaņā ar “Augstskolu likumu” (izdevusi Saeima, pieņemts 02.11.1995) akadēmiskās doktora studiju programmas īstenošanā piedalās ne mazāk kā piecas personas ar doktora grādu, no kurām vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti attiecīgajā nozarē. LU doktora studiju programmas “Komunikācijas zinātne” īstenošanā gan kā docētāji, gan kā promocijas darbu zinātniskie vadītāji piedalās tikai mācībspēki ar doktora grādu. Pašreiz promocijas darbu zinātniskie vadītāji ir prof. Viesturs Zanders, prof. Vita Zelče, asoc. prof. Baiba Holma, doc. Viktors Freibergs un doc. Zane Radzobe. Programmas īstenošanā un programmas padomes darbā iesaistīti trīs mācībspēki, kuriem ir Latvijas Zinātnes padomes (LZP) eksperta tiesības. Zinātnes nozares “Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija” apakšnozari “Komunikācijas teorija” pārstāv LZP ekspertes

prof. Vita Zelče un doc. Marita Zitmane, bet apakšnozari “Bibliotēkzinātne” vadošais pētnieks Gustavs Strenga.

Mācībspēku kvalifikācija pilnībā nodrošina programmas studiju rezultātu sasniegšanu – augsta līmeņa zināšanu un prasmju ieguvī komunikācijas zinātnē, tās metodoloģijā, pētījumu īstenošanā un zinātniskā darba rezultātu komunikācijā, kā arī kritiskās analīzes, sintēzes un novērtēšanas, nozīmīgu komunikācijas zinātnes pētniecisko, pedagoģisko un inovāciju uzdevumu īstenošanas, zinātnisku projektu īstenošanas un vadīšanas kompetences veidošanā.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

Pārskata periodā LU Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas docētāji ir publicējuši apmēram 200 zinātniskus rakstus, kolektīvo monogrāfiju nodaļas un monogrāfijas (sk. 37. pielikumu). Daļa no tām ir indeksētas *Scopus* un *WoS* datubāzēs (sk. 32. pielikumu).

Laikposmā no 2013. līdz 2019. gadam datubāzēs *Scopus* un *WoS* indeksētas vairāk nekā 40 doktora studiju programmas “Komunikācijas zinātne” mācībspēku publikācijas. Apmēram 10 šā līmeņa raksti vai nodaļas kolektīvajās monogrāfijās ir pieņemtas publicēšanai. Skaitliskā izteiksmē mācībspēku augsta līmeņa publikācijām piemīt augšupejoša līkne. 2013.–2015. gadā publicēti 17 raksti, 2016.–2019. gadā – 23 raksti. Vairāk nekā puse publikāciju (58%) tapušas kopā ar ārvalstu kolēģiem, kas liecina par pētnieciskā darba izteikto internacionalizāciju. Tematiski mācībspēku publikācijas atbilst viņu zinātniskā darba padziļinātās specializācijas tēmām, tostarp pētījumiem komunikācijas teorijas un bibliotēkzinātnes apakšnozarēs.

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

LU Komunikācijas zinātnes doktors studiju programmas docētāji, kuri pārstāv Informācijas un bibliotēku studiju nodaļu un Komunikācijas studiju nodaļu pārskata periodā iesaistīti vairāku nacionālo un starptautisko pētniecības projektu īstenošanā (sk. 50. tabulu).

50. tabula. Informācijas un komunikācijas zinātnes virziena akadēmiskais personāla īstenotie zinātniskie projekti

Sk. pielikumā

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai

mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

LU Komunikācijas zinātnes doktors studiju programmas docētāji ir īstenojuši vairākus nozīmīgus nacionālos un starptautiskos pētnieciskos projektus, kuru rezultāti un iegūtā pieredze tiek izmantoti studiju darbā. Jaunradītās zināšanas tiek iekļautas studiju kursu saturā, izstrādātā metodoloģija tiek aprobēta doktorantu zinātniskajā darbā, savukārt tīkšanās starptautisko projektu īstenošanās gaitā bagātina sadarbību ar citām universitātēm.

Nozīmīgākie projekti

1. *ERA.NET RUS PLUS (EU-FP7)* iniciatīvas projekts *"Living Together with Difficult Memories and Diverse Identities"* (LIVINGMEMORIES) (2015–2017). Projekts LIVINGMEMORIES – starpdisciplinārs sociālo un humanitāro zinātņu projekts, kura uzmanības centrā ir sociālās atmiņas problemātika, konfliktu un protestu kustību nospiedumi atmiņā un identitātē. Projekta ietvaros kopā strādāja pētnieku grupas no Helsinku Universitātes, kas ir vadošā partnere, Permas Valsts politehniskās Universitātes, Tartu Universitātes, Frankfurtē pie Mainas Gētes Universitātes, Koča Universitātes Stambulā, LU pētnieku grupas vadītāja prof. Vita Zelče, projekta īstenošanā iesaistīta vad. pētn. Skaidrīte Lasmane, doc. Laura Ardava-Āboliņa, doc. Zane Radzobe, doc. Jurijs Ņikišins, doc. Marita Zitmane, dokt. Sanita Burķīte. Projekta īstenošanas rezultātā sagatavotas publikācijas, nolasīti referāti konferencēs un semināros. Tā realizācija arī bagātināja LU pētnieku tīklošanās pieredzi. Projekta tīmekļvietne: <http://www.livingmemories-era.net/>
2. *H2020-ICT-2016-2017 (Information and Communication Technologies Call)* projekts *"COMPACT: From Research to Policy Through Raising Awareness of the State of the Art on Social Media and Convergence"* (2017–2020). Projekta mērķis ir veicināt jaunāko tehnoloģiju nozīmi sociālo tīklu un mediju konverģences kontekstā sabiedrības līderu vidū. Projekta ietvaros tiek analizētas publikācijas, nacionālie likumdošanas akti u.c. dokumenti par sociālajiem medijiem un to tehnoloģijām. Projekta koordinators ir Īrijas Nacionālā universitāte Golvejā (*National University of Ireland Galway*). Tā īstenošanā piedalās Komunikācijas un mediju skola (*Škola Komunikācie a Medii*) (Slovākija), Datu biznesa centrs (*Data Poslovne Storitve*) (Slovēnija), Paneiropas CT&SME asociācijas e-biznesa tīkls (*Pan-European ICT & E-business Network for SME Association*) (Beļģija), Bulgārijas programmēšanas kompāniju asociācija (*Sdruzenie Bulgarska Asociaciana S oftuernite Kompanii Bascom* (BASCOM)) (Bulgārija), Jozefa Stefana institūts (*Institut Jozef Stefan*) (Slovēnija), uzņēmums *"Ontotext AD"* (Bulgārija), Nevalstiskā Eiropas inovāciju aģentūras organizācija (*Non-governmental Organization Agency of European Innovations* (AEI)) (Ukraina), uzņēmums *"Media 21 Foundation (M21F)"* (Bulgārija), Portugāles Katoļu universitāte (*Universidade Catolica Portuguesa*) (Portugāle), Sabiedrības attīstības partnerības biedrība (*Partnerstvo za Drustveni Razvoj Udruge*) (Horvātija), uzņēmums *"IT-Forum"* (Dānija), Grieķijas Eiropas un ārpolitikas fonds (*Hellenic Foundation for European and Foreign Policy* (ELIAMEP)) (Grieķija), uzņēmums *"MEDIA FRAME LTD"* (Apvienotā Karaliste). LU pētnieku grupas vadītāja prof. Vita Zelče, pētnieki doc. Līva Brice un dokt. Raivis Vilūns. Viņi vāc un apkopo datus projekta datubāzei, gatavo publikācijas, organizē seminārus. Projekta specifika ir dažāda tipa institūciju – universitāšu, biznesa uzņēmumu, NVO, mediju – sadarbība. Projekta tīmekļvietne <http://compact-media.eu/>
3. *H2020 Marie Curie Innovative Training Network (ITN) "Children Born of War"* (CHIBOW) (2015–2019). Starpdisciplinārā projekta uzdevums – radīt zināšanas par 20. un 21. gadsimtā notikušo karu un militāro konfliktu ietekmi uz bērnu dzīvēm, it īpaši par kara laikā dzimušo bērnu likteņiem. Plānots veidot izpratni, kā "kara bērni" ir (vai nav) integrēti sabiedrībā, kā

militārās, valdības un nevalstiskās organizācijas iesaistās šajā integrācijā, kāda ir tās politika, kā “kara bērnu” turpmākās dzīves ietekmē atmiņas par karu un sabiedrības normas un uzskati. Liela uzmanība pievērsta arī “kara bērnu” reprezentācijai nacionālajās publiskajās telpās. Projekta ietvaros Eiropas Savienības valstu universitātēs top 14 “kara bērniem” veltīti promocijas darbi. LU promocijas darbu izstrādā Komunikācijas zinātnes dokora studiju programmas students Oskars Gruziņš. Projekta koordinators ir Birmingemas Universitāte (Apvienotā Karaliste), dalībnieki – Leipcijas Universitāte (Vācija), Augsburgas Universitāte (Vācija), Ruānas Universitāte (Francija), Latvijas Universitāte, Silēzijas Universitāte Katovicē (Polija), Klaipēdas Universitāte (Lietuva), Greifsveldes Universitāte (Vācija), Ūsti pie Labas Universitāte (Čehija), Ludviga Bolcmana Kara seku pētniecības institūts (Austrija), Dienvidnīderlandes Psihotraumu centrs (Nīderlande) un Utrehtas Universitāte (Nīderlande). Projekta partnerorganizācijas – GESISLeibnica Sociālo zinātņu institūts (Vācija), ICON institūts (Vācija), teātra mākslas studija “*Interperform*” (Vācija), Miera un attīstības veicināšanas organizācija (Uganda), BBC (Apvienotā Karaliste) un Krievijas Valsts Humanitārā Universitāte (Krievija). LU projekta īstenošanas grupas vadītāja prof. Vita Zelče, asistenta pienākumus veikusi dokt. Sanita Burķīte. Projekta tīmekļvietne: <https://www.chibow.org/>

4. LU un Kultūras ministrijas efektīvas sadarbības projekts “Latvijas mediju vides daudzveidība” (2017). Tā uzdevums - apkopot informāciju par Latvijas plašsaziņas līdzekļiem, analizēt un vērtēt to darbību, tādējādi zīmējot nozares pašreizējās situācijas kopainu. Pētījuma rezultāti izmantojami Latvijas mediju politikas turpmākā izstrādē, studiju procesā un zināšanu ieguvē par Latvijas medijiem. Pētnieku grupā – doc. Laura Ardava-Āboliņa, doc. Didzis Bērziņš, doc. Viktors Freibergs, vad. pētn. Skaidrīte Lasmane, doc. Zane Radzobe, asoc. prof. Ojārs Skudra, doc. Marita Zitmane u.c. mācībspēki, kā arī doktoranti vai zinātniskā grāda pretendenti Sanita Burķīte, Kārlis Dagilis, Elīna Gulbe, Rolands Tjarve, Laura Uzule, Raivis Vilūns. Projekta vadītāja – prof. Vita Zelče. Projekta rezultātus sk.: https://www.szf.lu.lv/fileadmin/user_upload/szf_faili/Petnieciba/Latvijas-mediju-vides-daudzveidiba-small.pdf
5. LZP FLPP “Latvijas mediju ekoloģija: Ceturtās industriālās revolūcijas izraisīto pārmaiņu analīze” (2019–2020). Projekta mērķis izpētīt Latvijas mediju ekoloģijas situāciju, tās stipros un vājos posmus, it īpaši nepatiesas informācijas un tišas dezinformācijas klātbūtni un ietekmi uz cilvēku ikdienu un lēmumiem. Tā ietvaros notiek iedzīvotāju aptauja, etnogrāfiskās ekspedīcijas, mediju materiālu analīze. Pētnieki gatavo zinātniskos rakstus, kolektīvo monogrāfiju, populārzinātniskus materiālus, piedalās zinātniskās konferencēs, rīko seminārus. Projekta vadītāja – doc. Marita Zitmane, galvenā izpildītāja – vad. pētn. Skaidrīte Lasmane, pētniece – prof. Vita Zelče. Projekta īstenošanā piedalās doktoranti vai zinātniskā grāda pretendenti – Velta Skolmeistare, Laura Uzule un Raivis Vilūns.
6. LZP FLPP “Dezinformācijas un sazvērestību radītie riski demokrātijai: Latvijas pieredzes pārlūkošana” (2020–2022). Projekta mērķis starpdisciplinārā griezumā izpētīt dezinformācijas un sazvērestību vēstījumu vietu Latvijas informācijas telpā, kā arī tās ietekmi uz cilvēku dzīvi, veselību, drošību un labklājību, iztīrējot Latvijas sabiedrības pieredzi 20. gadsimta totalitārisma laikmetā un periodā pēc neatkarības atgūšanas, un izvērtēt dezinformācijas un sazvērestību radītos riskus mūsdienu demokrātijai un tās vērtībām. Jaunradīto zināšanu uzdevums ir veidot sapratni par dezinformāciju un aizraušanos ar sazvērestībām un sekmēt faktu pārbaudi un kritiskās domāšanas kultūras attīstību Latvijā. Projekta vadītāja – prof. Vita Zelče, galvenais izpildītājs – prof. Viesturs Zanders, pētnieki – Zane Radzobe, Skaidrīte Lasmane u.c. Projekta īstenošanā piedalās doktorants Mārtiņš Pričins.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai,

studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmas mācībspēku pamatbāze ir LU SZF Informācijas un bibliotēku studijas nodaļa un Komunikācijas studiju nodaļa. Tajā strādā programmas docētāji – prof. Viesturs Zanders, prof. Vita Zelče, asoc. prof. Baiba Holma, doc. Viktors Freibergs, doc. Zane Radzobe un doc. Marita Zitmane. Studiju programmas īstenošanā un pētniecībā nodaļu sadarbības partneris ir SZF SPPI, kurā tiek īstenoti zinātniski pētnieciskie projekti un doktorantūras skolas “Politisko, sociālo un ekonomisko procesu analīze postpadomju telpā” studiju kursi.

Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmā ir iesaistīti arī citu LU SZF nodaļu – Politikas zinātnes nodaļas un Socioloģijas nodaļas – mācībspēki, citu fakultāšu docētāji (piemēram, Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes) un zinātnisko institūtu pētnieki (piemēram, Literatūras, folkloras un mākslas institūta) docētāji, kas veicina mācībspēku un zinātnieku sadarbību, dialogu un diskusijas, iniciē pētījumu idejas un kopīgu projektu pieteikumu izstrādi. Nozīmīgs studiju programmas īstenošanas partneris ir Latvijas Nacionālā bibliotēka, kuras resursus un infrastruktūru ir iespējams izmantot gan mācībspēkiem, gan doktorantiem.

Mācībspēku savstarpējās sadarbības formas un sadarbības ar doktorantiem veidi ir kopīgi īstenoti zinātniski projekti, zinātnisko referātu un publikāciju līdzautorība, dalība zinātniskās konferencēs, piedalīšanās doktora studiju programmas padomes sēžu darbā, jauno studiju kursu satura vērtēšanā, savstarpējā lekciju apmeklēšanā un hospitēšanā, konsultācijās, kopīgi formāli un neformāli pasākumi, domu apmaiņas semināri un darbnīcas, savstarpējās saites un aktivitātes sociālajos tīklos.

Plānots, ka SZF pārcelšanās uz LU Akadēmisko centru 2023./2024. ak. gadā pilnveidos un intensificēs, kā arī darīs ikdienišķākus pašreiz dažādās LU ēkās bāzēto fakultāšu mācībspēku kontaktus un sadarbību. Atrašanās Akadēmiskajā centrā sekmēs arī sadarbību un kopīgus projektus un/vai pasākumus ar LNB.

Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmā lekcijas un semināri notiek 4-9 studentu lielās grupās. Atsevišķos gadījumos nodarbības notiek kopā ar citu sociālo zinātņu un/vai humanitāro zinātņu doktora studiju programmu studentiem, piemēram, doktorantūras skolas “Politisko, sociālo un ekonomisko procesu analīze postpadomju telpā” studiju kursus, kursā “Sociālo zinātņu pētījumu metodoloģija”.

Individuālas sadarbības formā norisinās arī mācībspēka – zinātniskā vadītāja – un doktoranta sadarbība, izstrādājot promocijas darbu. Zinātniskais vadītājs arī vada doktoranta kā zinātnieka karjeras plānošanu, kas ietver publikāciju gatavošanu, dalību konferencēs, iesaisti bakalaura un maģistra studiju programmu īstenošanā, pievienošanās akadēmiskām organizācijām un tīkliem. Vidēji viens mācībspēks vada 1 promocijas darba izstrādi, netiek rekomendēts vadīt vairāk par trīs promocijas darbu izstrādi vienlaikus.

Komunikācijās zinātnes doktora studiju programmas realizācijā izmatotās mācībspēku un studentu darba un sadarbības formas nodrošina augsta līmeņa zināšanu, prasmju un kompetences iegūšanu, kā arī jaunu zināšanu radīšanu komunikācijas zinātnē, kas nozares attīstībai piešķir ilgtspējas un kvalitātes raksturu.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1.Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	28.pielikums.pdf	Annex 28.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	31.pielikums.pdf	Appendix 31.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	30.pielikums.pdf	Appendix 30.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	29.pielikums.pdf	29.pielikums.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	39.E pielikums.pdf	Appendix 39E.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumu		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	33.E pielikums.pdf	Appendix 33.E.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	11.E pielikums.pdf	Appendix 11.E.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	10.4. pielikums.pdf	Appendix 10.4.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.	10.3.E pielikums.pdf	Appendix 10.3.E.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.	10.2.E pielikums.pdf	Appendix 10.2.E.pdf
Studiju līguma paraugs/-i	36.E pielikums.pdf	Appendix 36.E.pdf

<p>Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.</p>	<p>34.E pielikums.pdf</p>	<p>Appendix 34.E.pdf</p>
--	---------------------------	--------------------------

Komunikācijas zinātne (43321)

Studiju virziens	<i>Informācijas un komunikācijas zinātnes</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Komunikācijas zinātne</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>43321</i>
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Zane</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Radzobe</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>zane.radzobe@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Doc., Dr. art.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>29609918</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Nodrošināt iespēju iegūt zināšanas, prasmes un kompetenci mediju analīzē un producēšanā, žurnālistikā, korporatīvā komunikācijā, sabiedriskajās attiecībās un reklāmā, sniedzot vispārējas teorētiskas un praktiskas zināšanas par komunikācijas jomu mūsdienu sabiedrībā, kompetenci pētīt un analizēt komunikācijas fenomenus, attīstot spējas radoši darboties dažādās komunikācijas jomās un industrijās.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>Programmas uzdevumi:</i> <i>1) veicināt zināšanu apguvi komunikācijas teorijā, komunikācijas vēsturē un socioloģijā, komunikācijas psiholoģijā, komunikācijas ētikā, sociālo zinātņu pētniecības metodēs, komunikācijas mūsdienu procesos un atbilstoši apgūtajiem studiju moduļiem;</i> <i>2) sekmēt prasmju apguvi žurnālistikā, korporatīvajā komunikācijā, reklāmā un multimediju producēšanā;</i> <i>3) veicināt zināšanu apguvi par komunikācijas pētniecības metodēm un prasmes šīs metodes lietot analīzē;</i> <i>4) attīstīt studentu radošo domāšanu un kompetenci darboties dažādās komunikācijas jomās un profesijās;</i> <i>5) pilnveidot akadēmiskās zināšanas un pētniecības prasmes, kas kalpotu par pamatu studijām magistratūrā.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Studiju rezultāti formulēti atbilstoši Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) 6. līmeņa atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetences aprakstam.</p> <p>Zināšanas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izprot komunikācijas nozīmi un funkcijas sabiedrībā, ir iepazinušies ar komunikācijas zinātnes vietu sociālo un humanitāro zinātņu vidū un tās interdisciplinārajiem aspektiem; 2. Ieguvuši zināšanas par komunikācijas zinātnes pamata un specializētiem jautājumiem, orientējas nozares klasiskajās teorijās, kā arī jaunākajos atklājumos; 3. Ieguvuši specializētās zināšanas kādā no studiju programmas moduļiem; 4. Izprot komunikācijas nozares profesionālās vides standartus un darbības principus; 5. Izprot akadēmiska darba standartus un ētikas normas. <p>Prasmes</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Izmanto komunikācijas zinātnes teorijas un metodes akadēmisko un profesionālo problēmu risināšanā. 7. Iekļaujas profesionālajā vidē atbilstoši apgūto studiju moduļu specializācijai, tai skaitā piedāvājot radošus risinājumus profesionālām problēmām. 8. Efektīvi izskaidro komunikācijas zinātnes un profesionālajiem jautājumiem speciālistiem un nespeciālistiem, kā arī diskutē par šiem jautājumiem. 9. Patstāvīgi veic nekomplētos akadēmiskus pētījumus, izmantojot komunikācijas zinātņu pētniecības metodes. 10. Efektīvi plāno un īsteno patstāvīgo un grupas darbu akadēmiskā un profesionālā darbā. <p>Kompetence</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Patstāvīgi iegūst, atlasa un analizē informāciju, kritiski izvērtē sabiedrības un komunikācijas procesus. 12. Patstāvīgi tālāk izglītojas, radoši risina profesionālas problēmas, spēj efektīvi reaģēt uz mainīgas profesionālās vides prasībām. 13. Izprot profesionālās un akadēmiskās ētikas pamatjautājumus un spēj izvērtēt atbildību par savas profesionālās vai akadēmiskās darbības ietekmi un sabiedrību un vidi.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu bakalaura grāds komunikācijas zinātnē
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
------------------------------	---------	--------

Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050
-----------------------	------	---

Nepilna laika klātiene - 3 gadi, 5 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	5
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds komunikācijas zinātnē</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika neklātiene - 3 gadi, 5 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	5
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds komunikācijas zinātnē</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Pilna laika neklātiene - 3 gadi, 5 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	5
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds komunikācijas zinātnē</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Bakalaura studiju programmas “Komunikācijas zinātne” parametri

Studiju programmas nosaukums	Bakalaura studiju programma “Komunikācijas zinātne”	
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Bachelor Study programme in Communication Science	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	43321	
Studiju programmas veids un līmenis	<i>Akadēmiskā bakalaura studiju programma</i>	
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	6. līmenis	
Profesijas kods profesiju klasifikatorā		
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	120 KP /180 ECTS	
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
pilna laika klātie	3 gadi	Latviešu
pilna laika neklātie	3 gadi un 5 mēneši	Latviešu
pilna laika neklātie (tālmācība)		
nepilna laika klātie	3 gadi un 5 mēneši	Latviešu
nepilna laika neklātie	3 gadi un 5 mēneši	Latviešu
nepilna laika neklātie (tālmācība)		
Īstenošanas vieta	LU Sociālo zinātņu fakultāte	
Studiju programmas direktore	Doc., Dr. art. Zane Radzobe	

Uzņemšanas prasības	<p>Vispārējā vidējā izglītība</p> <p><i>Uzņemšana programmā notiek konkursa kārtībā:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību, sākot • personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību, sākot no 2004. gada: CE latviešu valodā + CE angļu valodā vai CE franču valodā, vai CE vācu valodā + CE matemātikā; • Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam (neieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, vai personām ar īpašām vajadzībām: vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā + vidējās izglītības dokumenta gada atzīme angļu valodā vai franču valodā, vai vācu valodā + vidējās izglītības dokumenta gada vidējā atzīme noteiktos mācību priekšmetos <p><i>Papildu punkti:</i> LU SZF pēdējo divu gadu laikā rīkotā zinātniski pētniecisko darbu konkursa komunikācijas zinātnē un/vai radošo konkursu komunikācijas zinātnē 1.–3. vietas ieguvējiem. Skolēna zinātniski pētnieciskajam darbam jābūt oriģinālam pētījumam, kas iesniegts tikai LU SZF konkursam</p> <p><i>Priekšrocības:</i> LU SZF pēdējo divu gadu laikā rīkotā zinātniski pētniecisko darbu konkursa komunikācijas zinātnē un/vai radošo konkursu komunikācijas zinātnē 1. vietas ieguvējiem. Skolēna zinātniski pētnieciskajam darbam jābūt oriģinālam pētījumam, kas iesniegts tikai LU SZF konkursam</p>
Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	Sociālo zinātņu bakalaura grāds komunikācijas zinātnē
Studiju programmas mērķis	<p>Nodrošināt iespēju iegūt zināšanas, prasmes un kompetenci mediju analizē un producēšanā, žurnālistikā, korporatīvā komunikācijā, sabiedriskajās attiecībās un reklāmā, sniedzot vispārējas teorētiskas un praktiskas zināšanas par komunikācijas jomu mūsdienu sabiedrībā, kompetenci pētīt un analizēt komunikācijas fenomenus, attīstot spējas radoši darboties dažādās komunikācijas jomās un industrijās.</p>

Studiju programmas uzdevumi

Programmas uzdevumi:

- 1) veicināt zināšanu apguvi komunikācijas teorijā, komunikācijas vēsturē un socioloģijā, komunikācijas psiholoģijā, komunikācijas ētikā, sociālo zinātņu pētniecības metodēs, komunikācijas mūsdienu procesos un atbilstoši apgūtajiem studiju moduļiem;
- 2) sekmēt prasmju apguvi žurnālistikā, korporatīvajā komunikācijā, reklāmā un multimediju producēšanā;
- 3) veicināt zināšanu apguvi par komunikācijas pētniecības metodēm un prasmes šīs metodes lietot analīzē;
- 4) attīstīt studentu radošo domāšanu un kompetenci darboties dažādās komunikācijas jomās un profesijās;
- 5) pilnveidot akadēmiskās zināšanas un pētniecības prasmes, kas kalpotu par pamatu studijām maģistratūrā.

Studiju rezultāti formulēti atbilstoši Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) 6. līmeņa atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetences aprakstam.

Zināšanas

1. Izprot komunikācijas nozīmi un funkcijas sabiedrībā, ir iepazinušies ar komunikācijas zinātnes vietu sociālo un humanitāro zinātņu vidū un tās interdisciplinārajiem aspektiem;
2. Ieguvuši zināšanas par komunikācijas zinātnes pamata un specializētiem jautājumiem, orientējas nozares klasiskajās teorijās, kā arī jaunākajos atklājumos;
3. Ieguvuši specializētās zināšanas kādā no studiju programmas moduļiem;
4. Izprot komunikācijas nozares profesionālās vides standartus un darbības principus;
5. Izprot akadēmiska darba standartus un ētikas normas.

Prasmes

6. Izmanto komunikācijas zinātnes teorijas un metodes akadēmisko un profesionālo problēmu risināšanā.
7. Iekļaujas profesionālajā vidē atbilstoši apgūto studiju moduļu specializācijai, tai skaitā piedāvājot radošus risinājumus profesionālām problēmām.
8. Efektīvi izskaidro komunikācijas zinātnes un profesionālajiem jautājumiem speciālistiem un nespeciālistiem, kā arī diskutē par šiem jautājumiem.
9. Patstāvīgi veic nekomplēcētus akadēmiskus pētījumus, izmantojot komunikācijas zinātņu pētniecības metodes.
10. Efektīvi plāno un īsteno patstāvīgo un grupas darbu akadēmiskā un profesionālā darbā.

Kompetence

11. Patstāvīgi iegūst, atlasa un analizē informāciju, kritiski izvērtē sabiedrības un komunikācijas procesus.
12. Patstāvīgi tālāk izglītojas, radoši risina profesionālas problēmas, spēj efektīvi reaģēt uz mainīgas profesionālās vides prasībām.
13. Izprot profesionālās un akadēmiskās ētikas pamatjautājumus un spēj izvērtēt atbildību par savas profesionālās vai akadēmiskās darbības ietekmi un sabiedrību un vidi.

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Komunikācijas zinātne" tiek īstenota latviešu valodā. Studijām pilna laika klātienē 2019./2020. ak. gadā pieejamas 56 valsts budžeta vietas, pārējie studējošie studijas finansē no personiskajiem līdzekļiem. Studijas nepilna laika neklātienē studējošie finansē no personiskajiem līdzekļiem. Sākot ar otro studiju gadu, studentiem ir iespējas konkursa kārtībā pretendēt uz LU mecenātu stipendijām, ko vairāki programmas studējošie arī saņēmuši. Īpaši nozīmīga ir portāla "Delfi" izcilības stipendija, uz kuru konkursa kārtībā var pretendēt studenti, kuri specializējas žurnālistikā.

Aplūkojot statistikas datus par studējošajiem programmā iepriekšējā akreditācijas termiņā, konstatējama studentu skaita samazināšanās. Šie dati skaidrojami pamatā ar ārējiem faktoriem un to kontekstā uzskatāmi par samērīgiem, lai arī programmas iespēju robežās noris darbs situācijas uzlabošanai. Kā nozīmīgākais ārējās vides faktors studentu samazinājumam pilna laika klātienē studijās jāmin demogrāfiskās tendences – vidusskolu absolvējošo jauniešu skaita krass un ilgstošs samazinājums, ņemot vērā, ka pilna laika klātienē studijas programmā izvēlas pamatā konkrētā gada vidusskolu absolventi. Pie ārējās vides faktoriem tāpat minama emigrācija, valsts iedzīvotāju sociālā un materiālā nevienlīdzība, zemie ienākumi, kas daudziem vecākiem neļauj atbalstīt savu bērnu studiju sākumu augstskolās, valsts izglītības politika, īpaši atbalstot eksakto zinātņu apguvi vidusskolās un augstskolās. Šis process ir veicinājis reflektantu zināšanu būtisku samazināšanos sociālajās un humanitārajās nozarēs un daļā gadījumu ievērojami apgrūtina studijas sociālo zinātņu bakalaura programmās.

Lielākais studentu atbirums vērojams pirmajā studiju gadā, studentiem par mācību pārtraukšanas iemesliem visbiežāk norādot nespēju apvienot studijas ar pilna slodzes darbu. Ņemot vērā studentu atsauksmes, studiju programmas īstenošanā tiek veikti vairāki uzlabojumi, tai skaitā – pārkārtotot studiju kursu docēšanas grafiku, lai nodrošinātu sabalansētu studentu akadēmisko un praktisko darbu slodzes. Nākamajā akreditācijas periodā LU Sociālo zinātņu fakultātes (SZF) Komunikācijas studiju nodaļa ir apņēmusies ieviest arī sagatavošanas nodarbību ciklu, kas adresēts vidusskolēniem, lai veicinātu potenciālo reflektantu interesi un attīstītu studentam nepieciešamās mācību prasmes un veidotu pamata zināšanas par komunikācijas nozari jau pirms iestāšanās programmā.

Absolventu skaita svārstīšanās pret trešā gada studentu skaitu klātienē studijās saistāma ar faktu, ka daļa studējošo savlaicīgi neizstrādā bakalaura darbu un tādēļ netiek pielaisti tā aizstāvēšanai. Šī procesa iemesli visbiežāk saistīti ar studentu aizņemtību algotajā darbā, tādēļ programma ir pārstrukturēta tā, lai atvieglotu studiju slodzi sestajā studiju semestrī. Studenti tiek arī mudināti saistīt bakalaura darba izstrādi ar kursa darbā iesāktā pētījuma tēmām un turpināt sadarbību ar kursa darba vadītājiem bakalaura darba izstrādē, tādējādi pagarinot bakalaura darba izstrādei pieejamo laika periodu. Neskatoties uz statistiskajiem rādītājiem, šī studentu grupa studijas gandrīz vienmēr absolvē, bieži – mainot studiju formu uz neklātienē studijām un aizstāvēt izstrādāto bakalaura darbu kopā ar neklātienē studentiem 7.studiju semestrī.

Vērtējot neklātienē studiju formas studentu skaita dinamiku, jāatzīmē, ka šajā grupā studentu skaita kritums vērtējams, kā relatīvi maznozīmīgs. Šādi dati skaidrojami ar faktu, ka neklātienē studiju forma ir apvienojama ar pilna laika darbu (studijas tiek organizētas sestdienās), kā arī ar salīdzinoši lielāku studējošo vidējo vecumu. Pēdējos gados izteikti vērojama tendence, ka studijām

neklātienē atjaunojas pirms ilgāka laika studijas programmā pametuši studenti, nozarē aktīvi strādājoši speciālisti, kuri arī aktīvi izmanto normatīvos noteikto iespēju atzīt iepriekšējā studiju procesā apgūtos studiju kursus un pielīdzināt profesionālo pieredzi. Stabils ir arī no citu augstskolu radnieciskām programmām pārnākušo studentu skaits. Vienlaikus jāatzīmē, ka neklātienes studenti bieži studē pēc individuāliem studiju plāniem, kā arī aktīvi izmanto studiju pārtraukumus, tāpēc nereti studiju apjoms semestros pārsniedz septiņus semestrus.

Statistikas dati par studējošajiem programmā detalizēti aplūkoti 16. pielikumā.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Bakalaura studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, studiju rezultāti, kā arī uzņemšanas nosacījumi ir savstarpēji saistīti un atbilstīgi, ņemot vērā akadēmiskās bakalaura programmas īstenošanas laiku – sešus (NLN – septiņus) semestrus.

Programmas mērķi un uzdevumi atspoguļo kursu aprakstos definētajos studiju rezultātos, uzdevumu sasniegšana tiek novērtēta kursu un noslēguma pārbaudījumos, kā arī praktikumu aizstāvēšanās. Programmas absolventi iegūst sociālo zinātņu bakalaura komunikācijas zinātnē un iegūst zināšanas par komunikācijas zinātnē būtiskākajiem teorētiskajiem un praktiskajiem jautājumiem. Komunikācijas bakalaura studiju programmas mērķis un uzdevumi, kā arī studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence atbilst sestajam EKL līmenim (MK noteikumi Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju") – akadēmiskā bakalaura studiju programma. Programma sagatavo absolventus tālākai izglītībai maģistra programmās, kā arī darbam komunikācijas profesijās, tai skaitā žurnālistikā, korporatīvās komunikācijas, sabiedrisko attiecību un reklāmas nozarēs.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Bakalaura studiju programmas komunikācijas zinātnē struktūra veidota tā, lai tā spētu savlaicīgi reaģēt uz izmaiņām nozarē un darba tirgū. Tās definētie rezultāti kopumā atspoguļo gan komunikācijas zinātnes attīstības jaunākās tendences, gan darba tirgus dinamiskās prasības. Studiju stratēģijas un mērķu savstarpējā saskaņošana, ņemot vērā nozares un darba tirgus tendences, regulāri notiek LU Sociālo zinātņu fakultātes Komunikācijas zinātnes studiju programmu

padomē, Komunikācijas studiju nodaļas sēdēs un metodiskos semināros (piemēram, par uzdevumiem un sasniedzamajiem mērķiem praktikumos, kursa darbos, radošajos projektos).

Programmas saturs ierobežotās izvēles (B daļas, tai skaitā moduļu izvēles) kursos tiek pārskatīts regulāri, atsaucoties uz izmaiņām nozarē un darba tirgū, kā arī jaunākajām komunikācijas zinātnes attīstības tendencēm. Daudzi no programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem arī praktiski strādā attiecīgajās komunikācijas nozarēs (sk. mācībspēku CV 41. pielikumā) un atbilstošo kursu saturs tiek atjaunināts nepārtraukti, piemēram, ar aktuālu gadījumstudiju apskatiem un analīzi. Programmas moduļu kursos regulāri ar vieslekcijām uzstājas vieslektori – nozares speciālisti, kuri veido studējošo izpratni par nozares aktualitātēm.

Informācija par nepieciešamajiem uzlabojumiem programmā tiek iegūta no darba devēju atsauksmēm, studentu un absolventu aptaujām, kā arī konsultējoties ar programmas pasniedzējiem, no kuriem daļa ir Latvijas Universitātes akadēmiskais personāls un veic pētījumus komunikācijas zinātnē atbilstoši LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūta prioritārajiem pētniecības virzieniem un īstenotajiem projektiem (sk. II daļas 4. nodaļas 4.4. apakšnodaļu), bet daļa ir nozares speciālisti – praktiķi. Tādējādi, piemēram, programmā tiek iekļauts jauni kursi, piemēram, “Problēmsituāciju un krīzes komunikācija” un “Korporatīvā komunikācija sociālajos medijos”. Papildus iepriekš minētajam, kā jaunāko nozares un zinātnes attīstības tendenču noteiktas izmaiņas programmā jāmin tālāk minētās.

Ņemot vērā reflektantu iepriekšējo zināšanu līmeni un darba devēju atsauksmes, programmā īpaša uzmanība tiek pievērsta studentu tekstveides prasmju izkopšanai – papildus kursam “Latviešu valodas kultūras jautājumi”, programmā iekļauts kurss “Teksts, autors, žanrs”, kas iepazīstina studentus ar dažāda veida tekstiem un to veidošanas stratēģijām. Akadēmiskās rakstīšanas prasmes tiek veidotas, studentiem izstrādājot referātus programmas kursos, rakstot kursa darbu, kā arī izstrādājot bakalaura darbu. Nozarei nepieciešamās rakstīšanas prasmes tiek izkoptas kursos atbilstoši moduļu specializācijai (piemēram, “Sabiedrisko attiecību teksti”, “Reklāmas teksti”, “Redakcijas darbs”); reaģējot uz darba devēju atsauksmēm, papildus eksistējošajiem kursiem programmā tiek iekļauts kurss “Žurnālistikas valoda”.

Programma īpaši tiek papildināta, ņemot vērā nozares tehnoloģiskās izmaiņas. Papildus moduļu kursu satura atjaunošanai atbilstoši nozares attīstībai, programmā ir iekļauti arī vairāki jauni kursi. Kopš 2018. gada programmā tiek docēts kurss “Sociālie mediji un digitālā kultūra”, 2019. gadā programma papildināta ar kursiem “Medijpratība” un “Digitālā fotografēšana”; programmā tiek iekļauts kurss “Viedokļu līderi un influenceri”.

Balstoties nozares tendencēs un izvērtējot informāciju par programmas absolventu darba vietām, izmaiņas tiek ieviestas žurnālistikas kursu apguvē – papildus ziņu žurnālistikas kursiem, kas veido studējošo izpratni par žurnālistikas pamatiem, datu vākšanas metodēm un ētikas principiem, programmā tiek izvērtēti kursi, kas veido studentu prasmes strādāt t.s. *soft* žurnālistikas žanros un specializēties tajos. Izmaiņas attiecas, piemēram, uz kursa “Apraksts” saturu; specializēto žanru sadaļā papildus kursam “Teātra, kino un televīzijas kritika” programmā tiek iekļauts kurss “Digitālā fotogrāfija”.

Atbilstoši darba tirgus prasību izmaiņām tiek pārveidota arī programmas struktūra, pārejot no četriem moduļiem uz diviem. Izmaiņas ir saistāmas gan ar programmā studējošo skaita sarukumu, gan ar nozares tendencēm, jo, salīdzinot ar iepriekšējo programmas akreditācijas periodu, strikts dalījums starp žurnālistiku un multimediju producēšanu, kā arī korporatīvo komunikāciju un reklāmu vairs neatbilst mainīgajai komunikācijas nozaru realitātei, kas no speciālistiem pieprasa spēju efektīvi strādāt ar dažādām komunikācijas hibrīdformām. Apvienotie moduļi – “Mediju studijas” un “Biznesa komunikācija” – studentiem piedāvā reālajai darba videi pietuvinātu nozaru tvērumu, vienlaikus ļaujot specializēties. Programmas plānojums nodrošina, ka studenti, izvēloties

ierobežotās izvēles kursus moduļos atbilstoši savām interesēm, var iegūt šaurāku specializāciju, kas pamatos atbilst iepriekš īstenoto atsevišķo moduļu saturam, vai arī daudzpusīgākas zināšanas un prasmes savstarpēji saplūstošās nozarēs. Papildus moduļu kursiem, programma gan obligātajā, gan ierobežotās un brīvās izvēles daļās uzsvēru liek uz vizuālās komunikācijas aspektiem, ņemot vērā tās šobrīd dominējošo statusu.

36. tabula. *Izmaiņas bakalaura akadēmiskā studiju programmā "Komunikācijas zinātne".*

Sk. pielikumā.

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Bakalaura programmas kopējais apjoms ir 120 kredītpunkti (180 ECTS) (studiju programmas plānu PLK un NLN studiju formām sk. 17. pielikumā, studiju kursu aprakstus sk. 39. pielikumā). Programmu veido:

- **obligātā (A) daļa** 66 kredītpunktu apjomā, kurā iekļautie kursi sniedz studentiem vispārīgas zināšanas par sociālo zinātņu un komunikācijas teorijas un prakses jautājumiem. Obligātajā daļā iekļauta bakalaura darba izstrāde (10 KP) sestajā (NLN – septītajā) studiju semestrī;
- **ierobežotās izvēles (B) daļa** 46 kredītpunktu apjomā, kurā iekļauti kursi, kas sniedz studentiem zināšanas par jaunākajām komunikācijas zinātnes tendencēm sociālo zinātņu un interdisciplinārā kontekstā, kā arī specializētās zināšanas atbilstoši izvēlētajam studiju modulim. B daļā iekļauta obligātā prakse atbilstoši izvēlētajam studiju modulim (6 KP). B daļā iekļauta kursa darba izstrāde studiju 4. semestrī (2 KP) un ekselences kurss "Radošais projekts komunikācijas zinātnē" (2 KP), kuram studenti tiek reģistrēti konkursa kārtībā, izvērtējot pieteiktā projekta novitāti nozarē vai akadēmiskajā pētniecībā;
- **izvēles (C) daļa** 6 kredītpunktu apjomā veido LU piedāvātie studiju kursi, kas tiek docēti gan SZF, gan citās fakultātēs. Studenti tos atbilstoši savām interesēm un zināšanu līmeņa var izvēlēties no visa plašā LU bakalaura studiju kursu kataloga.

Programma kopumā īsteno definēto mērķi – sagatavo speciālistus mediju analīzē un producēšanā, žurnālistikā, korporatīvā komunikācijā, sabiedriskajās attiecībās un reklāmā, kuriem ir vispārīgas un specifiskas zināšanas sociālajās zinātnēs, komunikācijas zinātnē un specifiskās komunikācijas nozarēs, atbilstoši studenta specializācijai moduļos, piemīt prasmes un kompetence nosauktajās jomās, kā arī kompetence pētīt un analizēt komunikācijas fenomenus un radoši darboties industrijās. Šo mērķu sasniegšanai, programmas izvirzītie uzdevumi tiek īstenoti pēctecīgi, izvērtējot kursu satura, mērķu un rezultātu sasaisti visas programmas kontekstā.

Pirmais studiju gads veltīts A daļas kursu apguvei, sniedz zināšanas komunikācijas vēsturē, psiholoģijā, komunikācijas ētikā, svarīgākajos mūsdienu komunikācijas procesos (akcentējot medijpratības un kritiskās domāšanas aspektus), ievada specializētajās komunikācijas nozarēs (kursi "Ievads korporatīvā komunikācijā un reklāmā", "Ievads žurnālistikā", "Ievads komunikācijas studijās"), tekstveides un analīzes metodēs. Šādā veidā tiek veidota zināšanu, prasmju un kompetences bāze, kas nepieciešama specifisku un padziļinātu komunikācijas zinātnes jautājumu apguvei tālākā programmas gaitā un īstenots 1. un 5. programmas uzdevums, sniedzot atbilstošas

zināšanas (1., 2., 5. studiju rezultāts) un prasmes (6., 8., 11. studiju rezultāts). Trešajā studiju semestrī tiek apgūti A daļā iekļautais sociālo zinātņu metodoloģijas kurss un kurss "Komunikācijas teorijas", kas palīdz sasniegt 1., 3., 5. programmas uzdevumu, 1., 2., 6., 9., 11. studiju rezultātu. Minētie studiju kursi programmā plānoti pēc pirmā studiju gada, reaģējot uz studentu atsauksmēm, ka agrākā studiju posmā tiek ir pārāk komplicēti.

Sākot ar trešo studiju semestri, studenti izvēlas specializāciju studiju moduļos, kā arī B un C daļas izvēles kursus, atbilstoši individuālām interesēm. Programmas kursu piedāvājums veidots tā, lai moduļu izvēles kursi nodrošinātu 1., 2., 4. studiju programmas uzdevuma īstenošanu, sasniedzot 2., 3., 4., 6., 8., 10., 13. studiju rezultātu. B daļas izvēles un C daļas kursi nodrošina 1., 4., 5. programmas uzdevuma sasniegšanu, akcentējot 1., 2. studiju rezultātu. Atbilstoši normatīvajiem noteikumiem šai sadaļā programmā iekļauti arī kursi angļu valodā. Šie kursi iekļauti B daļas izvēlē, ņemot vērā studentu atšķirīgos svešvalodu zināšanu līmeņus.

Studiju gaitā studenti izstrādā virkni mazāka apmēra akadēmisku un praktisku darbu kursu ietvaros, kas palīdz sasniegt 3., 4. un 5. studiju programmas uzdevumu, 4., 5., 6., 7., 9., 10., 11., 12. un 13. studiju rezultātu. Tomēr lielākā apmērā šie uzdevumi un rezultāti tiek specifiski akcentēti, studentiem izstrādājot kursa darbu ceturtajā studiju semestrī un bakalaura darbu sestajā (NLN – septītajā) studiju semestrī (3., 5. studiju programmas uzdevums, 5., 6., 9., 10., 11., 13. studiju rezultāts), kā arī īstenojot praksi nozarei atbilstošā prakses vietā, veicot profesionālus uzdevumus, sešu darba nedēļu apjomā piektajā studiju semestrī vai arī dalot praksi (2 KP un 4 KP, attiecīgi divu un četru darba nedēļu apjomā) ne ātrāk kā pēc trešā studiju semestra (4. studiju programmas uzdevums, 4., 6., 7., 10., 12., 13. studiju rezultāts).

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursus/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programma izveidota tā, lai varētu sasniegt izvirzītos studiju programmas mērķus, kas tiek panākts ar atsevišķu kursu rezultātu sasniegšanu, ievērojot studentcentrētas izglītības principus.

Programmas īstenošanā tiek izmantotas daudzveidīgas mācīšanas metodes:

- lekcijas un semināri, kuros tiek lietotas dažādas aktīvās apmācības formas, tai skaitā, diskusijas, grupu darbi, simulācijas, dažāda formāta mediju, sabiedrisko attiecību un reklāmas tekstu radīšana, mācību ekskursijas, studentu darbu prezentācijas, kuru apspriešanā un vērtēšanā tiek iesaistīti studenti utt.;
- studentu patstāvīgie darbi – referāti, esejas, prezentācijas, pētījumi, mediju, sabiedrisko attiecību un reklāmas produkti utt.;
- prakšu un radošo uzdevumu kursu ietvaros vai praksei atbilstošās prakses vietās izstrāde un aizstāvēšana;
- zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana.

Mācību metodes tiek izvēlētas atbilstīgi katra kursa izvirzītajiem mērķiem, specifikai un plānotajiem studiju rezultātiem. Atbilstoši kursu specifikai lekcijas programmas pasniedzēji veido, izmantojot jaunākās pedagoģiskās pieejas – koncentrējoties uz datu vizuālu atveidi, ņemot vērā studējošo dabiskās uzmanības ciklus (ievada un ierosinošās nodarbības fāzes, tematu dalīšanu sīkākās

vienībās, kopsavilkuma fāzes); lekcijās tiek apzināti veidota atgriezeniskā saikne starp docētāju un studējošo, veicinot jautājumu uzdošanu un diskusijas. Vairāki programmas pasniedzēji nesenā laikā ir cēlušies pedagoģisko kvalifikāciju, apgūstot LU tālākizglītības kursu "Ievads docētāja darbā". Pedagoģiskās metodes tiek arī regulāri koleģiāli apspriestas Komunikācijas studiju nodaļas sēdēs, analizējot studiju rezultātus semestru noslēgumā.

Semināri un patstāvīgie darbi tiek organizēti mazākās semināru grupās vai kā individuāli uzdevumi, bet tā, lai studenti saņemtu atsauksmes par veiktajiem uzdevumiem. Atgriezeniskā saikne par vērtējumiem tiek sniegta rakstiskā veidā, izmantojot e-studiju tehniskās iespējas vai e-pastā, vai mutiski, pārrunājot darbus individuāli vai grupās. Ja šāda veida atgriezeniskā saikne nav iespējama, piemēram, ņemot vērā studentu skaitu kursos, pasniedzēji studentam ir pieejami individuālām konsultācijām. Fiksēts konsultāciju laiks vismaz lekcijas apmērā nedēļā katram docētājam kursa docēšanas laikā ir obligāts, bet atsevišķās situācijās (īpaši prakšu norises laikā un gadījumos, kad pasniedzējs Latvijas Universitātē nav nodarbināts pamatdarbā) konsultācijas var notikt arī attālināti, izmantojot tehnoloģiskās iespējas (e-pasta vai čata sarunas, *skype* utt.).

Programmā obligāta prasība ir e-studiju vides lietošana kursu docēšanā; atbilstīgi katra kursa specifikai, studentiem kursa vietnē ir pieejami studiju materiāli, teorētisko nodarbību prezentācijas mācību vielas patstāvīgai atkārtošanai, kā arī kursa docēšanas laikā regulāri papildināta informācija par kursā veicamajiem uzdevumiem, tādējādi nodrošinot, ka students patstāvīgi spēj sekot līdzi savam progresam kursa apguvē un vērtējumu dinamikai.

Programmā tiek izmantotas arī pedagoģiskās metodes, kas saistītas ar profesionālās uzvedības atdarināšanu, lomu spēlēm utt. Tiek izmantotas mācību ekskursijas, praktiskie darbi, gadījumstudijas, realitātes simulācijas, trenējot studentu spēju aktīvi un radoši iesaistīties reālai darba videi pietuvinātu problēmsituāciju risināšanā. Ar šo metožu kombināciju tiek panākts, ka studiju procesā valda lietīšķa un demokrātiska gaisotne, studenti gūst pārliecību, ka mācību process orientēts uz viņu personisko izaugsmi, un mācību rezultāti atkarīgi arī no studenta individuālās iesaistes mācību procesā.

Studiju programma kopumā ir orientēta uz personības radošu attīstību (radošie uzdevumi, pašizpaušmes iespējas studiju procesā), veidojot studentu kompetenci mācīties un organizēt savu un grupas darbu patstāvīgi, meklēt radošus risinājumus akadēmiskām un profesionālām problēmām. Šo mērķu sasniegšanai programmā tiek īstenotas obligātās prakses, kā izvēles ekselences kurss konkursa kārtībā tiek piedāvāta radošā projekta izstrāde. Papildus tam programmā darbojas divas studentu mediju redakcijas. Portāla *mansmedijs.lv* darbība cieši saistīta ar programmas žurnālistikas kursu apguvi un tajā tiek publicēti studentu patstāvīgie darbi, kas radīti tādosursos kā "Redakcijas darbs", "Reportiera darbnīca" un citos; kā arī studentu patstāvīgi veikti pētījumi un citi radoši darbi. Savukārt multimediju studija *Kivi TV* tiek organizēta kā programmas kursiem tieši nepiesaistīta, visiem programmas studentiem atbilstoši viņu interesēm pieejama fakultatīva nodarbība. Abas studentu mediju redakciju formas veido studentu prasmes un kompetenci, bet tā kā studentu labākie darbi šādā veidā ir publiski pieejami un novērtējami, palīdz arī studējošajiem veidot savu darbu portfolio un iegūt pierādāmu pieredzi profesionālās karjeras uzsākšanai. Abām redakcijām Komunikācijas studiju nodaļa ir ierādījusi patstāvīgas telpas, un kā veiksmīga sevi ir pierādījusi daļēji voluntārā redakciju darba forma, kas studentu vidū rada izteiktu grupas identitāti, kāpinot arī studentu interesi un padziļinātu iesaisti ar nozari saistīto moduļu kursu apguvē.

Programmas gala pārbaudījums ir studenta patstāvīgi veikts akadēmiskais pētījums – bakalaura darbs. Lai nodrošinātu veiksmīgu tā izpildi, papildus kursu ietvaros apgūtajām teorētiskajām zināšanām un prasmēm lietot analīzes metodes, programmā iekļauts atsevišķs kurss kursa darba izstrādei, kas sagatavo studentus bakalaura darba izstrādei, veicot mazāka apmēra akadēmisku

pētījumu. Lai maksimāli pietuvinātu kursa un bakalaura darba izstrādes un aizstāvēšanas procesu pieredzi, kursa darbi, līdzīgi kā bakalaura darbi, tiek aizstāvēti publiski sēdē, atbilstoši bakalaura darba aizstāvēšanas procedūrai. Sadarbībā ar Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmu, kursa darba aizstāvētājiem tiek nozīmēti arī recenzenti – maģistranti, kuru vērtējumam par kursa darbu ir rekomendējošs raksturs. Šāda mācību forma – lomu spēles – ļauj kursa darba izstrādātājiem trenēt prasmes diskutēt par savu darbu akadēmiskā vidē, savukārt maģistrantūras studenti iegūst prasmes izvērtēt studentu darbus.

Kursa un bakalaura darba izstrādes gaitā studentiem pieejamas regulāras, individuālas un padziļinātas konsultācijas ar darbu vadītājiem. Papildus tam programma abu darbu izstrādes laikā piedāvā fakultatīvu lekciju ciklu par akadēmiska darba izstrādes jautājumiem – darba struktūru, plānojumu, noformēšanu, darbu ar metodēm, teorētiskās bāzes izvēli, darbu ar akadēmiskām datubāzēm. Nodarbības tiek organizētas, apvienojot lekcijas formu ar semināra tipa nodarbības daļu, kurā pasniedzējs atbilst uz konkrētiem studentu jautājumiem un iezīmē risinājumus aktuālajām problēmām konkrētā darba izstrādes stadijā.

Līdzīgi organizētas lekcijas studentiem tiek piedāvātas arī pirms specializētā studiju moduļa izvēles pirmā mācību gada beigās, kā arī pirms obligātajām praksēm, specifiski pārrunājot gan administratīvos, gan saturiskos ar moduļiem vai praksēm saistītos jautājumus.

Studentcentrētas izglītības ietvarā programma pievērš arī īpašu uzmanību studentu adaptācijai studiju procesam un veiksmīgai tā tālākai norisei. Īpaša uzmanība programmas ietvaros tiek pievērsta pirmā kursa studentu adaptācijai studiju vidē. Pirmās studiju nedēļas laikā pirmā kursa studentiem tiek veidota pasākumu programma, kuras laikā studenti tiek iepazīstināti ar programmas atslēgas cilvēkiem (programmas direktors, metodiķi) un studiju norises plānu, SZF telpām, auditoriju izvietojumu un fakultātes ģeogrāfisko apkārtni, studentu pašpārvaldes darbu; nodarbības šai nedēļā ir veidotas tā, lai ievadītu studentus studiju procesā (tiek nodrošinātas ievadnodarbības darbam e-studiju vidē, informatīvās nodarbības par LU bibliotēkas darbu utt.), iepazīstinātu ar LU, SZF un Komunikācijas studiju nodaļas sniegtajām iespējām, kā arī palīdzētu iepazīties ar kursa biedriem.

Tālākā studiju procesā tiek īstenoti sekojoši uz studentu veiksmīgu adaptāciju augstskolā vērsti pasākumi. Programmā darbojas kuratoru kustība, kas nodrošina studentiem atbalstu ar studiju procesa psiholoģiskajiem un sadzīviskajiem procesiem saistītu problēmu risināšanā. Papildus regulārām konsultācijām ar docētājiem par ar individuālu kursu apguvi saistītiem jautājumiem, studentiem ir pieejami arī par atsevišķajiem moduļiem un specialitātes kursiem atbildīgie pasniedzēji. Šāda sistēma veicina grupas identitātes veidošanos un padziļinātu interesi par nozares kursu apguvi. Studentiem ir pieejamas arī iknedēļas individuālās konsultācijas ar programmas direktori par kursu apguvi, administratīviem jautājumiem vai studiju procesā radušos konfliktu risināšanai.

Lai veicinātu sekmīgāku studiju programmas apguvi, ņemts vērā arī studentu aptaujas anketās paustais vērtējums par grūtībām, pārejot no vidējās izglītības sistēmas studijām augstskolā. Problēmas īpaši saistītas ar grūtībām uztvert atsevišķu teorētisko kursu saturu pirmajā studiju gadā, kā arī iepriekšējas pieredzes trūkumu darbā ar augstākai izglītībai raksturīgām mācību formām. Tādēļ studiju programma pārstrukturēta tā, lai pirmajā studiju gadā studējošie pamatā saskartos ar ievadkursiem, kā arī kursiem, kas apzināti izmanto studentu vispārīglītojošās vidusskolās apgūto zināšanu bāzi un viņiem pazīstamās pedagoģiskās metodes, kā bāzi bakalaura programmai atbilstošām zināšanām un pedagoģiskajām metodēm. Tā, piemēram, kursa “Teksts, autors, žanrs” viens no uzdevumiem ir semināra studiju formas un patstāvīgas gatavošanās tiem apguve, kā arī prasmju rakstīt akadēmisku referātu radīšana. Studentiem sarežģītāk uztverami studiju kursi (kas veltīti sociālo zinātņu un komunikācijas pētījumu metodoloģijai, komunikācijas zinātnes teorijām

u.c.) pārcelti uz otro studiju gadu. Programmas pārstrukturēšanā ņemts vērā arī studentu un mācībspēku viedoklis, ka vienlaicīga obligātās prakses apguve un bakalaura darba izstrāde traucē pilnvērtīgi pievērsties vienam vai abiem studiju kursiem. Tādēļ prakse pārcelta uz piekto studiju semestri.

Jāatzīmē, ka studiju procesā, īpaši nepilna laika neklātienes studijās, programmas apguve fleksibli tiek piemērota individuālo studentu apstākļiem un nepieciešamībām. Atbilstoši normatīvo noteikumu prasībām, programma arī atzīst un pielīdzina studentu apgūtos kursus nepabeigtās bakalaura līmeņa studijās citās augstskolās un programmās, kā arī atzīst un pielīdzina studentu profesionālos sasniegumus un pieredzi.

Studiju rezultāti programmā tiek vērtēti, atbilstoši LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas nolikumam. Studentu zināšanu, prasmju un kompetences novērtēšanā semestra laikā kursus tiek izmantoti dažāda veida starppārbaudījumi (semināri, referāti, praktiskie darbi, radoši darbi, prezentācijas, testi u.c.), kuri vērtējums veido ne mazāk kā 50% kursa gala vērtējuma. Šādā veidā tiek nodrošināta atgriezeniskā saikne starp kursa docētāju un studējošo. Nepārtrauktā vērtēšana ļauj studentam sekot savam individuālam progresam kursa apgūvē, kā arī korigēt mācīšanās stratēģijas, ja tas nepieciešams; savukārt pasniedzējam ir iespējams kontrolēt kursa sadaļu apguves līmeni un nepieciešamības gadījumā savlaicīgi korigēt pedagoģisko pieeju studiju kursā. Kursa noslēgumā studējošie kārto pārbaudes darbu – mutisku vai rakstisku eksāmenu, kura atzīme veido ne mazāk kā 10% no kursa gala vērtējuma. Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 240 un LU Senāta 29.06.2015. lēmumu Nr. 211, vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte; iegūtās prasmes; iegūtā kompetence atbilstīgi plānotajiem studiju rezultātiem.

Katra studiju kursa prasības kredītpunktu iegūšanai un to īpatsvars kopējā kursa novērtējumā ir skaidri norādīts studiju kursa aprakstā, definējot vērtēšanas kritērijus un sasniegtos rezultātus katram vērtējumam. Reaģējot uz atsevišķiem gadījumiem, kad studenti atsauksmēm norādījuši, ka vērtēšanas kritērijusursos izpratuši daļēji, programmā ieviesta vienota politika informāciju par prasībām un vērtēšanas principiem ne tikai izskaidrot kursa ievadnodarbības laikā, bet obligātā kārtā ievietot arī kursa e-studiju vietnē.

Īpaši vērtēšanas kritēriji programmā ir izstrādāti kursa un bakalaura darbiem – to īstenošanas gaita tiek kontrolēta, paredzot fiksētu darba izstrādes un darba daļu ielādes e-studiju vidē grafiku (konceptija; teorētiskā daļa, metodoloģija un pētījuma plāns; empīriskā daļa; melnraksta un tīrraksta iesniegšana darba vadītājam). Individuālās darba daļu vērtējumi tiek uzskatīti par kursa starpvērtējumiem, un to savlaicīga neizpilde atbilstošā līmenī ir pamats studenta atstādināšanai no darba izstrādes konkrētajā semestrī. Bakalaura darba izstrādes laikā pirmās trīs ielādes ir pamats darba pielaišanai priekšizstāvēšanai un veido daļu no priekšizstāvēšanas vērtējuma. Pēc sekmīgas darba priekšizstāvēšanas, students tiek pārreģistrēts no kursa “Bakalaura darbs I” kursā “Bakalaura darbs II”, turpina bakalaura darba izstrādi līdz tā galīgai aizstāvēšanai. Šāda daudzpakāpju vērtēšanas sistēma ieviesta, lai mazinātu draudus, ka studenta nesavlaicīga darba plānošanas dēļ noslēguma darbs netiks veikts vai netiks veikts apmierinošā akadēmiskā līmenī.

Programmā darbojas sistēma, kas regulē atkārtotu pārbaudījumu kārtošanas kārtību – ja studējošais kārto pārbaudes darbu trešo reizi, lai izvairītos no subjektīviem lēmumiem, eksāmenu pieņem programmas direktora apstiprināta vērtēšanas komisija. Pastāv atbilstīgas procedūras studentu sūdzību risināšanai un apelāciju izskatīšanai.

Studiju programmas pilna laika klātienes un nepilna laika neklātienes studiju formās tiek lietotas līdzīgas mācību metodes un vienādi vērtēšanas kritēriji. Tiek plānots, ka šī prakse būs arī pilna laika neklātienes un nepilna laika klātienes studiju formā. Nepilna laika neklātienes studijās lielāks akcents ir uz studenta patstāvīgām studijām, savukārt kontaktstundu lielākoties veltītas lekcijām un

semināriem.

Kopsavelkot informāciju par studiju procesa atbilstību studentcentrētas izglītības principiem un studiju programmas vērtēšanas sistēmu, jāuzsver, ka studiju procesā tiek ņemta vērā studentu vajadzību daudzveidība (rūpes par adaptāciju studiju sākumā, individuāla pieeja studiju procesā, akadēmiskā un atbalsta personāla iesaistīšanās studentu problēmu risināšanā, iespējas studēt pēc individuāla plāna, dažādi studiju programmas realizēšanas veidi (pilna un nepilna laika klātie)), tiek izmantotas daudzveidīgas pedagoģiskās metodes, kas regulāri tiek izvērtētas optimālu studiju rezultātu sasniegšanai. Studiju programma veicina studentu patstāvību, vienlaikus pēc nepieciešamības nodrošinot pedagoģisku un administratīvu atbalstu. Docētāji pārvalda dažas pārbaudes formas un izmanto diferencētus starppārbaudījumus studentu progresa zināšanu, prasmju un kompetences apguvē vispusīgai kontrolei. Studiju procesā tiek veicināta lietīšķa un demokrātiska vide, liekot uzsvāru uz atgriezenisko saikni starp studentu un pasniedzēju. Vērtēšanas kritēriji ir skaidri formulēti un saprotami.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

Bakalaura programmā ir paredzēta obligātā prakse 6 kredītpunktu jeb 240 darba stundu (6 darba nedēļas) apmērā un tā tiek īstenota 5.semestrī pilna laika klātiešanas un 7. semestrī nepilna laika neklātiešanas studiju programmā, izejot praksi viena semestra laikā. Studentam, saņemot programmas prakses vadītāja un programmas direktora atļāuju, ir tiesības praktikumu īstenot divos semestros, apgūstot 2 kredītpunktu un 4 kredītpunktu praktikuma kursus. Šādā gadījumā praktikumu var īstenot ne ātrāk kā 4. studiju semestrī.

Prakses mērķis ir pilnveidot un attīstīt studentu praktiskās darba iemaņas programmai atbilstošās nozarēs – žurnālistikā, multimediju producēšanā, reklāmā, sabiedriskajās attiecībās un korporatīvajā komunikācijā. Vispārēji prakses uzdevumi ir sniegt studentiem zināšanas par nozares uzņēmumu vai organizāciju darba principiem, veidot un attīstīt studējošo prasmes iesaistīties uzņēmumu vai organizāciju darba procesos, prasmes organizēt savu profesionālo pilnveidi, veikt darbu individuāli un komandā, attīstīt studentu kritisko un radošo domāšanu, veidot izpratni par profesionālo ētiku. Konkrēti prakse uzdevumi, studentu zināšanas, prasmes un kompetence detalizēti aprakstīti atbilstošajos nozaru prakses kursu aprakstos, kā arī tiek individuāli saskaņoti starp studējošo no vienas un prakses vadītājiem (prakses vadītāju programmā un prakses vadītāju prakses vietā) no otras puses.

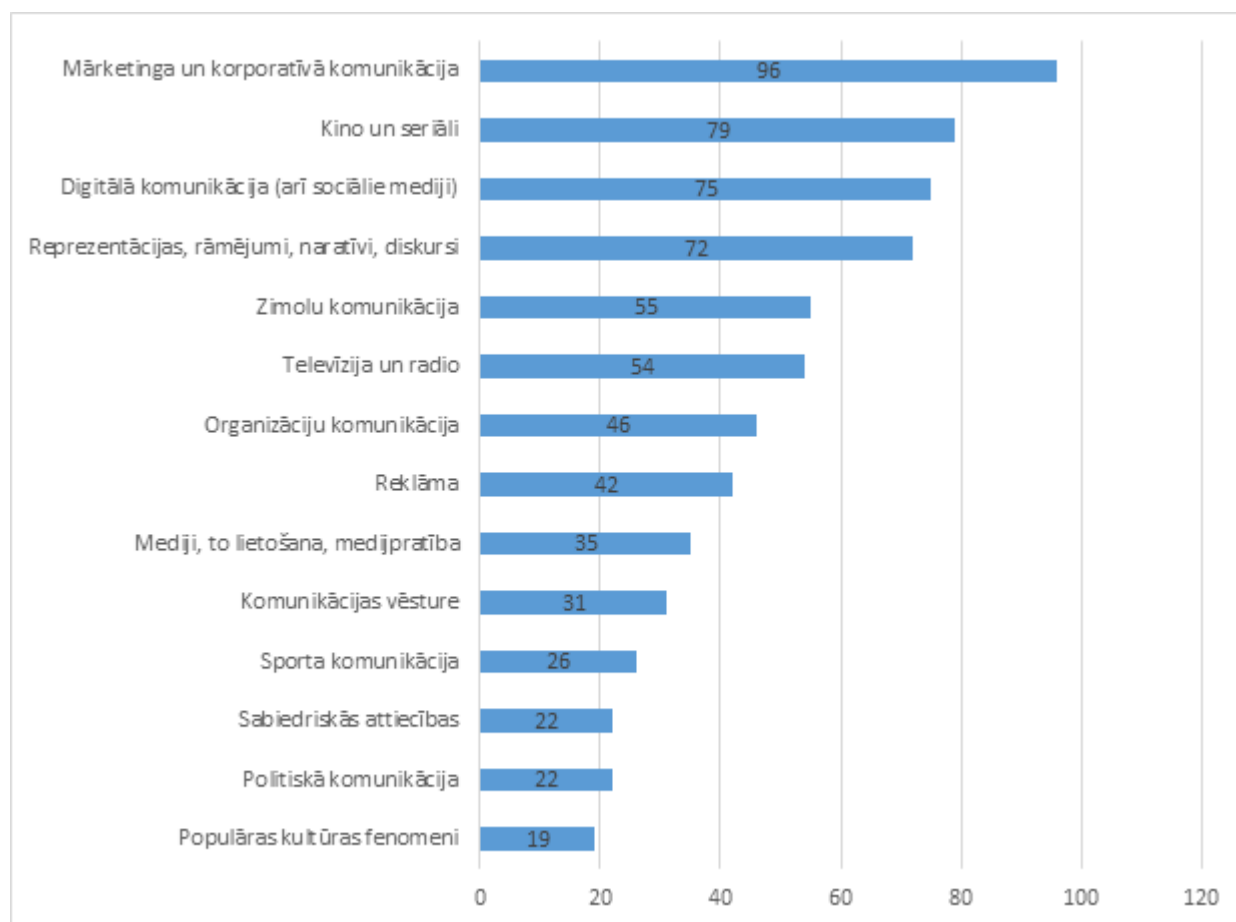
Prakses uzdevums nodrošināt programmas 4.uzdevuma – studējošo spējas radoši darboties specialitātei atbilstošās komunikācijas jomās un industrijās – sasniegšanu. Atbilstoši formulētajam mērķim, prakses palīdz sasniegt 1., 2. un 4. studiju programmas uzdevumu, 3., 4., 6., 7., 10., 11., 12. un 13. studiju rezultātu.

Prakses esamība, apjoms un kvalitāte tiek īpaši augstu novērtēta studentu atsauksmēs par programmu. Daļa studējošo pēc prakses iziešanas saņem no prakses vietām patstāvīgu darba piedāvājumu, tādējādi programma tiešā veidā veicina arī studējošo iekļāušanos darba tirgū studijām atbilstošā nozarē.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Laikposmā no 2013./2014. ak. gada līdz 2018./2019. ak. gadam Komunikācijas zinātnes bakalaura studiju programmā izstrādāti un aizstāvēti 674 bakalaura darbi (sk. 8. attēlu). Tematiski tie aptver visai plašu komunikācijas zinātnes spektru, tādējādi bakalauro darbu tēmu klāsts ataino mūsdienu komunikācijas vides lielo daudzveidību, dinamiku un fragmentāciju. Lielai daļai studentu aizstāvēti bakalaura darbu raksturīga starpdisciplināritāte.

8. att. Komunikācijas zinātnes bakalaura darbu tēmu skaits (2013./2014. ak. gads-2018./2019. ak. gads).

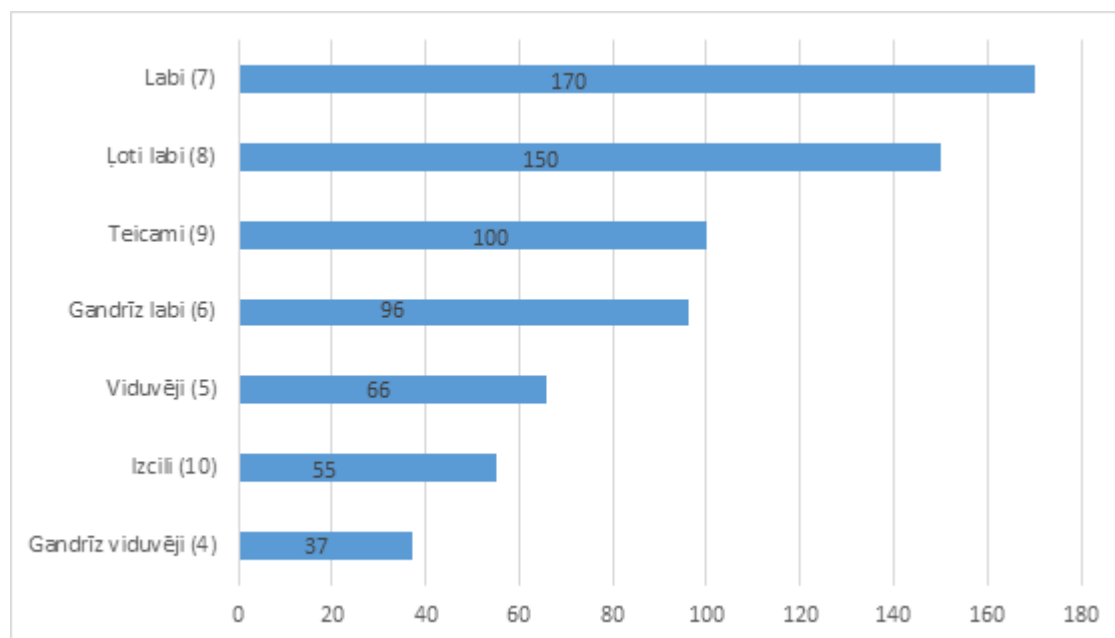
Tematiskajā ziņā dominē biznesa komunikācijas ievirzes pētījumi. 14% no aizstāvētajiem bakalaura darbiem veltīti mārketinga un korporatīvajai komunikācijai, 8% – zīmola komunikācijai, 7% – organizāciju komunikācijai, reklāmai – 7% un 3% – sabiedrisko attiecību praksei. Biznesa komunikācijas tēmas arī ievijas studentu veiktajos digitālās komunikācijas pētījumos, kas veido 11% no kopējā bakalaura darbu klāsta. Šīs tematikas darbu proporcija viena akadēmiskā gada ietvaros pēdējā laikā ir lielāka nekā pārskata perioda sākumā. Dažādu tēmu reprezentācijas, rāmējumi, naratīvi un diskursi interneta medijos, elektroniskajos medijos, drukātajos medijos un kultūras produktos analizētas 11% studentu pētījumos. Televīzijas un radio darba problemātikai un atsevišķiem raidījumiem veltīti 8% studentu darbu. Savukārt 5% bakalaura darbu analizēts mediju darbs, mediju lietošanas prakse un medijpratība. Procentuāli tikpat daudz darbu iztirzā komunikācijas vēstures, tostarp mediju vēstures, vēstures reprezentāciju un sociālās atmiņas komunikācijas jautājumus. Studentu vidū ļoti populāri ir kino un seriālu pētījumi, šā tematika rodama 12% no visiem aizstāvētajiem darbiem. Bakalaura programmas studenti aplūkojuši arī

sporta komunikācijas (4%) un politiskās komunikācijas (3%) problemātiku, kā arī analizējuši populārās kultūras parādības (3%).

Bakalaura tēmu spektru ietekmē arī komunikācijas nozares aktualitātes un tajā notiekošās pārmaiņas. Piemēram, 2018./2019. ak. gadā studentu interešu lokā ir mārketinga komunikācija sociālajos tīklos, influenceru darbība, Latvijas simtgades filmas, basketbolista Kristapa Porziņģa reprezentācija ziņu portālos, pētnieciskās žurnālistiskas prakses analīze.

Bakalaura darbu teorētisko pamatu veido komunikācijas zinātnes teorijas un citu sociālo zinātņu teorijas, kā arī humanitāro zinātņu teorētiskās atziņas. Studenti sekmīgi izmanto kvalitatīvās un kvantitatīvās pētniecības metodes. Plaši tiek lietota anketēšana un dažāda veida intervēšana, kā arī teksta analīzes, semiotiskās un etnogrāfiskās metodes. Liela daļa studentu dod priekšroku datu ieguvei digitālajā vidē un/vai ar mūsdienu komunikācijas tehnoloģijām. Datu apstrādē un analīzē daudzi studenti izmanto datorprogrammas, it īpaši *SPSS* un *NVivo*.

Bakalaura darbi saņēmuši vērtējums skalā no “izcili” (10) līdz “gandrīz viduvēji” (4) (sk. 9. attēls). Vērtējumu “izcili” (10) ieguvuši 8% aizstāvēto darbu, “teicami” (9) – 16%, “ļoti labi” (8) – 22%, “labi” (7) – 25%, “gandrīz labi” (6) – 14%, “viduvēji” (5) – 10% un “gandrīz viduvēji” (4) – 5%.

9. att. Komunikācijas zinātnes bakalaura darbu vērtējumi (skaits) (2013./2014. ak. gads–2018./2019. ak. gads).

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Studentu aptaujas – dati par studiju kursiem – programmā tiek vāktas centralizēti, izmantojot LU elektronisko sistēmu. Studējošie, atbilstoši līgumam par studijām programmā, katra kursa nobeigumā izpilda anketu, novērtējot savu studiju pieredzi skalā no 1 (pilnīgi nepiekrītu) līdz 7 (pilnīgi piekrītu), kā arī sniedz savu vērtējumu brīvas formas komentāros. Studentiem tiek uzdoti jautājumi gan par studiju vidi (auditorijas, tehniskās bāzes, mācību materiālu pieejamība), gan par pasniedzēja pedagoģiskajām un profesionālajām iemaņām.

Pārskata periodā studenti programmas kursus pārsvarā vērtējuši kā “labus un ļoti labus – vidējie kursu vērtējumi svārstās robežās starp 5 un 7, kur 7 ir augstākais iespējamais novērtējums. Kā pozitīva vērtējama tendence, ka, pasniedzēju mudināti, anketas aizpilda aizvien vairāk studējošo, tādējādi nodrošinot precīzākus datus programmas vadībai. Iegūtie dati tiek izmantoti studiju kursu un programmas satura aktualizēšanā. Balstoties studentu aptaujās, programmā aizvien lielāks uzsvars tiek likts uz praktiskiem uzdevumiem.

Detalizētāku informāciju par studiju procesa saikni ar darba vidi programma iegūst ar absolventu un darba devēju aptauju, kā arī neformālu sarunu palīdzību. Absolventu aptaujas programmā ir obligātas (atbilstoši studentu līgumam par studijām programmā) un tiek apkopotas ik semestri (pavasara semestra beigās – klātienes studiju formai, rudens semestra beigās – neklātienes studiju formai). Absolventiem tiek uzdots virkne standartizētu jautājumu, lūdzot novērtēt studiju pieredzi skalā no 1 (pilnīgi nepiekrītu) līdz 7 (pilnīgi piekrītu), kā arī atvērtajiem jautājumiem, kuros studenti sniedz izvērstas atbildes. Aptauja apkopo absolventu viedokli par sekojošām jautājumu grupām: studiju programmas resursiem un nodrošinājumu (telpām, bibliotēkas u.c. informācijas resursu pieejamību, mācībspēkiem), administratīvajiem aspektiem (lietvežu un metodiķu darbu), studiju procesa saturiskajiem un organizatoriskajiem aspektiem, studiju procesā iegūto zināšanu, prasmju un kompetences pašvērtējumu un to atbilstību darba tirgus vajadzībām. Komentārus brīvā tekstā iespējams izteikt par studiju vidi, auditorijām, bibliotēku, ārpus-studiju aktivitātēm, studentu pašpārvaldi; studiju laikā iegūtajām zināšanām un prasmēm; studiju procesu (studiju kursiem, e-kursiem, nodarbību plānojumu, informācijas pieejamību, LU portālu, LUIS, starptautiskās sadarbības programmām utt.), par pirmo darba pieredzi studiju kontekstā. Studentiem ir arī iespējams minēt specifiskus programmas plusus un mīnus, atzīmēt uzlabojamos programmas aspektus.

Pārskata periodā absolventi novērtējuši programmas komponentes vidēji augsti un augsti – vidējais vērtējums 52 jautājumos gan klātienes, gan neklātienes studiju formās pārsniedz 5 punktus no 7. Visaugstāk absolventi tipiski vērtē programmas gaitā apgūtās teorētiskās zināšanas un prasmes atbilstoši programmas definētajiem mērķiem un uzdevumiem (studiju kursi tiek atzīti par interesantiem un noderīgiem, kā arī savstarpēji saistītiem, augsti novērtētas programmas attīstītās studenta analītiskās prasmes, prasme pieņemt lēmumus, pamatojoties uz informācijas analīzi, prasme risināt profesionālas problēmas radoši, prezentācijas prasmju un prasmes diskutēt un pierādīt savu viedokli izkopšana, prasme organizēt savu darba un mācību procesu, spējas strādāt grupā utt.) Nemainīgi augsts absolventu vērtējums attiecināms arī uz materiālo studiju bāzi (piemēram, telpas), bibliotēkas resursiem un studiju materiālu pieejamību, mācībspēku attieksmi un kompetenci, studiju metodiķu darbu. Savukārt zemākie vērtējumi tipiski saistāmi ar jautājumiem, kuros studentiem tiek vaicāts par darba un studiju apvienošanas iespējām (robežās starp 3 un 4), klātienes studiju formā – arī jautājumā, vai darbā veicamie uzdevumi atbilst studiju programmā iegūtajām zināšanām un prasmēm. Šeit jāatzīmē, ka daļa klātienes studentu, absolvējot studijas programmā, nozarē vēl nestrādā.

Detalizētās programmas izvērtējums absolventu anketās iegūstams, apskatot atvērtos jautājumu atbildes. Atvērtajos jautājumos studenti augstu novērtējuši studiju vidi, bibliotēku, studiju procesu kopumā. Kritiskākas piezīmes absolventu aptaujās veltītas informācijas pieejamībai (specifiski minot *ERASMUS* apmaiņas programmas un informāciju par ārpusstudiju aktivitātēm), kā arī studentu padomes darbu. Kā programmas spēcīgākās puses studenti atzīmē specializēto moduļu kursus un īpaši uzsvāru uz dažāda veida praktiskajiem uzdevumiem un praksēm. Jāatzīmē, ka šai jautājumā iezīmējas atšķirības starp tiem studentiem, kas nozarē jau strādā, un tiem, kas nozarē nestrādā. Strādājošie blakus augstajam nozares kursu vērtējumam kā pozitīvu programmas iezīmi biežāk min programmas teorētiskos kursus. Tas liek domāt, ka nozarē nestrādājošajiem absolventiem ir grūtāk uztvert teorētisko kursu lietderību viņu izglītības procesā pieredzes trūkuma dēļ.

Reaģējot uz šīm studentu atsauksmēm, programmā tiek pastiprināti pievērsta uzmanība vairākiem

aspektiem. Studiju procesā tiek uzsvērtas praktiskās nodarbības, aktīvās mācīšanās metodes, kā arī likts uzsvars uz plašu praksi. Programma tiek arī pārkārtota tā, lai studenti ātrāk saskartos ar nozares kursiem, un teoriju apgūtu paralēli tiem. Programmas pasniedzējiem arī uzdots konkrēto kursu ietvaros akcentēt programmas kursu sasaistes, apskatīto teoriju, metožu un praksi savstarpējās saiknes un ietekmes. Programmas uzbūve studentiem tiek izskaidrota arī ievadnedēļas pasākumos, kuros lielāka uzmanība tiek arī pievērsta arī studentu iepazīstināšanai ar studentu padomes darbu un LU piedāvātajām ārpusstudiju iespējām.

Atvērtajā jautājumā par ieteikumiem studiju programmas uzlabojumiem, studenti pamatā minējuši ar tehnoloģijām saistītos studiju aspektus – auditoriju aprīkošanu ar jaunākas paaudzes datoriem, multimediju studijas tehnikas atjaunināšanu, kā arī kursus, kuros uzmanība tiktu pievērsta komunikācijai digitālajā vidē. Jāatzīmē, ka studentu atsauksmēs minētie jautājumi nav tikuši minēti kā aktuāls apdraudējums programmai, tomēr programmas ilgtermiņa plānos iezīmētie virzieni tiek ņemti vērā. Programmā ir iekļauti vairāki jauni kursi – “Sociālie mediji un digitālā kultūra”, “Medijpratība”, “Digitālā fotografēšana”, “Viedokļu līderi un influenceri”. Ir sastādīts multimediju studijas attīstībai vēlamu iepirkumu saraksts, kas tiks īstenots pakāpeniski Sociālo zinātņu fakultātes finansiālo iespēju robežās.

Absolventu un studentu aptaujas pārskata periodā pierādījušas savu lietderīgu programmas īstenošanas risku apzināšanai, jo sniedz vērtīgu informāciju, piemēram, par mācībspēku pedagoģiskajām praksēm, kā arī studiju darba psiholoģiskajām īpatnībām. Atsevišķos gadījumos, kad iezīmējušās par individuāliem gadījumiem lielākas problēmas, tās ar konkrētiem mācībspēkiem pārrunātas programmas un nodaļas vadības līmeņos, panākot to sekmīgu risinājumu. Vienā gadījumā darba attiecības ar mācībspēku ilgstošu nesaskaņu ar studējušajiem dēļ nav turpinātas. Šādā kontekstā ar anketu palīdzību vāktā un regulāri analizētā informācija ir neatsverams palīgs programmas ikdienas vadības procesos un papildina citas studentiem pieejamās konfliktu risināšanas formas, piemēram, konsultācijas ar programmas direktoru.

Darba devēju aptauja, papildus neformālām konsultācijām ar nozares speciālistiem programmas īstenošanas gaitā, tika īstenota 2019. gada oktobrī. Iegūtie dati pamatā nākuši no maziem un vidēja izmēra komunikācijas nozares uzņēmumiem, kas nodarbinājuši vienu vai vairākus bakalaura studiju programmas absolventus. Aptaujā darba devējiem tika jautāts par darba tirgus vispārējām tendencēm (cik viegli sameklēt kvalificētus darbiniekus), darbinieku atlases kritērijiem (izglītība, prasmes), kā arī programmas absolventu novērtējumu šai kontekstā. Vairums darba devēju atzīst, ka ir saskārušies ar problēmām darbinieku meklējumos, lai arī specifiskas prasības visbiežāk potenciālajiem darba ņēmējiem netiek izvirzītas. Bakalaura programmas “Komunikācijas zinātne” absolventi šādā kontekstā tiek novērtēti augstu, darba devējiem atzīmējot, ka viņi ir teorētiski spēcīgi sagatavoti. Vairāki darba devēji anketās norādījuši uz absolventu praktiskas pieredzes trūkumu, īpaši darbā ar skaitļiem un datiem, atsevišķos gadījumos arī uz valodu (dzimtās un svešvalodu) zināšanu trūkumiem, prezentācijas prasmju nenoslīpētību un kavēšanos darba procesā izmantot radošu domāšanu. Uz šo prasmju attīstīšanu, kā arī praktiskās pieredzes nodrošināšanu studentiem, programma orientējas, piedāvājot jaunus kursos un pārkārtojot uzsvarus jau iepriekš izstrādātajos. Programmā arī iekļauts jauns 6 KP kurss “Pētījuma metodes sociālajās zinātnēs”, kura mērķis ir stiprināt studējošo zināšanas par un prasmes lietot dažādas pētniecības metodes. Vienlaikus jāatzīmē, ka līdztekus kritiskām piezīmēm, daļa darba devēju tieši radošo domāšanu un spēju iekļauties profesionālā vidē programmas absolventos novērtējuši īpaši augstu. Šādi dati acīmredzot skaidrojumi ar kāda darba devēja atzinumu, ka vispārināt ir grūti, jo šajos aspektos liela nozīme ir ne tikai darbinieka zināšanām un prasmēm, bet arī personībai.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām,

izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

Programmā studējošie regulāri izmanto *ERASMUS* un citu mobilitātes programmu sniegtās iespējas. Pārskata periodā studentu mobilitātē iesaistījās 79 studenti. Tā vērtējama kā stabila, gada laikā uz ārzemēm studēt dodas vidēji 11–12 studenti. Sk. 8. pielikumu.

Studenti devušies apmaiņas studijās uz Itāliju, Portugāli, Spāniju, Vāciju, Krieviju, Ķīnu, Lietuvu, Slovākiju, Igauniju, Somiju, Turciju, Bosniju un Hercegovinu, Dienvidkoreju, Gruziju, Indonēziju, Japānu, Filipīnām, Ķīnu, Taivānu. Pamatā tomēr studenti dodas apmaiņas studijās ES valstu ietvaros, un visnoturīgākā komunikācijas studiju programmas studentu interese bijusi par apmaiņas studijām Manheimas, Turīnas, Porto Universitātēs. Studiju rezultāti tiek atzīti noteiktajā kārtībā, lai arī atsevišķos gadījumos ir bijušas problēmas ar uzņemošo universitāšu nesavlaicīgām studiju plānu izmaiņām; tādēļ šobrīd programmas vadība studentus papildus instruē par studiju kursu atzišanas principiem.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Studiju programmas resursu nodrošinājums detalizēti apskatīts virziena pašnovērtējuma ziņojuma II daļas 3. nodaļas apakšnodaļās – sadaļās par finanšu, materiāltehnisko, infrastruktūras, metodisko un infrastruktūras nodrošinājumu. Starp bakalaura studiju programmas resursiem jāmin arī portāls *mansmedijs.lv*, kas darbojas kā mācību redakcija rakstošajiem mediju studentiem, kā arī multimediju studija un raidījums “Kivi”, kas nodrošina tehnisko apmācību un praksi audiovizuālās žurnālistikas un multimediju producēšanas studentiem. Multimediju studijā ir izveidots paviljons filmēšanas un audiālu projektu ieskaņošanas vajadzībām, pieejami digitālajiem fotoaparāti, video kameras, statīvi, radio mikrofoni, rokas mikrofoni u.c. ierīces, kā arī piemērota datortehnika.

Studiju procesa īstenošanai ir arī labs informacionālais nodrošinājums, kas ir Latvijas Universitātes bibliotēkas (LUB) pārziņā. Atbilstoši bakalaura studiju programmas “Komunikācijas zinātne”, maģistra studiju programmas “Komunikācijas zinātne” un doktora studiju programmas “Komunikācijas zinātne” tematiskajam aptvērūmam LUB krājumā no 2010. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 27. oktobrim ir iekļauti 4 260 eksemplāri. Daļa no izdevumiem (2 890 eksemplāri) ir pieejami tikai LU SZF bibliotēkā (sk. 37. tabulu).

37. tabula. Drukātie izdevumi (eksemplāri) LUB krājumā un LU SZF bibliotēkā (kopā).

Skat.pielikumā.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Pārskata periodā mācībspēku sastāvu ir skārušas virkne izmaiņu, kas saistāmas ar paaudžu nomaiņu programmā. Pensionējošos pasniedzējus programmā aizstājuši gados jauni docētāji, kas doktora grādu aizstāvējuši pēdējo sešu gadu laikā un veiksmīgi uzsākuši akadēmisko karjeru – pārskata periodā par docentiem pirmreizēji ievēlēti Zane Radzobe, Marita Zitmane, Laura Ardava-Āboliņa, Līva Brice un Olga Kazaka. Par lektoriem pārskata periodā ievēlētas Vita Dreijere, Inga Latkovska un Guna Spurava. Jāatzīmē, ka programma šo izmaiņu dēļ nav bijusi pakļauta apdraudējumiem, jo šāda mācībspēku maiņa tikusi sagaidīta. Ilgākā laika periodā plānotās mācībspēku izmaiņas vairumā gadījumu ir ļāvušas tām sagatavoties savlaicīgi, pieredzējušākajiem mācībspēkiem sagatavojot sev aizstājējus (programmas kursus pārņemošie jaunākie kolēģi ilgākā laika periodā konsultējās par docēto kursu saturu, daļā gadījumu – noklausījās pārņemamos kursus, utt.). Tādējādi nodrošināta secīga satura pārmantojamība programmas ietvaros, jaunākās paaudzes docētāju ienākšanai vienlaikus nodrošinot programmas attīstību, un paaudžu nomaiņa vērtējama kā pozitīvs sasniegums. Programma arī regulāri iesaista virziena doktorantus pedagoģiskajā darbā, īpaši kursa un bakalaura darbu vadīšanā, attīstot viņu pedagoģiskās prasmes un pakāpeniski padziļinot zināšanas atbilstoši doktorantu akadēmiskajām interesēm un virzot tās programmas ilgtermiņa attīstībai nepieciešamo akadēmisko tēmu virzienā.

Nozares docētāju maiņa programmā saistīta ar programmas orientēšanos uz augstas kvalifikācijas speciālistu piesaisti docēšanai. Programma apzināti piesaista speciālistus, kas ir nozares topā un ir pieprasīti, tādēļ ņem vērā to, ka speciālistu karjeras likumsakarības nozarē var likt samazināt pedagoģisko slodzi vai atteikties no docēšanas. Ņemot vērā šos apstākļus, lai mazinātu riskus programmai, pakāpeniski tiek ieviesti mehānismi, kas atvieglo sadarbību ar nozares speciālistiem. Atbilstoši kursu saturam, nozares kursu nodarbības ir iespējams plānot koncentrēti – piemēram, 2 KP nevis pa nodarbībai reizi nedēļā, bet trīs nodarbībām reizi trijās nedēļās utt. Šādā veidā veidojas sinerģija starp nozares un akadēmisko personālu, abpusēji mācoties vienam no otra, savukārt studentiem programma var nodrošināt nozarē aktuālāko zināšanu un prasmju apguvi. Pārskata periodā programmas pasniedzēji iesaistīti arī LU īstenotā projektā, kas vērsts uz teorētiski izglītoto pasniedzēju stažēšanos nozares uzņēmumos. Programmā strādā arī virkne pasniedzēju, kas vienlaikus veido akadēmisko karjeru un aktīvi darbojas nozarē kā speciālisti. Tādējādi programmai izdodas piesaistīt speciālistus, un nozares aktuālo zvaigžņu piesaisti mācībspēku vai viespasniedzēju statusā augstu novērtē gan studenti, gan nozares pārstāvji.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla,

viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta trešajā daļā minētajiem akadēmiskās studiju programmas docēšanas nosacījumiem bakalaura studiju programmas “Komunikācijas zinātne” realizācijā ir iesaistīti divi profesori (Vita Zelče un Aija Zobena) un trīs asociētie profesori (Baiba Bela, Baiba Holma un Ivara Ijabs).

Bakalaura programmā strādājošie mācībspēki nosacīti dalāmi divās grupās – akadēmiskais personāls un praktiķi. Abu šo grupu sinerģija nodrošina programmas attīstību atbilstoši jaunākajām zinātniskajām un profesionālajām tendencēm.

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām, bakalaura programmā docē mācībspēki, kas ieguvuši maģistra vai doktora grādu. Atsevišķos gadījumos, kad pedagoģiskajā darbā tiek iesaistīti nozares speciālisti, kursu profesionāli docē kopā ar atbilstoši kvalificētu programmas pasniedzēju, kas nodrošina kursa pedagoģisko un akadēmisko uzraudzību. Šāds modelis programmai ir būtisks un padara to konkurētspējīgu, ņemot vērā faktu, ka nozarē strādājošajiem darba vidē formālu prasību attiecībā pret izglītību nav un daļai no labākajiem speciālistiem līdz ar to trūkst akadēmisku grādu.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Programmas docētāji pārskata periodā ir piedalījušies vairākos prestižos nacionālos un starptautiskos projektos, tai skaitā “Horizon2020”, Valsts pētījumu programmu projektos, Latvijas

Zinātnes padomes (LZP) fundamentālo un lietišķo pētījumu projektos, “*ERA.NET RUS Plus-S&T*” utt. Šo pētījumu dati un uzkrātās zināšanas ir iekļautas docēto studiju kursu saturā, piemēram, “Komunikācijas vēsture”, “Komunikācijas ētika”, “Ievads komunikācijas studijās”, “Sociālie mediji un digitālā kultūra”, “Komunikācijas teorijas”, “Komunikācija un populārā kultūra”.

Virkne programmas docētāju aktīvi darbojas profesionālās organizācijās, ieguvuši prestižas balvas, uzņēmušies papildus profesionālus pienākumus (dalības profesionālās žūrijās, darba grupās, konsultatīvās padomēs utt.) sabiedriskā kārtībā. Ar programmu saistīta arī Sociālo zinātņu fakultātē 2016. gadā dibinātā UNESCO Medijpratības un informācijpratības katedra, kuras vadītāja lektore Guna Spurava programmā izstrādājusi un docē kursu “Medijpratība”.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Programma kopumā ir būvēta tā, lai nodrošinātu kursu secīgu pēctecību, no vispārīgiem jautājumiem pakāpeniski virzoties uz šaurāku specializāciju. Jau šobrīd programmas kursus tiek aicināti viespasniedzēji no nozares uz atsevišķām nodarbībām, ar kuriem programmas pasniedzēji līdz ar to apmainās zināšanām un palielina savu kompetenci, vienlaikus precīzāk komunicējot arī savas pētnieciskās intereses kolēģiem. Atsevišķo kursu un programmas aktualitātes regulāri tiek apspriestas nodaļas sēdēs, kursu un programmas izmaiņas tiek apspriestas detalizēti; programmas vadības līmenī tiek pievērsta uzmanība studentu atsauksmēm par kursu saturu. Moduļu pasniedzēji sadarbojas ciešāk, kopīgi neformāli plānojot kursu praktiskos darbus, darbojoties vienās radošo un prakšu aizstāvēšanas komisijās, gala darbu aizstāvēšanas komisijās. Tomēr nākamajā pārskata periodā programmā paredzēts ieviest arī formālākus sadarbības mehānismus, piemēram, veicinot kopīgu panelu un sekciju veidošanu LU gadskārtējās konferencēs utt., lai precīzāk apmainītos ar informāciju par kolēģu aktuālajām pētnieciskajām interesēm.

Uz 499 studentiem (2019. gada oktobra beigās) programmā ir trīspadsmit vēlēti pasniedzēji. Tādējādi rēķinot faktiski pasniedzēju un studentu attiecība 2019. gada oktobrī programmā ir 1:38. Studentu grupas izmēri dažādosursos ir atšķirīgi. Lielais studentu skaits uz vienu vēlēto mācībspēku iniciēja konkursa izsludināšanu uz asociēto profesoru amatvietām Komunikācijas studiju nodaļā 2019./2020. ak. gadā, kā arī ir iemesls profesionāļu un doktorantu iesaistei programmas realizācijā. A daļas kursu lekcijas noris visam kursam kopā (atsevišķi pa studiju formām), maksimālajam auditorijas lielumam šobrīd sasniedzot ap 100 studentu. Kursa studenti nepieciešamības gadījumā tiek dalīti trīs semināru grupās; grupās pilnībā tiek dalīti visi svešvalodu un latviešu valodas apguvei veltītie kursi. Studentu skaits B daļas izvēlesursos ir atkarīgs no individuālajām studentu izvēlēm, kā arī specializācijas apakšprogrammās. Tipisks studentu skaits kursā svārstās no ap 15 studentiem specifiskos profesionālos apakšprogrammas līdz vairākiem desmitiem B daļas izvēlesursos. Individuālā līmenī mācībspēku sadarbība norisinās, izstrādājot kursa darbu un bakalaura darbu. Darbā pirmā kursa studentiem nozīmīga ir kuratoru institūcija.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1.Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	16.pielikums.pdf	Appendix 16.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	19.pielikums.pdf	Appendix 19.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	18.pielikums.pdf	Appendix 18.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	17.pielikums.pdf	Appendix 17.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	39.B pielikums.pdf	Appendix 39.B.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumu		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	33.B.pielikums.pdf	Appendix 33.B.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	11.B pielikums.pdf	Appendix 11.B.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	10.4. pielikums.pdf	Appendix 10.4.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.	10.2.B.pielikums.pdf	Appendix 10.2.B.pdf
Studiju līguma paraugs/-i	36.B pielikums.pdf	Appendix 36.B.pdf

<p>Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.</p>	<p>34.B pielikums.pdf</p>	<p>Appendix 34.B.pdf</p>
--	---------------------------	--------------------------

Komunikācijas zinātne (45321)

Studiju virziens	<i>Informācijas un komunikācijas zinātnes</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Komunikācijas zinātne</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>45321</i>
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Vita</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Zelče</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>vita.zelce@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/direktora akadēmiskais/zinātniskais grāds	<i>Dr. hist.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>29417510</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Nodrošināt iespēju iegūt padziļinātas un paplašinātas zināšanas komunikācijas teorijās un metodoloģijā, izkopt prasmes komunikācijas pētījumu izstrādē un metožu lietojumā, attīstīt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un radošumu, veidot kompetenci komunikācijas zinātnē un tās praktiskā lietojuma jomās – žurnālistikā, mediju darbā, reklāmā, korporatīvajā komunikācijā, komunikācijas vadībā, stratēģiskajā komunikācijā, audiovizuālajā komunikācijā, digitālajā komunikācijā un komunikācijas procesu pētniecībā.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Veicināt komunikācijas zinātnes mūsdienu teoriju un metodoloģijas padziļinātu apguvi, ietverot tās sociālo zinātņu un sabiedrības attīstības kontekstā;</i> <i>2. Attīstīt zinātniski pētnieciskā un analītiskā darba prasmes, sagatavojot studentus patstāvīgam zinātniski pētnieciskajam darbam komunikācijas zinātnē un atbilstošās profesionālās darbības jomās, kā arī studijām doktora studiju programmā;</i> <i>3. Sekmēt specializētu padziļinātu zināšanu apguvi izvēlētajā studiju modulī, analītisko un pētniecisko prasmju izkopšanu specializācijā;</i> <i>4. Attīstīt studentu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, datubāzu lietošanas, datu apstrādes un analīzes, prezentācijas, pedagoģiskā darba, eksperta un vadītāja prasmes un kompetenci, kā arī līderību;</i> <i>5. Rosināt iegūto zināšanu un prasmju izmantošanu dažādās komunikācijas jomās, tās specifisko problēmu risināšanā un inovāciju radīšanā;</i> <i>6. Izkopt radošo un kritisko domāšanu, analīzes un argumentācijas prasmes, kā arī atbildības par zināšanu lietošanu praksē un zinātniskā darba veikšanas kompetenci;</i> <i>7. Radīt iespējas maģistrantu individuālajam studiju darbam, iesaistot pētnieciskajos projektos un profesoru vadīto pētnieku grupu darbā;</i> <i>8. Sniegt zināšanas, attīstīt prasmi un veidot kompetenci atbilstoši mūsdienu komunikācijas zinātnes tendencēm, profesionālās vides un komunikācijas tehnoloģiju attīstībai, kā arī darba tirgus prasībām.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dziļi izprot komunikācijas zinātnes klasiskās teorijas un jaunākos atklājumus; 2. Padziļināti pārzina studiju programmas piedāvāto padziļināto moduļu teorijas, jaunākās atziņas un praksi; 3. Padziļināti pārzina un izprot komunikācijas zinātnes pētniecības metodoloģiju un akadēmisko un profesionālo ētiku; 4. Padziļināti pārzina dažādu jomu saskari, pārvalda kritisko un radošo domāšanu un lieto to profesionālajā un zinātniskā laukā. <p>Prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Patstāvīgi izmanto komunikācijas zinātnes un citu sociālo zinātņu teorijas, metodes problēmu risināšanas komunikācijas jomas nozarēs; 6. Patstāvīgi veic pētniecisku darbību un/vai augsti kvalificētas profesionālas funkcijas komunikācijas zinātnes jomā; 7. Argumentēti izskaidro sarežģītus un sistēmiskus komunikācijas zinātnes nozares un profesionālās jomas jautājumus, kā arī diskutē par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem; 8. Patstāvīgi virza savu komunikācijas zinātnes kompetences pilnveidi un padziļinātu specializāciju, attīsta jaunas teorētiskās un praktiskās pieejas un problēmu risinājumus; 9. Uzņemas atbildību par personāla grupu darba rezultātiem, veic uzņēmējdarbību, rada inovācijas komunikācijas jomā. <p>Kompetence:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Patstāvīgi formulē un kritiski analizē sarežģītas komunikācijas zinātniskas un profesionālas problēmas; 11. Pamato komunikācijas zinātnes jomas lēmumus un veic problēmu padziļinātu analīzi; 12. Dod ieguldījumu komunikācijas zinātnes jomas un citu zinātņu nozaru jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā; 13. Izprot un uzņemas ētisko atbildību par zinātniskās un/vai profesionālās darbības (tostarp neprognozējamās un sarežģītās apstākļos) iespējamo ietekmi uz sabiedrību un vidi.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu maģistra grāds komunikācijas zinātnē (Mg. soc. sc.)
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
------------------------------	---------	--------

Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050
-----------------------	------	---

Nepilna laika klātiene - 2 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds komunikācijas zinātnē (Mg. soc. sc.)</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika neklātiene - 2 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds komunikācijas zinātnē (Mg. soc. sc.)</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Pilna laika klātiene - 1 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds (apgūti studiju kursi vismaz 160 KP apjomā) vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai maģistra grāds sociālajās vai humanitārajās zinātnēs</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds komunikācijas zinātnē (Mg. soc. sc.)</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Pilna laika neklātiene - 2 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds komunikācijas zinātnē (Mg. soc. sc.)</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Pilna laika neklātiene - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds (apgūti studiju kursi vismaz 160 KP apjomā) vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai maģistra grāds sociālajās vai humanitārajās zinātnēs</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds komunikācijas zinātnē (Mg. soc. sc.)</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika klātiene - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds (apgūti studiju kursi vismaz 160 KP apjomā) vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai maģistra grāds sociālajās vai humanitārajās zinātnēs</i>

legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds komunikācijas zinātnē (Mg. soc. sc.)</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika neklātiene - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds (apgūti studiju kursi vismaz 160 KP apjomā) vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai maģistra grāds sociālajās vai humanitārajās zinātnēs</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds komunikācijas zinātnē (Mg. soc. sc.)</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Maģistra studiju programmas “Komunikācijas zinātne” parametri

Studiju programmas nosaukums	Maģistra studiju programma “Komunikācijas zinātne”	
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Master study programme in Communication Science	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	45321	
Studiju programmas veids un līmenis	Akadēmiskā maģistra studiju programma	
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	7. līmenis	
Profesijas kods profesiju klasifikatorā		
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	80 KP/120 ECTS 60 KP/80 ECTS	
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
pilna laika klātie	2 gadi 1 gads 6 mēneši	Latviešu
pilna laika neklātie	2 gadi 6 mēneši 2 gadi	Latviešu
pilna laika neklātie (tālmācība)		
nepilna laika klātie	2 gadi 6 mēneši 2 gadi	Latviešu
nepilna laika neklātie	2 gadi 6 mēneši 2 gadi	Latviešu
nepilna laika neklātie (tālmācība)		

Īstenošanas vieta	Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultāte
Studiju programmas direktors/-e	Vita Zelče, <i>Dr. hist.</i>
Uzņemšanas prasības	<p>Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība</p> <p><i>Uzņemšana notiek konkursa kārtībā:</i> Bakalaura darba atzīme + iestājpārbaudījums; LU bakalaura grādu komunikācijas zinātnē ieguvušie var piedalīties konkursā ar iepriekšējās studijās iegūto vidējo svērto atzīmi un noslēguma pārbaudījumu atzīmēm</p> <p><i>Papildu nosacījumi:</i> Dzīves gājuma apraksts (CV)</p> <p><i>Priekšrocības:</i> Tiesības pretendēt uz ārpuskonkursa reģistrāciju: Iepriekšējā akadēmiskā gada LU bakalaura studiju programmas "Komunikācijas zinātne" absolventiem, kuriem vidējā svērtā atzīme bakalaura studijās nav zemāka par 8 un bakalaura darba vērtējums ir 10 (izcili)</p>
Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	Sociālo zinātņu maģistra grāds komunikācijas zinātnē (<i>Mg. soc. sc.</i>)
Studiju programmas mērķis	<p>Nodrošināt iespēju iegūt padziļinātas un paplašinātas zināšanas komunikācijas teorijās un metodoloģijā, izkopt prasmes komunikācijas pētījumu izstrādē un metožu lietojumā, attīstīt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un radošumu, veidot kompetenci komunikācijas zinātnē un tās praktiskā lietojuma jomās – žurnālistikā, mediju darbā, reklāmā, korporatīvajā komunikācijā, komunikācijas vadībā, stratēģiskajā komunikācijā, audiovizuālajā komunikācijā, digitālajā komunikācijā un komunikācijas procesu pētniecībā.</p>

1. Veicināt komunikācijas zinātnes mūsdienu teoriju un metodoloģijas padziļinātu apguvi, ietverot tās sociālo zinātņu un sabiedrības attīstības kontekstā;
2. Attīstīt zinātniski pētnieciskā un analītiskā darba prasmes, sagatavojot studentus patstāvīgam zinātniski pētnieciskajam darbam komunikācijas zinātnē un atbilstošās profesionālās darbības jomās, kā arī studijām doktora studiju programmā;
3. Sekmēt specializētu padziļinātu zināšanu apguvi izvēlētajā studiju modulī, analītisko un pētniecisko prasmju izkopšanu specializācijā;
4. Attīstīt studentu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, datubāzu lietošanas, datu apstrādes un analīzes, prezentācijas, pedagoģiskā darba, eksperta un vadītāja prasmes un kompetenci, kā arī līderību;
5. Rosināt iegūto zināšanu un prasmju izmantošanu dažādās komunikācijas jomās, tās specifisko problēmu risināšanā un inovāciju radīšanā;
6. Izkopt radošo un kritisko domāšanu, analīzes un argumentācijas prasmes, kā arī atbildības par zināšanu lietošanu praksē un zinātniskā darba veikšanas kompetenci;
7. Radīt iespējas maģistrantu individuālajam studiju darbam, iesaistot pētnieciskajos projektos un profesoru vadīto pētnieku grupu darbā;
8. Sniegt zināšanas, attīstīt prasmi un veidot kompetenci atbilstoši mūsdienu komunikācijas zinātnes tendencēm, profesionālās vides un komunikācijas tehnoloģiju attīstībai, kā arī darba tirgus prasībām.

Zināšanas:

1. Dziļi izprot komunikācijas zinātnes klasiskās teorijas un jaunākos atklājumus;
2. Padziļināti pārzina studiju programmas piedāvāto padziļināto moduļu teorijas, jaunākās atziņas un praksi;
3. Padziļināti pārzina un izprot komunikācijas zinātnes pētniecības metodoloģiju un akadēmisko un profesionālo ētiku;
4. Padziļināti pārzina dažādu jomu saskari, pārvalda kritisko un radošo domāšanu un lieto to profesionālajā un zinātniskā laukā.

Prasmes:

5. Patstāvīgi izmanto komunikācijas zinātnes un citu sociālo zinātņu teorijas, metodes problēmu risināšanas komunikācijas jomas nozarēs;
6. Patstāvīgi veic pētniecisku darbību un/vai augsti kvalificētas profesionālas funkcijas komunikācijas zinātnes jomā;
7. Argumentēti izskaidro sarežģītus un sistēmiskus komunikācijas zinātnes nozares un profesionālās jomas jautājumus, kā arī diskutē par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;
8. Patstāvīgi virza savu komunikācijas zinātnes kompetences pilnveidi un padziļinātu specializāciju, attīsta jaunas teorētiskās un praktiskās pieejas un problēmu risinājumus;
9. Uzņemas atbildību par personāla grupu darba rezultātiem, veic uzņēmējdarbību, rada inovācijas komunikācijas jomā.

Kompetence:

10. Patstāvīgi formulē un kritiski analizē sarežģītas komunikācijas zinātniskas un profesionālas problēmas;
11. Pamato komunikācijas zinātnes jomas lēmumus un veic problēmu padziļinātu analīzi;
12. Dod ieguldījumu komunikācijas zinātnes jomas un citu zinātņu nozaru jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā;
13. Izprot un uzņemas ētisko atbildību par zinātniskās un/vai profesionālās darbības (tostarp neprognozējamās un sarežģītās apstākļos) iespējamo ietekmi uz sabiedrību un vidi.

Studiju programmas noslēgumā
paredzētais noslēguma pārbaudījums

Maģistra darbs

LU komunikācijas zinātnes maģistra studiju programma – komunikācijas zinātnes nozares pirmā maģistra studiju programma Latvijā – tika izveidota un licencēta 1998. gadā. 2000. gadā LU

dibinātā Sociālo zinātņu fakultāte bija izšķirīgs priekšnoteikums komunikācijas zinātnes maģistra studiju līmeņa sekmīgai attīstībai. Maģistra studiju programma ir akreditēta 2000., 2002., 2008. un 2013. gadā.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas realizācija ir cieši saistīta un tiek īstenota sadarbībā ar LU Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena bakalaura un doktora studiju programmām un fakultātes zinātnisko darbību, tādējādi nodrošinot komunikācijas zinātnes akadēmisko studiju un pētniecības ilgtspēju.

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programma pieder pie studentu pieprasītām LU sociālo zinātņu studiju programmām. Studentu skaita ziņā tā ir vidēji liela LU maģistra līmeņa studiju programma (sk. 24. pielikumu).

Pārskata periodā, līdzīgi kā daudzās citās studiju programmās, arī Komunikācijas zinātnes studiju programmā ir notikusi studējošo skaita samazināšanās. Tam ir vairāki iemesli, vispirms jau – ārējie:

- Latvijas augstākās izglītības politikas laukā norisinās mērķtiecīga potenciālo studējošo pārorientācija no sociālo un humanitāro zinātņu programmām uz zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātikas (*STEM – science, technology, engineering and mathematics*) studiju programmām, pamatojot to ar tautsaimniecības vajadzībām, kā arī piešķirot sociālajām un humanitārajām zinātnēm nelietderīguma un gaidāmā bezdarba diskursu;
- LU komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas budžeta vietu skaits no 2015. gada līdz 2017. gadam samazināts par 36%;
- Pēdējos gados Latvijas augstskolās atvērtas vairākas jaunas komunikācijas zinātnes studiju programmas, kas konkurē ar LU studiju programmām ar zemāku studiju maksu un šauri specializētu studiju satura piedāvājumu;
- Izveidojusies vienkāršāka studiju pieejamība ES valstīs, tostarp citās Baltijas valstīs, kur iespējams mācīties valsts finansētās studiju programmās, visai bieži arī saņemot studēšanai nepieciešamo finansiālo atbalstu, kāds nav pieejams Latvijas augstākajās mācību iestādēs;
- Latvijas ekonomiskās krīzes seku ietekmē vērojama daļa darbadevēju attieksmes maiņa pret saviem darbiniekiem – maģistrantūras studentiem –, mazinot labvēlīgo attieksmi pret darbu un studiju apvienošanu, palielinot slodzi un intensitāti darbavietās, kas daudziem maģistra programmas studentiem liek pārtraukt, apgrūtina vai pildzina studijas.

LU komunikācijas zinātnes studiju programmai šajā situācijā ir izdevies stabilizēt studentu skaitu. Konstatējams interese par programmu pieaugums cilvēku, kuriem ir iegūts bakalaura grāds vai maģistra grāds citās zinātņu nozarēs (tostarp dabaszinātnēs, medicīnas un veselības zinātnēs) un kā arī veidojas sekmīga profesionālā karjera un nepieciešamas augsta līmeņa un jaunākās nozarē zināšanas. Tādējādi vērojama studentu sastāva izmaiņas tendence, un studējošo sastāvā:

- samazinās LU komunikācijas zinātnes bakalaura grāda ieguvēju iepriekšējā akadēmiskajā gadā proporcija;
- palielinās maģistrantu proporcija, kas ieguvuši bakalaura (vai maģistra grādu) LU citu nozaru studiju programmās, kā arī citās Latvijas un ārvalstu augstskolās;

- studentu sastāvā pieaug studējošo, kuri studijas turpina pēc ilgāka pārtraukuma, proporcija.

Piemēram, 2017./2018. ak. gada 1. kursa studējošo grupu veido: 31% LU komunikācijas zinātnes bakalauro, 31% LU citu bakalaura studiju absolventu, 31% citu Latvijas augstskolu studiju programmu absolventu un 7% ārvalstu universitāšu absolventu. 44% studentu izglītību maģistrantūrā turpināja tūlīt pēc bakalaura studiju beigām, 56% – pēc gada un vairāku gadu pārtraukuma. Analizētās studentu grupas maģistranti turpina studijas vidēji pēc 4,8 gadu pārtraukuma. Pieredze liecina, ka citu nozaru studiju programmu absolventi kopumā spēj sekmīgi studēt Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmā. Šajā procesā īpaša nozīme ir studiju kursiem (piemēram, “Komunikācijas teorijas sociālo zinātņu kontekstā”, “Kvantitatīvās metodes komunikācijas pētījumos”, “Kvalitatīvās metodes komunikācijas pētījumos”, “Komunikācijas teorija, modeļi un prakse”), kuru uzdevums ir sekmēt citu nozaru studiju programmu absolventu sekmīgu iekļaušanos komunikācijas zinātnes studijās.

Studējošo skaita dinamikas analīze liecina, ka ne visi studējošie spēj sekmīgi tikt galā ar studiju programmas prasībām un pārtrauc mācības. Lielākais atbirums vērojams pirmajā studiju semestrī. Tā galvenie iemesli ir studējošo nespēja sekmīgi apvienot studijas ar darbu. Studiju pārtraukšanas iemeslu analīze liecina, ka to vidū ir arī nespēja ilgstoši savietot darbu ar studijām un finansiālas problēmas, nepieciešamība gūt salīdzinoši praktiskākas un tūlītēji darba vietā lietojamās prasmes, nekā tas tiek piedāvāts akadēmiskā studiju programmā, kā arī nepietiekamā sagatavotība studijām LU, veselības problēmas, darba vietas un/vai dzīves vietas maiņa, personiskās dzīves sarežģījumi.

Katru gadu 1–3 maģistranti izmanto studiju pārtraukumu uz vienu vai vairākiem semestriem, lai atrisinātu profesionālās karjeras un personiskās dzīves jautājums, uzlabotu veselību, dotos dzemdību un bērna kopšanas atvaļinājumā, sagatavotos XXVI Vispārējiem dziesmu un XVI deju svētkiem u.c. iemeslu dēļ.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programma tiek īstenota pilna laika klātienē. Pozitīva pieprasījuma monitoringa situācijā ir iespējams programmu realizēt pilna laika neklātienē, nepilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē formātā. Studētgrībētāju ieinteresētības rezultātā 2020./2021. akadēmiskajā gadā tiks uzsākta personu, kuras ieguvušas bakalaura grādu, apgūstot studiju kursus vismaz 160 KP apjomā, vai otrā līmeņa profesionālo izglītību vai maģistra grādu valsts atkreditētā studiju programmā sociālajās vai humanitārajās zinātnēs, uzņemšana programmas 60 KP formāta studijās, apmācība.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Sekmīgi pabeidzot akadēmisko maģistra studiju programmu “Komunikācijas zinātne”, tiek iegūts sociālo zinātņu maģistra grāds komunikācijas zinātnē (*Mg. soc. sc.*), kas ļauj veidot profesionālo karjeru visās komunikācijas jomas nozarēs – žurnālistikā, mediju darbā, sabiedriskajās attiecībās, reklāmā, korporatīvajā komunikācijā, komunikācijas vadībā un stratēģiskajā komunikācijā, digitālajā komunikācijā, kā arī komunikācijas procesu pētniecībā, kā arī turpināt studijas doktorantūrā. Studiju procesā iegūtās zināšanas ļauj veikt vadītāja, augsta līmeņa izpildītāja, pasniedzēja, konsultanta, eksperta un pētnieka funkcijas.

Par LU Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas studentiem var kļūt personas, kas ir ieguvušas bakalaura grādu vai otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību (vai tai pielīdzināmu

augstāko izglītību), un izturējušas iestājpārbaudījumu atbilstoši LU uzņemšanas noteikumiem.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas mērķis un uzdevumi, kā arī studiju laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence atbilst septītajam Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras (EKI) līmenim (MK 2017. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju"), kas ir maģistra studiju līmenis.

Komunikācijas zinātnes maģistra programmas mērķis ir nodrošināt studentiem iespēju iegūt padziļinātas zināšanas komunikācijas teorijās un metodoloģijā, izkopt prasmes komunikācijas pētījumu izstrādē un metožu lietojumā, attīstīt analītiskās un kritiskās domāšanas iemaņas un radošumu, veidot kompetenci komunikācijas zinātnē un tās praktiskā lietojuma jomās – žurnālistikā, mediju darbā, sabiedriskajās attiecībās, reklāmā, korporatīvajā komunikācijā, komunikācijas vadībā, stratēģiskajā komunikācijā, audiovizuālajā komunikācijā, digitālajā komunikācijā, komunikācijas procesu pētniecībā. Lai efektīvi īstenotu šo mērķi, definēti astoņi secīgi, viens otru papildinoši un mijiedarbīgi studiju programmas uzdevumi. To misija ir definēt veidus, kā studenti var sasniegt iespējami augstākus studiju rezultātus. Uzdevumos ir ietverta studentu zināšanu ieguves veicināšana, pētnieciskā un analītiskā darba prasmju izkopšana, padziļinātu zināšanu ieguves specializācijā (mediju studijas vai biznesa komunikācija) sekmēšana. Programmas uzdevumi arī paredz attīstīt studentu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un datubāzu lietošanas, datu apstrādes un analīzes, prezentācijas, pedagoģiskā darba, eksperta un vadītāja prasmes un kompetenci, kā arī līderību. Tajos iekļauta iegūto zināšanu un prasmju izmantošanas dažādās komunikācijas jomās, tostarp komunikācijas specifisko problēmu risināšanā un inovāciju radīšanā, sekmēšana. Svarīgs uzdevums ir studentu radošās un kritiskās domāšanas, analīzes un argumentācijas prasmju izkopšana, kā arī atbildības par zināšanu lietošanu praksē un zinātniskā darba veikšanas kompetences veidošana. Programmas uzdevumos akcentēta iespēju maģistrantu individuālajam studiju darbam radīšana, iesaistot viņus Komunikācijas studiju nodaļas vai LU Sociālo zinātņu fakultātes (SZF) Sociāli politisko pētījuma institūta (SPPI) īstenotajos pētnieciskajos projektos un profesoru vadīto pētnieku grupu zinātniskajā darbā. Jau minētie uzdevumi programmas virza uz konsolidētā uzdevuma – sniegt zināšanas, attīstīt prasmi un veidot kompetenci atbilstoši mūsdienu komunikācijas zinātnes tendencēm, profesionālās vides un komunikācijas tehnoloģiju attīstībai, kā arī mūsdienu darba tirgus prasībām – īstenošanu.

Īstenojot studiju programmas mērķi un uzdevumus, jāsasniedz konkrēti studiju rezultāti. Definētie Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas 13 studiju rezultāti grupēti "zināšanās", "prasmēs" un "kompetencē". Studiju rezultāti paredz, ka programmas absolventi studiju gaitā iegūst padziļinātu un paplašinātu izpratni par komunikācijas zinātne (gan tās klasiskajām teorijām, gan jaunākajiem atklājumiem), pārzina vienu no studiju programmas moduļiem – biznesa komunikācija vai mediju studijas – teorijas, jaunākās atziņas un praksi, pārzina un izprot komunikācijas zinātnes pētniecības metodoloģiju, akadēmisko un profesionālo ētiku. Iegūtās zināšanas komunikācijas zinātnē veido pamatu radošajai un kritiskajai domāšanai, kā arī sekmīgai darbībai dažādu jomu saskarē. Studenti studiju laikā iegūst vairākas prasmes: patstāvīgi izmantot komunikācijas zinātnes un citu sociālo zinātņu teorijas, metodes un problēmu risināšanas prasmes, veikt pētniecisku darbību un/vai augsti kvalificētas profesionālas funkcijas komunikācijas zinātnes jomā, argumentēti izskaidrot sarežģītus un sistēmiskus komunikācijas zinātnes nozares un profesionālās jomas jautājumus, kā arī diskutēt par tiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem, virzīt savu komunikācijas zinātnes kompetences pilnveidi un padziļinātu specializāciju, attīstīt jaunas teorētiskās un praktiskās pieejas un problēmu risinājumus un uzņemties atbildību par personāla grupu darba rezultātiem, veikt uzņēmējdarbību, radīt inovācijas komunikācijas jomā. Iegūtās padziļinātās un paplašinātās zināšanas komunikācijas zinātnē un citās sociālo zinātņu jomās, kā arī apgūtās prasmes nodrošina augsta līmeņa komunikācijas zinātnes speciālistu kompetences iegūšanu. Studiju programmas absolventu kompetenci raksturo prasmes

patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas komunikācijas zinātniskas un profesionālas problēmas, pamatot komunikācijas zinātnes jomas lēmumus un veikt problēmu padziļinātu analīzi, dot ieguldījumu komunikācijas zinātnes jomas un citu zinātņu nozaru jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā, kā arī izprast un uzņemties ētisko atbildību par zinātniskās un/vai profesionālās darbības (tostarp neprognozējamās un sarežģītās apstākļos) iespējamo ietekmi uz sabiedrību un vidi.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas studiju rezultātus (zināšanas, prasmes, kompetence) raksturo caurvijas komponente. Piemēram, padziļināto un paplašināto zināšanu komunikācijas zinātnē un citās sociālajās zinātnēs, kā arī metodoloģijā ieguve nodrošina prasmes veikt pētniecisku darbību un augsti kvalificētas profesionālas funkcijas, izmantot komunikācijas zinātnes un citu sociālo zinātņu teorijas, metodes un problēmu risināšanas prasmes profesionālajā laukā. Savukārt šīs zināšanas un prasmes nosaka studiju programmas absolventa kompetenci patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas problēmas, pamatot komunikācijas zinātnes jomas lēmumus un veikt problēmu padziļinātu analīzi, dot ieguldījumu komunikācijas zinātnes jomas un citu zinātņu nozaru jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā. Padziļinātās un paplašinātās zināšanas akadēmiskajā un profesionālajā ētikā un šās joma izpratne veido prasmi uzņemties atbildību par personāla grupu darba rezultātiem, kas rezultējas kompetencē – izprast un uzņemties ētisko atbildību par zinātniskās un/vai profesionālās darbības (tostarp neprognozējamās un sarežģītās apstākļos) iespējamo ietekmi uz sabiedrību un vidi.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Studiju programmas plānojums ir veidots atbilstoši studiju programmas mērķiem, uzdevumiem un plānotajiem rezultātiem. Studiju moduļu tematikā un saturā ietverts mūsdienu komunikācijas zinātnes daudzveidīgais tematiskais spektrs un profesionālās jomas, piemēram, stratēģiskā komunikācija un līderība, mediju ekosistēma, digitālā komunikācija, teksta datoranalīze un datu vizualizācija, multimediju produktu veidošana, organizāciju kultūra un komunikācija.

Studiju programmas studiju kursu saturs atbilst aktuālajām atziņām atbilstošajā zinātnes nozarē, katru gadu tiek atjaunots studiju kursu saturs, kā arī programma regulāri tiek papildināta ar jauniem studiju kursiem. To nosaka komunikācijas jomas mūsdienu īpaši straujā attīstība, jaunu komunikācijas tehnoloģiju ienākšana, nozares transformācijas tendences, kā arī darba tirgus prasības, kas rosina programmā iekļaut aktuāla satura kursus (piemēram, par digitālajām humanitārajām un sociālajām zinātnēm, teksta datoranalīzi un datu vizualizāciju, mediju ekosistēmu, informatīvās vides riskiem un medijpratību), kā arī regulāri atjaunot un bagātināt kursu saturu. Laikposmā kopš iepriekšējās akreditācijas programmas saturā ir veiktais vairākas izmaiņas (sk. 42. tabulu). No tām nozīmīgākās:

- Notikusi studiju moduļu “Biznesa komunikācija” un “Valsts un organizāciju komunikācija” apvienošana studiju modulī “Biznesa komunikācija” un studiju moduļu “Komunikācijas zinātne”, “Politiskā komunikācija” un “Žurnālistika” apvienošana studiju modulī “Mediju studijas”, koncentrējot studiju programmas intelektuālos un materiālos resursus;
- Studiju programmas obligātajā (A) daļā veiktas izmaiņas, gan apvienojot studiju kursus, gan ielaujot jaunus studiju kursus, kas ļauj iespējami pilnvērtīgāk un efektīvāk papildināt studiju programmu ar komunikācijas zinātnes jaunākajām aktualitātēm, it īpaši digitālās komunikācijas tematiku. Piemēram, studiju kursā “Komunikācijas teorija, modeļi un prakse” apvienoti studiju kursi “Mediju teorijas” un “Ietekmējošās komunikācijas teorijas”, ieviesti jauni kursi – “Tīkla sabiedrība”, “Digitālās humanitārās un sociālās zinātnes” –, savukārt studiju kurss “Lingvistika un komunikācija” ir pārcelts no izvēles uz obligāto daļu, jo aktuālajā komunikācijas praksē (piemēram, dezinformācijas kampaņu izpratnē, medijpratībā) pieaugusi valodas nozīme;
- Studiju programmas ierobežotās izvēles daļā (B daļa) iekļauti jauni studiju kursi, kuru saturā atainotas mediju vidē notikušas un pašreiz notiekošās pārmaiņas, digitālās komunikācijas un biznesa stratēģiskās komunikācijas un līderības tematika. Šo kursu vidū ir “Mediju ekosistēma”, kas ietver jaunākās mediju un to tehnoloģiju izpratnes un kura iekļauti Latvijas Zinātnes padomes (LZP) projektā “Latvijas mediju ekoloģija: Ceturtās industriālās revolūcijas izraisīto pārmaiņu analīze” (2019–2020) aprobētās un iegūtās zināšanas. Savukārt studiju kursi “Multimediju praktikums” un “Teksta datoranalīze un datu vizualizācija” ļauj apgūt jaunākās praktiskās mediju produktu veidošanas un mediju tekstu analīzes prasmes. Atjaunojot kursu saturu, atbilstoši tajos iekļautajām jaunākajām atziņām precizēti kursu nosaukumi – “Organizāciju kultūra un komunikācija” (agrāk “Organizāciju komunikācija un kultūra”), “Reklāmas attīstība: sasniegumu un produktu analīze” (agrāk “Reklāma: 20. gs. sasniegumu un produktu analīze”), “Stratēģiskā komunikācija un līderība” (agrāk – “Sabiedrisko attiecību teorija un prakse”) un “Kolektīvā atmiņa un komunikācija” (agrāk – “Rituālkomunikācija un komemorācija”);
- Studiju programmas brīvās izvēles daļā iekļauti vairāki jauni studiju kursi “Informatīvās vides riski un medijpratība”, “Dzimumu līdztiesības komunikācija un prakse”, “Informācijas meklēšanas un izguves teorijas”, “Stratēģiskā biznesa komunikācija sociālajos medijos”, “Kino tēlu ģeneoloģija”, “Bibliofilija un rokrakstu krājumi”, “Teātra kritikas interdisciplinārie aspekti”, kas sniedz zināšanas par aktuālāko biznesa komunikācijas, mediju un kultūras komunikācijas laukā. Savukārt programmā pārskata periodā iekļautais studiju kurss “Kultūras menedžments un komunikācija” piedāvā ne tikai teorētiskās zināšanas, bet arī attīsta studentu praktiskās menedžmenta prasmes un veido vietējo un starptautisko projektu rakstīšanas kompetenci.

Veikto izmaiņu mērķis – sekmēt komunikācijas zinātnes maģistra grāda ieguvēju profesionālās karjeras un veiksmīgāku iekļaušanos darba tirgū.

42. tabula. *Izmaiņas maģistra akadēmiskā studiju programmā “Komunikācijas zinātne”.*

Sk. pielikumā.

Studiju plāns aptver divus studiju gadus (četrus akadēmiskos semestrus) pilna laika klātienes studijās un divarpus gadus (piecus akadēmiskos semestrus) pilna laika neklātienes, nepilna laika klātienes un nepilna laika neklātienes studijās (sk. 25. pielikumu).

43. tabula. *Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas struktūra*

Studiju forma	Obligātā daļa (A daļa) (KP)	Ierobežotās izvēles daļa (B daļa) (KP)	Kopā (KP)
80 KP formāts			
Studiju kursi	30	30	60
Maģistra darbs	20		20
Kopā	50	30	80
60 KP formāts			
Studiju kursi	30	10	40
Maģistra darbs	20		20
Kopā	50	10	60

Obligātās daļas (A daļas) studiju kursi ir kopīgi visiem programmas studentiem. Tie iepazīstina ar komunikācijas zinātnes un sociālo zinātņu mūsdienu teorētiskajām nostādnēm, sociālo zinātņu un to nozares – komunikācijas zinātnes – attīstību un mūsdienu situāciju, aktualitātēm komunikācijas nozarē, pētnieciskā darba komunikācijas zinātnē metodoloģiju, kā arī maģistra darba izstrādes pamatprincipiem, pamatprasībām un tā vietu akadēmiskajās studijās un zinātniskajā darbībā. Liela vērība veltīta jaunāko akadēmisko un profesionālo atziņu padziļinātām studijām. A daļas studijuursos tiek iegūtās padziļinātās un paplašinātās zināšanas komunikācijas zinātnē, prasmes un kompetence, kas veido pamatu maģistra darba izstrādei un turpmākajai patstāvīgajai kompetences komunikācijas jomā pilnveidei. A daļas studiju kursi nodrošina programmas mērķa sasniegšanu, kā arī 1., 2., 4., 6. un 8. uzdevuma īstenošanu un gandrīz visu (izņemot otro) studiju rezultātu sasniegšanu.

Padziļinātās zināšanas komunikācijas zinātnē un par to kontekstu citu zinātņu nozarēs sniedz kursi: "Komunikācijas teorijas sociālo zinātņu kontekstā" (4 KP), "Digitālās humanitārās un sociālās zinātnes" (4 KP), "Komunikācija un kultūra" (4 KP), "Komunikācijas teorija, modeļi un prakse" (4 KP), "Tīklu teorijas" (2 KP), "Lingvistika un komunikācija" (2 KP), "Kritiskā domāšana augstskolā un tālākizglītībā" (2 KP). Zināšanas par zinātniski pētniecisko darbu, akadēmisko rakstīšanu un komunikācijas zinātnes pētījumu teorētiski metodoloģiskajām pieejām veido kursi: "Zinātniski pētnieciskais darbs un akadēmiskā rakstīšana" (4 KP), "Kvantitatīvās metodes komunikācijas pētījumos" (2 KP) un "Kvalitatīvās metodes komunikācijas pētījumos" (2 KP).

Studiju programmas **obligātā daļa** (A daļa) ietver **maģistra darba** (20 KP) izstrādi un aizstāvēšanu. Maģistra darbs ir patstāvīgs (oriģināls) pētījums, kas satur novitātes elementus. Students maģistra darbā demonstrē prasmes un kompetenci (1) patstāvīgi veikt pētījumu, izmantojot studiju laikā apgūtās teorētiskās zināšanas komunikācijas zinātnē; (2) izmantot komunikācijas zinātnes pētniecības metodoloģiju, apkopot un sistematizēt faktu/datu materiālu; (3) prasmi izvirzīt un pierādīt pētāmo problēmu (vai hipotēzi), pamatot tās aktualitāti un risinājuma lietderību; (4) patstāvīgi strādāt ar akadēmisko literatūru; (5) literārā valodā veidot zinātniskā darba izklāstu, kā arī argumentēti izstrādāt un formulēt secinājumus un pētījuma rezultātus; (6) noformēt pētījumu atbilstoši akadēmiskā darba standartam; (7) ievērot zinātniskā darba ētiku; (8) aizstāvēšanā gala pārbaudījumā prezentēt pētījumu, zinātniski argumentēti pamatot secinājumus un aizstāvēt savu viedokli. Maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana nodrošina programmas mērķa sasniegšanu, visu programmas uzdevumu īstenošanu, kā arī ļauj sasniegt 1., 4., 7., 8., 10. un 13. studiju rezultātu.

Ierobežotās izvēles daļas (B daļas) apjoms ir 30 KP (80 KP studiju formāta) vai 10 KP (60 KP studiju formāts). Tās studiju kursi piedāvā iespēju iegūt padziļinātās un paplašinātās teorētiskās un praktiskās zināšanas komunikācijas zinātnē, kā arī attīstīt un izkopt profesionālās un pētnieciskās prasmes un kompetenci. Obligātās izvēles daļu veido: (1) studiju kursi izraudzītajā komunikācijas zinātnes virzienā, kuros tiek aprobētās biznesa komunikācijas vai mediju studiju aktuālās problēmas; (2) teorētiskie studiju kursi, kas piedāvā padziļinātu un paplašinātu ieskatu noteiktā

komunikācijas zinātnes tematikā un praksē; (3) studiju kursi, kas ietver dalību zinātniskajos projektos un patstāvīgu pētniecisko darbu.

Ierobežotās izvēles daļā 80 KP studiju formātā tiek piedāvāti divi specializācijas virzieni jeb moduļi: 1) “Biznesa komunikācija” un 2) “Mediju studijas”. Studentiem jāapgūst izvēlētajā specializācijas virziena studiju kursi vismaz 16 KP apjomā.

Moduļa **“Biznesa komunikācija”**(16 KP) studiju kursi ietver padziļinātas teorētiskās un praktiskās zināšanas un prasmes, pētnieciskā darba iemaņu un prasmju veidošanu, kas nepieciešamas korporatīvās komunikācijas, stratēģiskās komunikācijas, sabiedrisko attiecību, komunikācijas vadības un līderības, reklāmas un citu biznesa komunikācijas jomas speciālistiem un vadītājiem. Virziena “Biznesa komunikācija” studiju kursi: “Biznesa komunikācija” (4 KP), “Organizāciju kultūra un komunikācija” (4 KP), “Stratēģiskā komunikācija un līderība” (4 KP) un “Reklāmas attīstība: sasniegumu un produktu analīze” (4 KP). Moduļa “Biznesa komunikācija” īstenošana ļauj sasniegt programmas mērķi, realizēt 1., 2., 3., 5. un 8. uzdevumu, kā arī sasniegt gandrīz visus (izņemot astoto) studiju rezultātus.

Moduļa **“Mediju studijas”**(16 KP) studiju kursi piedāvā padziļinātas teorētiskās un empīriskās zināšanas un prasmes, pētnieciskā darba iemaņas, kas izmantojamas masu mediju vadītāju, menedžeru, redaktoru un žurnālistu darbā, mediju satura, ētikas, efektu, auditorijas u.c. analīzē un pētniecībā. Tāpat šī virziena studiju kursi nodrošina zināšanas par svarīgākajiem mediju vietas sabiedrībā pārvērsieniem un mūsdienu situāciju. Virziena “Mediju studijas” studiju kursi: “Mediju ekoloģija”(4 KP), “Žurnālistikas kultūra”(4 KP), “Teksta datoranalīze un datu vizualizācija” (4 KP) un “Multimediju praktikums”(4 KP). Moduļa “Mediju studijas” realizācija ļauj sasniegt programmas mērķi, realizēt 1., 2., 3., 5. un 8. uzdevumu, sasniegt visus studiju rezultātus.

Atbilstoši savām akadēmiskajām un profesionālajām interesēm un maģistra darba tēmai studentiem jāapgūst viens no studiju moduļiem, iegūstot 12 KP (80 KP formāts) vai 8 KP (60 KP) ierobežotās izvēles daļā.

Studiju kursi nodrošina teorētiskās un praktiskās zināšanas dažādās komunikācijas zinātnes nozarēs, kā arī piedāvā padziļināti apgūt komunikācijas pētījumu metodiku un datu analīzi. Tie piedāvā studentiem īpašas kompetences zināšanas un jaunradītu zināšanu aprobāciju, kā arī unikālu iespēju – lekcijās un semināros tikties un strādāt kopā ar akadēmisko izcilību tematiskajā nozarē, jo tematikas un satura ziņā šie kursi atbilst programmas mācībspēku zinātniskā darba virzieniem un tēmām. Studentiem iespējams apgūt kursus: “Dzimumu līdztiesības komunikācija un prakse” (2 KP), “Informācijas meklēšanas un izguves teorijas” (2 KP), “Stratēģiskā biznesa komunikācija sociālajos medijos” (2 KP), “Kultūras menedžments un komunikācija” (2 KP), “Kino tēlu ģeneoloģija”(2 KP), “Bibliofilija un rokrakstu krājumi” (2 KP), “Teātra kritikas interdisciplinārie aspekti” (2 KP), “Informatīvās vides riski un medijpratība” (2 KP), “Kolektīvā atmiņa un komunikācija” (2 KP) un “Semiotika” (2 KP). Teorētisko studiju kursu apguve sekmē programmas mērķa sasniegšanu, 1., 2., 4., 5., 6. un 8. uzdevuma īstenošanu, gandrīz visu (izņemot otro) studiju rezultātu sasniegšanu. Šie kursi īpaši nozīmīgi 1., 4. un 12. studiju rezultāta sasniegšanā.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas ierobežotās izvēles daļa (B daļa) ietver arī studentu individuālo zinātniski pētniecisko darbu (zinātnisku rakstu publikācijas, uzstāšanos zinātniskās konferencēs), dalību starptautiskajos zinātniskajos projektos, LZP, LU un/vai SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta (SPPI) un Komunikācijas studiju nodaļas pētnieciskajos projektos, kā arī pētnieciskā darba izstrādi izraudzītajā specializācijā. Maģistrantiem iespējams apgūt studiju kursus: “Individuālais pētnieciskais projekts specializācijā” (4 KP); “Pētnieciskais projekts: akadēmiskā darba praktikums” (2 KP); “Zinātniskais raksts: akadēmiskā darba praktikums” (3 KP); “Zinātniskais referāts: akadēmiskā darba praktikums” (2 KP). Šā programmas daļa arī sekmē maģistrantu gatavošanos doktora studijām. Maģistrantu iesaiste zinātniskajā darbā atbilst

programmas mērķim, palīdz īstenot 2., 4., 6. un 7. uzdevumu, kā arī īpaši akcentē 1., 3., 5. un 13. studiju rezultāta sasniegšanu.

Maģistra studiju programmu studenti tiek iesaistīti Komunikācijas zinātnes bakalaura programmas realizācijā – maģistranti kursa “Zinātniski pētnieciskais darbs un akadēmiskā rakstīšana” (4 KP) ietvaros ik gadus piedalās studentu izstrādāto kursa darba recenzēšanā (iepazīstas ar to saturu, raksta recenzijas, piedalās aizstāvēšanas procedūrā un vērtēšanā).

Maģistrantiem ir iespējams iesaistīties arī fakultātes zinātniskajā dzīvē. Viņi regulāri ar ziņojumiem uzstājas gadskārtējās LU konferencēs. Piecpadsmit maģistrantu pētījumu rezultāti 2014. gadā tika prezentēti arī starptautiskajā zinātniskajā konferencē “Imants Ziedonis. Piederības meklējumi, brīvības treniņš”. Konferences rakstu krājumā ar tādu pašu nosaukumu tika publicēti seši maģistrantu zinātniskie raksti. Maģistranti piedalījās arī starptautiskajā konferencē “Aspazijai 150. Dzimumsocialitāte kultūras un varas mijattiecībās” 2015. gadā. Viens referāts ir iekļauts zinātnisko rakstu krājumā “Aspazija un mūsdienas. Dzimums, nācija, radošie izaicinājumi” (red. A. Cimdiņa, Rīga: Zinātne, 2016).

2015. gadā tika īstenots maģistrantu zinātniskais projekts, kas bija veltīts preses brīvībai Latvijā. Tapa izdevums “*Press Freedom. Latvia 10+1 Stories*”, kas tika prezentēts UNESCO “*World Press Freedom Day*” 2015. gada maijā. Projektu atbalstīja Latvijas prezidentūra Eiropas Savienības Padomē, LR Ārlietu ministrija un UNESCO Latvijas Nacionālā komisija. Tas arī saņēma visu šo institūciju oficiālu atzinību.

Maģistrante Kristīne Antonova kā zinātniskā asistente piedalās LZP projekta “Latvijas mediju ekoloģija: Ceturtās industriālās revolūcijas izraisīto pārmaiņu analīze” (Izp-2018/2-0260) īstenošanā. Sadarbībā ar emeritēto profesori Skaidrīti Lasmani viņa sagatavojusi augsta līmeņa publikāciju “*Communication of Loneliness Emotions in the Online Vlogs and Their Moral Value*”, kas publicēts izdevniecības “*Palgrave Macmillan*” 2019. gadā izdotajā grāmatā “*Emotions and Loneliness in a Networked Society*”. Plānota arī maģistrantu iesaiste nākotnē īstenojamajos projektos. Dalība pētnieciskajos projektos stimulē maģistrantu iestāšanos doktora studiju programmā un izšķiršanos par akadēmiskas karjeras veidošanu.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmā iekļauti arī papildu kursi civilajā un vides aizsardzībā – “Civilā aizsardzība” un “Vides aizsardzība”. Šos kursus apgūst tie studenti, kuri tos nav apguvuši savās iepriekšējās studijās. “Civilās aizsardzības” un “Vides aizsardzības” uzdevums ir veidot studentu prasmju un attieksmju kopumu par civilās aizsardzības sistēmas darbību, pirmās palīdzības sniegšanu un vides problemātiku. To apguve veicina programmas mērķa un 4., 9. un 13. studiju rezultāta sasniegšanu.

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmā iekļauto kursu kartējums demonstrē studiju kursu plānoto rezultātu sasaisti ar studiju programmas kopējiem rezultātiem (sk. 26. pielikumu). Kartēšanas rezultāti ļauj secināt, ka studiju programmā iekļauto kursu plānotie rezultāti pilnībā atbilst visiem studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem gan attiecībā uz zināšanām, gan

prasmēm un kompetenci.

Visvairāk studiju kursi paredz padziļinātu un paplašinātu zināšanu un izpratnes ieguvu par komunikācijas zinātnes teorijām (gan par klasiskajām, gan mūsdienu), kā arī radošās un kritiskās domāšanas attīstību (1. un 4. studiju rezultāts), kas ir atbilstoši akadēmiskas maģistra studiju programmas formātam. Studiju kursi piedāvā zināšanas par sociālo zinātņu teorijām, komunikācijas teorijām, konceptiem un modeļiem, kultūras teorijām, mediju ekoloģijas (ekosistēmas) teorijām, biznesa un stratēģiskās komunikācijas teorijām, tīklu teorijām, jauno mediju teorijām, digitālo humanitāro un sociālo zinātņu teorijām, kritisko domāšanu, sociolingvistikas teorijām u.c. Studiju kursu kartēšana liecina, ka programmas saturam piemīt starpdisciplinārs raksturs, tajā ir akcentēta dažādu zinātņu joma saskare (4. rezultāts). Kursu saturā iekļaujas komunikācijas zinātnes saskare ar citām sociālo zinātņu zinātnes nozarēm – socioloģiju, politikas zinātņi, ekonomiku un uzņēmējdarbību, bibliotēkzinātņi un izglītības zinātņi –, kā arī humanitārajām zinātnēm (teātra un kino zinātņi, vēsturi, kultūras studijām, valodniecību) un dabaszinātnēm (datorzinātņi un informātiku). Nozīmīga vieta ir arī zināšanu ieguvei un izpratnei par komunikācijas zinātnes pētniecības metodoloģiju, akadēmisko un profesionālo ētiku (3. rezultāts). Programma piedāvā iespējas apgūt sociālo zinātņu kvantitatīvās un kvalitatīvās pētniecības metodes, teksta datoranalīzi un datu vizualizāciju, kā arī zinātniskā darba ētiku. Praktiskas ievirzes studijuursos tiek skarti profesionālās ētika un atbildības jautājumi.

Moduļos “Biznesa komunikācija” un “Mediju studijas” (16 KP katrā) ietverto studiju kursu īstenošana nodrošina 2. studiju rezultāta sasniegšanu, kā arī ir svarīgi 1., 4., 6., 7., 10. un 11. studiju rezultāta sasniegšanā. Šo studiju kursu saturs veido padziļinātu specializāciju vienā no minētajām jomām, veido prasmes veikt specializētus pētījumus un risināt specifiskas profesionālās problēmas, argumentēti skaidrot un kritiski analizēt specializācijas jomas jautājumus, kā arī pieņemt lēmumus un uzņemties ētisko atbildību.

Studiju programmā iekļautie kursi visvairāk attīsta prasmi patstāvīgi veikt pētniecisku darbību un/vai augsti kvalificētas profesionālas funkcijas komunikācijas zinātnes jomā (6. rezultāts). Tas liecina, ka apgūtās teorētiskās zināšanas un metodoloģijas apguve tiek konvertēta praksē lietojamās prasmēs gan akadēmiskajā laukā, gan nozares profesionālajā vidē. Arī citām studiju rezultātos definētajām prasmēm studijuursos atvēlēta būtiska vieta, proti, 5., 7. un 8. rezultāts tiek sasniegts vairāk nekā pusē studiju kursu. Salīdzinoši mazākā studiju kursu skaitā tiek attīstīt prasme uzņemties atbildību par personāla grupu darba rezultātiem, veikt uzņēmējdarbību un radīt inovācijas komunikācijas jomā (9. rezultāts), tādēļ Informācijas un komunikācijas zinātnes studiju virziena attīstības plānā (sk. 3. pielikumu) šim jautājumam ir pievērsta īpaša uzmanība, tādējādi aktualizējot komunikācijas inovāciju radīšanas prasmju un kompetences attīstīšanas nepieciešamību.

Studiju kursu kartēšana vēsta, ka kompetences veidošanas jomā studiju programmā vislielākā nozīme ir 10. un 12. studiju rezultāta sasniegšanai. Arī 11. un 13. studiju rezultāts tiek sasniegts gandrīz pusē no visiem studiju kursiem. Kompetences patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas komunikācijas un profesionālas problēmas un dot ieguldījumu komunikācijas zinātnes jomas un citu zinātņu nozaru jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā īpaša loma programmā liecina, ka Komunikācijas zinātnes studiju programma ir orientēta uz augsta līmeņa speciālistu, vadītāju un ekspertu sagatavošanu.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studijuursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju

programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programma veidota tā, lai sasniegtu studiju programmas mērķus un rezultātus, ievērojot studentcentrētas izglītības principus. Studiju programma tiek realizēta latviešu valodā, kursi 8 KP apjomā tiek piedāvāti angļu valodā. Studējošo noslodze studiju programmas apguvei atbilst 40 akadēmisko stundu darbam par vienu kredītpunktu. Studijas tiek īstenotas, balstoties studentcentrētas mācīšanās un mācīšanas principos. To uzdevums ir iesaistīt studentus studiju procesā un tā pilnveidošanā, attīstīt mācībspēku un studentu sadarbību, nodrošināt elastīgas mācīšanas un mācīšanās veidus, studiju procesā respektēt studentu sastāva un viņu vajadzību daudzveidību, veicināt studējošā tieksmi uz patstāvīgumu, izkopt abpusēju cieņu studējošā un mācībspēka attiecībās.

Studijās tiek izmantotas daudzveidīgas zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas metodes, piemēram, ievadlekcijas, interaktīvās lekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmu analīzes lekcijas, simulāciju spēles, mācību ekskursijas vai nodarbības citā vidē. Atsevišķu lekciju docēšanai studiju kursus tiek pieaicināti praktiķi, profesionāļi no dažādām institūcijām, organizācijām un uzņēmumiem, lai veicinātu teorijas un prakses vienotību. Plaši tiek izmantoti praktiskie uzdevumi, semināri, individuālais, pāru un grupu darbs, diskusijas un projektu izstrāde, mācību ekskursijas uz nozares organizācijām. Studiju kursu īstenošanā un pilnveidē tiek iesaistīti darba devēji (aicināti vadīt atsevišķas seminārnodarbības, nereti nodarbības tiek organizētas kā pieredzes apmaiņas vizītes darba vietās u.tml.). Šī pieeja it īpaši plaši tiek izmantota studiju moduļu “Biznesa komunikācija” un “Mediju studijas” studijuursos, kā arī vairākos ierobežotas izvēles daļas teorētiskajosursos (piemēram, “Stratēģiskā biznesa komunikācija sociālajos medijos”, “Kultūras menedžments un komunikācija”). Sekmīgi lietota studiju darba metode ir individuālā un grupas darba sintēze (proti, maģistranti individuāli veic problēmas analīzi, sagatavo tematisko ziņojumu un nodarbību ietvaros apspriež to grupā un/vai prezentē auditorijā). Atzinību guvuši semināri, kuros notiek praktikumu un pētnieciskā darba prasmju un kompetenci veidojošo kursu ietvaros izstrādāto darbu iztirzāšana, apspriešana, iekšējā recenzēšana un diskusija.

Studiju moduļos “Biznesa komunikācija” un “Mediju studijas” akcentēta teorētisko zināšanu apguve, patstāvīgas un regulāras jaunākās akadēmiskās literatūras studijas un individuālais pētnieciskais darbs. Atsevišķu tēmu padziļinātam iztirzājumam tiek piesaistīti vieslektori un attiecīgās profesionālās jomas speciālisti.

Studiju procesā tiek nodrošināta sadarbība starp visa līmeņa studiju programmām. Piemēram, doktora studiju programmas “Komunikācijas zinātne” studenti prezentē savus pētījumus maģistra studiju programmas studentu auditorijā. Piemēram, pēdējos gados vairākkārt ir notikušas doktoranta Oskara Gruziņa lekcijas par viņa promocijas darba rezultātiem, metodoloģiju un Marijas Sklodovskas-Kirī inovatīvā mācību tīkla programmas (kuras dalībnieks viņš ir) piedāvātājām studiju un pētniecības darba iespējām. Doktoranti kā papildu recenzenti piedalās maģistra darbu recenzēšanā. Savukārt maģistranti studiju kursā “Zinātniski pētnieciskais darbs un akadēmiskā rakstīšana” piedalās bakalaura studiju programmas “Komunikācijas zinātne” studentu izstrādāto kursa darba recenzēšanā (iepazīstas ar to saturu, raksta recenzijas, piedalās aizstāvēšanas procedūrā un vērtēšanā).

Lai veicinātu studentu pētnieciskās kompetences attīstību, studentiem pēctecīgosursos ir iespēja analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē. Studentiem ir iespējams izvēlēties kādu no programmā piedāvātajiem zinātniskajam darba veltītajiem kursiem un īstenot individuālu pētniecisko projektu, sagatavot zinātnisku rakstu vai referātu. Tāpat talantīgākajiem un

uz zinātnisku darbu orientētajiem studentiem ir iespējams iesaistīties SZF SPPI vai Komunikācijas studiju nodaļā īstenotajos zinātniskajos projektos. Studijuursos semināros tiek veicināta studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un loģiski, racionāli argumentētas diskusijas prasmes. Maģistrantiem ir iespējams piedalīties gadskārtējās LU konferencēs un LU SZF SPPI rīkotajās konferencēs.

Lai studenti sasniegtu studiju rezultātus – apgūtu un nostiprinātu zināšanas, prasmes un attīstītu kompetenci – studiju procesā dominē metodes, kurās nozīmīga ir studentu darbība. Studiju procesā tiek izmantotas mācību metodes, kas veicina studentu komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas nozares problēmas, modelējot situācijas.

Studiju kursu apguves laikā un pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan kombinētās studiju un vērtēšanas metodes. Plānots, ka tādas pašas studiju un vērtēšanas metodes kā pilna laika klātienes studijās tiks izmantos arī pilna laika neklātienes, nepilna laika neklātienes un nepilna laika klātienes studiju formās. Nepilna laika studijās lielāks akcents tiek likts uz studenta patstāvīgām studijām, savukārt kontaktstundu lielākoties veltītas lekcijām un semināriem.

Pakāpeniski mainījusies arī studiju fiziskā vide: vairākas auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studenti var izmantot digitālās tehnoloģijas. Docētāji pārsvarā izmanto metodes, kas rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Studiju procesā un patstāvīgu studiju veicināšanai tiek izmantota e-studiju vide. Katram studiju kursam ir izveidota e-studiju vide (*Moodle*), kurā studējošajiem pieejami nodarbību materiāli, uzdevumu apraksti, papildus ar kursa tēmām saistīti mācību materiāli, kā arī veicami studiju uzdevumi (testi, forumi, semināri, konferences u.c.). Visi studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi ar atzīmes pamatojumu tiek ierakstīti un ir studentiem pieejami e-studiju vidē.

Maģistrantiem ir iespējams izmantot visu programmas mācībspēku un citu Sociālo zinātņu fakultātes studiju programmu docētāju, kā arī citu LU fakultāšu pasniedzēju konsultācijas, lai iegūtu jaunas zināšanas, gūtu impulsus pētnieciskajam darbam, pārrunātu aktualitātes, precizētu studiju kursa uzdevumus u.c. mērķiem. Tāpat konsultācijām plaši tiek izmantota e-pasta saziņas forma, kā arī jaunās komunikācijas tehnoloģijas. Īpaši aktīvi tā tiek praktizēta, izstrādājot studiju kursu noslēguma darbus, veicot zinātniskus projektus un rakstot maģistra darbu.

Maģistra darba izstrāde notiek individuāli: studenti patstāvīgi veic pētījumu. Maģistra darba sagatavošanas procesa būtiska sastāvdaļa ir maģistranta un maģistra darba zinātniskā vadītāja sadarbība. Maģistra darba dizaina un metodoloģijas iestrādes tiek vērtēta studiju kursā “Zinātniski pētnieciskais darbs un akadēmiskā rakstīšana” Savukārt maģistra darba izstrādes gaita un rezultāti – maģistra darbu priekšizstrādēšanā pēdējā studiju semestra laikā. Šie maģistra darba vērtēšanas starposmi sekmē darba kvalitāti, ļauj laicīgi novērst kļūdas, kā arī sekmē maģistra darba izstrādes grafika ievērošanu. Maģistra darbu autoriem, kuru darbi iegūst vērtējumu “izcili”, “teicami” un “ļoti labi”, tiek piedāvāta iespēja prezentēt pētījuma rezultātus gadskārtējā LU konferencē, kā arī pieteikt ziņojumu starptautiskajai konferencei “*Riga Readings in Social Sciences (RRSS)*”

Studentcentrētā pieeja tiek ievērota arī, regulāri aktualizējot studiju programmas un to studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai. Mācībspēki ņem vērā studentu izteiktos priekšlikumus par kursu saturu, darba organizāciju, patstāvīgajiem darbiem un vērtēšanas formātiem. Tādējādi kursu aktualizācijā atainojas docētāju un studentu dialoga rezultāti. Skaidri formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savām studijām, veicina izpratni par saņemto novērtējumu un izkopj pašvērtējuma prasmes. Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus. Tie iepriekš ir publiskoti un studējošie jau reģistrējoties studiju kursiem, t.i., pirms kursa sākuma, var iepazīties ar kursa piedāvājumu un prasībām. Mācībspēki veicina

studējošā tieksmi uz patstāvīgumu, tajā pašā laikā studiju procesā nodrošinot docētāja vadību un atbalstu.

Īpaša vērība tiek veltīta studentu sastāva daudzveidībai, piemēram, tiek respektēta studentu, kuri uzsāk studijas maģistrantūrā pēc ilgāka pārtraukuma, dzīves un profesionālā pieredze. Tāpat tik ievērotas reemigrējošo studentu vajadzības un specifika (piemēram, nepilnības latviešu valodas zināšanās) un sniegts atbalsts.

Ievērojot studentcentrētras izglītības studiju principus, tiek veicināta studentu mobilitāte (un tai sekojošā studiju rezultātu atzišana), studenti iesaistās akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos un sociālās aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot studijās apgūto praksē. Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programmas tiek realizētas tā, lai studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti (gan par programmu kopumā, gan arī studiju kursu vērtējumi). Studenti labprāt izsaka savus ieteikumus studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem, programmu direktoriem un studiju metodiķiem.

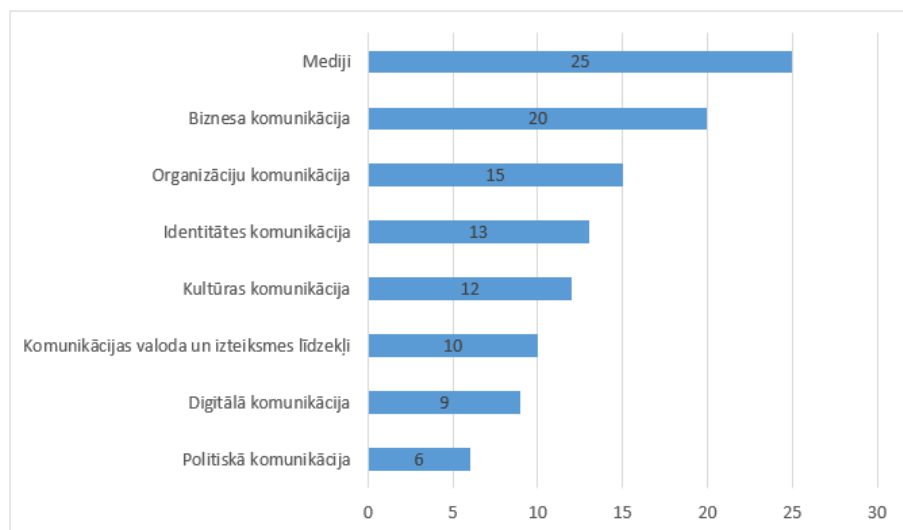
Programmas vadība strādā, lai motivētu maģistrantus studiju programmā gūt iespējami vairāk zināšanu, pārvarētu sarežģījumus (piemēram, slimības vai intensīvas slodzes darbā radītās problēmas studiju satura apguvē). Nepieciešamības gadījumā tiek izstrādāts individuāls studiju plāns visā programmā vai atsevišķu studiju kursu apguvē. Tas ir aktuāls jautājums studiju krīzes situācijas, kad problēmas darbā, veselības pasliktināšanas vai citi sarežģījumi rosina pārtraukt studijas. Daudzos gadījumos tiek rasts risinājums, un maģistrants var turpināt studijas situācijai atbilstīgā formātā. Tāpat programmas vadība sniedz atbalstu studējošajiem, kuru iepriekšējā izglītība ir citās zinātnes nozarēs un nepieciešams papildu darbs, lai sekmīgi apgūtu studiju programmu. Galvenā metode ir papildu konsultācijas un individuālais darbs. Programmas vadība arī praktiski risina problēmsituācijas, kas izveidojas starp atsevišķiem studentiem vai studentu grupām ar mācībspēkiem. Galvenie instrumenti te ir dialogs, kompromiss un konfidencialitāte. Domstarpību starp mācībspēku un studentu risināšanas procedūra ir noteikta ar 18.02.2002. LU rīkojumu Nr.1/21 "Studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas kārtība".

Saskaņā ar Augstskolu likumu (59.2 pantu (Studijas ārpus studiju programmām) un Ministru Kabineta 10.01.2012. noteikumiem Nr.36), katram studentam ir iespēja savā iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtas zināšanas, prasmes un iemaņas atzīt kā studiju kursus. Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmā ir iespējams atzīt ne vairāk kā 24 KP (ne vairāk kā 30% no studiju programmas apjoma). Profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus iespējams atzīt tikai tādiem studiju kursiem, kas ļauj iegūt praktiskās zināšanas, prasmes un kompetenci. Šai gadījumā pretendents obligāti kārto attiecīgajā studiju kursā noteiktais pārbaudījums (eksāmens). Iepriekšējā izglītībā sasniegtos studiju rezultātus atzīst, ja tie atbilst augstākās izglītības pakāpei un ja tie ir sasniegti: 1) profesionālās tālākizglītības programmā, kuras apguve dod iespēju iegūt ceturto vai piekto profesionālās kvalifikācijas līmeni; 2) atsevišķā studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī, kuru persona ir apguvusi kā klausītājs vai students; 3) citos ārpus formālās izglītības iegūtos veidos. Šajā gadījumā persona kārto attiecīgajā studiju kursā noteiktos pārbaudījumus. Pārbaudījums sasniegto studiju rezultātu novērtēšanai pretendents jākārto, ja komisija lemj, ka pretendenta iesniegtie dokumenti, kas apliecina sasniegtos studiju rezultātus, nesniedz pilnīgu informāciju par pretendenta iegūtajām zināšanām, prasmēm un kompetenci.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Laikposmā kopš 2013. gada jūnija Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmā izstrādāti un aizstāvēti 110 maģistra darbi (sk. 10. attēlu). Tematiski tie aptver visai plašu komunikācijas zinātnes spektru, lielai daļai studentu veikto pētījumu piemīt starpdisciplinārs raksturs.

10. attēls. Komunikācijas zinātnes maģistra darbu tēmu skaits (2013–2019)

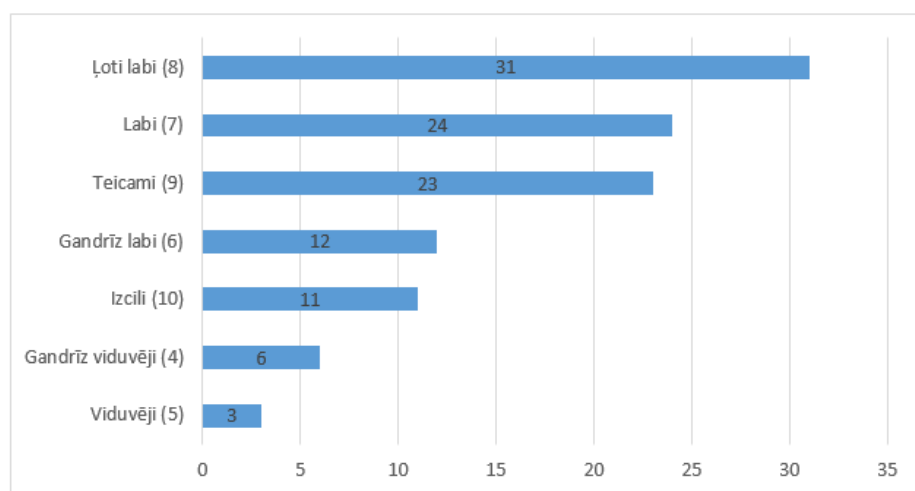
Tematiski 23% no aizstāvētajiem maģistra darbiem veltīti medijiem, 18% – biznesa komunikācijai, 14% – organizāciju komunikācijai, 12% – identitātes komunikācijai, 11% – kultūras komunikācijai, 9% – komunikācijas valodai un izteiksmes līdzekļiem, 8% – digitālajai komunikācijai un 5% – politiskajai komunikācijai. Arī katrai no šīm minētajām tēmai ir vairākas apakštēmas, piemēram, no visa mediju pētījuma klāsta deviņos darbos analizēti interneta ziņu portāli, septiņos – mediju vēstures jautājumi, piecos – tradicionālie mediji un četros darbos – mediju lietošanas un auditorijas problemātika. Pēdējos gados palielinās digitālās komunikācijas tēmu pētījumu īpatsvars maģistra darbu klāstā.

Maģistra tēmas ietekmē komunikācijas nozares, kā arī valsts, sabiedrības un ekonomikas aktualitātes. Piemēram, 2019. gadā jau tika aizstāvēti maģistra darbi par komunikācijas lomu beziepakojuma iepirkšanās un atkritumu šķirošanas veicināšanā. Būtiska ietekme uz maģistra darbu tēmu izvēli ir arī mācībspēku zinātniskās darbības virzieniem. Piemēram, valsts pētījuma programmas “Nacionālā identitāte” īstenošana SZF un uzkrātā identitātes pētniecības pieredze un publikācijas sekmēja identitātes komunikācijas tēmu popularitāti un identitātes teorijas un pētījumu metodoloģijas biežo lietojumu maģistrantu noslēguma darbos.

Maģistra darbu izstrādē tiek izmantotas gan komunikācijas zinātnes teorijas, gan arī citu sociālo un

humanitāro zinātņu teorētiskās pieejas. Plašs ir lietoto pētījuma metožu klāsts. Dati tiek iegūti, veidojot mediju un sociālo tīklu vēstījumu tekstu izlases kopas, veicot intervijas (tostarp dziļās intervijas, mutvārdu vēstures intervijas), anketēšanu, eksperimentus, etnogrāfiskos novērojumus, kā arī izmantojot citas metodes. Iegūtie dati tiek apstrādāti un analizēti ar sociālo zinātņu kvantitatīvajām un kvalitatīvajām metodēm, piemēram, kvantitatīvo un/vai kvalitatīvo kontentanalīzi, kritiskā diskursa analīzi, naratīva analīzi, pamatoto teoriju, semantisko diferenciāli, semiotisko analīzi u.c. Datu apstrādē un analīzē tiek izmantotas arī datorprogrammas, to vidū – SPSS un NVivo. Plānojams, ka to izmantojuma īpatsvars pieaugs, jo studiju programmā kopš 2019./2020. ak. gada ir iekļauts studiju kurss “Teksta datoranalīze un datu vizualizācija”.

Maģistra darbi saņēmuši vērtējums skalā no “izcili” (10) līdz “gandrīz viduvēji” (4) (sk. 11. attēlu). Vērtējumu “izcili” (10) ieguvuši 10% aizstāvēto darbu, “teicami” (9) – 21%, “ļoti labi” (8) – 28%, “labi” (7) – 22%, “gandrīz labi” (6) – 11%, “viduvēji” (5) – 3% un “gandrīz viduvēji” (4) – 5%.

11. attēls. Komunikācijas zinātnes maģistra darbu vērtējumi (skaits) (2013–2019)

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju saturā un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas studenti tiek anketēti, organizētas fokusa grupu intervijas un neformālas individuālās intervijas. Ikgadējās anketēšanas 2013./2014. un 2014./2015. ak. gadā notika pirmā semestra noslēgumā un trešā semestra sākumā. 2015./2016. ak. gadā tika mainīts aptaujas formāts, un studenti Latvijas Universitātes Informācijas sistēmā (LUIS) aizpildīja LU piedāvāto anketu par studiju kursiem to noslēgumā, savukārt programmas absolventi aizpildīja anketu par studijām programmā un LU, noslēdzot studijas. Diemžēl pirmajā gadā jaunā sistēma vēl pilnībā nedarbojās un netika iegūti reprezentatīvi anketēšanas rezultāti. Anketēšanas reprezentabli rezultāti ir kopš 2016./2017. ak. gada.

2013./2014.–2014./2015. ak. gada anketēšanas rezultāti vēstīja, ka studentu apmierinājums ar pasniedzēju kvalitāti un studijām vidēji ir samērā augsts – 10 punktu sistēmā robežās vidēji starp 7,3 un 8,8. Aptauju rezultāti tika analizēti un ņemti vērā studiju kursu plānošanā.

Analizējot kopš 2016./2017. ak. gada veiktās anketēšanas rezultātus, jāsecina, ka studentu apmierinātība ir piedāvātajiem studiju kursiem ir augsta. Viņi atzinīgi ir novērtējuši gan akadēmiskas, gan praktiskas ievirzes kursus. Liela nozīme ir studiju kursa saturam, tajā piedāvātajām zināšanām, tostarp zinātnes un prakses aktualitātēm. Svarīga ir arī mācībspēka

personība, prasme izklāstīt nodarbību materiālu un intelektam, kā arī viņu attieksmei pret studentiem un sadarbības, dialoga prasmei. Studiju kursu vērtējumos atainojas arī pašreiz notiekošais mācībspēku paaudžu nomaiņas process. Augstu tika vērtēta vieslektoru – gan zinātnieku, gan profesionāļu – iesaiste studiju procesā. Situācijā, kad kursa novērtējums ir robežās starp četrām un piecām ballēm, tika veiktas pārrunas gan ar studentiem, gan pasniedzēju, lai noskaidrotu problēmas iemeslu un lai rastu risinājumu.

Studējošo kritiku izpelnās ierobežotās izvēles daļas kursu docēšana katru otro gadu, ko radījuši nepieciešamība konsolidēt studiju programmas finanšu resursus. Ne vienmēr, izsākot studijas, pirmajā semestrī studentiem izdodas izdarīt savai attīstībai un profesionālajām interesēm labāko izvēli. Studenti arī vēlas redzēt plašāku izvēles daļas kursu klāstu. Tas tiek risināts – piedāvājot jaunus studiju kursus. Nākamais studentu priekšlikums saistās ar vēlmi studiju laikā iegūt vairāk praktiskas ievirzes zināšanu un prasmju, kas ir tūlītēji lietojamas darbā. Šās problēmas risinājums ir praktiski virzītu jaunu kursu – “Multimediju praktikums”, “Teksta datoranalīze un datu vizualizācija” – iekļaušana programmā. Studiju kursā “Kultūras menedžments un komunikācija” īpaši tiek akcentēta projektu rakstīšanas prasmes veidošana. Studijuursos “Biznesa komunikācija”, “Organizāciju kultūra un komunikācija”, “Sabiedrisko attiecību teorija un prakse” (jaunais nosaukums “Stratēģiskā komunikācija un līderība”), “Žurnālistikas kultūra” ir atjaunināts saturs, akcentējot atbilstošās joma prakses aktualitātes. Studējošie arī pēdējo gadu aptaujās ir norādījuši, ka programmā lielāks īpatsvars jāvelta digitālajai komunikācijai. Ievērojot studentu izteikto viedokli, lielāka vieta programmas plānojumā un kursu saturā ir atvēlēta digitālās vides problemātikai. Piemēram, 2017./2018. ak. gadā studiju programmā tika iekļauti studiju kursi “Tīkla teorijas” un “Informācijas meklēšanas un izguves teorijas”, 2018./2019. ak. gadā – “Digitālas humanitārās un sociālās zinātnes” un 2019./2020. ak. gadā – “Teksta datoranalīze un datu vizualizācija”. Cilvēka un tehnoloģiju attiecības tiek iztirzātas studiju kursā “Mediju ekosistēma”.

Absolventu aptauju rezultāti

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas absolventi kopš 2016. gada aizpilda LUIS LU piedāvāto anketu. Tā palīdz iegūt datus par dažādiem studiju LU, SZF un programmā aspektiem

Pozitīvi tiek vērtēts studiju materiāli tehniskais nodrošinājums (telpas, mācību līdzekļi, datubāzes, bibliotēkas resursi u.c.). Absolventi arī atzinīgi izsakās par plānoto pārcelšanos uz jauno LU Akadēmiskā centra Rakstu māju, kas piedāvās modernu studiju vidi. Tiek uzteikts arī studiju metodiķu darbs. Augstu vērtēta mācībspēku kompetence un labvēlība, sadarbība ar maģistra darba zinātnisko vadītāju, studiju metodiķu atsaucība. Absolventi atzīt, ka studijas attīstīja viņu pētnieciskā darba un pilnveidoja darba ar informāciju (izvērtēt, analizēt, sistematizēt to), valodas lietošanas, darba organizācijas, publiskās uzstāšanās prasmes. Visi šie programmas raksturlielumi ieguvuši vērtējumu 6 balles un vairāk (skalā 0–7).

Bijušie studenti norāda, ka būtu bijis vērtīgi apgūt studiju kursus, kas sniegtu praktiska rakstura prasmes, kas uzreiz lietojamas darba vietā. Programmas raksturojumā jau minēts, ka, balstoties uz šiem aptauju rezultātiem, programmā ir iekļauti jauni studiju kursi un aktualizēts studiju kursu saturs. Aptaujas rezultāti rāda, ka kopumā studenti ir apmierināti ar studijām LU Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmā. Aptaujas rezultātu dinamika liecina, ka studiju programmas saturs pakāpeniski aizvien vairāk atbilst studējošo interesēm un pieprasījumam.

Maģistranti uzsver lielo slodzi, jo darbu savienot ar mācībām nereti ir visai sarežģīti. Aptaujas liecina, ka faktiski strādā visi studējošie, tādējādi studijas notiek pēc darba laika beigām. Nepieciešamība nodrošināt iztiku, darba un studiju apvienošana ir būtisks maģistrantūras studijas apgrūtināošs iemesls.

Darba devēju aptauju rezultāti

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas sadarbība ar darba devējiem ir regulāra, viņi kā docētāji un vieslektori ir iesaistīti programmas realizēšanā. Darba devēji ir arī LU SZF rīkoto publisko pasākumu dalībnieki. Bieži veiktas daļēji strukturētās intervijas ar darba devējiem. Tās liecina, ka komunikācijas zinātnes maģistra grāda ieguvēji tiek salīdzinoši augstu vērtēti, atzīmējot viņu zināšanu pienesumu mediju, sabiedrisko attiecību, korporatīvās komunikācijas un reklāmas uzņēmumu darbā, valsts un mācību iestādēs un citviet.

2019.gadā veiktā Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas darba devēju aptauja liecina, ka ap 90% maģistra grāda ieguvēju darbs ir saistīts ar tieši komunikācijas jomu (žurnālistiku, mediju vadību, korporatīvo komunikāciju, sabiedriskajām attiecībām, reklāmu, organizāciju ārējo un iekšējo komunikāciju, digitālo komunikāciju u.tml.). Visai reti komunikācijas zinātņu maģistru profesionālā karjera nav saistīta ar studiju laikā apgūtajām zināšanām. Jāsecina, ka komunikācijas zinātnes maģistra grāda ieguvēji veido sekmīgas profesionālas karjeras. Liela daļa programmas absolventu paši strādā vidējā vai augstākā līmeņa vadītāju pozīcijās un paši ir darba devēji. Studiju laikā iegūtās akadēmiskās zināšanas, analītiskās prasmes un kompetence ir būtisks profesionālo karjeru sekmējošs faktors.

Darba devēji atzīst, ka Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas absolventiem un studentiem ir raksturīga augsta teorētiskā, kā arī praktiskā sagatavotība. Viņi spēj argumentēti un pārliecinoši pamatot savu viedokli, izvēles un pārliecinoši prezentēt idejas. Ideju radīšanā ļoti palīdz plašās zināšanas komunikācijas zinātnē, kā arī citās zinātņu nozarēs (piemēram, socioloģijā, filozofijā, kultūra, semiotikā). Vairāki darba devēji norāda, ka Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas absolventi spēj konstruktīvi diskutēt, loģiski reflektēt un stratēģiski paredzēt vairākus soļus uz priekšu, kas radošajā darbā ir retums. Viņiem ir ļoti labas komunikācijas prasmes, spēja sadarboties un uzsākt veiksmīgu dialogu un strādāt komandā. Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas absolventiem piemīt diezgan augsts ambīciju līmenis, patstāvība un vēlme uzņemties iniciatīvu. Viņiem raksturīgas līdera iezīmes un prasmes. Vērojama arī inovatīva pieeja formātiem un idejām, kā arī spēja ātri adaptēties dažādām izmaiņām, rast risinājumus problēmām un būt noturīgiem pret stresu. Šās programmas absolventiem, kā norāda darba devēji, raksturīga vēlme profesionāli augt un turpināt izglītoties.

Darba devēji atzīst, ka viņiem ir labas sadarbības iespējas ar LU. Tomēr vienlaikus viņi arī norāda, ka viņi labprāt vēlētos paplašināt sadarbību ar Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmu nozares pētījumu īstenošanā, kā arī vēl intensīvāk iesaistīt studentus dažādu pasākumu rīkošanā un norisē.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas beidzēju sekmīgā iekļaušanās darba tirgū un darba devēju pozitīvās atsauksmes par viņu erudīcijas augsto līmeni apstiprina, ka LU realizētās programmas sniegtās zināšanas un kvalifikācija atbilst darba tirgus pieprasījumam.

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzišanu.

Erasmus programmas ietvaros ir noslēgti sadarbības līgumi par maģistra studiju programmas studentu apmaiņu ar vairākām Eiropas valstu universitātēm (sk. 6. pielikumu). Līgumu slēgšanas un atjaunošanas ar citām universitātēm pamatā ir gan ilgstoša sadarbība studiju un pētniecības laukā, gan arī mācībspēku iedibinātie kontakti ar ārvalstu kolēģiem, gan arī darbs kopīgos projektos. Atsevišķos gadījumos līgumu noslēgšanas iniciatīva pieder studentiem, ja viņiem ir kādas īpašas izglītības un pieredzes iegūšanas motivācija. Maģistra programmas studentu vidū ir vērojams

intereses par ārvalstu apmaiņas programmām pieaugums, ir konkurss uz pieejamajām vietām. Diemžēl liela daļa studentu, kuriem ir augsti akadēmiskā darba rādītāji, šo iespēju neizmanto, jo studijas savieno ar darbu, kurā pārtraukums semestra ilgumā nav iespējams.

Pārskata Erasmus programmas ietvaros ārvalstu universitātēs ir studējoši 13 maģistranti (sk. 44. tabulu), savukārt LU ir uzņēmusi 17 komunikācijas zinātnes maģistrantus. Sk. 8. pielikumu.

44. tabula. Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas studentu mobilitāte

Akadēmiskais gads	Ārvalstu apmaiņas programmas īstenošanas augstskolas
2019./2020. ak. gads	Porto Universitāte (Portugāle), Oslo Metropoles Universitāte (Norvēģija), Manheimas Universitāte (Vācija)
2018./2019. ak. gads	Radboda Universitāte (Nīderlandē)
2017./2018. ak. gads	Orhūsas Universitāte (Dānijā)
2016./2017. ak. gadā	Sassari Universitāte (Itālija), Turīnas Universitātē (Itālija), Southernas Universitātē (Dānija)
2015./2016. ak. gads	–
2014./2015. ak. gads	San Antonio Katoļu Universitāte Mursijā (Spānijā), Orhūsas Universitāte (Dānijā), Pizas Universitāte (Itālijā)
2013./2014. ak. gads	Osnabrikas Universitāte (Vācija), Turīnas Universitāte (Itālija)

Studenti augstu vērtē iespēju studēt ārvalstu universitātēs, uzteic internacionālo un daudzveidīgo studiju vidi, universitāšu pieeju tehnoloģiju iekļaušanai studiju satura apguvē, atsevišķu studiju kursu dziļi specializēto saturu. Īpaši atzinīgi tiek vērtēts studiju semestris Orhūsas Universitātē un Radboda Universitātē.

Akreditētās vai valsts ārvalstu augstākās izglītības iestādēs apgūtu studiju kursu iekļaušana studējošā izpildītājās akadēmiskajās saistībās notiek saskaņā ar 29.12.2008. lēmumu Nr. 190 "Studiju kursu atzīšanas kārtība Latvijas Universitātē". LU pilnā apjomā atzīst studiju kursus, kas apgūti starpvaldību vai starpaugstskolu līgumos noteiktās studiju programmās vai starptautiskajās izglītības programmās un kuru apguvi studējošais iepriekš rakstveidā saskaņojis ar studiju programmas direktoru. To saturam un apjomam jāatbilst studiju programmas mērķiem, uzdevumiem, saturam un plānotajiem studiju rezultātiem. Pārskata periodā Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmā ārvalstu augstskolās apgūto studiju kursu pielīdzināšanas prakse ir sekmīga. Studējošie laicīgi plāno savas studijas, iegūst visu nepieciešamo (20 KP) apjomu un studiju kursi tiek pielīdzināti programmas A un B daļas kursiem.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programma tiek īstenota LU Sociālo zinātņu fakultātē. Par tās resursiem un nodrošinājumu sk. II daļas 3. nodaļā.

Maģistra studiju programmā ļoti būtisks ir bibliotēkas un datubāzu nodrošinājums. To uzskaitījumu sk. II daļas 3. nodaļā. Šajā studiju līmenī īpaši noderīga vērtīga ir pieeja starptautisko zinātnisko žurnālu datubāzēm (piemēram, *JSTOR*, *SAGE Journals Online*, *Taylor & Francis Social Science & Humanities Library*), e-grāmatām (*Dawsonera*, *EBSCO eBook Collection*). Kopš 2017. gada pieeja pētījuma metožu datubāze *SAGE Research Methods*, kas tiek intensīvi izmantota ne tikai studiju procesā, bet arī maģistra darba izstrādē. Maģistrantu patstāvīgo darbu studiju kursus veidošanu, kā arī maģistra darba rakstīšanas procesu ievērojami sekmē meklētājprogrammas *Primo Discovery* ieviešana 2016. gadā. Maģistra studiju programmas darba saturu pozitīvi ietekmē jaunākās komunikācijas zinātnes jomas literatūras – zinātnisku monogrāfiju, mācībgrāmatu, rokasgrāmatu, metodisko izdevumu – regulāra iegāde LU SZF bibliotēkā. Informāciju par studiju programmas realizācijai pieejamajiem specializētajai iespieddarbiem sk. 37. tabulā.

Maģistra studiju programmas studiju darbā un maģistra darba izstrādē tiek lietotas specializētās sociālo zinātņu datu apstrādes datorprogrammas *SPSS* un *NVivo*, kuru licences ir SZF rīcībā. Programmu pieejamība tiek arī nodrošināta fakultātes datorklasēs un bibliotēkā.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Programmas realizāciju nodrošina augstas kvalifikācijas mācībspēki. Pārskata periodā norisinās mācībspēku paaudžu nomaiņa. Darbu programmā, aizejot pensijā, ir pārtraukuši mācībspēki, kas tajā docējuši no programmas izveides sākuma.

Programmas pašreizējo docētāju kodolu veido mācībspēki, kuri doktora zinātnisko grādu ir ieguvuši pēdējās desmitgades laikā LU komunikācijas zinātnes doktora studiju programmā vai arī citās programmās, vai citās augstskolās. 2015./2016. ak. gadā programmā sāka strādāt docente *Dr. art.* Zane Radzobe, kā arī jaunie zinātņu *Dr. sc. comm.* Olga Kazaka un *Dr. philol.* Jānis Oga. Jaunu studiju kursu piedāvāja arī *Dr. sc. comm.* ieguvusī Marita Zitmane, savukārt 2016./2017. ak. gadā *Dr. sc. comm.* Laura Ardava-Āboliņa iesaistījās kursa “Mediju teorijas” docēšanā. Nākamajos gados docētāju komandai pievienojās arī *Dr. philol.* Sanita Reinsone un *Dr. sc. comm.* Klinta Ločmele.

Vairākums mācībspēku pamatdarba vieta ir SZF Komunikācijas studiju nodaļa. Programmā docē arī augsti kvalificēti citu fakultāšu mācībspēki – prof. Ina Druviete un prof. Zanda Rubene –, kā arī citu SZF nodaļu mācībspēki – prof. Viesturs Zanders, asoc. prof. Baiba Holma un doc. Mareks Niklass –, un SPPI vadošais pētnieks *Dr. pol.* Visvaldis Valtenbergs. Kurša “Digitālās humanitārās un sociālās zinātnes” docēšanā piedalās LU Literatūras, folkloras un mākslas institūtā Digitālo humanitāro zinātņu grupas vadītāja vadošā pētniece *Dr. philol.* Sanita Reinsone-Bērziņa, LNB Digitālās

pētniecības centra kuratore *Mg. philol.* Anda Baklāne, Digitālo pakalpojumu projektu vadītājs *Mg. sc. soc.* Jānis Kreicbergs. Datu vizualizāciju studiju kursa “Teksta datoranalīze un datu vizualizācija” docē LNB speciāliste, Nacionālās enciklopēdijas redakcijas ilustrāciju redaktore *Mg. sc. soc.* Asnāte Rībena.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas realizācijā ir iesaistīts augsti kvalificēts akadēmiskais personāls. Viņu vidū ir profesori Ina Druvieta, Zanda Rubene, Viesturs Zanders, Vita Zelče un asociētā profesore Baiba Holma. Visi viņi ir Latvijā ļoti zināmi un augsti vērtēti savas jomas speciālisti. Mācībspēku sastāvs atbilst Augstskolu likuma 55. panta 3. punktā noteiktajām prasībām – “akadēmisko studiju programmu obligātās daļas un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā piedalās ne mazāk kā pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā” (*Augstskolu likums*. (10.06.2019)). Programmas īstenošanā piedalās arī docents Viktors Freibergs, docentes Laura Ardava-Āboliņa, Olga Kazaka, Zane Radzobe un Marita Zitmane, kā arī vadošais pētnieks Visvaldis Valtenbergs. Nozīmīga vieta programmas īstenošanā ir arī lektoriem (*Dr.*), piemēram, Klintai Ločmelei, Jānim Ogam, Sanitai Reinsonei-Bērziņai. Vairāki lektori (piemēram, Anda Baklāne, Lolita Stašāne) tuvākajā laikā aizstāvēs savus promocijas darbus. Vairākiem lektoriem jau ir uzkrāta studiju kursu docēšanas pieredze LU bakalaura studiju programmās un citās Latvijas augstākās izglītības iestādēs, kā arī viņi ir veiksmīgi īstenojuši Latvijas un starptautiskos zinātniskos projektus. Lektori programmā strādā sazobē ar profesoriem, asociētajiem profesoriem un docentiem, kuri konsultē un sniedz padomus, kā iespējami labāk īstenot studiju darbu. Salīdzinoši lielais docentu īpatsvars programmā vēsta par sekmīgo paaudžu nomaiņu mācībspēku sastāvā un par programmas kvalitatīvās izaugsmes perspektīvām un ilgtspējību.

45. tabula. Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas mācībspēku kvalifikācija

Mācībspēku kvalifikācija	2013./2014. ak. gads		2014./2015. ak. gads		2015./2016. ak. gads		2016./2017. ak. gads		2017./2018. ak. gads		2018./2019. ak. gads	
	skaits	~%	skaits	~%	skaits	~%	skaits	~%	skaits	~%	Skaitis	~%
Profesori	3	25	2	17	3	23	3	21	3	20	3	16
Asociētie profesori	2	17	2	17	2	15	1	7	2	13	2	11
Docenti	3	25	3	25	3	23	5	35	6	40	6	32
Lektori (<i>Dr.</i>)			1	8	2	15	2	14	1	7	2	11
Lektori (<i>Mg. soc. sc.</i>)	1	8	1	8	1	8	1	7	1	7	5	25
Vadošie pētnieki	1	8	1	8	1	8	1	7	2	13	1	5
Pētnieki	2	17	2	17	1	8	1	7	-	-	-	-
Kopā	12	100	12	100	13	100	14	100	15	100	19	100

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Komunikācijas maģistra studiju programmas visi mācībspēki ir iesaistīti zinātniskās pētniecības darbā (sk. II daļas 4. nodaļu). Docētāju zinātniskais darbs ir mērķtiecīgi virzīts atbilstoši LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta pētniecības galvenajiem pētniecības virzieniem. Pārskata periodā programmas akadēmiskais personāls piedalījies vairāku LU, nacionālo un starptautisko projektu realizācijā. To vidū ir gan prestižie “*Horizon2020*” un *EU-FP7* iniciatīvas projekti, Valsts pētījumu programmu projekti, LZP fundamentālie un lietišķie pētījumu projekti. Šī pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes laikā izvērtēšanā ir vairāku atklāto pētniecības konkursu projektu pieteikumi, ko sagatavojuši programmas mācībspēki.

Visos pētniecības projektos radītās un aprobētās zināšanas ir iestrādātās studiju programmā, veidojot jaunus studiju kursus un aktualizējot studiju kursu saturu. Piemēram, valsts pētījumu programmas “Nacionālā identitāte” projekta “Latvijas sociālā atmiņa un identitāte” rezultāti ir iekļauti studiju kursā “Kolektīvā un komunikācija” (agrāk – “Rituālkomunikācija un komemorācija”). Savukārt tā satura aktualizācija notikusi, balstoties projekta “*Living Together with Difficult Memories and Diverse Identities (LIVINGMEMORIES)*” (*ERA.NET RUS Plus-S&T, EU-FP7 Initiatives’ Project*) atziņās. Tās iekļautas arī studiju kursā “Komunikācijas teorijas sociālo zinātņu kontekstā”.

Projektā “*Children Born of War – Past, Present, Future*” (*Marie Skłodowska-Curie Actions Innovative Training Networks, H2020-MSCA-ITN-2014*) uzkrātās zināšanas par mutvārdu vēstures metodes lietošanu un tās ētikas normu ievērošanu tiek izmantotas studiju kursā “Kvalitatīvās metodes komunikācijas pētījumos”.

LZP FLPP “Latvijas mediju ekoloģija: Ceturtās industriālās revolūcijas izraisīto pārmaiņu analīze” rezultāti veido studiju kursa “Mediju ekosistēma” pamatu. Tiek plānots, ka studiju kursu saturā tiks integrētas arī LZP FLPP “Dezinformācijas un sazvērētību radītie riski demokrātijai: Latvijas

pieredzes pārlūkošana", kura īstenošana tiks uzsākta 2020. gadā un kurā pētījumus veiks vairāki programmas mācībspēki.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas mācībspēku pamatbāze ir LU SZF Komunikācijas studiju nodaļa. Tajā strādā programmas docētāji – prof. Vita Zelče, doc. Laura Ardava-Āboliņa, doc. Viktors Freibergs, doc. Olga Kazaka, doc. Zane Radzobe un doc. Marita Zitmane, lektore Lolita Stašāne un lektors Roberts Vīksne. Studiju programmu īstenošanā un pētniecībā Komunikācijas studiju nodaļas sadarbības partneris ir Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa. Maģistra studiju programmas īstenošanā piedalās šās nodaļas docētāji – profesors Viesturs Zanders un asoc. profesore Baiba Holma. Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas un Komunikācijas studiju nodaļas pārstāvji kopīgi darbojas Komunikācijas zinātnes studiju padomē. Nozīmīgs sadarbības partneris ir LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūts. Abu minēto nodaļu mācībspēki kā vadošie pētnieki, pētnieki vai asistenti piedalās institūta zinātnisko projektu īstenošanā. Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmā docē institūta vadošais pētnieks Visvaldis Valtenbergs.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmā ir iesaistīti arī citu LU fakultāšu (piemēram, Humanitāros zinātņu fakultātes, Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes) un zinātnisko institūtu pētnieki (piemēram, Literatūras, folkloras un mākslas institūta) docētāji, kas veicina mācībspēku sadarbību, viedokļu apmaiņu un bagātina studiju darba intelektuālo vidi. Nozīmīgs studiju programmas īstenošanas partneris ir Latvijas Nacionālā bibliotēka. Pateicoties tās digitālo humanitāro un sociālo zinātņu speciālistiem, studiju programmā ir iekļauti un tiek docēti šās nozares studiju kursi.

Būtiska nozīme programmas īstenošanā ir arī mācībspēkiem, kuri vienlaikus ir LU docētāji un atzīti profesionālās vides speciālisti. Piemēram, viņus pārstāv doc. Olga Kazaka, kura vienlaikus ir uzņēmēja un korporatīvās komunikācijas praktiķe. O. Kazaka ir komunikācijas aģentūras *A. W. Olsen & Partners* līdzīpašniece un vadītāja. Viņa un viņas vadītā aģentūra ir saņēmusi prestižas balvas – *IPRA Golden World Awards, European Excellence Award, Baltic PR Awards, Baltic Communication Awards*. Latvijas Asociācija sabiedrisko attiecību profesionāļiem ir O. Kazaku apbalvojusi par ieguldījumu sabiedrisko attiecību jomas attīstībā. Lektore Lolita Stašāne ir pieredzējusi biznesa un uzņēmumu komunikācijas speciāliste. Darbu LU viņa savieno ar *Swedbank* Komunikācijas virziena vadītājas pienākumiem. Studiju programmas īstenošanā ir iesaistīts arī uzņēmējs, apgāda "Mansards" galvenais redaktors Jānis Oga, kura vadībā izdotās grāmatas regulāri atrodas Latvijas grāmatu topus un saņēmušas prestižas nozares balvas. Šo izcilo profesionāļu iesaiste bagātina arī pārējo mācībspēku zināšanas, paplašina viņu skatu uz biznesa vidi.

Mācībspēku sadarbības formas ir dalība zinātniskās konferencēs, piedalīšanās nodaļu un studiju programmas padomes sēžu darbā, jauno studiju kursu satura vērtēšanā, savstarpējā lekciju apmeklēšanā un hospitēšanā, pieredzes bagātāko mācībspēku konsultācijas jaunākajiem kolēģiem, kopīgi formāli un neformāli pasākumi, domu apmaiņas semināri un darbnīcas, savstarpējās saites un aktivitātes sociālajos tīklos.

Plānots, ka SZF pārcelšanās uz LU Akadēmisko centru 2023./2024. ak. gadā pilnveidos un

intensificēs, kā arī darīs ikdienišķākus pašreiz dažādās LU ēkās bāzēto fakultāšu mācībspēku kontaktus un sadarbību. Atrāšanās Akadēmiskajā centrā sekmēs arī sadarbību ar LNB un iespējas izmantot viņu mūsdienīgo infrastruktūru.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmā lekcijas un semināri notiek 10–25 studentu lielās grupās. Atsevišķos gadījumos nodarbības (piemēram, praktiskie darbi) tiek organizētas mazākas grupās, cenšoties izsekot katra studenta prasmju apguvei (piemēram, studiju kuros "Multimediju praktikums", "Teksta datoranalīze un datu vizualizācija"). Zinātniski pētnieciskā darba studiju kursi norisinās studenta un mācībspēka individuālā sadarbībā (piemēram, studiju kursus "Individuālais pētnieciskais projekts specializācijā", "Zinātniskais raksts: akadēmiskā darba praktikums", "Zinātniskais referāts: akadēmiskā darba praktikums"). Nelielā grupā (2–7 studenti) tiek īstenots studiju kurss "Pētnieciskais projekts: akadēmiskā darba praktikums".

Individuālas sadarbības formā norisinās arī mācībspēka – zinātniskā vadītāja – un maģistranta sadarbība, izstrādājot maģistra darbu un gatavojoties tā aizstāvēšanai. Vidēji viens mācībspēks vada 1–3 maģistra darbu izstrādi, netiek rekomendēts vadīt vairāk par piecu maģistra darbu izstrādi vienā akadēmiskajā gadā.

2019./2020. ak. gadā skaitliskās attiecības formula starp LU Sociālo zinātņu fakultātes Komunikācijas studiju nodaļā ievēlētajiem mācībspēkiem un visiem studentiem ir 8 : 30 jeb 3,75 studenti uz vienu docētāju.

Komunikācijas zinātnes maģistra studiju programmas realizācijā izmatotās mācībspēku un studentu sadarbības formas nodrošina mijiedarbīgas attiecības starp docētājiem un maģistrantiem, kas balstās studentcentrētas izglītības principos.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	24.pielikums.pdf	Appendix 24.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	27.pielikums.pdf	Appendix 27.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	26.pielikums.pdf	Appendix 26.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	25.pielikums.pdf	Appendix 25.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	39.D pielikums.pdf	Appendix 39.D.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumu		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	33.pielikums.pdf	Appendix 33.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	11.D.pielikums.pdf	Appendix 11.D.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	10.4. pielikums.pdf	Appendix 10.4.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.	10.2.D pielikums.pdf	Appendix 10.2.D.pdf
Studiju līguma paraugs/-i	36.D.pielikums.pdf	Appendix 36.D.pdf

<p>Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.</p>	<p>34.D pielikums.pdf</p>	<p>Appendix 34.D.pdf</p>
--	---------------------------	--------------------------

Bibliotēkzinātne un informācija (45322)

Studiju virziens	<i>Informācijas un komunikācijas zinātnes</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Bibliotēkzinātne un informācija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	45322
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Daina</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Pakalna</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>daina.pakalna@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Docente, Dr. philol.</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	26790847
Studiju programmas mērķis	<i>Izglītēt augsti kvalificētus informācijas speciālistus darbam bibliotēkās un citās informācijas institūcijās ar kompetenci informācijas resursu pārvaldībā, informācijas pakalpojumu pārvaldībā un informācijas tehnoloģiju pārvaldībā, veicināt studējošo iesaisti zinātniski pētnieciskajā darbā.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Izmantojot studentcentrētu pieeju, nodrošināt kursu piedāvājumu, kas atspoguļo aktuālākās tendences bibliotēkzinātnē, informācijas zinātnē, arhīvu zinātnē un grāmatzinātnē,</i> <i>2. Veicināt studējošo spējas izprast un kritiski analizēt bibliotēkzinātnes, informācijas zinātnes un saskarozaru teorijas.</i> <i>3. Attīstīt studējošo pētnieciskās prasmes.</i>
Sasniedzamie studiju rezultāti	<p><i>Zināšanas</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Demonstrē padziļinātas teorētiskās zināšanas bibliotēkzinātnē, informācijas zinātnē un grāmatzinātnē un labi orientējas šo zinātnes apakšnozaru teorijās un jaunākajās zinātniskajās atziņās;</i> <i>2. Izprot informacionālos procesus sabiedrībā un ar tiem saistītās informācijdarbības;</i> <i>3. Pārzina datu apstrādes galvenās koncepcijas;</i> <i>4. Pārzina informācijas institūciju darbību un tās normatīvo regulējumu;</i> <i>5. Izskaidro labas pārvaldības un kvalitātes kontroles lomu mūsdienu informācijas institūciju darbā;</i> <i>6. Izmanto kritisko domāšanu un zinātnisku pieeju problēmu risināšanai.</i> <p><i>Prasmes</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>7. Patstāvīgi izmanto teorijas un metodes pētnieciskā darbā;</i> <i>8. Novērtē informācijas resursus, to lietojamību un atbilstību dažādām lietotāju grupām;</i> <i>9. Uzņemas atbildību, veicot darbu individuāli vai komandā;</i> <i>10. Identificē problēmas, organizē to izpēti un risināšanu;</i> <i>11. Spēj pieņemt lēmumus un darboties sarežģītos apstākļos, piedāvājot inovatīvus risinājumus</i> <p><i>Kompetence</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>12. Patstāvīgi izstrādā pētījumus bibliotēkzinātnē, informācijas zinātnē vai grāmatzinātnē;</i> <i>13. Analizē jaunākos IKT risinājumus un ievieš tos informācijas pārvaldībā;</i> <i>14. Organizē lietotājiem orientētas informācijas un pakalpojumu sistēmas veidošanu un uzturēšanu.</i>

Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs
---	----------------

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds bibliotēkzinātnē un informācijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika klātie - 2 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds bibliotēkzinātnē un informācijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Nepilna laika neklātie - 2 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	<i>Nepilna laika neklātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	<i>latviešu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds bibliotēkzinātnē un informācijā</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (1. Studiju programmas raksturojošie parametri)

1.1. Izmaiņu studiju programmas parametros, kas notikušas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, apraksts un analīze.

Studiju programmas “Bibliotēkzinātne un informācija” parametri

Studiju programmas nosaukums	Bibliotēkzinātne un informācija	
Studiju programmas nosaukums angļu valodā	Library Science and Information	
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	45322	
Studiju programmas zinātnes nozare (attiecināms uz doktora studiju programmām)		
Studiju programmas veids un līmenis	Maģistra studiju programma	
Iegūstamais kvalifikācijas līmenis (NKI/EKI)	EKI 7	
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	80 KP / 120 ECTS	
Īstenošanas forma, veids, ilgums (ja nepilni gadi, norādīt mēnešos) un īstenošanas valoda		
pilna laika klātiešana	2 gadi	Latviešu
nepilna laika klātiešana	2,5 gadi	Latviešu
nepilna laika neklātiešana	2,5 gadi	Latviešu
Īstenošanas vieta	LU Sociālo zinātņu fakultātē	
Studiju programmas direktors/-e	Docente, Dr. philol. Daina Pakalna	

Uzņemšanas prasības	<p>Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība</p> <p><i>Uzņemšana notiek konkursa kārtībā:</i></p> <p>Iestājpārbaudījums; LU bakalaura grādu bibliotēkzinātnē un informācijā ieguvušie var piedalīties konkursā ar iepriekšējās studijās iegūto vidējo svērto atzīmi un noslīguma pārbaudījumu atzīmēm</p> <p><i>Papildu nosacījumi:</i> Dzīves gājuma apraksts (CV)</p> <p><i>Priekšrocības:</i> Tiesības pretendēt uz ārpuskonkursa reģistrāciju: iepriekšējā akadēmiskā gada LU bakalaura studiju programmas "Informācijas pārvaldība" absolventiem, kuriem vidējā svērtā atzīme bakalaura studijās nav zemāka par 8 un bakalaura darba vērtējums nav zemāks par 9 (teicami)</p>
Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	Sociālo zinātņu maģistra grāds bibliotēkzinātnē un informācijā
Studiju programmas mērķis	Izglītēt augsti kvalificētus informācijas speciālistus darbam bibliotēkās un citās informācijas institūcijās ar kompetenci informācijas resursu pārvaldībā, informācijas pakalpojumu pārvaldībā un informācijas tehnoloģiju pārvaldībā, veicināt studējošo iesaisti zinātniski pētnieciskajā darbā.
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izmantojot studentcentrētu pieeju, nodrošināt kursu piedāvājumu, kas atspoguļo aktuālākās tendences bibliotēkzinātnē, informācijas zinātnē, arhīvu zinātnē un grāmatzinātnē, 2. Veicināt studējošo spējas izprast un kritiski analizēt bibliotēkzinātnes, informācijas zinātnes un saskarnozaru teorijas. 3. Attīstīt studējošo pētnieciskās prasmes.

Zināšanas

1. Demonstrē padziļinātas teorētiskās zināšanas bibliotēkzinātnē, informācijas zinātnē un grāmatzinātnē un labi orientējas šo zinātnes apakšnozaru teorijās un jaunākajās zinātniskajās atziņās;
2. Izprot informacionālos procesus sabiedrībā un ar tiem saistītās informācijdarbības;
3. Pārzina datu apstrādes galvenās koncepcijas;
4. Pārzina informācijas institūciju darbību un tās normatīvo regulējumu;
5. Izskaidro labas pārvaldības un kvalitātes kontroles lomu mūsdienu informācijas institūciju darbā;
6. Izmanto kritisko domāšanu un zinātnisku pieeju problēmu risināšanai.

Prasmes

7. Patstāvīgi izmanto teorijas un metodes pētnieciskā darbā;
8. Novērtē informācijas resursus, to lietojamību un atbilstību dažādām lietotāju grupām;
9. Uzņemas atbildību, veicot darbu individuāli vai komandā;
10. Identificē problēmas, organizē to izpēti un risināšanu;
11. Spēj pieņemt lēmumus un darboties sarežģītos apstākļos, piedāvājot inovatīvus risinājumus

Kompetence

12. Patstāvīgi izstrādā pētījumus bibliotēkzinātnē, informācijas zinātnē vai grāmatzinātnē;
13. Analizē jaunākos IKT risinājumus un ievieš tos informācijas pārvaldībā;
14. Organizē lietotājiorientētas informācijas un pakalpojumu sistēmas veidošanu un uzturēšanu.

Studiju programmas noslēgumā
paredzētais noslēguma pārbaudījums

Maģistra darbs

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Pārskata periodā programmā studējošo skaits ir bijis robežās no 19 līdz 24. Arī pirmajā kursā uzņemto studentu skaits pa gadiem ir visai līdzīgs. Programmā ir maz maksas studentu (sk. 20. pielikumu).

Pēdējos gados vērojama tendence, ka apmēram pusi no maģistra studiju programmā pirmajā kursā uzņemto studējošo skaita veido bakalaura programmas "Informācijas pārvaldība" absolventi. Tie lielākoties ir absolventi ar augstu noslēguma darba vērtējumu un vidējo atzīmi. Otra daļa pirmajā kursā imatrikulēto studējošo ir pabeiguši kādu citu studiju programmu (visbiežāk studējuši filoloģiju

vai kādu no sociālajām zinātnēm) un strādā kādā informācijas institūcijā, visbiežāk – bibliotēkā. Šie studējošie ir ļoti motivēti, uzsāk studijas ar jau skaidri zināmu maģistra darba pētījuma virzienu (visbiežāk – sava darba devēja rosinātu).

Katru gadu vērojams arī neliels atbirums. Pārtraukt studijas visbiežāk tiek izlemts jau pirmajā studiju semestrī. Ar visiem studējošajiem, kuri vēlējušies pārtraukt studijas, ir notikušas pārrunas, bet tikai vienā gadījumā ir izdevies pārliecināt nepārtraukt studijas pavisam, bet izvēlēties mācību atvaļinājumu. Atbiruma cēloņi ir bijuši dažādi, visbiežāk minētais ir nespēja savienot pilna laika darbu ar studijām. Lai gan jau iestājpārrunās visi tiek informēti par nodarbību sarakstu, bieži vien studiju un darba slodze ir izrādījusies pārāk liela. Vairākos gadījumos studiju laikā ir mainīts darbs, un jaunā darba vieta vairs nav atbalstījusi studijas maģistrantūrā. Vēl kā studiju pārtraukšanas iemesli tiek minēti veselības problēmas, dzīvesvietas maiņa, dažādi citi personīgi iemesli.

1.3. Analīze un novērtējums par studiju programmas nosaukuma, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti.

Maģistra studiju programmas “Bibliotēkzinātne un informācija” mērķis, uzdevumi, iegūtās zināšanas, prasmes un kompetence atbilst septītajam Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) līmenim. (MK noteikumi Nr.322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”). Pēc sekmīgas programmas apgūšanas un maģistra darba aizstāvēšanas tiek iegūts sociālo zinātņu maģistra grāds bibliotēkzinātne un informācijā.

Maģistra studiju programma “Bibliotēkzinātne un informācija” atbilst augstākās izglītības ciklu noslēguma prasību aprakstiem, kas attiecas uz maģistra programmām (LKI 7. līmeni). Studenti iegūst padziļinātas zināšanas un izpratni bibliotēkzinātnē, informācijas zinātnē, arhīvu zinātnē un grāmatzinātnē un labi orientējas šo zinātnes apakšnozaru teorijās un jaunākajās zinātniskajās atziņās. Programma nodrošina spēju patstāvīgi pielietot apgūtās teorijas un metodes problēmu risināšanā un pētniecībā, integrējot dažādu jomu zināšanas. Programmas absolventi prot kritiski izvērtēt informācijas resursus, organizēt lietotājoorientētas informācijas sistēmas, pieņemt lēmumus sarežģītās situācijās, piedāvājot radošus, inovatīvus risinājumus.

Programma nodrošina tiesības studēt trešajā studiju ciklā – Komunikācijas zinātnes doktora studiju programmā.

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (2. Studiju saturs un īstenošana)

2.1. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums. Sniegt informāciju, vai, un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās.

Maģistra studiju programma "Bibliotēkzinātne un informācija" atbilst Ministru kabineta 2014. gada 13. maija noteikumi Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu". Programma nodrošina Latvijas izglītības kvalifikācijas ietvarstruktūras 7. līmenī noteiktās zināšanas, prasmes un kompetenci.

Maģistra studiju programmas "Bibliotēkzinātne un informācija" apjoms ir 80 KP (120 ECTS). Tā tiek realizēta pilna laika studijās četros semestros un nepilna laika klātienes un nepilna laika neklātienes studijās piecos semestros.

Programmu veido **obligātā daļa** (50 KP, no tiem 20 KP – maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana) un ierobežotās izvēles daļa (tiek piedāvāti kursi 40 KP apjomā, no tiem jāizvēlas 30 KP). Ceturtais studiju semestris ir pilnībā veltīts maģistra darba izstrādei.

Obligātā daļa veido 62,5% no kopējā programmas apjoma, un tā ir jāapgūst visiem studējošajiem. Šīs daļas kursi nodrošina padziļinātu teorētisko zināšanu iegūšanu un pētniecības iemaņu un prasmju attīstīšanu bibliotēkzinātnē, informācijas zinātnē un grāmatzinātnē.

Maģistra darbs ir Latvijas Universitātes Bibliotēkzinātnes un informācijas maģistra studiju programmas obligāts gala pārbaudījums. Tas ir studenta patstāvīgi veikts pētījums, kas apliecina teorētisko, praktisko zināšanu un metodisko iemaņu apguvi bibliotēkzinātnes, informācijas zinātnes vai grāmatzinātnes jomā un satur novitātes elementus.

Ierobežotās izvēles daļas kursi veido 37,5% no kopējā programmas apjoma. Tiek piedāvāti kursi 40 KP apjomā, no kuriem jāizvēlas 30 KP.

Pēc akreditācijas paredzēts studiju programmā veikt diezgan ievērojamas izmaiņas, papildinot to ar nozarēm aktuāliem tematiem un studiju kursiem. Savukārt vairāki studiju kursi no programmas tiks izslēgti (sk. 38. tabulu).

38. tabula. Izmaiņas maģistra studiju programmā "Bibliotēkzinātne un informācija" pēc programmas akreditācijas

Studiju kursa nosaukums un apjoms nākamajam akreditācijas periodam	KP	No programmas izslēgtie studiju kursi	KP
KomZ5164 Krājuma pārvaldība un krājuma pētniecības metodes	4	KomZ5090 Krājumu pārvaldība	2
VadZ5134 Personāla vadīšana	4	VadZ5134 Menedžments	4
SDSK5034 Dokumentu un arhīvu pārvaldība II	4	SDSK5056 Kvalitātes vadības sistēma bibliotēkā	2
Soci5066 Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā	2	KomZ5094 Bibliogrāfijas teorijas	2
SDSK5148 Informācijas sistēmas un to pārvaldība	2	SDSK5049 Informācijas sistēmu pārvaldība	4
Soci5019 Biogrāfiskās metodes sociālajās un humanitārajās zinātnēs	2	DatZ5050 Tīmekļa sistēmu veidošana un pārvaldība	4
SDSK5137 Digitālās humanitārās un sociālās zinātnes	4	SDSK5052 Digitālās bibliotēkas	2
SDSK6045 Teksta datoranalīze un datu vizualizācija	4	DatZ5051 Metadati	2

Veidojot programmas saturu, ņemti vērā vairāki valsts plānošanas dokumenti, piemēram, Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam un Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020. gadam "Radošā Latvija" (Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2010. gadam "Radošā Latvija". Izgūts no https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/KM_dokumenti/Radosa_Latvija.pdf). Kultūrpolitikas pamatnostādnēs "Radošā Latvija" uzsvēta pētniecības attīstība un starpdisciplināru

kultūrizglītības programmu, ko varētu apgūt informācijas institūcijās strādājošie, nepieciešamība.

Jaunajā Nacionālajā attīstības plānā 2021.–2027. gadam (Informatīvais ziņojums par priekšlikumu par Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027. gadam mērķiem, prioritātēm un rīcības virzieniem, kā arī tā turpmāko izstrādes un sabiedriskās apspriešanas procesu. Izgūts no https://www.pkc.gov.lv/modules/nap/modules/nap_aside_navigation/assets/NAP2027_kodols_piedavajums.pdf) kā viena no prioritātēm izvirzīta digitālā ekonomika un cilvēkkapitāla pieaugums. Latvijas valsts stratēģiskās attīstības dokumentā “Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam” (Latvijas Republikas Saeima. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam. Pieejams: <http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=3323>) kā viena no prioritātēm ir uzsvēta kultūras telpas saglabāšana.

Valsts politikas dokumentā “Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes (2014–2020)” (Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam. (2013). Izgūts no www.varam.gov.lv/in_site/tools/download.php?file=files/text/) norādīts, ka pirmā prioritāte ir kultūras telpas attīstība. Šajā dokumentā izcelta arī kultūras mantojuma digitalizācijas nozīme.

Ņemot vērā šīs attīstības prioritātes, studiju programmā pēc akreditācijas tiek veidots jauns modulis “Digitālās humanitārās un sociālās zinātnes”, kas sastāv no diviem 4 KP kursiem.

2.2. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes, studiju kursu/ moduļu mērķu sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem.

Lai noskaidrotu studiju kursu savstarpējo sasaisti un atbilstību programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, tika veikta programmas satura kartēšana (sk. 22. pielikumu).

Izvērtējot kartēšanas rezultātus, secināms, ka programmas kursi visvairāk iekļauj izpratni par informacionālajiem procesiem sabiedrībā un ar tiem saistītajām informācijdarbībām (astoņi no obligātās daļas kursiem un divpadsmit no ierobežotās izvēles kursiem) un padziļinātas zināšanas bibliotēkzinātnē, informācijas zinātnē, arhīvu zinātnē un grāmatzinātnē (astoņi no obligātās daļas kursiem un vienpadsmit no ierobežotās izvēles kursiem). Informācijas speciālistiem ļoti aktuāla ir kritiskā domāšana un zinātniska pieeja problēmu risināšanā (to atbalsta deviņpadsmit no programmas kursiem) un spēja pieņemt lēmumus un darboties sarežģītos apstākļos, piedāvājot inovatīvus risinājumus (atbalsta trīspadsmit kursi).

Līdz ar to var secināt, ka studiju kursu sasniedzamie rezultāti atbilst programmas sasniedzamajiem rezultātiem – apgūstamajām zināšanām, prasmēm un kompetencei.

2.3. Studiju īstenošanas metožu (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tiek izvēlētas studiju kursos/ moduļos izmantotās studiju īstenošanas (tajā skaitā vērtēšanas) metodes, kādas tās ir un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju process tiek organizēts, ievērojot studentcentrētas mācīšanās un mācīšanas principus. Studiju procesā tiek izmantots daudzveidīgs studiju metožu klāsts: lekcijas, semināri, praktiskās nodarbības, mācību ekskursijas, patstāvīgais darbs, diskusijas, problēmsituāciju analīze, lomu spēles, kooperatīvās mācīšanās metodes (darbs grupās), testi, referāti u.c.

Viena no darba formām ir lekcijas, kurās LU mācībspēki un vieslektori sniedz ievirzi kursa problemātikā un izklāsta teorētiskos jautājumus. Lekciju skaita īpatsvaram ir tendence samazināties, jo e-kursos ir iespējams ievietot mācību materiālus patstāvīgām studijām. Lai gūtu plašāku priekšstatu par reālo situāciju informācijas institūcijās, daudzos kursos atsevišķas lekcijas tiek aicināti nolasīt vieslektori – nozares profesionāļi. Studenti tiek aicināti apmeklēt arī ārzemju viespasniedzēju, kursi ierodas ERASMUS programmas ietvaros, lekcijas.

Viena no radošākajām un pētniecisko patstāvību attīstošām studiju formām ir semināri, kuriem studenti gatavojas individuāli vai grupās. Semināros tiek padziļināti iztirzāti atsevišķi teorētiskie jautājumi un diskutablas problēmas.

Praktiskās iemaņas darbā ar informācijas sistēmām, informācijas izguvi un apstrādi, kā arī datubāzu veidošanu attīsta praktiskās nodarbības datorklasē. Savukārt spēju patstāvīgi analizēt teorētisko literatūru veicina referāti, kurus studenti prezentē un apspriež grupu nodarbībās.

Plānots, ka tādas pašas metodes kā pilna laika klātienes studijās tiks izmantos arī nepilna laika neklātienes un nepilna laika klātienes studiju formās. Nepilna laika studijās lielāks akcents tiek likts uz studenta patstāvīgām studijām, savukārt kontaktstundu lielākoties veltītas lekcijām un semināriem.

Vērtēšanas sistēma

Vērtēšanas sistēma atbilst LU studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas nolikumam. Kursu novērtēšana notiek 10 ballu sistēmā. Kā starprezultātu pārbaudes metodes lekcijās un semināros tiek izmantoti pārbaudes darbi un testi, kas motivē studējošos patstāvīgi mācīties visa semestra laikā, kā arī ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas un novērtēt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu. Studentiem ir iespēja iepazīties ar saņemtajiem vērtējumiem e-kursos. Semestra laikā iegūtie starppārbaudījumu vērtējumi veido vismaz 50% no kopējā kursa vērtējuma.

Katra kursa noslēgumā ir rakstisks vai mutisks kursa noslēguma pārbaudījums.

Sadarbībā ar maģistra darba zinātnisko vadītāju maģistrants veic individuālu pētījumu. Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē ir izstrādāti metodiskie norādījumi, kuros detalizēti aprakstītas noslēguma darbiem izvirzītās prasības un vērtēšanas kritēriji.

Maģistra darba izstrāde tiek organizēta vairākos posmos. Jau uzsākot studijas, pirmajā semestrī tiek izvēlētas maģistra darbu tēmas. Kursā "Pētniecības metodes" studenti izstrādā un prezentē izpētes pakāpes analīzi un maģistra darba programmu, kas tiek vērtēta ar atzīmi. Trešajā semestrī pirms maģistra darba melnraksta iesniegšanas tiek organizēta priekšaizstāvēšana, pēc kuras studenti saņem apkopotus ieteikumus.

Šāda vairāku pakāpju vērtēšanas sistēma palīdz uzturēt motivāciju un darba regularitāti. Vērtēšanas sistēma ir vienāda pilna laika klātienes, nepilna laika klātienes un nepilna laika studijās.

2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu. Norādīt, kā augstskola/ koledža studiju programmas ietvaros atbalsta studējošos studiju prakses ietvaros izvirzīto uzdevumu sasniegšanai.

2.5. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Akadēmiskajā maģistra studiju programmā “Bibliotēkzinātne un informācija” noslēguma darbs ir maģistra darbs. Pārskata periodā no 2013./2014. līdz 2018./2019. akadēmiskajam gadam aizstāvēti 55 maģistra darbi (sk. 39. tabulu). Vidējais vērtējums ir 8,1. Augstākais vidējais vērtējums ir 2018. gadā – 8,7.

Katru gadu studentiem tiek piedāvāts ieteicamo tematu saraksts, kurus piedāvā gan pasniedzēji, gan darba devēji. 19 gadījumos maģistru darbu temati bija darba devēju (galvenokārt bibliotēku) ierosināti. Tā kā lielākā daļa maģistra studiju programmā “Bibliotēkzinātne un informācija” studējošo strādā bibliotēkās, izvēlētie temati bijuši saistīti ar konkrēto bibliotēku darbības aktualitātēm.

Salīdzinot pa tematiskajām grupām, visvairāk darbu izstrādāti un aizstāvēti tematiskajās grupās “Bibliotēku darbs, personāls” (12 darbi), “Novadpētniecība” (10 darbi), “Grāmatzinātne un izdevējdarbība” (7 darbi), “Informācijas arhitektūra un organizēšana” (7 darbi) un “Lasīšanas paradumi” (6 darbi).

39. tabula. Maģistra darbu temati un vērtējums.

Sk. pielikumā.

2.6. Analīze un novērtējums par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem, to izmantošanu studiju satura un kvalitātes pilnveidē, sniedzot piemērus.

Studējošo aptaujas par kursiem

Katra semestra beigām studentiem ir iespēja informācijas sistēmā LUIS novērtēt katru apgūto kursu. Tiek izmantots Likerta skalas jautājums, kurā par katru kursu septiņu ballu skalā jāizsaka sava piekrišanas pakāpe 11 apgalvojumiem. Ir iespējams arī izvairīties no atbildes, izvēloties atbildes variantu “Nezinu, nevaru pateikt”. Augstākais iegūstamais vērtējums par katru no apgalvojumiem ir “7”. Lai gan programmas direktors katra semestra beigās aicinājis aizpildīt kursu novērtējuma anketas, studenti ne visai aktīvi izmantojuši iespēju novērtēt apgūtos studiju kursus. Situācija uzlabojusies ar 2016./2017. akadēmisko gadu, jo no šī laika aptauja jāaizpilda obligāti, lai varētu reģistrēties nākamajam semestrim.

Studiju kursu vērtējumi kopumā uzskatāmi par ļoti pozitīviem. Neviena kursa vērtējums nav zemāks par 5 ballēm, bet vidējais vērtējums visos akadēmiskajos gados ir virs 6 ballēm (robežās no 6,1 līdz 6,53).

Visaugstāk novērtētie A daļas kursi “Pētniecības metodes” (vidējais vērtējums 6,67, “Menedžments” (vidējais vērtējums 6,62) un “Bibliotēku un informācijas normatīvā bāze” (6,62). No B daļas kursiem augstāk vērtētie ir “Bibliotēkārā, bibliogrāfiskā un informācijas terminoloģija” (vidējais vērtējums 6,72), “Kvalitātes vadības sistēmas bibliotēkā” (vidējais vērtējums 6,63),

“Digitālās bibliotēkas” (vidējais vērtējums 6,56) un “Informācijas meklēšanas un izguves teorijas” (vidējais vērtējums 6,56).

Studentiem par katru kursu ir iespēja pierakstīt arī savus komentārus – ieteikumus. Pozitīvākie komentāri pie augstāk vērtētajiem studiju kursiem ir:

- pasniedzējs ir kompetents;
- interesants, aizrautīgs pasniegšanas stils;
- semināri, kas dod iespēju izteikt savu viedokli, diskutēt;
- tiek pieaicināti vieslektori, savas jomas eksperti;
- praktiskie uzdevumi, kas palīdz apgūt kursu;
- līdzsvars starp teoriju un praksi;
- daudz piemēru no reālās dzīves;
- tiek pielietotas dažādas metodes;
- labi saplānotas nodarbības;
- kurss bija saistīts ar maģistra darba izstrādi;
- mācību ekskursijas
- pasniedzējs ir jomas profesionālis;
- radoša pieeja.

Salīdzinoši mazāk ir kritisku komentāru un ieteikumu:

- kurss jāapgūst pārāk īsā laikā, liela slodze;
- skaidrākas prasības semināru darbiem;
- vairāk skaidrojuma pie iegūtajiem vērtējumiem;
- izmantot daudzveidīgākas mācību metodes;
- mazāk tikai lekciju tipa nodarbības.

2017. gada novembrī tika organizēta **fokusgrupas diskusija ar maģistra programmas pirmā kursa studentiem** par studiju procesu un saturu.

Kāpēc izvēlējās šo programmu – galvenie iemesli:

- interese par programmu,
- darba devēja prasība (tiem, kuri jau strādā nozarē),
- lai varētu konkurēt darba tirgū,
- vēlme turpināt studijas tūlīt pēc bakalaura programmas absolvēšanas,
- bija iespēja studēt budžeta grupā.

Lielākā daļa studentu strādā nozarē, daļa citās jomās, bet darbs saistīts ar informācijas apstrādi. Divi studenti minēja, ka gribējuši atrast darbu bibliotēkā, bet tajā laikā nebijušas vakances, tāpēc darbs atrasts citur. Jautāti, vai studiju laikā iegūtās prasmes noder darbā, visi studenti apstiprināja, ka tās noder arī tad, ja strādā kādā citā nozarē, ne tieši atmiņas institūcijās. Programmā tiek apgūtas visa veida darbības ar informāciju, kas noder ne tikai atmiņas institūcijās, bet teju vai katrā darba vietā.

Pie **vēlamajām izmaiņās programmā** studenti minēja to, ka vēlas vairāk praktiskās nodarbības, lai B daļas kursi tiešām būtu izvēles, nevis obligāti jāizvēlas tie, ko piedāvā, vairāk mācību ekskursiju. Vēl tika minēts, ka citu nodaļu pasniedzēji nav tik ieinteresēti labi iemācīt savu priekšmetu. Līdzīgi kā LUIS aptaujā, studenti minēja, ka grūti apgūt kursu, ja tas salikts divos mēnešos – ir grūti izstudēt visu nepieciešamo un izpildīt darbus. Studenti ierosināja vairāk organizēt seminārus – diskusijas, kur varētu izteikt savu viedokli. Bija arī ierosinājums ieviest maģistrantūras neklātieni.

Galvenie ieteikumi studiju kvalitātes uzlabošanai – pārdomāt lekciju grafiku un savlaicīgi ziņot par izmaiņām, samazināt darāmo darbu apjomu – vairāk darīt uz vietas auditorijā, jo tad var uzreiz pajautāt. Vairāk sabalansēt teoriju ar praksi.

Absolventu aptaujas par programmu

Lai noskaidrotu viedokli par studiju programmu kopumā, absolventiem ir iespēja pildīt anketu LUIS. Tajā arī tiek izmantots Likerta skalas jautājums, kurā jāizsaka piekrišanas pakāpe 52 jautājumiem, kas saistīt ar studiju vidi, personālu, bibliotēku, apgūtajām zināšanām un prasmēm, studiju procesu, darba pieredzi studiju laikā un nepieciešamajiem uzlabojumiem. Šos rezultātus iespējams analizēt tikai, sākot ar 2015. gada pavasari, jo iepriekšējos gados aptauju bija pildījis nepietiekams studentu skaits.

Jautājumos par **studiju vidi un personālu** absolventi visaugstāk vērtējuši mācībspēku kompetenci (vidējais vērtējums 6,7 no 7), to, ka bija iespējams izteikt savu vērtējumu par studiju kursiem (vidējais vērtējums 6,7 no 7), mācībspēku labvēlīgo attieksmi (vidējais vērtējums 6,7 no 7), pieejamās datubāzes un bibliotēkas resursus (vidējais vērtējums 6,4 no 7).

Zemākais vērtējums šajā sadaļā ir nodarbību plānojumam (vidējais vērtējums 4,9 no 7) un telpu tehnisko nodrošinājumu (vidējais vērtējums 5,1 no 7).

Studiju laikā iegūtās zināšanas un prasmes

Studenti visaugstāk vērtējuši iegūtās pētniecības prasmes (vidējais vērtējums 6,7 no 7), prasmes strādāt ar informāciju (vidējais vērtējums 6,6 no 7) un labas teorētiskās zināšanas (vidējais vērtējums 6,6 no 7) un apmierinātību, ka ir izvēlēta tieši šī studiju programma (vidējais vērtējums 6,6 no 7).

Zemāk vērtētas ir iegūtās prasmes diskutēt un izteikt savu viedokli (vidējais vērtējums 4,9 no 7) un rakstiskās valodas prasmes (vidējais vērtējums 5 no 7).

Darba pieredze studiju kontekstā

Augstākā piekrišanas pakāpe šajā sadaļā ir apgalvojumam „strādāju atbilstoši iegūtajai izglītībai” (vidējais vērtējums 6,9 no 7), “nākotnē plānoju strādāt atbilstoši iegūtajai izglītībai” (vidējais vērtējums 6,8 no 7) un darba pienākumu atbilstība iegūtajai izglītībai (vidējais vērtējums 6,4 no 7).

Viszemākā piekrišanas pakāpe šajā sadaļā ir apgalvojumam, ka darbs netraucē studijām (vidējais vērtējums 3,8 no 7).

Absolventu aptauja (2013.–2018. gadu absolventu anketēšana un intervēšana)

2019. gada pavasarī maģistra studiju programmas direktores docentes Dainas Pakalnas vadībā tika izstrādāts Dinijas Martas Einišas bakalaura darbs “Maģistra studiju programmas “Bibliotēkzinātne un informācija” 2013.–2018. gada absolventu profesionālās karjeras” (Einiša, D. M. (2019). *Maģistra studiju programmas “Bibliotēkzinātne un informācija” 2013.–2018. gada absolventu profesionālās karjeras (Bakalaura darbs)*. Rīga: Latvijas Universitāte Sociālo zinātņu fakultāte. Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa.). Tajā ar anketas palīdzību tika aptaujāti 40 šajā laika periodā programmu absolvējušie jaunie speciālisti. Papildus tika veiktas arī četras intervijas.

Pētījuma rezultāti rāda, ka visi aptaujātie absolventi aptaujas veikšanas laikā strādāja (četras absolventes aptaujas veikšanas brīdī bija bērna kopšanas atvaļinājumā). 83% no absolventiem strādā bibliotēku nozarē vai ar šo nozari cieši saistītā jomā.

Absolvente, kurai ir bijusi darba pieredze bibliotēkās, bet pašlaik strādā Latvijas Republikas Patentu valdē, intervijā stāstīja, ka [...] *nekur nav teikts, ka absolvējot šo programmu ir jāstrādā tikai*

bibliotēkās. Šī studiju pieredze, ko gūstam, ir ļoti noderīga un vispusīga, lai strādātu jebkurā uzņēmumā vai iestādē, kur nepieciešama informācijas pārvalde, apstrāde, konsultēšana. Tātad visur! Turklāt arī Patentu valdē ir bibliotēka un lielākā daļa kolēģu ir ar tieši bibliotēku un informācijas zinātnes izglītību”.

Tie absolventi, kuru profesionālā karjera nav saistīta ar bibliotēku nozari, atbildēja, ka citas darbības jomas izvēles iemesls bijis salīdzinoši zema atalgojuma bibliotēkās vai labāk apmaksāta, interesanta darba piedāvājums. Divas absolventes minēja, ka meklējušas darbu bibliotēkās, bet tajā brīdī neizdevies to atrast, tāpēc uzsākušas darbu citur.

Jautāti par darba pienākumiem, absolventi visbiežāk minējuši klientu apkalpošanu/konsultēšanu (19 atbildēs), pasākumu/projektu izstrādi un vadīšanu (10 atbildēs), darbu ar bibliogrāfiskajiem resursiem un informācijas sistēmu (7 atbildēs).

Lielākā daļa maģistra programmas absolventu atzīst, ka pēc maģistra grāda iegūšanas viņiem piedāvāts augstāks amats ar lielāku atalgojumu. 95% aptaujāto absolventu piekrita apgalvojumam, ka maģistra grāds paver plašākas iespējas darba tirgū.

92% aptaujāto piekrita vai drīzāk piekrita apgalvojumam, ka viņi ir apmierināti ar iegūto izglītību.

Anketas noslēgumā absolventiem tika jautāts par to, kādi uzlabojumi būtu nepieciešami programmai. Visbiežāk tika minēts, ka programmai jācenšas saglabāt līdzsvaru starp teoriju un praksi, vairāk iesaistīt vieslektoros – praktiķus, doties mācību ekskursijās, sniegt ieskatu arī citās nozarēs un procesos sabiedrībā.

Aptaujas rezultāti ļauj secināt, ka maģistra programmas “Bibliotēkzinātne un informācija” absolventi pārsvarā strādā studiju virzienam atbilstošā jomā – bibliotēkās vai citās iestādēs, kur viņu darbs saistīts ar informācijas apstrādi, viņi kopumā ir apmierināti ar iegūto izglītību, un tā ir palīdzējusi veidot veiksmīgu profesionālo karjeru.

Nozares darba devēju aptaujas

Pārskata periodā notikuši vairāki pētījumi, kuros iegūti nozarē strādājošo un darba devēju viedokļi par nozarē aktuālajām kompetencēm un Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas piedāvāto programmu aktualitāti un nepieciešamajām izmaiņām.

Lai noskaidrotu, kādas kompetences darba tirgū ir aktuālas, tika 2016. gada janvārī-februārī veikts pētījums, izmantojot **Delfu metodi**, kas ļauj uzzināt un salīdzināt ekspertu viedokļus. Lai papildinātu studiju programmas ar jauniem kursiem un aktuāliem tematiem, Latvijas Universitātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa lūdza ekspertus izvērtēt, kādām jābūt bibliotēkara kompetencēm mūsdienīgā bibliotēkā.

Pētījuma pirmajā kārtā tika sagatavota anketa ar piecām kompetenču grupām un nosūtīta 82 izvēlētajiem ekspertiem no dažādām bibliotēkām. Tika lūgts, izvērtēt katru no kompetencēm pēc nozīmīguma (1 – ļoti nozīmīga, 5 – pavisam nenozīmīga). Kā arī tika uzdots jautājums, vai šī kompetence būtu apgūstama izglītības iestādē vai tālākizglītībā. Sākotnējais saraksts bija nepilnīgs, tāpēc ekspertiem tika lūgts papildināt sarakstu, katras sadaļas beigās izvērtējot un pievienojot, kuras kompetences vēl būtu aktuālas.

Uz pirmo aicinājumu atsaucās 45 eksperti, un kopā tika saņemti 98 papildinājumi sākotnējam kompetenču sarakstam. Visaktīvākā bija LNB – kopā 48 papildinājumi, aktīvas bija arī skolu bibliotēkas (22 papildinājumi). Kā to paredz Delfu pētījuma metodoloģija, ekspertu ieteikumi tika apkopoti (īpaši nerediģējot), no tiem izveidota jauna anketa, kas 1. februārī tika nosūtīta visiem uz pirmo anketu atbildējušajiem ekspertiem, piedāvājot iespēju pierakstīt vēl jaunas kompetences. Šoreiz atpakaļ tika saņemtas 30 anketas, papildinājumus pievienojis tikai viens eksperts.

No vispārējām kompetencēm kā visnozīmīgākās tika atzītas laika un darba plānošana, komunikācijas prasmes, kritiskā domāšana un komandas darba prasmes.

Sadaļā "Informācijas resursu pārvaldība" kā nozīmīgākās tika atzīmētas "krājuma komplektēšana", "informācijas sistēmu lietošana" un "informācijas avotu kvalitātes novērtēšana".

Sadaļā "Informācijas institūciju pārvaldība" kā visnozīmīgākās tika novērtētas darba plānošana, normatīvās bāzes pārzināšana un publicitātes veidošana.

Sadaļā "Informācijas pakalpojumu pārvaldība" aktuālākās bija dažādu lietotāju grupu apkalpošana, efektīva komunikācija un informācijas pieprasījumu izpilde.

Noslēdzošajā sadaļā "Tehnoloģijas" pretēji gaidītajam bija vismazāk papildinājumu. Aktuālākās kompetences – dažādu ierīču, interneta tehnoloģiju lietošana, dažādu meklējumprogrammu izmantošana, tīmekļa vietņu satura veidošana.

Delfu metodes pētījuma rezultāti tika apkopoti, nosūtīti visiem ekspertiem, tika sagatavota prezentācija LU 74. zinātniskās konferences Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcijas sēdē 2016. gada 18. februārī. Konferences sekcijā tika organizēta arī **fokusgrupas diskusija**, kurā kā eksperti tika pieaicināti nozares profesionāļi. Viņi tika iepazīstināti ar pētījuma rezultātiem un lūgti izteikt savu viedokli par tur minēto kompetenču aktualitāti.

Ar rezultātiem tika iepazīstināti arī visi Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas pasniedzēji, kuri šo kompetenču sarakstu salīdzināja ar studiju kursu saturu. Atsevišķi kursi, piemēram, "Digitālās bibliotēkas", "Pētniecības metodes", "Lasīšanas teorētiskie koncepti" tika papildināti ar jaunām tēmām.

Lai noskaidrotu darba devēju viedokli par bakalaura un maģistra studiju programmu saturu, 2017. gada 23. novembrī tika rīkota **fokusgrupas diskusija**, kurā piedalījās darba devēju un nozares profesionālo organizāciju (Latvijas Bibliotekāru biedrības un Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijas) pārstāvji un Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas mācībspēki. Visiem uzaicinātajiem dalībniekiem iepriekš tika izsūtīta informācija par bakalaura un maģistra studiju programmām un kursu saturu.

Diskusijas sākumā tika lūgts nosaukt 2–3 kompetences, kas šobrīd ir svarīgākās nozarē strādājošajiem.

Kā nozīmīgākās nozarē nepieciešamās kompetences tika minētas spēja komunicēt, spēja mācīt, medijpratība un informācijpratības, radošums, prasme pārzināt dažādu jomu informācijas avotus, lietotāju informācijas vajadzību izprašana un lietotājiorientēti informācijas pakalpojumi, datu veidošana un datu analīze, spēja domāt strukturēti un kritiski, dizaina domāšana, datu analīze.

Eksperti izvērtēja abas programmas un ieteica konkrētus tematus un kursus, ar ko tās vajadzētu papildināt. Attiecībā uz maģistru programmu tika ieteikts papildināt to ar kursiem, kas saistīti ar datu apstrādi un vizualizāciju un kursiem par aktuālām norisēm sabiedrībā, kursu "Krājuma pārvaldība" pārcelt no B daļas uz A daļu.

Secinājumi par izpētes rezultātu izmantošanu programmas pilnveidošanai

Visu aptauju un diskusiju un rezultāti tikuši apspriesti Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas sēdēs, kur lemts par to, kurus no ieteikumiem vai konkrētām kompetencēm vajadzētu iekļaut bakalaura vai maģistra studiju programmā. Pēc ieteikuma sniegt plašāku ieskatu vietējās kopienas un sabiedrības procesos, nolemts maģistra programmā "Bibliotēkzinātne un informācija" iekļaut vairākus jaunus kursus, piemēram "Latvijas sociālās drošības sistēma starptautiskā perspektīvā", "Biogrāfiskā metode humanitārajās un sociālajās zinātnēs". Ņemot vērā datu zinātnes straujo attīstību, maģistra studiju programmā iekļauto jauni kursi "Digitālās humanitārās un sociālās

zinātnes” un “Teksta datoranalīze un datu vizualizācija”.

Tā kā viena no svarīgām kompetencēm, kas tika pieminēta gan Delfu metodes pētījumā, gan nozares ekspertu fokusgrupu diskusijā, bija krājuma komplektēšana un izpēte, tika izstrādāts jauns studiju kurss “Krājuma pārvaldība un izpēte” (4 KP apjomā).

2.7. Sniegt novērtējumu par studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējām, izmantoto iespēju skaita dinamiku un mobilitātes laikā apgūto studiju kursu atzīšanu.

Maģistra programmas “Bibliotēkzinātne un informācija” studentu ieinteresētība doties studēt uz citām augstskolām ir bijusi ļoti zema. Tam ir divi galvenie iemesli: gandrīz visi maģistra programmā studējošie strādā pilnas slodzes darbu, *Erasmus* programmā šādu iespēju var izmantot tikai otrā kursa studenti, bet otrajā kursā jau intensīvi jāstrādā pie maģistra darba. Pārskata periodā divas studentes 2019./2020. akadēmiskā gada rudens semestrī devušās studēt uz Ungārijas Etveša Loranda Universitāti (*Eötvös Loránd University of Budapest*) (sk. 8. pielikumu).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums)

3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiāli bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus. Veicot novērtējumu iespējams norādīt atsauci uz II. daļas 3. nodaļas 3.1.- 3.3. kritērijos sniegto informāciju.

Maģistra studiju programma “Bibliotēkzinātne un informācija” tiek īstenota LU Sociālo zinātņu fakultātē. Par tās resursiem un nodrošinājumu sk. II daļas 3. nodaļā.

Daudzi kursi maģistra studiju programmā “Bibliotēkzinātne un informācija” ir saistīti ar informācijas tehnoloģijām, daļa nodarbību notiek datorklasēs. Sociālo zinātņu fakultātē ir divas datorklases (kopā 75 darbstacijas).

Informācijas un bibliotēku studiju nodaļai ir izveidojusies laba sadarbība ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, tāpēc atsevišķas nodarbības un arī maģistru darbu priekšizstrādāšana notiek Latvijas Nacionālās bibliotēkas telpās.

Programma savā darbā izmanto LU Bibliotēkas resursus. Par tiek sk. II daļas 3. nodaļā.

LU Bibliotēkas krājumā ar atbilstību maģistra studiju programmai “Bibliotēkzinātne un informācija” laikposmā no 2010. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 24. maijam ir iekļauti 36 985 eksemplāri (sk. 40. un 41. tabulu).

40.tabula. Maģistra studiju programmai “Bibliotēkzinātne un informācija” atbilstīgie drukātie izdevumi (eksemplāri) LU Bibliotēkā

"Bibliotēkzinātne un informācija" (kopā LU Bibliotēkas krājumā)						
Drukātie izdevumi (eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Citas valodas
23 003	12 460	1522	15 003	6 411	10 140	5 431
Kopā: 36 985 eksemplāri						

41. tabula. Maģistra studiju programmai "Bibliotēkzinātne un informācija" atbilstīgie drukātie izdevumi (eksemplāri) LU SZF bibliotēkā

"Bibliotēkzinātne un informācija" (LU Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkā)						
Drukātie izdevumi (eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	Citas valodas
11 263	783	332	3 286	8 661	273	158
Kopā: 12 378 eksemplāri						

Maģistra studiju programma "Bibliotēkzinātne un informācija" īstenošanā īpaši būtiska ir datubāze *Dawsonera* - e-grāmatu platforma, kurā pieejamas LU Bibliotēkas iegādātās e-grāmatas dažādās zinātņu nozarēs no pasaulē vadošajām izdevniecībām (*Blackwell Publishing, Cambridge University Press, Springer Verlag, John Wiley & Sons Inc* u.c.) un *ProQuest Ebook Academic Complete* - e-grāmatu platforma, kurā pieejami gandrīz 160 000 izdevumi no pasaulē vadošajām izdevniecībām (piemēram, *McGraw-Hill Education, Bloomsbury Publishing, Princeton University Press, Emerald Publishing Limited, IOS Press, Indiana University Press* u.c.).

LU Bibliotēkas krājums kopumā atbilst studiju programmas "Bibliotēkzinātne un informācija" īstenošanai un zinātniskās pētniecības attīstīšanai, jo katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vajadzībām.

3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

III - STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS (4. Mācībspēki)

4.1. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Maģistra studiju programmas “Bibliotēkzinātne un informācija” realizācijā pēc akreditācijas būs iesaistīti 16 pasniedzēji, no kuriem astoņi ir Latvijas Universitātē pamatdarbā strādājoši. Deviņiem pasniedzējiem ir doktora grāds, viena pasniedzēja ir doktora grāda pretendente, bet pārējie pieci pasniedzēji ir nozares profesionāļi ar maģistra grādu. Pieci pasniedzēji ir asociētie profesori un profesori, divi docenti, divi lektori un septiņi stundu pasniedzēji.

Pārskata periodā notikušas izmaiņas mācībspēku sastāvā. Darba attiecības ar Latvijas Universitāti pārtraukušas divas Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas pamata darbā strādājošas pasniedzējas lektore Vineta Gerkena un docente Līga Krūmiņa. Pāragri mūžībā aizgājušas profesore Inta Brikše un lektore Iveta Kalniņa.

2017./2018. akadēmiskajā gadā pamatdarbā par lektori sākusi strādāt doktorante Liene Viļuma, 2018./2019. akadēmiskajā gadā – lektora p.i. Sandra Cīrule.

Problēma ir ar akadēmiskā personāla atjaunināšanu, jo zemās algas, nedrošība par nākotni un ļoti ierobežotās karjeras izaugsmes iespējas jauniem cilvēkiem studijas doktorantūrā un akadēmisko karjeru nedara pievilcīgu. Pēc doktorantūras studijām un promocijas darba aizstāvēšanas 2015./2016. akadēmiskajā gadā Informācijas un bibliotēku studiju nodaļā darbu uzsāka Aiga Grēniņa. Maģistra studiju programmā “Bibliotēkzinātne un informācija” viņa sagatavoja un vienu gadu veiksmīgi docēja kursu “Lasīšanas teorētiskie koncepti”. Tomēr darba piedāvājums Latvijas Nacionālajā bibliotēkā izrādījās vilinošāks par palikšanu strādāt Latvijas Universitātē.

Ir grūtības arī pieaicināt augsti kvalificētus nozares profesionāļus kā stundu pasniedzējus. Viens iemesls ir viņu lielā aizņemtība pamatdarbā, bet otrs – ārkārtīgi zemā samaksa, ko Sociālo zinātņu fakultāte piedāvā stundu pasniedzējiem.

4.2. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Maģistra studiju programmā “Bibliotēkzinātne un informācija” ir iesaistīti 16 mācībspēki, no tiem astoņiem mācībspēkiem ir doktora grāds, viena pasniedzēja ir doktora grāda pretendente, viena studē Komunikācijas zinātnes doktorantūrā. Septiņi mācībspēki ir vadošie bibliotēku un arhīvu nozares profesionāļi, kuri pārstāv Latvijas Nacionālo bibliotēku, Latvijas Nacionālo arhīvu un Latvijas Personāla vadīšanas asociāciju. Pēc akadēmiskajiem amatiem – divi profesori, trīs asociētie profesori, viens docents, divas lektores un astoņi stundu pasniedzēji. Tas atbilst Augstskolu likuma 55. panta 3. punktā noteiktajām prasībām – “akadēmisko studiju programmu obligātās daļas un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā piedalās ne mazāk kā pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā” (*Augstskolu likums*. (10.06.2019). Izgūts no <https://likumi.lv/doc.php?id=37967>).

Lai nezaudētu saikni ar profesionālo vidi un orientētos visās nozares aktualitātēs, programmas pasniedzēji aktīvi piedalās dažādās profesionālās biedrībās, organizācijās un darba grupās, piemēram, profesors Viesturs Zanders ir Nacionālās enciklopēdijas nozaru redakcijas kolēģijas loceklis, LNB Zinātniskās padomes priekšsēdētājs, docente Daina Pakalna ir Latvijas Bibliotēku

padomes locekle, darbojas Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas Informācijas un dokumentācijas terminoloģijas apakškomisijā un Standartizācijas tehniskajā komitejā “Muzeju, arhīvu un bibliotēku darbs”, asociētā profesore Baiba Bela darbojas Latvijas Sociologu asociācijā, Latvijas Antropologu asociācijā, Latvijas Mutvārdu vēstures pētnieku asociācijā “Dzīvesstāsts”, Baiba Holma ir Bibliotēku akreditācijas komisijas locekle.

4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ (ja piemērojams).

4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.5. Sniegt piemērus akadēmiskā personāla iesaistei zinātniskajā pētniecībā un/vai mākslinieciskajā jaunradē gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī (studiju programmas saturam atbilstošajās jomās) un iegūtās informācijas pielietojumam studiju procesā.

Programmas “Bibliotēkzinātne un informācija” docētāji ir piedalījušies vairākos starptautiskos un nacionālā līmeņa pētījumos. Piemēram, asociētā profesore Baiba Holma, docente Daina Pakalna un docente Līga Krūmiņa 2014.–2015. gadā darbojās Eiropas Sociālā fonda projektā “Inovatīvi diagnostikas instrumenti reģionālajai attīstībai”. Šī projekta rezultāti un pētījumā gūtā pieredze tiek izmantotaursos “Pētniecības metodes” un “Informācijas meklēšanas un izguves teorijas”.

Asociētā profesore Baiba Holma un docente Daina Pakalna piedalījās tautas attīstības pārskata “Dzīves meistarība un informācijpratības” pētījumā. Rezultāti tiek izmantoti vairāku studiju kursu (“Pētniecības metodes”, “Informācijas meklēšanas un izguves teorijas” un “Informācijas zinātnes un bibliotēkzinātnes teorijas”) satura papildināšanā.

Asociētā profesore Baiba Holma kā vadošā pētniece piedalās starptautiskos izglītības pētījumos (OECD PIAAC projektam) ESF un un starptautiskā projektā (Polija, Latvija, Lietuva, Norvēģija) “Izglītotāji un inovatori bibliotēkās”. Projektos iegūtā pieredze un pētījumu rezultāti tiek izmantoti, bagātinot studiju kursus “Informācijas meklēšanas un izguves teorijas”, “Informācijas zinātnes un bibliotēkzinātnes teorijas”.

Profesors Viesturs Zanders, asociētā profesore Baiba Holma, docente Daina Pakalna, docente Līga Krūmiņa un lektore Baiba Mūze no 2010.–2014. gadam piedalījušās valsts pētījuma programmas

“Nacionālā identitāte” pētījumā. Pētījumu rezultāti tikuši izmantoti, papildinot studiju kursu “Pētniecības metodes”, “Grāmatzinātnes un grāmatniecības aktuālie diskursi”, “Bibliofilija un rokrakstu krājumi” un “Informācijas meklēšanas un izguves teorijas” saturu.

Lektore un doktorante Liene Viļuma sava promocijas darba ietvaros veica pētījumu par tīmekļvietņu lietojamību. Iegūtās teorētiskās zināšanas un pētījuma rezultāti tikuši iestrādāti studiju kursā “Datu apstrādes teorētiskie koncepti”.

Lecturer and Ph.D. student Liene Viļuma conducted a research on the usability of websites as part of her doctoral thesis. The obtained theoretical knowledge and research results were included in the study course “Theoretical Concepts of Data Processing.”

Pētījumos iegūtā pieredze tiek regulāri izmantota, papildinot studiju kursus ar jauniem tematiem un datiem.

4.6. Mācībspēku sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai, studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Lai novērstu tēmu, praktisko darbu, mācību ekskursiju dublēšanos, visi jaunveidojamie un aktualizējamie kursi tiek apspriesti Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas sēdēs, kas notiek reizi mēnesī.

2019.gada rudens semestrī programmā studē 19 studenti. Mācību procesā ir iesaistīti deviņi pasniedzēji – pieci no tiem ir Latvijas Universitātē patstāvīgā darbā strādājoši, trīs ir stundu pasniedzēji, viena vieslektore no Tallinas universitātes, kura sagatavojusi un docē studiju kursu Eiropas Sociālā fonda projekta “Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē” SAM 8.2.2. 8.2.2 Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās 1. kārtas ietvaros.

Pielikumi

III. Studiju programmas raksturojums - 1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	20.pielikums.pdf	Appendix 20 BiblMSP_Student.pdf
III. Studiju programmas raksturojums - 2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	23.pielikums.pdf	Appendix 23.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam (ja piemērojams)		
Studiju programmas atbilstību atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam (ja piemērojams)		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	22.pielikums BibZ_MSP_Kartejums.pdf	Appendix 22 BibZMSP_Kartejums.pdf
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	21.pielikums.pdf	Appendix 21 BiblMSP_Plan.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	39.C pielikums.pdf	Appendix 39.C.pdf
Studiju programmas raksturojums - Citi obligātie pielikumi		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs	33.C pielikums.pdf	Appendix 33.C.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta	11.C pielikums.pdf	Appendix 11.C.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	10.4. pielikums.pdf	Appendix 10.4.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv , ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas doktora studiju programmas, apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu.		
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām.	10.2.C pielikums.pdf	Appendix 10.2.C.pdf
Studiju līguma paraugs/-i	36.C pielikums.pdf	Appendix 36.C.pdf
Ja studiju virziena ietvaros tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas, kurās paredzēts, ka studēs mazāk nekā 250 pilna laika studējošie, attiecīgs Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.	34.C pielikums.pdf	Appendix 34.C.pdf